C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Stasheff_Christopher-Carodej_02-Vzkriseni_krale_Skreta.PDB

PDB Name: Stasheff_Christopher-Carodej_02
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.9.2004
Modification Date: 4.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Vzkříšení
krále
skřeta

(King Kobold Revived)

Chrystopher Stasheff

Prolog

"Jest vždy truchlení a žalu převelikého příčinou, když mladý král zemřít musí, a nadto ještě v loži svém; leč Smrt nikoho neušetří, urozené stejně jako nízké sobě béře a nečiní tak z úradku našeho, nýbrž Božího. Tak se stalo, že král Richard nám byl vzat v čtrnáctém roce svého panování, ač ještě nedosáhl věku čtyřiceti pěti let; a velký pláč a bědování zemí celou se neslo. Však život pokračovati musí a pohyb jeho zastaviti se nesmí, a tak byl uložen, by odpočíval po boku svých předků, načež jsme obrátili tváře své k naší nové panovnici a dceři jeho Kateřině, první královně tohoto jména, ač od narození jejího let sotva dvanáct uplynulo.
Potom nejvyšší lordi zemí Gramarye sesedli se na sněmu, by radami svými vedli mladou královnu v jejím konání, a v jejich čele stál vévoda Loguire, jenž byl všemi vážen a ctěn, co nejpřednější z vysokých lordů, jsa královniným strýcem též. Avšak ona mu nedopřála sluchu; ni jemu, ni ostatním svým lordům, neboť v konání svém jen svým rozumem se řídila a sněm svůj jako by ani nepotřebovala. A co si učiniti přála, to do rukou trpaslíka Broma O'Berina vložila, který ke dvoru přišel co šašek jejího otce; avšak král Richard ho do hodnosti rádce svého pozvedl a královna Kateřina ho do stavu šlechtického posléze povýšila. Tak urazila všechny pairy země, že trpaslíka jejího veselili, neb mnohý z nich smrti ohněm jen o vlas unikl, a tak se stalo, že lid začal sobě šeptati, že královna sama z moci čarodějné díl v sobě má.
A Velký čaroděj též přítelem čarodějnic se stal, nejvíce však Gwendylon, nejmocnější čarodějnice Gramarye, jež mladá a půvabná byla, a on k ní o své lásce promluvil.
A lord Tuan se za noci vrátil do města Runnymede, kde by mohl královně nablízku dlít, ač ho sama zapudila. Tu přišel mezi žebráky a hledal u nich azyl; dal jim vládu a oni ho mezi sebou zvolili králem. Avšak jeden z jejich středu, ten, kterému lord Tuan nejvíce věřil, ten, který měšec spravoval a 'Šklebil' se zoval, sám na Tuanovu korunu pomýšlel.
Potom, když se všichni lordi na državách Loguirových na jihu sešli a Anselm s nimi, povstali proti vévodovi Loguirovi a jeho vůdcovství se vzepřeli, dosadivše na místo jeho mladého Anselma; ten z nich, který se Durerem zval a Loguirovým rádcem kdys byl, pozvedl čepel dýky proti němu. Tu Velký čaroděj s pomocí vysoké magie všechny svíce a louče zhasil, až tma zakryla síně Loguirova hradu, jež pod úrovní země zřízeny byly a oken neměly. Potom Velký čaroděj duchy vzýval, jež v chodbách hradu dleli, a o ni do sněmovní síně vtrhli a hrůzu mezi muži zde shromážděnými šířili. Tu Velký čaroděj vévodu za ruku vzal a bezpečně ho dovedl až na královnin hrad v Runnymede.
Potom lordi shromáždili svá vojska a v jejich čele se vydali na sever, proti královně. Leč Velký čaroděj promluvil k elfům, jež v kraji dleli, a oni přísahali bojovat po jeho boku, a čarodějnice taktéž. A Velký čaroděj zavolal mladého Tuana Loguira a ten pochodoval v čele svých žebráků; a tak přibyli na Bredenskou pláň: královna, čaroděj a trpaslík s vojskem čarodějnic, elfů a žebráků.
Potom, za slunce východu, zaútočilo rytířstvo lordů v železném šiku, leč koně jejich v zem se probořili, kteroužto elfové prve podkopali; vrhali šípy a oštěpy proti královně, leč čarodějnice odvracely jejich let, takže zpět do vojsk šlechty padaly krveprolití hrozné tam působily. Potom lord Tuan vedl své žebráky do útoku a jeho otec s ním, aby dokončili, co čarodějnice započaly; a tu se strhla řež krvavá a nelítostná. Vtom obr Tom se vztyčil uprostřed bojujících šiků a mečem svým cestu si k lordům a jejich rádcům klestil a žebráci ho následovali, pobíjejíce rytíře i pěší ozbrojence, též do zajetí berouce je; však obr Tom v boji zahynul a Velký čaroděj ho oplakával a žebráci taktéž.
Potom královna jaté lordy popraviti chtěla, či do otroctví potupného uvrhnouti, leč čaroděj proti tomu promluvil, na královnu přísným okem prohlédl a strach převeliký v ní vzbudil. Tu Tuan Loguire postavil se jí po boku a čaroději v tvář pohleděl křiče, že tak bude, jak královna káže; ale čaroděj ho srazil mocným úderem, políček královně vyťal a na svém očarovaném oři pryč ujel tak, že žádný smrtelník ho zadržeti nedokázal; toliko Tuan Loguire střelu kalenou za ním

vyslati stačil, jež čaroděje zasáhla.
Potom královna Kateřina provolala lorda Tuana co zástavu své síly, stráž své cti a o lásce své k němu promluvila; též lordů zajatých mu vydala, by činil s nimi, co jemu libo jest. Tu lord Tuan svobodu jim vrátil, leč rukojmí z domů jejich sobě vzal a vojska jejich koruně přísahou slavnou zavázal. Potom královnu Kateřinu k oltáři odvedl atakto se králem stal, by vládl po boku jejím.
Ale čaroděj vyhledal čarodějnici Gwendylon a ona vyňala šíp Tuanův z těla jeho i zaklela ránu jeho tak, by jemu neškodila; a čaroděj promluvil k ní o své lásce a odvedl ji k oltáři.
A lordi se vrátili zpátky na své državy a tam vládli spravedlivě, neboť oko královo na ně se bez přestání upínalo, a mír zavládl po celé zemi Gramarye a pokoj se vrátil mezi všechen jeho lid.
Takto tomu bylo po dlouhé dva roky a lid opět začal k pánům svým s důvěrou vzhlížet a páni vládli jim rukou laskavou a spravedlivou.
Potom noční vítr zavanul a z mělčin jižních ozvalo se bědování raněných a zvuky války…"

- Chilldova Kronika panování Tuana a Kateřiny

"Podle záznamů byla planeta kolonizována skupinou blouznivců, kteří se oblékali do brnění a pořádali pro zábavu turnaje. Nazývali se 'Romantic Émigrés'. Zaměření skupiny působilo jako selektivní mechanismus preferující lidi s latentními PSI schopnostmi. Jestliže takovou skupinu umístíte na jednu planetu a necháte je několik století rozmnožovat se mezi sebou, dostanete ryzí espery -jako se to stalo v tomto případě. Jednalo se samozřejmě jen o malé procento populace, ale zjištěné informace opravňují k předpokladu, že u ostatních se podobné schopnosti nacházejí rovněž, třebaže v latentním stavu. Myslí si o sobě, že jsou normání, a espery nazývají 'čarodějnicemi', jedná-li se o ženy a 'čarodějníky' v případě mužů.
A co víc, na planetě se nachází zvláštní druh houby, která reaguje na projektivní telepatii; místní obyvatelé ji nazývají 'čarodějnický mech', neboť jestliže správný druh 'čarodějnic' v její blízkosti na něco intenzivně myslí, mech se změní v předmět, na který myslí, ať je to cokoliv. Domorodci, kteří o sobě nevědí, že jsou čarodějnice, vyprávějí pohádky svým dětem, v důsledku čehož se teď celá země hemží elfy, duchy a vlkodlaky - někdy vám ukážu stopy po jejich zubech.
Podle mého skromného názoru je toto místo zlatým dolem a odpovědí na modlitby našeho ctihodného Decentralizovaného demokratického tribunálu. Demokracie nemůže přežít, jestliže se její teritorium rozroste tak rychle, že začne selhávat komunikace, a podle posledních zpráv, které znám, má DDT dosáhnout kritické velikosti asi za padesát let. Pokud by se mi podařilo přivést tuto planetu na cestu demokracie, získali bychom přesně to, co DDT potřebuje - okamžitou komunikaci na libovolnou vzdálenost. Vše, co jsem o telepatii četl, uvádí, že je okamžitá bez ohledu na vzdálenost - to, co jsem viděl na této planetě, to potvrzuje.
Ale jestliže by tato planeta mohla přispět k vítězství demokracie, mohla by na druhé straně přispět i k vítězství totalismu a anarchie tím, že by demokracii odstranila - a takový pokus byl již učiněn. Totalisté byli zastoupeni proletářskou organizací nazývanou Clovisův dům, která se pokoušela zorganizovat žebráky a drobné kriminální živly a odvedla při tom pořádný kus práce. Anarchisté zase pracovali na šlechtě; každý z dvanácti nejvyšších lordů měl rádce, který byl nade vší pochyby anarchistou.
Odkud se vzali? Mohli se sem tajně dostat z jiné planety - ale našel jsem přinejmenším jedno zařízení, které nemůže být ničím jiným, než strojem času, a mám dobrý důvod věřit, že je jich tu více.
Co mne ohledně tohoto místa zneklidňuje, je faktor nejistoty. Dáme-li dohromady nadání místních obyvatel pro telepatii s psychoaktivní houbou, může se stát prakticky cokoliv - což jinými slovy znamená, že když počkám dost dlouho, pravděpodobně se to stane…"

-Výňatek z Hlášení z Beta Cassiopeiae Gamma
(místním názvem Gramarye) Rodneye D'Armanda,
agenta Společnosti pro odstraňování rašícího
totalismu

Část I.

Těžká, hustá a skoro neprůsvitná mlha se pomalu převalovala nad takřka nehybnou hladinou moře. Nekonečný a monotónní zvuk příboje v ústí zátoky se ozýval tlumeně a jakoby z velké dálky.
Vysoko nahoře, nikým neviděn, vydal ze sebe kroužící pták varovný výkřik.
Náhle z mlhy vyrazil drak, hrdou, zobanem zakončenou hlavu vysoko vztyčenou. Za ním se postupně objevili čtyři další.
Na bocích jim visely kulaté, zářivě zbarvené štíty. Z mezer mezi nimi trčela vesla, zvedající se a zase dopadající v jednotvárném rytmu do vln.
Jediné drakovo křídlo bylo těsně svinuto kolem příčného ráhna upevněného na vysokém stěžni, vypínajícím se v jeho středu.
Přikrčené, shrbené stíny v helmách se tiše plížily kolem stěžně.
Drak měl orlí zobák a vysokou, třásnitou ploutev jako hřebínek. Z čela mu trčely dva dlouhé a ostré rohy.
Příboj zasténal na pobřeží a stíny, které se oddělily od draka, zamířily do vnitrozemí.
* * *
Dítě zaplakalo, zavolalo na matku a vystrašeně se schoulilo do tlusté kožešinové přikrývky.
Olejová lampa, pouhý hadrový klůcek plovoucí v misce zvířecího tuku, šířila kolem teplo a pocit bezpečí, osvětlujíc svou nažloutlou září matčinu unavenou a něžnou tvář.
Zvedla chvějící se vzlykající tělíčko do náručí a tichým hlasem zamumlala: "Ale no tak, zlato, no tak. Maminka je tady. Nedovolí, aby ti někdo ublížil."
Tiskla dítě pevně k sobě a hladila ho po zádech, až jeho vzlykání pomalu ustalo. "No tak, Arture, no tak. Co se stalo, zlatíčko?"
Chlapeček popotáhl a pak zvedl hlavu z matčina náručí. "Bubák, mami. Honil mě a - měl veliký dlouhý nůž!"
Etheliny rysy ztvrdly. Objala dítě a zadívala se do světla lampy. "Bubáci jsou daleko za mořem, zlatíčko. Sem nepřijdou."
"Ale Carl říkal…"
"Já vím, já vím. Carlovi maminka říkala, že když nebude hodný, bubáci si pro něj přijdou. Ale to jsou jen takové hloupé řeči, zlatíčko, na postrašení hloupých dětí. Ty ale nejsi hloupý, že ne?"
Artur byl chvíli zticha; pak zamumlal do záhybů máminých šatů: "Hm… nejsem, mami."
"Samozřejmě, že nejsi." Něžně ho popleskala po zádech, uložila ho zpátky na lůžko a přikryla ho kožešinovou přikrývkou až po bradičku. "Ty jsi můj statečný chlapeček. Oba přece víme, že nám bubáci nemohou ublížit, že?"
"Ano, mami," odpovědělo dítě nejistě.
"Spi sladce, zlatíčko," řekla máma a tiše za sebou zavřela dveře.
Olejová lampa vrhala stíny, které měkce tančily po zdech. Dítě chvíli leželo a pozorovalo pomalý balet světla a stínů.
Povzdechlo si a převalilo se na bok. Oči, upřené do okna, se mu pomalu zavíraly.
Vtom dovnitř nahlédl velký znetvořený obličej s placatým nosem a širokými ústy plnými velkých zažloutlých zubů. Z pod lesklé okřídlené helmy se prodíralo huňaté obočí.
Zašklebil se na dítě a v jeho prasečích očkách se zablesklo.
"Mami! Mamimamimamimamimami! Bubák!"
Bubák zavrčel a třemi mocnými údery okovaného kyje roztříštil pevnou dřevěnou zeď domku.

Dítě zaječelo a vyskočilo směrem k těžkým dveřím ložnice.
Bubák se protáhl otvorem ve stěně.
Dveře se rozletěly; matka v nich stála ochromená děsem, tiskla k sobě své dítě a křičela na manžela. Pak se otočila na podpatku a utekla.
Bubák ze sebe vyrazil hluboké, klokotavé zachechtání a rozběhl se za ní.
V jiné chýši popadl divý muž dítě za kotníky a rozbil mu hlavu o zeď. Svým těžkým kyjem odrazil meč jeho otce, pak mu vrazil jeho hlavici do břicha a další ránou mu prorazil lebku. Kost praskla a vyvalila se krev.
Olejová lampa v první chýši se rozlila a oheň začal hladově olizovat dřevěné stěny a podlahu.
Jiné chýše už hořely.
Ženy a děti s ječením prchaly, pronásledovány povykujícími divochy. Muži z vesnice popadli harpuny a sekery a postavili se na obranu svých žen a dětí.
Divoši jim rozbíjeli hlavy okovanými kyji, tříštili hrudi velkými, jako břitva ostrými válečnými sekerami a valili se dál, nechávajíce za sebou znetvořená těla svých obětí.
Najednou nocí zaduněly podkovy a do vesnice vjel jízdní oddíl; oheň zburcoval místního barona. Nyní jel v čele asi dvacítky ozbrojenců proti povykující smečce divochů.
"Kopí namířit!" zvolal. "Do útoku!"
Divoši se zachechtali.
Hroty kopí hrozivě namířily vpřed, paty jezdců se zaryly koním do slabin; jízdní oddíl vyrazil… a zaváhal, klopýtl, zastavil, vojáci i koně strnule hleděli na divochy, neschopni pohybu.
Každý z divochů těkal pohledem z jednoho vojáka na druhého a pak na třetího, zachycuje pohled každého z nich na zlomek sekundy.
V řadách ozbrojenců se nic nepohnulo, jen jejich brady bezvládně klesaly a oči nabývaly skelného výrazu. Kopí pomalu vyklouzávala z bezvládných prstů.
Koně pomalu vykročili vpřed, klopýtli a vykročili znovu, s jezdci nehybnými, strnulými a bezmocnými. V prasečích očkách divochů se zablesklo. Jejich úšklebky se rozšířily a hlavy přikývly v tiché spokojenosti.
Krok-klopýtnutí-krok se koně pomalu pohybovali vpřed.
Divoši spustili vítězoslavný pokřik a jejich kyje zavířily vzduchem, dopadajíce na hlavy koní. Sekyry se zaleskly a ťaly, zakusujíce se hluboko do ozbrojenců. Muži padali a krev se lila proudy. Po zemi se válely usekané hlavy a kosti praskaly pod plochými chodidly divochů, kolébajícími se přes zmasakrovanou stráž k vesnickým zásobárnám.
Hrabě z Baicci, vazal vévody Loguira, ležel bez hlavy v prachu a krev vytékající z jeho krční tepny žíznivě sála zem, stejně jako krev jeho vojáků. Ženy a děti vesničanů se krčily nahoře na svahu a očima ro-zšířenýma děsem hleděly na své hořící domy, zatímco dračí lodě líně se kolébající na vlnách, těžké bohatou kořistí, zase vyplouvaly na moře.
Když mizely za útesem, vítr zanesl choulícím se vesničanům ozvěnu jejich dunivého smíchu.

Zpráva o tom se donesla k uším krále Tuana Loguira v hlavním městě Runnymede; a krále se zmocnil hněv.
Královna se rozběsnila. "Toť k nevíře!" křičela. "Ti ďáblovi zplozenci zpustošili ohněm a mečem celou vesnici, pobili muže a zneuctili ženy, odvlekli sebou děti do otroctví - a co uděláš ty? Jak tě znám, ani nepomýšlíš na pomstu!"
Bylo jí stěží dvacet let a král nebyl o mnoho starší; ale seděl zpříma jako svíce a tvář měl klidnou a vážnou.
"Jaký je výčet mrtvých?" otázal se.
"Všichni muži z vesnice, veličenstvo," odpověděl posel, kterému se ve tváři zračil děs a smutek. "Sto a padesát. Čtrnáct žen a šest dětí. Dvacet dobrých ozbrojenců a hrabě z Baicci."
Královna zděšeně zalapala po dechu. "Sto a padesát," zašeptala, "sto a padesát." Pak dodala hlasitěji: "Sto padesát žen ovdovělo v jediné noci! A děti, šest dětí bylo zavražděno!"
"Bůh budiž milostiv jejich duším." Král sklonil hlavu.
"Jistě, modli se, jen se modli, muži!" pronesla královna opovržlivě. "Zatímco tví lidé leží mrtví ve vlastní krvi, ty se modli!" Šlehla pohledem po poslovi. "A znásilnění?"
"Žádná," odpověděl posel a uklonil se. "Díky Bohu, žádná."
"Žádná," opakovala královna mechanicky. "Žádná?" Obrátila se na svého manžela. "Jaká to urážka takto pohrdnout našimi ženami!"
"Možná se báli, že přijdou další vojáci…" zamumlal posel.
Královna ho obdařila veškerým pohrdáním, které se vešlo do jednoho krátkého pohledu. "Je-li tomu tak, pak jsou ještě míň muži, než naši vlastní; a Bůh ví, že ti naši nestojí za nic."
Posel ztuhl. Králův obličej se změnil v dřevěnou masku.
Pomalu se předklonil a zabodl se očima do posla. "Řekni mi, dobrý muži - jak mohl být celý jízdní oddíl zmasakrován smečkou pirátů?"
Královna ohrnula rty. "Co jiného jsi čekal?"
Král seděl bez hnutí a čekal na poslovu odpověď.
"Kouzla, veličenstvo." Poslův hlas se zachvěl. "Ohavná černá kouzla. Jezdci propadli zkáze, neboť jejich nepřítel vládl Zlým okem."
V místnosti zavládlo ticho. Dokonce ani královna nepromluvila, neboť na této zapadlé planetě měly pověry příliš často tendenci stávat se skutečností.
První, kdo promluvil, byl král. Napřímil se na trůně a obrátil se na lorda prvního kancléře.
Což znamenalo, že se podíval dolů, neboť ač byla ramena Broma O'Berina stejně široká jako ramena krále, na výšku měl stěží dvě stopy.

"Brome," řekl král, "rozešli pět rot královských pěšáků, každou jednomu z nejvyšších lordů, jejichž državy hraničí s mořem."
"Jednu rotu každému!" vybuchla královna. "Tak lehce se toho zhostíš, můj dobrý manželi? Můžeš postrádat jen tolik ze svých ozbrojených sil?"
Král se zvedl a obrátil se na sira Marise, senešála. "Sire Marisi, připrav tři roty královniny gardy. Čtvrtá zůstane tady, aby chránila její veličenstvo královnu Kateřinu. Ty tři ať se do hodiny shromáždí na nádvoří, vybaveny na dlouhou a těžkou cestu."
"Vykonám, jak poroučíš, pane," řekl sir Maris a uklonil se.
"A dohlédni, aby byla má zbroj připravena."
"Zbroj!" Královna zalapala po dechu. "Ne, ne, ó ne, můj manželi! Co se to chystáš udělat?"
"Jen to, co je mou povinností." Král se k ní obrátil a sevřel její ruce do svých. "Jsem král a můj lid je ohrožen. Musím odjet do té vypleněné vesnice a vypátrat stopu vrahů. Pak musím postavit loď a pronásledovat je, bude-li to možné, do jejich domoviny."
"Ach ne, můj dobrý pane!" zvolala Kateřina a pověsila se mu kolem krku. "Cožpak nemáš dost vojáků ve své armádě, abys musel sám jet vstříc smrti? Ach můj pane, ne! Co bych si počala, kdybys byl - kdybys byl zraněn?"
Král ji chvíli svíral v objetí, pak se odtáhl, zvedl jí bradu a něžně ji políbil na rty. "Ty jsi královna," řekl jemně. "Tíha toho břemene spočívá na tvých bedrech; takový je úděl královen. Teď je čas postarat se o lid, kterému vládneme. Musíš riskovat manžela pro dobro lidu, stejně jako já budu riskovat svůj život - protože takový je zase úděl králů."
Ještě chvíli ji k sobě tiskl a pak ji lehce políbil. Potom se narovnal, její ruce stále ve svých, a obrátil se k odchodu.
Zadrželo ho rozpačité zakašlání.
Obrátil se a zamračil se. "Ty jsi ještě tady, Brome? Myslel jsem…"
"Můj veliteli," přerušil ho trpaslík, "co jsi rozkázal, to vykonám - ale cožpak nerozkážeš už nic víc?"
Králova tvář potemněla.
Bromův hlas byl pevný odhodláním. "Pokud je v tom Zlé oko, vaše veličenstvo, pak je to práce pro čarodějnice."
Král se odvrátil, v očích hněv a rty pevně sevřené. "Máš pravdu, Brome," připustil neochotně. "Nu což, uděláme to, co musíme. Pošli pro čarodějnice ze Severní věže, Brome, a nařiď jim, aby zavolaly" - tvář se mu zkřivila odporem -"Velkého čaroděje."

Velký čaroděj se tou dobou zrovna opíral zády o kmen stromu, jsa při tom pohodlně usazen na terra firma a pozoroval jedním okem východ slunce a druhým svou ženu. Obé rozhodně stálo za pohled.
Slunce bylo nádherné samo o sobě, jak zlatooranžové stoupalo z tmavé zeleni vrcholků borovic na růžové a modré nebe; ale jeho plamenovlasá žena byla ztělesněním graciéznosti a roztomilosti, když si vesele prozpěvovala a nořila své štíhlé ruce do škopku se špinavým nádobím, stojícím u ohniště v suchu a teple jejich jeskynního domova.
Nebyla to samozřejmě jen její domáckost, co ji činilo tak roztomilou. Její dlouhé ohnivě rudé vlasy jako by se jí kolem hlavy volně vznášely, lemujíce její oválný obličej s velkýma, dlouhobrvýma očima barvy mořské zeleni, nakrčený nosík a široká ústa s plnými, smyslnými rty. Její postava byla pod bílou ručně tkanou blůzkou, těsným živůtkem a zářivě zbarvenou sukní podobná soše.
Jistě, v tuto chvíli bylo možno kvality její postav hodnotit spíš pomocí dedukce, než přímým pozorováním, ale čaroděj měl dobrou paměť.
Jeho paměť byla spíš až příliš dobrá; krása jeho ženy mu často připomínala jeho vlastní - hm, řekněme obyčejnost? Ne, klidně řekněme ošklivost - nebo ještě spíš ordinérnost; neboť v jeho obličeji bylo i cosi přitažlivého. Měl zjev, který tak sluší věkem ošuntělým křeslům, starým krbům a břichatým kamínkám. Psi a malé děti ho milovaly od prvního pohledu. A právě touto svou vlastností si ji získal (mnohem přesnější by možná bylo říct, že ona získala jeho po zdlouhavém a nelehkém boji s jeho komplexem méněcennosti); protože je-li krásná žena dost často zrazována, začne si dříve nebo později cenit spolehlivosti, něhy a náklonnosti víc, než romantičtějších hodnot. Přinejmenším, jedná-li se o druh ženy, pro kterou je láska cílem a romantika jen přepychem; a právě taková žena byla Gwendylon.
Taková žena je schopna případně milovat i muže s dobrým srdcem, třebaže jeho obličej je sbírkou svažujících se ploch, prohlubní a výstupků rozvržených v expresionistických juxtapozicích; a právě takovým mužem byl Rod Gallowglass.
Vlasy mu ustupovaly z plochého, svažujícího se čela, oční důlky měl hluboké, vyplněné párem šedých očí, zahnutý nos, vysoké a ploché lícní kosti a široká ústa s úzkými rty, která se neustále šklebila nad hranatou, vystupující bradou.
Přesto všechno ho milovala, kterážto skutečnost Rodovi připadala jako zázrak, křiklavé porušení všech zákonů matičky přírody. Ne že by mu to vadilo, samozřejmě.
Pomalu se přesunul do polohy vleže na zádech, nechal svá víčka klesnout a dovolil letnímu ránu, aby jím prosáklo, ukolébávajíc ho něžně k spánku.
Vtom ho něco udeřilo do břicha, vyrazilo mu to dech a způsobilo, že okamžitě procitl. Vyskočil do vzduchu s dýkou v ruce.
"Tá-ta!" zacukrovalo dítě, které vypadalo velice spokojené samo se sebou.
Rod se na něj podíval. Malý Magnus pevně svíral příčky dětské ohrádky; ve vzpřímené poloze si ještě nebyl příliš jistý.
Rod se slabě zašklebil a odstrčil roh dubové ohrádky ze svého břicha. "Výborně, Magnusi!" Pohladil dítě po hlavě. "Hodný chlapeček, hodný chlapeček!"
Dítě se zašklebilo a poskočilo radostí.
Ohrádka se vznesla do vzduchu šesti palců vysoko.
Rod po ní rychle skočil a s rukama přitisknutýma na horní mříž ji zase stáhl na zem.

Dětské ohrádky obvykle nebývají vybaveny horní mříží. Tato ji měla; jinak by z ní totiž dítě mohlo uletět.
"Ano, ano, báječné dítě! Chytrý malý klučina, tak, tak! Velice hodné dítě - Gwen!"
"Co si přeješ, můj pane?" Gwendylon se objevila v ústí jeskyně, utírajíc si ruce do zástěry. Pak si všimla ohrádky.
"Ach, Magnusi!" zaúpěla tónem zraněné důvěry, jehož jsou schopny pouze matky.
"Ne, ne!" rychle ji ubezpečil Rod. "Je to hodný chlapec, Gwen - že ano? Zrovna jsem mu říkal, jak hodný chlapeček je. Hodný chlapeček, hodné dítě!"
Dítě na ně hledělo, čílko zmateně nakrčené.
Jeho matka se tvářila obdobně.
Pak si uvědomila, jakým jediným způsobem se mohla dětská ohrádka dostat z jeskyně, zatímco k ní byla otočena zády, a oči se jí rozšířily úžasem. "Ach, Rode!"
"Jo." Rod se zašklebil s víc než jen náznakem pýchy. "Je předčasně vyspělý, co?"
"Ale - ale, můj pane!" Gwen zavrtěla hlavou, stále ještě ohromená. "Jen čarodějnice mohou pohybovat něčím jiným než samy sebou. Čarodějníci nemohou!"
Rod hrdě otevřel ohrádku a vzal dítě do náručí. "Ale tohle přece nemohl dokázat levi- hm, létáním, že ne?"
"Ne, nemá dost síly, aby zvedl ohrádku s sebou - to by musel udělat svými vlastními kostmi a šlachami. Ale čarodějníci nemohou…"
"Tak tenhle může." Rod se zašklebil na dítě ve svém náručí polechtal ho pod bradičkou. "Co tomu říkáš? Jsem otcem génia!"
Dítě zabroukalo a vysmeklo se Rodovi z náručí.
"Hej! Hned se vrať!" Rod vyskočil a sevřel dětský kotníček dřív, než jeho synek odletěl s ranním vánkem.
"Ach, Magnusi!" Gwen rychle přispěchala a sevřela dítě do náručí. "Ach mé statečné dítě! Docela jistě z tebe bude nejmocnější čaroděj, až vyrosteš!"
Dítě se na ni usmálo. Nebylo si docela jisté, co udělalo, že si zasloužilo pochvalu, ale rozhodlo se o tom nepřít.
Rod odnesl dřevěnou dětskou ohrádku do jeskyně a zářil při tom otcovskou pýchou. Schopnosti jeho syna ho ohromovaly; ta ohrádka byla těžká!
Vzal kus provazu a začal ohrádku přivazovat. "To je děcko!" řekl a potřásl hlavou. "Je mu sotva rok - ještě ani neumí chodit, a… Gwen, v kolika letech začínají čarodějníci levitovat?"
„'Levi -' aha, ty myslíš létat, můj pane!" Gwen přišla za ním do jeskyně s dítětem v náručí. "Ve třinácti letech nebo tak nějak - to je věk, kdy mladí čarodějníci začínají létat."
"A tohle dítě s tím začalo v devíti měsících." Rodův hrudník se ještě maličko nafoukl - a jeho hlava také. "Kdy začínají létat na košťatech mladé čarodějnice?"
"V jedenácti, můj pane, někdy ve dvanácti."
"Takže je trochu popředu i v tomto ohledu - až na to, že by čarodějníci neměli na košťatech létat vůbec. To je dítě!"
Nezmínil se, že Magnus byl očividně mutantem.
Pohladil dítě po hlavě. Dítě uchopilo svou baculatou ručičkou tátův prst. Rod se podíval na Gwen a oči mu při tom plály. "Bude z něj skvělý agent, až vyroste!"
"Můj pane!" Gwen ustaraně nakrabatila čelo. "Nechceš ho doufám odvést z Gramarye?"
"Samozřejmě, že ne!" Rod vzal Magnuse a vyhodil ho do vzduchu. "Bude mít dost práce tady."
Magnus radostně zavrněl a rozletěl se ke stropu. Rod se za ním vrhl skokem, který by udělal čest i skokanu o tyči, a popadl svého toulavého syna. "Kromě toho, možná se členem SPORTu ani nebude chtít stát - kdo ví?"
Rod byl agentem Společnosti pro odstraňování rašícího totalismu, podvratné organizace Decentralizovaného demokratického tribunálu, první a jediné lidské mezihvězdné vlády v historii, která nebyla založena na terracentrismu. Senát se scházel pomocí elektronických komunikačních prostředků; vedení přebývalo v kosmických lodích, které se obvykle nacházely v meziplanetárním prostoru. Přesto to bylo to nejefektivnější demokratické zřízení, jaké kdy vzniklo. SPORT byla organizace starající se o navrácení ztracených kolonií někdejších terranských impérií zpět do náručí svazu. Rod byl trvale detašován na Gramarye, planetu kolonizovanou mystiky, romantiky a snílky prchajícími před realitou. Místní kultura byla středověká, lidé pověrčiví - a určité malé procento populace mělo 'čarodějnické schopnosti'. Právě proto se DDT obecně a SPORT zvlášť eminentně zajímali o Gramarye; neboť 'čarodějnice' a 'čarodějníci' byli ve skutečnosti espeři. Někteří z nich vládli psychotronickými silami a další měli zase jiné schopnosti - ale všichni byli do určité míry telepati. A jelikož výkonnost (a v závislosti na tom také životaschopnost) demokracie přímo závisí na rychlosti komunikace, a jelikož telepatická komunikace je okamžitá, DDT střežilo jedinou kolonii esperů velice bedlivě. Rod byl tedy pověřen, aby planetu hlídal a opatrně směroval její politický systém na cestu, která by časem mohla vést k demokracii a plnému členství v DDT.
"Hej, Fessi," zavolal Rod.
Velký černý oř pasoucí se na louce před jeskyní zvedl hlavu a podíval se na svého pána. Jeho hlas zazněl v malém sluchátku voperovaném do Rodova soscovitého výběžku kosti spánkové. "Ano, Rode?"
Rod si odfrkl. "Proč spásáš trávu? Kdo kdy slyšel, že by robot spaloval uhlovodíky?"
"Musím udržovat zdání, Rode," odpověděl mu Fess.
"Ještě mi řekneš, že musíš držet krok s módou! Poslouchej šroubkohlavý - význačná událost! Moje dítě dnes učinilo první úspěšný pokus o telekinezi!"
"O telekinezi? Myslel jsem, že ta se váže k ženskému pohlaví, Rode."
"Vidíš, a je to jinak." Strčil dítě do ohrádky a zaklapl víko, než Magnus mohl zase uletět. "Co ty na to, Fessi? Z toho kluka bude přeborník!"
"Bude mi velkým potěšením sloužit mu," zamumlal robot, "stejně jako jsem sloužil jeho předkům po pět set let, ode dne,

kdy první D'Armand, jenž založil…"
"Rodinnou historii přeskoč, Fessi."
"Ale Rode, je to životně důležitá část Magnusova dědictví," měl by…"
"Tak s tím alespoň počkej, až se naučí mluvit."
"Jaksi přeješ." Mechanickému hlasu se jakýmsi zvláštním způsobem podařil povzdech. "V každém případě je mou povinností oznámit ti, že brzy budete mít společnost, Rode."
Rod strnul a pak se zeptal: "Co vidíš, Fessi?"
"Nic, Rode; ale zachytil jsem zvuky charakteristické pro vzpřímený pohyb malých bytostí prodírajících se vysokou trávou."
"Aha." Rod se uvolnil. "Přichází sem nějaký elf. U nás jsou vždy vítáni."
Osmnáct palců vysoká postavička se vynořila z trávy u ústí jeskyně. Rod se zašklebil. "Vítej, veselý poutníče noci."
"Puk!" zvolala Gwen. Sklonila se ke svému hostu. "Určitě jsi hrozně…" Náhle si všimla výrazu elfovy tváře a strnula.
Rod se zarazil rovněž. "Je všechno v pořádku, Puku?"
"Není," prohlásil elf ponuře. "Rode Gallowglassi, musíš hned přijít ke králi!"
"Takže já musím, musím, ano? Co je tak naléhavé, že to nesnese odkladu? Proč ta panika?"
"Diví muži!" Elf zalapal po dechu. "Vyplenili vesnici na pobřeží panství vévody Loguira!"

Královská hlídka ujížděla na jih, s králem v čele.
Osamělý jezdec seděl na koni, který se pásl na okraji cesty, a při tom vyluzoval táhlé zadumané zvuky na píšťalu.
Tuan se zamračil a řekl rytíři, který jel po jeho boku: "Co s tím chlapem je? Cožpak je natolik zaujat svým muzicírováním, že nevidí ani blížící se jezdce ve zbroji?"
"A nevidí snad tvou korunu?" odpověděl rytíř, pečlivě vkládaje do tónu svých slov, co si o takové bezostyšnosti myslí. "Já už ho probudím, veličenstvo." Pobídl koně koleny a vyrazil kupředu.
"Hej, kmáne! Cožpak nevidíš, že přijíždí tvůj král?" Jezdec vzhlédl. "Jistěže vidím! A řekni sám, není to šťastná náhoda? Zrovna jsem na něj myslel."
Rytíř vytřeštil oči a pak přitáhl svému koni uzdu. "Ty jsi Velký čaroděj!"
"Velký?" Rod se zamračil. "To nemyslíš vážně. Dej na má slova, dobrý rytíři - jestliže se ti zdám vysoký, neměl by ses alespoň do pátku na víno ani podívat!"
Rytíř se zamračil a zlostně zavrčel. "Ech, nevychovaný jsi jako sprostý rab! Věz, že sám král tě jmenoval Velkým čarodějem!"
"Tak jest," přisvědčil král, který zastavil svého koně vedle nich. "Jsem rád, že tě vidím, mistře Velký čaroději - neboť ubohý ostrov Gramarye potřebuje tvého umění a tvé moudrosti."
Rod sklonil hlavu. "Jsem připraven vyslechnout volání své adoptivní vlasti. Ale proč ten honosný titul? Přišel bych stejně rychle i bez něj."
"Zasloužíš si ho, ne?" Tuan křečovitě stiskl rty. "A všem to jasně ukáže, kdo jsi. Lidem se válčí lépe, když vědí, od koho dostávají rozkazy a komu je mají dávat."
"To jsem si mohl myslet," odpověděl Rod. "Nemáš ve zvyku něco udělat, jestliže to nemáš řádně logicky zdůvodněné. Tak tak, vaše veličenstvo; už bych mohl být moudřejší a neptat se."
Tuan pozvedl obočí. "To nebylo řečeno bez jisté úcty - od tebe bych to nečekal."
"Proč ne?" Rod se zašklebil. "Neskrblím úctou na ty, kdož si ji zaslouží."
"A neplýtváš jí na ty, kdož ji nejsou hodni?" zamračil se Tuan. "Jsem tedy já hoden tvé úcty jen tak zřídka?"
Rod se zašklebil ještě víc. "Úctu si nezasloužíš, jen když se oháníš autoritou, kterou nemáš - a to se teď nestává příliš často, když jsi král. A, samozřejmě, když se zastáváš někoho, kdo není v právu."
Tuanova tvář se zachmuřila. "Kdy jsem něco takového udělal?"
"Chviličku před tím, než jsem tě kopl mezi nohy. Ale na druhé straně musím přiznat, že královna si tvou zásluhou už alespoň nesnaží hrát na bohyni."
Tuan zrudl a odvrátil se od Roda.
"Taky samozřejmě, když ses jí pokoušel zalichotit a rušils zákony." Rod ignoroval varovný signál a pokračoval: "Na což přirozeně nemáš právo - teď. Ještě ne."
"Že nemám?" odsekl Tuan a zlostně si Roda změřil pohledem. "Jsem král!"
"Což znamená, že bys měl být prvním ze svých rytířů. Ale nedělá to z tebe nic výjimečného - a nedává ti to právo prosazovat zákony, pokud s nimi tví lordi nesouhlasí."
"Nemyslím, že bys doopravdy věřil, že něco takového dělám."
"Ne, ty ne," připustil Rod. "Ovšem Kateřina…"
"Jen zřídka se královna staví proti mému rozhodnutí," namítl Tuan. "Co děláme, děláme ve vzájemné shodě."
"Pak jste se také oba shodli na tom, že potáhneš na jih, abys bojoval s divými muži?"
Tuan se násilím přinutil zůstat klidný. "Diskutovali jsme o tom; a - ano, shodli jsme se. Netvrdím, že při té vyhlídce plesala radostí."
"Dobře řečeno," přikývl Rod. "Ale opravdu chceš, abych ti věřil, že tě netěší být znovu venku na čerstvém vzduchu?"
Tuan se zarazil, pak se spiklenecky usmál. "Abych řekl pravdu, mé srdce se zaradovalo, když jsem před sebou uviděl otevřené pole a ucítil na sobě zbroj. Nepopírám, že jsem docela rád unikl z komnat a síní paláce."
Rod přikývl. "Přesně tohle jsem čekal; jsi rozený generál. Ale pořád nechápu, jak to děláš, že jsi zároveň i dobrý král."
Tuan pokrčil rameny. "Je to jako velet armádě, až na to, že vojáci, kterým rozkazuji, jsou zemští správcové a ministři."
"Jenže to vyžaduje naprosto jinou knihovnu znalostí."

"Tou vládne Kateřina," odpověděl Tuan velice čestně. "Musím ji jen přimět, aby si všechno pořádně rozmyslela a ujistit se, že její rozkazy nezpůsobí povstání."
Což, uvědomil si Rod, byla pravda; polovina urážek, které měla Kateřina na svědomí, pramenila z toho, jak Kateřina věci říkala, a ne co říkala. "Takže sis právě znovu získal mou úctu."
Tuan se zamračil. "Za co? Za kralování?"
"Ne, za upřímnost. Ale teď se břímě vladaření opět přesunulo do oboru tvých znalostí, veličenstvo. Co navrhuješ udělat ohledně těch nájezdníků?"
"Jet tam, kde už jednou zaútočili, a čekat, až udeří znovu -předpokládám, že to nebude daleko od toho místa," odpověděl Tuan. "Vždyť která včela, jež nalezne květ plný nektaru, se nevrátí na stejné místo, aby hledala jiné květy v sousedství?"
"Ano, a obvykle s posilou. Vidím, že si s sebou vezeš pár svých vlastních žihadel."
Tuan se ohlédl na vojáky za sebou. "Diví muži zjistí, že vypořádat se s mými srdnatými muži nebude tak jednoduché."
"Podle toho, co jsem slyšel, to, oč tady kráčí, není srdce." Rod otočil Fesse a vyjel po Tuanově boku. Král pobídl svého koně a průvod se opět vydal na jih.
Tuan přikývl. "Mluvíš o Zlém oku."
"Ano," přisvědčil Rod. "Nakolik považuješ tu část zprávy za důvěryhodnou?"
Tuan pokrčil rameny. "Nejrozumnější bude považovat ji za pravdivou a připravit se, jak nejlépe budeme moci." Zabodl do Roda svůj pohled. "Jaké zaklínadlo proti tomu chrání?"
Teď bylo na Rodovi, aby pokrčil rameny. "Mne se neptej; nikdy dřív jsem se s něčím podobným nesetkal. Nemám ani ponětí, jak to může působit. Jediné, co mne napadá, je, že prostě byli tak ohavní, že člověk ztuhl hrůzou, už když se na ně podíval."
Tuan rozhodně zavrtěl hlavou. "Nikoliv. Pokud zpráva nelhala, šlo o magii, a ne o prostý strach."
"Hm, myslel jsem spíš znechucení. A kromě toho, zpráva nemusela být příliš přesná. Od koho vlastně pocházela?"
"Od matek a starců, kteří uprchli hned, jak divé muže zahlédli. Také tři ze zbrojnošů ještě žijí, ačkoliv utrpěli hrozné rány; neřekli mnoho, ale z toho, co řekli, vyplývá jasně, že to bylo Zlé oko, co je ochromilo."
"To nejsou zrovna ideální podmínky pro zvědy," zabručel Rod, "a taky nemáme dost informací, abychom se mohli rozhodnout pro nějakou vhodnou obranu proti tomu. Ale stejně, chápu to tak, že se jim musíš podívat do očí, aby tě mohli ochromit; pak by tedy stačilo dívat se jim na ruce, na zuby, na klobouky - prostě kdekoliv, jen ne do očí."
"No, je to víc než docela nic," povzdechl si Tuan. "Ale čekal jsem, že najdeš lepší medicínu, Velký čaroději. V boji se voják jen těžko vyhýbá pohledu do očí svého nepřítele."
"Nic lepšího ti v tuto chvíli poskytnout nemohu," odsekl Rod. "Pokusím se něco vymyslet na základě osobní zkušenosti, jestli nás znovu napadnout. Potom bych možná…"
"Nikoliv," přerušil ho Tuan ostře a pevně se mu při tom zadíval do očí. "Budeš se teď muset naučit stejné opatrnosti jako já: tvé umění už je příliš velké, než aby mohlo být dáno všanc válečné fortuně. Budeš stát po mém boku stranou, na vyvýšeném místě, a odtamtud řídit průběh boje."
V hloubi duše Rod věděl, že Tuan má pravdu; vojsko bojuje lépe, když má stálé velení. "Vaše veličenstvo má samozřejmě jako vždy pravdu. Zůstanu stranou tak dlouho, jako ty sám."
Tuan ho přejel skeptickým pohledem. "Nemysli si, že ti to pomůže. Naučil jsem se trpělivosti."
Také co se vnímavosti týče se značné polepšil; před třemi lety by si skryté ironie stěží všiml. "To ovšem předpokládá, že se na bojiště dostaneme dřív, než vypukne bitva."
"Ano." Tuan se zadíval před sebe a znovu pobídl svého koně. "To je tvůj úkol."
"Huh?" Rod se na něj udiveně podíval. "Mám snad kouzly přenést celé tvé vojsko na místo, které si vybereš?"
"Nikoli. Postačí, když nás upozorníš, kde nájezdníci zaútočí, v dostatečném předstihu, abychom tam stihli dojet před nimi."
"Aha." Roda jeho odpověď příliš neuklidnila. "Tak to je všechno, co musím udělat? A nevadilo by ti poradit mi, jak? Mám snad rozestavět hlídky do moře míli od pobřeží?"
"Ano, pokud bys nějakým kouzlem dokázal zajistit, aby se neutopily."
"Jistě, nic není snadnějšího! Říká se tomu 'veslice'." Rod se zamračil. "Počkej moment. To zní skoro rozumně."
"Ano, zní." Tuan se k němu obrátil. "Řada malých hlídkových člunů kousek za horizontem, vyhlížejících stěžeň lodi. Ale jak vyhlásí poplach?"
"Mohou veslovat."
"Diví muži budou veslovat rychleji; bude jich víc a pomůže jim vítr. Co když hlídky dohoní a pozabíjejí je?"
"Pravda." Rod se zamračil. "A co kdyby hlídači byli čarodějníci? Mohli by se telep… hm, přečarovat se na břeh a nechat jim jen prázdné loďky."
"Dobrý nápad," přikývl Tuan. "Ale čarodějníci slyší myšlenky. Nemohli by vyhlásit poplach mnohem rychleji, kdyby na břehu byli jiní čarodějníci nebo čarodějnice, kteří by naslouchali jejich myšlenkám?"
"Jistě, to by bylo rychlejší a… počkej chvíli!" Rod se udeřil rukou do čela. "Co je to dnes se mnou? Omlouvám se, vaše veličenstvo; patrně si stojím na vedení. Proč by čarodějníci měli být na lodičkách? Proč by prostě nemohli zůstat na břehu a pátrat po myšlenkách blížících se nájezdníků?"
"No jistěže!" Tuan udiveně zamrkal. "Opravdu potřebuji Velkého čaroděje, aby mi tohle řekl? Kam se poděl můj vlastní rozum?"
Bylo velice pravděpodobné, že zůstal na královském hradě v Runnymede, ale Rod si pomyslel, že bude zdvořilejší nezmiňovat se o tom. Navíc by Tuan mohl snadno odpovědět, že Rodův mozek má v této chvíli dlouhé rudé vlasy a postavu, pro kterou jsou muži ochotni vraždit.

Pak král otevřel oči dokořán a objevily se mu v nich pochyby. "Jsi si jist, že myslí?"
"To je další možnost. Možná by stačilo zajít na západní pobřeží, zvolat: 'Cogito, ergo sum,' a oni zmizí."
"Je to mocné zaklínadlo?"
"Ne, jen zbožné přání; postavil jsem Descarta před koně." Rodovi se za uchem ozvalo krátké nepříjemné zabzučení; Fess neměl příliš dobré mínění o jeho smyslu pro humor. "Teď ale Vážně, vaše veličenstvo, to by neměl být problém. Vše, co je živé a pohybuje se, vyvíjí nějakou neurologickou aktivitu. Znám jednu mladou čarodějnici, která dokázala číst myšlenky žížaly, a ta žádné nemá."
"Ale dokážou číst myšlenky na dost velkou vzdálenost, abychom měli čas zaujmout bojovou linii v místech jejich předpokládaného přistání?"
"Ani s tím si nemusíš dělat starosti. Jiná mladá dáma poslouchala myšlenky jednoho dino… hm, obrovského 'hrozného ještěra' na pevnině. Tři dny pak nebyla ve své kůži…"
"Pak se tedy postarej o zřízení hlídek."
Rod se zamračil. "Ano, ale je tu jeden ošklivý problém. Jak to, že ještě žádná z čarodějnic nikdy myšlenky žádného divého muže neslyšela?"
To zastavilo i Tuana. Zamračil se a na několik sekund přemýšlel. Pak se zářivě usmál. "Možná tam před tím nebyli?"
Rod seděl chvíli nehybně, Potom si povzdechl a pokrčil rameny. "Proč ne? Na Gramarye je možné cokoliv." Existovala tu místní odrůda hub, které byly velice citlivé. Tedy ne že by bylo snadné zranit jejich city nebo něco takového; ale pokud projektivní telepat myslel na něco v jejich blízkosti dostatečně intenzivně, změnily se v to, na co telepat myslel. Ano, bylo docela pravděpodobné, že diví muži předtím neexistovali. Všechno, co k jejich vzniku bylo třeba, byla nějaká stařenka, která nevěděla o svých psychoprojekčních schopnostech a vyprávěla strašidelné historky svým vnoučatům…
Vůbec nestál o to se s tou stařenkou setkat. "Pověz mi, hm, vaše veličenstvo… co se stane, když je naše hlídky najdou?"
"Coby, vytáhneme proti nim s ohněm a mečem," odpověděl Tuan ponuře.
"Ano, ale - Gramarye je poměrně velký ostrov. Co když udeří někde, kde svá vojska nemáme?"
"Což patrně udělají." Tuan přikývl. "Dobře. Přikážu všem lordům, jejichž državy sousedí s mořem, aby shromáždili své vojenské síly ve zvýšené míře a udržovali je připravené. Tato vojska by však měla nepřítele pouze zadržet, dokud nepřijde má armáda; pokud by byla mocnější, mohla by začít působit problémy."
To byl moudrý postřeh; pokud by se některému z baronů podařilo vybudovat vojsko natolik silné, že by odrazilo nájezdníky, mohl by začít pomýšlet na soupeření s královskou armádou. "Ale to může chvíli trvat, než se tam tvé vojsko dostane - řekněme několik dní."
"Jistě." Tuan se k němu obrátil a zamračeně se na něj podíval. "Neznáš žádné kouzlo, které by mou armádu dopravilo na bojiště hned, jakmile se diví muži objeví, Velký čaroději?"
"Bojím se, že to je i nad mé síly," Rodovi se hlavou mihla závratná vidina Tuanových rytířů a ozbrojenců namačkaných na velký antigravitační talíř řítící se nad krajinou; ale rychle ji zaplašil, pamatuje, že technologie přichází po celých dávkách, a ne po kousíčcích a střípcích. Kdyby je naučil, jak dělat antigravitační talíře, velice rychle by sami přišli na to, jak dělat automatická děla a televizní vysílače – a jakou šanci by měla demokracie ve světě, v němž má král technologii potřebnou pro totalitu a lid stále považuje oddanost za nejvyšší ctnost? Asi takovou, jako velbloudi v době ledové. "Na to přece žádnou magii nepotřebuješ - jen dostatek koní pro celé vojsko."
"Jak to myslíš?" Tuan se zatvářil zmateně, pak dodal: "Koně přece znamenají rytíře."
"Jistě, vím, že to zní jako kacířství - ale na koních nemusí jezdit jen kapitáni. I obyčejný voják se to může naučit."
Tuan se zatvářil pobouřeně.
"Ne na plnokrevných válečných koních, přirozeně," řekl Rod rychle. "Vojáci mohou jet na ponících. Dokážou jet stejně rychle jako dlouhonozí oři, pokud nemusí nést těžkou zbroj. A můžeš mít celou svou ozbrojenou moc přímo tady, v Runnymede, protože se nachází zhruba ve středu ostrova. Až mé čarodějnické hlídky vyšlou zprávu, můžeš jen zavolat: 'Do sedel! Vzhůru na nepřítele!' a vojsko bude do deseti minut připraveno a na cestě. Jestliže bude mít každý voják náhradního koně a procvičí se v jezdeckém umění, můžeš se na kterékoliv místo na Gramarye dostat do dvou dnů."
"Jenže divým mužům postačí jeden." Tuan se zachmuřil a kousl se do rtu. "Tak či tak, ta myšlenka je směšná. Tisíc mužů musí stačit; divoši jich s sebou jistě víc nepřivezou. Mohu vytvořit pět takových menších vojsk a rozmístit je tak, aby dosáhli kteréhokoliv místa na pobřeží Gramarye v jediném dni." Po tváři se mu opět rozlil úsměv. "To je to správné řešení! A i kdyby mí pěšáci museli jet na koních, co na tom? Po příjezdu na bojiště mohou sesednout a válčit tak, jak přísluší jejich stavu."
A kromě toho, uvědomil si Rod, král získá skvělý prostředek prosazování své vůle na baronech, ať už se jim to líbí, nebo ne. Ale co jiného mohl dělat? Nechat bubáky, aby mu mordovali daňové poplatníky? "Myslím, že by to mohlo fungovat, veličenstvo."
"Ale jméno! Musím tomu dát jméno!" Tuanovy oči zaplály vzrušením. "Budou bojovat lépe, mí vojáci, jestliže jejich oddíly ponesou jméno, které bude svým zvučným hlasem zaznívat na paměť věků!"
Na tohle byl Tuan dobrý - na ty maličkosti, které měly v jeho době takový význam: čest, rytířství a tak podobně. Muži pro ně bojovali usilovněji než pro konkrétní zisk v penězích; někdy. Jestliže Tuan prohlásil, že jeho vojsko bude bojovat lépe, ponese-li zvučné jméno, Rod se s ním nemínil přít. "Co takhle Létající legie?"

"Tak tohle je to královské vojsko, můj pane?" Gwen stála vedle něj na kopci a dívala se přes malé údolíčko přeplněné stany a koni.
"Pouze předvoj," ujistil ji Rod. "Tuan má pořád svou stabilní armádu o pěti tisících mužích - a většina z nich je stabilní

proto, že neumí jezdit na koni. Tady jsme shromáždili tisíc zkušených jezdců z celého ostrova, těch, kteří už mají i nějakou zkušenost s bojem. Tuan teď míní naverbovat dalších pět tisíc pěšáků pro hlavní voj."
Z dáli se ozvalo hromování poručíka a jeho švadrona se dala do klusu, útočíc na další bezmocnou jednotku s dřevěnými meči.
Gwen se chvíli dívala a pak pokrčila rameny. "Nejsou moc obratní, můj pane."
"Řekl jsem, že jsou zkušení, ne že to umějí." Rod se odvrátil a vydal se podél úbočí vršku, drže ji při tom za ruku. "Dej jim trochu tréninku a praxe a zjistíš, že jsi ještě neviděla lepší jízdní oddíl - alespoň doufám. Kdo je to?" Zastavil a zamračil se na postavu v hnědém rouchu s úhlednou okrouhlou lysinou, která seděla s nohama zkříženýma a s velkou rozevřenou knihou na klíně asi padesát yardů před nimi.
"Mírumilovný mnich, řekla bych," odpověděla Gwen. "Proč tě zajímá, můj manželi?"
"Protože si nepamatuji, že bychom s sebou nějakého vezli." Rod vykročil k mnichovi. "Dobré ráno, otče."
"Dobré ráno i tobě, dobrý muži." Kněz otočil svou sluníčku podobnou, zářící tvář k Rodovi. Pak mu čelist poklesla a on vyskočil na nohy. "Dobré nebe, to je Velký čaroděj!"
"Opatrně; nerozlej si inkoust." Rod se natáhl a na poslední chvíli zachránil kymácející se růžek na inkoust. "Člověka potěší, když ho poznají, ale vyskakovat kvůli mně do vzduchu zase nemusíš - alespoň ne, když na sobě nemáš uniformu."
"Nikoliv; jsem si dobře vědom, že jsi jedním z největších mužů, kteří se kdy nohama dotýkali půdy Gramarye." Všechno na mnichovi bylo kulaté - jeho břicho, jeho tvář i jeho oči. "Kdo jiný zachránil královnu Kateřinu před davem rabů, kteří prahli po jejím životě, a vojsky zrádných šlechticů, kteří prahli po jejím trůnu?"
"No, i její manžel odvedl docela dobrou práci; byl u toho taky, jestli si vzpomínáš. Vlastně by se dalo říct, že ten boj měl hodně společného s tím, že se stal jejím manželem."
"Měl zásluhu, ale ne tak velkou jako ty," trval na svém mnich.
Rod si odkašlal; mnich byl až nepříjemně blízko pravdě. Byl čas změnit předmět hovoru. "Co tady děláš, otče?"
"Ach!" Mnich se podíval dolů na svou knihu. "Jen si vyplňuji chvíli zahálky, pane čaroději. Moudrý člověk to tak vždycky dělá, a tak, když nemám nic jiného na práci, sepisuji kroniku událostí, které se přihodily za mého života."
"Kroniku? Hej! Historie v době svého zrodu!" Rod nedokázal odolat. "A jsem tam?"
"Samozřejmě, pane čaroději! Mohly by snad být dějiny Gramarye úplné, kdybych vynechal úplný výčet tvých činů?"
"Raději jsi je měl vypočítávat doma," podotkla Gwen, která stála Rodovi po boku. "Nejsem si jista, zdali jsi dobře pochopil, na co se tě můj manžel ptal."
"Ano? Aha. Ano!" Rod vzhlédl a odkašlal si. "To je pravda, otče. Když jsem se ptal: 'Co tady děláš?', myslel jsem tady u vojska, ne v tuto konkrétní chvíli. Co tě sem přivedlo?"
"Přece záchrana duší," odpověděl kněz s dětskou nevinností. "Náš dobrý opat mne vyslal jako polního kněze královských pěšáků - jeho veličenstvo mi však řeklo, že má kněží plné zuby a poslalo mne sem."
"Hm, to že řekl?" V tom Rod Tuana poznával. Mladý král miloval všechny své poddané, ale průměrný středověký mnich měl zřejmě sklony k ustavičnému nabádání, což představovalo těžkou zkoušku pro Tuanovu trpělivost. "Vidím, že si s jeho veličenstvem budu muset promluvit. Nu což, alespoň mi poslal amatérského dějepisce."
"Mylorde!" Přicválalo páže a kousek od Roda seskočilo z koně. "Přináším pozdravy lorda O'Berina, mylorde. Poslal mne, abych ti vyřídil, že přicházejí lidé z Loguire."
"Aha!" Rod popadl kněze za ruku a divoce mu s ní potřásl. "No, bylo mi ctí se s tebou setkat, otče, ale teď už musím běžet… hm, jak že se vlastně jmenuješ?"
"Bratr Chillde mne zvou. Ale neztrácej čas rozmlouváním s hloupým mnichem, pane čaroději, když na tebe čekají záležitosti země."
"Vlastně spíš vojenské záležitosti. Gwen, pojď si to poslechnout." Vzal ji za ruku a vykročili dolů po svahu. "Je tam pár lidí, co přežili útok divých mužů."
"Poslechnu si je ráda." Gwen zachmuřeně nakrabatila čelo. "Nepochybuji o tom, že v tom útoku bylo něco magického."
"Pokud tomu tak je, ty na to určitě přijdeš." Když docházeli na úpatí, Rod si vzpomněl na svého potomka. "Kde je Magnus?"
V Gweniných očích se zablesklo a pozvedla bradu. "Raději se mne zeptej, proč jsem sem přišla."
"Divil jsem se, ale ne moc - byl jsem příliš rád, že tě vidím. Proč? Co Brom udělal?"
"Přišel k nám domů a řekl mi, že už dál nemám zahálet a hrát si na ženu v domácnosti. Jen si to pomysli, hrát si!"
Rod zamrkal a vzpomněl si, jak doma pronásledovala každou stopu po prachu - nesnesla, aby to někde vypadalo jen trochu neuklizeně - a jak unavena (relativně) byla na konci každého dne. "No, jemu se to mluví, on má četu elfů, kteří mu udržují dům v pořádku. Ale v něčem má pravdu, drahá - zrovna teď potřebujeme tvé nadání na bojišti. Naše jeskyně počká."
Gwen pokrčila rameny. "No, možná; jde o životy lidí, a tak se na nějakou dobu bude muset náš domov obejít bez nás. Ale Magnus počkat nemůže; musím s ním strávit alespoň polovinu každého dne, který nás dělí od bitvy."
"Ano, já vím." Roda hryzlo svědomí. "Ale kde ten chlapec je?"
"Brom s sebou přivedl půl tuctu elfích chův, aby se o něj staraly. Odnesla jsem ho do jejich háje, a jelikož vím z vlastní zkušenosti, že to s dětmi umějí, svěřila jsem ho jejich péči."
"Ale ne moc ráda, řekl bych."
"Nikdy nebudu mít klid, když nebudu mít své dítě na dohled!" zvolala Gwen. "Leč musí tomu tak být a já vím, jak pošetilé je ode mne se tím trápit."
"Pravděpodobně ano," řekl Rod a chlácholivě jí stiskl ruku. "Jsem si jist, že chůvy, které mu Brom našel, se o něj dobře postarají." Gwen nemohla tušit, jak moc si je tím Rod jist - Brom ho zavázal přísahou, že Gwen nikdy neprozradí, že je

jejím otcem. Cítil, že vzhledem ke skutečnosti, že je trpaslík, by to mohlo věci jen zkomplikovat. Ale o Magnuse se staral jako o vlastního - což platilo doslova. Ano, jakákoliv chůva, kterou on vybral, byla naprosto spolehlivá. "I když jsou to elfi."
"Zvláště, když to jsou elfi." Gwen po něm šlehla pohledem. "Kdo jiný by zvládl tvého syna, čaroději?"
"Pouze jiný čaroděj nebo čarodějnice." Rod se na ni vesele zašklebil. "Čarodějnice."
"To je pravda," připustila Gwen a zjihla. "Jenže většina z nich je příliš mladých; a ti, kteří jsou dost staří, jsou zase zatrpklé staré panny a poustevníci, žijící v divočině a dalekých horách. Ne, raději se spolehnu na Bromovy elfy."
"Koho jiného bys od něj čekala?" Rod rozhodil rukama. "Koneckonců, je přece knížetem elfů."
"Ano." Gwen se pobaveně usmála. "Kdyby jen jejich veličenstva znala pravou povahu svého hlavního rádce - a jeho stav!"
"Vykopli by ho ze své domácnosti a pokoušeli by se s ním uzavřít mírovou smlouvu. Ne, myslím, že současné uspořádání je mnohem účinnější."
"Ano, když je Brom Tuanovi neustále po boku."
"A Magnus je s elfy a ty se mnou." Rod si povzdechl. "Můj malý synek! Ale můžeš ho přece kontrolovat, ne?"
"Ach, dělám to v každé volné chvilce, tím si můžeš být jist!" Gwen se zarazila a zastavila se, pohled jejich očí se rozostřil. Po chvíli se uvolnila, spokojeně kývla a znovu vykročila vedle Roda. "Ano, je v pořádku."
"Je to docela užitečné, umět číst myšlenky, co?" Rod se zašklebil. "Což je na druhé straně jeden z důvodů, proč jsi tady." Zastavil se u Bromova stanu, pokynul hlídkám a zvedl chlopeň. "Až po tobě, drahá."
Uvnitř stáli u oválného stolu dva sluhové a drželi tácy plné jídla. Kolem stolu se hltavě krmila hrstka lidí, zalévajíc každé sousto štědrými doušky piva. V čele stolu seděl prachem pokrytý muž, který jedl se stejným gustem, ale po menších soustech - rytíř bez brnění, soudě dle jeho ošacení. Proti němu seděl muž sotva tři stopy vysoký s rameny skoro tak širokými, kolik měřil od země, svaly většími, než vlastnil Rod, a velkou hlavou pokrytou hustými černými a kudrnatými vlasy a vousy. Když Rod vešel, otočil se k němu; vyskočil a vyšel čarodějnickému páru vstříc, vítaje je svým hromovým hlasem: "Dali jste si načas! Tihle dobří lidé už samým jídlem a pitím skoro praskají – a poslal jsem pro tebe hned, když přijeli."
"Většinou není lehké nás najít." Rod přistoupil ke stolu. "Kdo je tenhle gentleman?"
"Sir Reginald de la Place, vazal vévody Loguira," představil ho Brom. "Přivedl sem své poddané. Sire Reginalde, tenhle nevychovaný klacek je Rod Gallowglass, lord Velký čaroděj."
"Lord čaroděj!" Rytíř vyskočil na nohy. "Jsem skutečně poctěn!"
"To rád slyším," odpověděl Rod a uklonil se. "Moje žena, lady Gwendylon."
Rytíř se uklonil a Gwen se na něj usmála.
"Všichni tihle ubožáci jsou oběti." Brom poplácal nejbližšího jedlíka po rameni. "Ale neuplynul ani týden, a už zase bydlí. Je to tak, dobrý muži?"
Vesničan rychle polkl obsah úst. "Už zase máme domky, mylorde - nebo alespoň polovina z nás má. A zanedlouho dostavíme proutěnou ohradu."
"Vymazanou lepenicí," dodal Brom. "Viděl jsem ty lidi při práci, lorde čaroději. Postavili domek za jediný den. Teď už jich mají dobrou dvacítku."
Rod si všiml, že ho vesničané pozorují s obavami. "To jsou jen řeči, lidi. Nejsem doopravdy čaroděj - jen učenec, který zná pár užitečných triků."
Jejich obavy se pokud možno ještě prohloubily.
"No, jsem unaven," povzdechl si Rod. "Pověz mi, dobrý muži - jak ti diví muži vypadali?"
"Hrozné stvůry to byly, mylorde! Vysocí jako dům a rohatí jako měsíc!"
"A chlupatí," dodala žena sedící proti němu. "Po celém těle byli pokrytí chlupy."
"Kromě obličejů," opravila ji jiná žena. "A neměli vousy."
"A přijeli na drakovi," prohlásil muž sebejistě. "Byl to drak – a pak s nimi zase odplul pryč."
"Ne, nebyla to obluda!" odfrkla si první žena opovržlivě. "Co ty o tom můžeš vědět? Ležels napůl mrtvý s rozbitou lebkou, když odplouvali!" Obrátila se k Rodovi. "Měli jsme štěstí, mylorde. Sedm našich čeledínů bylo zabito, ale on nikoliv."
"Ačkoliv zranění utrpěli všichni," zamumlala žena vedle ní, "a zabili šest dětí."
Rodův obličej potemněl. "Co to tedy bylo za draky, o kterých mluví?"
"Lodě, mylorde! Jen jejich lodě! Ale jejich přídě byly vyřezány do podoby dračí hlavy a zádi zase do dračího ocasu!"
"Dračí lodě? Byly dlouhé a úzké?"
"Právě tak!" přikývla žena. "Viděl jsi je snad, mylorde?"
"Jen v dějepisných knihách - jenže ti nájezdníci vousy měli. A nebyli chlupatí po celém těle…"
"A co rohy, mylorde?"
"Helmy," vysvětlil Rod, "měli helmy s připevněnými rohy. Alespoň si lidé mysleli, že je nosili - ale ve skutečnosti to nedělali. Ne při boji."
"Pak to nemohou být titíž," řekl muž pevně.
"Ne," přisvědčil Rod. "Nemyslím, že originály by dopluly tak daleko od svých domácích přístavů. Byli skvělými plavci, ale bez vody se neobešli."
"Proč by se pak diví muži měli oblékat jako oni, můj pane?" podivila se Gwen.
"Protože jim někdo vyprávěl příběhy. Když už o tom mluvím, vyprávějí u vás starci pohádky o rohatých nájezdnících v dračích korábech?"
Vesničané zmateně zavrtěli hlavami.

"No, za pokus to stálo," povzdechl si Rod. "Ale pokud tuhle pohádku nemají na svědomí starci, kdo tedy?"
"Byl to hrozný pohled na loď ve světle měsíce, a na ty ďábly, jak ječeli a mávali kyji," zabručel jeden z vesničanů a jemně se prsty dotkl svých obvazů.
"To věřím," přikývl Rod. "Proto mají ty lodě vyřezávané přídě - aby vystrašily…" pohled jeho očí se rozostřil.
"Počkejte moment! Samozřejmě! Proto jim někdo pověděl o dračích lodích a rohatých helmách… řekl jim to! Aby vystrašili lidi, jako jste vy! Koneckonců, když tu působilo u vikingů…"
"Kdo jsou to 'vikingové', mylorde?" zeptala se jedna z žen nesměle.
"Rohatí nájezdníci, o kterých vám tu povídám."
"A dovedou zmrazit lidi pohledem?"
Rod zavrtěl hlavou. "Ne, samozřejmě, že ne - ačkoliv předpokládám, že by jim to přišlo vhod. Chcete říct, že ty gorily mohly?"
"Zmrazili nás na kámen," zavrčel jeden z mužů. "Jeden z nich se mi podíval do očí a najednou jsem měl pocit, jako by se mi jeho oči zabodávaly do hlavy. Chtěl jsem se pohnout, ale nemohl jsem."
"Byl vystrašený," pošklebovala se další žena. "Ztuhl strachem jako dítě, když vidí hada."
Mužův obličej zrudl. "Byla jsi tam snad s námi, ženo? Dívala ses do jejich očí? Ano, ty jeho oči mne vyděsily - ale bál jsem se i dřív, když jsem pod mladým lordem Anselmem bojoval proti královně… a… hm…" Zuřivě se zadíval na Broma.
"A svému mladšímu bratrovi, který je teď králem," zavrčel Brom. "Nikdo tě za to neviní, dobrý muži. Měl jsi snad na výběr? Když tě tvůj pán povolal do boje, musel jsi jít bojovat. A v té bitvě tě strach nezmrazil?"
"Nikoliv, můj dobrý pane!" Vesničan zavrtěl hlavou. "Jen jsem sevřel své kopí pevněji. Ale když se mi do mozku zabodly příšerné oči té obludy, chvěl jsem se divokým vztekem, jen udeřit - ale mé ruce mne neposlechly! Vzdoroval jsem, bránil jsem se celou svou vůlí, ale nebylo to k ničemu…" Zarazil se a pokrčil rameny. "Bože na nebesích, stůj při mně! Už nikdy bych nechtěl zažít takovou chvíli! Nemoci se pohnout a vidět, jak se na mne snáší těžký kyj…" Křečovitě zavřel oči a odvrátil se, chvěje se po celém těle.
"Jen klid," Rod ho poplácal po rameni. "Zachoval ses statečně, dobrý muži. Udělal jsi vše, co se na muže patří."
"Bylo to Zlé oko," zamumlal muž. "Čarodějnictví."
Rod se tázavě podíval na Gwen.
"Slýchala jsem o tom vyprávět," odpověděla mu váhavě. "O starých čarodějnicích a čarodějích, kteří dokázali člověka zmrazit pohledem. Ale sama jsem se s takovou mocí nikdy nesetkala."
"A to znáš většinu čarodějnic na Gramarye." Rod se obrátil zpátky k vesničanům a přikývl. "Takže náš nepřítel je výjimečný hned několika způsoby. A kdyby nebylo vás, dobří lidé, nevěděli bychom to. Můj nejhlubší dík."
"Jsme vašemu lordstvu k službám." Vesničan se trochu vzchopil, a dokonce se na Roda usmál. "Byli… byli tedy skuteční?"
"Je ta boule na tvé hlavě skutečná?" odpověděl Rod otázkou. "Pak byl skutečný i kyj, který ti ji udělal, a stejně tak i divý muž, který ho držel v rukou. A co se Zlého oka týče - no, když starý veterán v boji ztuhne, nemůže to být nic jiného." Alespoň ne v tomto světě, dodal v duchu.
"Děkuji, mylorde." Vesničan se na něj usmál.
"Už se s tím netrap. Já bych ztuhl taky." Rod ho znovu poplácal po rameni a obrátil se ke Gwen. "Znáš nějaké protikouzlo?"
Bezradně rozhodila ruce a už už otevírala ústa, aby odpověděla - když tu najednou držela v náručí dítě, které se kroutilo, kopalo nohama a vesele pokřikovalo: "Máma! Našel jsem, mámu! Našel jsem!"
Gwen ztuhla a vytřeštila oči. Pak se jí po tváři rozlil úsměv a přitiskla k sobě dítě pevněji. "To tedy ano, ty ošklivé dítě! Tak ty jsi tedy našel svou maminku jen svou myslí?"
"Huh!" Dítě přikývlo, očividně spokojeno samo se sebou.
"Telepatický stopař?" Rod byl stejně překvapený, jako ona. "Co všechno se ještě skrývá v té jeho malé hlavičce?"
"Teď zrovna bažím po úplně jiné hlavě," zavrčel Brom. "Kdo měl to dítě na starosti? Zatracený lajdák!"
Něco malého proletělo dveřmi a zastavilo se před Bromem. "Odpusť, králi stínů!" Byl to maličký muž asi půl druhé stopy vysoký, široký v ramenou a vybavený hlubokým hlasem. "Umění elfích žen vyšlo nadarmo, dítě ztratilo zájem o jejich hry a jejich kouzla ho nedokázala zadržet."
"Pak se tedy musí naučit nová a věnovat mu všechnu svou péči," zabručel Brom. "Ačkoliv je pravda, že to dítě nic nedokáže zastavit, když si to samo nebude přát."
"Ošklivý chlapeček!" napomenula Gwen Magnuse. Odpověděl jí šťastným zahihňáním.
"Na druhé straně je pravda, že když zmizel, našel jsem ho do půl minuty," připomenul elf.
"To je pravda, a každý, kdo by mu chtěl ublížit, by měl co dělat s tebou," připustil Brom. "Ale musíš ho hlídat lépe."
"Ošklivý chlapeček!" zamračila se Gwen. "Jsem sice ráda, že tě vidím, ale musíš pochopit, že tvoje maminka má práci, která musí být vykonána. Nemohu teď být s tebou, zlatíčko, jakkoliv bych si to přála. Teď se vrať ke své chůvě a zůstaň tam, dokud se k tobě nevrátím."
"Uh-uh!" Dítě se zamračilo a zavrtělo hlavou.
"Magnusi," začala Gwen tónem, jenž navozoval představu nukleární pumy (nebo alespoň taktické bojové hlavice) chystající se explodovat.
Ale Brom ji přerušil. "No tak, rozumbrado! Ještě jsi nikdy neslyšel o bubácích?"
Dítě k němu vzhlédlo v modrookém úžasu.
"Nikdy?" zahřměl Brom. "Běda, zle byla zanedbána tvá výchova, když jsi ještě neslyšel o hrůzách dětství!"
"A ani neuslyší," přerušil ho Rod rozhodně. "Nevidím jediný důvod, proč bych měl dítě vyděsit k smrti a vyprávět mu

povídačky. Když mu řeknu, ať je hodné, bude hodné prostě proto, že mi věří."
"Modli se, aby tomu tak bylo; protože jestli to dítě přestane věřit ve mne, mohl bych přestat existovat!" zavrčel Brom. "Ale stejně je to hotová loupež, připravit to dítě o nejvzrušivější zážitky dětství - co je to za život bez strachu z příšerných nestvůr, které v hloubi duše zná? Bubáci, chlapče, jsou velcí zlí tvorové s tělem pokrytým chlupy, malýma pichlavýma očkama a ostrými špičatými zuby!"
Magnus potěšeně vypískl a přitulil se těsněji ke Gwen.
"To je pravda!" Brom zvedl ukazováček. "Zloduchové jsou to a ubližují dětem i jejich rodičům! A tvůj tatínek a maminka proti nim musí najít nějakou zbraň a vyhnat je z naší země nadobro - ale nikdy se jim to nepodaří, když nebudou vědět, že jsi v bezpečí."
Magnus se podíval na Broma s očima doširoka otevřenýma a začal chápat.
"Tak honem zpátky ke své chůvě!" zatleskal Brom rukama. "Ať už jsi tam a nehni se od ní, dokud si pro tebe nepřijde tvá maminka! Zůstaň v bezpečí u své chůvy, aby maminka a tatínek mohli jít vyhnat bubáky z naší země."
Magnus se koutkem oka podíval na Gwen. "Magnus půjde taky?"
"Bojím se, že ne," odpověděla Gwen pevně a uchopila ho pod pažemi, aby se mu mohla dívat přímo do očí. "Musíš udělat, co ti řekl strýček Brom…"
Rod byl jediný, kdo si všiml stínu, jenž se mihl na Bromově obličeji.
"…co ti řekl strýček Brom, a vrátit se zpátky do Elfie ke své chůvě, která se o tebe postará, zatímco táta a já budeme honit obludy. Jakmile to jen trochu půjde, zavolám tě a budeme si spolu hrát. Tak budeš hodný chlapeček a půjdeš?"
Dítě se na ni zadívalo a pak váhavě přikývlo.
"Hodný chlapeček!" Gwen ho políbila. "A teď už jdi!"
Magnus se podíval na Roda. Rod se natáhl, aby stiskl jeho buclatou ručku - a najednou zjistil, že drží jen vzduch. Magnus zmizel.
"To dítě chápe víc, než si myslíme," zabručel Brom, "pokud mu otevřeme svou mysl." Zamračil se na vesničany. "A vy přestaňte vyvalovat oči, hlupáci. To jste ještě neviděli malé dítě?"
Muži sebou trhli a omluvně se podívali na Roda; ale ženy si jen povzdechly a jedna z nich řekla Gwen: "Bůh tě chraň, paní! Budu se vděčně modlit, že ty moje byly jen obyčejné děti!"
"Jistě tě zkoušely stejně těžce, jako tohle zkouší mne," odpověděla Gwen pobaveně. "Koneckonců, sama mám určitou moc, abych si s ním poradila. Ale děkuji ti za účast, dobrá ženo."
Jeden z hlídačů vešel do stanu. "Páni, jeho veličenstvo vás žádá, abyste ho navštívili."
Brom vzhlédl a zamračil se. "Co se děje?"
"Přišla zpráva nesoucí se od čarodějnice k čarodějnici, mylorde. Dračí koráb se blíží k Bourbonově panství."

O půl hodiny později, zatímco královské vojsko strhávalo stany a balilo si výstroj, Létající legie vyrazila z údolí a zamířila na východ. Rod jel v jejím čele s Tobym, mladým čarodějníkem, po boku. "Neměl jsem čas vyslechnout si plné hlášení, Toby. Kdo zachytil divé muže?"
"Matylda, mylorde. Ona a Marion, její sestra, právě letěly na západ, aby hlídaly v chatrči na vrcholku útesu, kterou pro ně nechal postavit lord Habsburk - na přání jeho veličenstva."
Rod přikývl. "Přišla na ně řada, aby tam seděly a pátraly po zvláštních myšlenkách, je to tak?"
Toby přikývl. "Přesně tak, jak to jeho veličenstvo nařídilo - hodinu poslouchat, pak dělat hodinu něco jiného a zase hodinu poslouchat." Koutkem oka se podíval na Roda. "Tos byl ty, kdo jeho veličenstvu řekl, aby nám tohle přikázal?"
Rod se zamračil a zavrtěl hlavou. "Co já vím o poslouchání myšlenek, Toby? Byl to Gwenin nápad. Kdo zaslechl myšlenky divých mužů? Ta, která byla ve službě, nebo obě najednou?"
"Ta, která byla mimo službu, lorde čaroději. Zrovna spala a probudila se s křikem."
"Ta, která spala?" Rod vytřeštil oči. Pak pomalu kývl hlavou. "No, možná, že to dává určitý smysl. Možná se telepatické schopnosti ve spánku zesilují."
"Často míváme sny, které nejsou našimi vlastními," připustil Toby.
"Skutečně? Hm! Měl jsem to vědět. Určitě by se to dalo nějak využít."
"Copak lady Gwendylon neslyší tvoje myšlenky, když spí?" zeptal se Toby opatrně.
Rod zavrtěl hlavou. "Ani ve snu, ani když je vzhůru. Vypadá to, že jsem telepaticky neviditelný." Tón jeho hlasu byl pečlivě indiferentní, dokonale skrývající jeho pocity. Pokoušel se na to nemyslet, protože mu to dodávalo pocit nadřazenosti vůči Gwen. "O čem se Matyldě zdálo?"
"Zdálo se jí, že vesluje na dračí lodi a pohlavár vypráví o starých bozích, které uctívali, a o novém bohovi, kterého uctívají dnes. To vše se odehrálo bez jediného slova a ten nový bůh jí připadal jaksi obludný, ačkoliv by ho nedokázala popsat."
"No, na tom není nic překvapujícího. Ještě se ti nestalo, žes měl bleskovou myšlenku a všechno ti bylo v jediném okamžiku jasné ještě dřív, než jsi ji dokázal vyjádřit slovy?"
Toby se zamračil. "Samozřejmě, že ano, i když jsem na to nikdy takhle nemyslel. A myšlenky, které slyšela Matylda, byly právě jen takovým okamžitým zábleskem."
"Vážně?" Rod nastražil své mentální uši. "To je divné. Doprovázela ho nějaká silná citová hnutí mysli?"
Toby přikývl. "Velice silná - nával strachu a hrůzy. Při druhém záblesku volala duše divého muže k nebi a starým bohům. Pak si uvědomil, co dělá, a myšlenky ustaly. Přesto to stačilo Matyldu probudit a probudila se křičíc hrůzou."
"Není divu; já bych taky ječel. Ale svědčí to o mnohém."
"Ano. Svědčí to o tom, že se diví muži blíží k východnímu pobřeží."
"Svědčí to o více věcech. Například o tom, že diví muži mají svoje náboženství. Až do této chvíle jsme nevěděli jistě ani

to, zda vůbec mají duši."
"Takhle jsem o tom nepřemýšlel," přiznal se Toby.
"Také to svědčí o tom, že zrovna prodělali konverzi a alespoň jeden z obrácených na novou víru v ní není příliš pevný. Zajímalo by mne, kdo ten nový bůh je? A jaké metody používají jeho misionáři…" Rod si vzpomněl na konstantinopolský baptismus: nová košile nebo smrt.
Ale co je nejdůležitější, svědčí to o tom, že je možné myšlenky divých mužů slyšet, jestliže v nich jsou silné emoce - nebo by to také mohlo znamenat, že je silou vůle dokážou skrývat."
Toby se zamračil. "Proč si to myslíš?"
"Protože jsi řekl, že myšlenky divého muže skončily, když si uvědomil, co dělá. Což znamená, že je buďto dokážou vědomě skrývat - nebo že jsou jejich myšlenky slyšitelné jen na vrcholu emocionálního vypětí."
"Máš pravdu!" Toby se ohromeně podíval na Roda.
Rod se ušklíbl; neměl rád obdivování hrdinů, zvlášť když se to týkalo přímo jeho. Vzbuzovalo to v něm pocit zodpovědnosti… "Pokud bych si měl z těch dvou možností vybrat, sázel bych spíš, že dokážou skrývat myšlenky. Museli mít nějaké silné emoce, když drancovali Loguirovo pobřeží, ale čarodějnice je neslyšely.
"Ale copak se ani jeden z nich při boji nezapomněl?"
Rod přikývl. "Člověk by s tím počítal, že? No, možná je to doopravdy naopak. Možná jsou jejich myšlenky slyšitelné, jen když se na ně soustředí. To, co zaslechla Matylda, mi připadá jako modlitba – a ten, kdo se modlil, nad sebou mimovolně ztratil kontrolu; vlastně se snažil poslat své myšlenky k někomu jinému."
"Pak buďme rádi, že mezi sebou mají tak přesvědčeného věřícího."
"Ano, a zdá se, že staří bohové byli zrovna někde mimo dohled a muž se je snažil dosáhnout svou modlitbou."
"Ale jak může být bůh na dohled?" Toby se zatvářil zmateně. "Nejsou přece nic, než pouhé sny."
"Trefně vystiženo," připustil Rod, "ale diví muži to možná ještě nevědí. Zvláště, pokud mají nějaký idol… Hm! Zajímalo by mne…"
"Co, lorde čaroději?"
"Ten jejich nový bůh. Zajímalo by mne, jak nový asi je? A co chce po svých uctívačích?"
Tobyho pohled se náhle rozostřil. "Lorde čaroději… zpráva od Marion… dračí loď se nepřiblížila ke břehu. Proplula kolem Bourbonova panství…" Zamračil se, na okamžik se soustředil, "potvrzuji příjem." Pak se obrátil zpátky k Rodovi. "Diví muži zamířili na sever!"
"Dobře, pak tedy zamíříme na sever i my. Seržante!" zavolal Rod přes rameno. "Na příštím rozcestí zahneme doleva!" Obrátil se zpátky k Tobymu. "Odešli zprávu jeho veličenstvu!"
"Ano, lorde čaroději." Tobyho pohled se znovu rozostřil. Rod ho několik minut tiše pozoroval, dokud se oči mladého čarodějníka opět nerozjasnily. S úsměvem se podíval na Roda. "Jeho veličenstvo stočilo hlavní voj na sever. Je velice potěšeno novým způsobem zasílání zpráv mezi jednotlivými složkami jeho ozbrojených sil."
"Myslel jsem si, že bude. Každý středověký vojevůdce by za takovou výhodu dal vlastní ruku. Poslyš, Toby, až to bude za námi, vsadím se, že se jeho veličenstvo pokusí zavést permanentní čarodějnickou spojovou službu - jen pro potřeby dvora, přirozeně."
Toby se zamračil. "To není příliš povzbudivá představa, lorde čaroději."
"Ne, ani pro tebe, ani pro obyčejné lidi. Ačkoliv je na druhé straně nutno připustit, že by vám zajistila plnou zaměstnanost."
"Plnější, než by mi bylo milé, o tom nepochybuji."
"Jistě, v tom to je. Je to fajn být schopen zkrátit pracovní dobu na osm hodin denně - a ještě lepší je mít možnost rozhodnout se, jestli o práci stojíš nebo ne. Ne, je to skvělá věc pro stav nouze, ale bojím se, že pro dobu míru bych to doporučit nemohl."
"S výjimkou zpráv, které budeš potřebovat doručit ty, samozřejmě," odpověděl Toby s vděčností v hlase.
"No jistě. Ale to je přece něco jiného, ne? Chci říct, jsem skoro členem party."
"Přiženěný," přisvědčil Toby. "Ano, když už tedy bylo všechno řečeno a uděláno, ty jsi čaroděj."
Rod už už otevíral ústa, aby to popřel, pak si však vzpomněl, co by se stalo, kdyby to udělal, a ústa znovu zavřel.

Slunce už bylo pouze rudou září nad Rodovým pravým ramenem, když přijeli dolů točitou cestou na Romanovské pobřeží. "Ne tak rychle, seržante! A pozor na ty lidi! Jsme tady, abychom je bránili, a ne ušlapali!"
Vesničané se tísnili na cestě s ranci na zádech a táhli za sebou káry naložené svým skrovným majetkem. Rod zaklel: "Odtáhli by s sebou i své chatrče, kdyby mohli! No, alespoň že nepanikaří. Tohle je opravdový důkaz, jak užitečná je vaše práce, Toby."
"Jak to, lorde čaroději?" Toby přitáhl svému koni uzdu a nechal vesničany projít.
"Protože jen díky Magickému systému včasné výstrahy mají čas na evakuaci. Dokonce měli čas se sbalit, než se dali na úprk!"
Létající legie se po Rodově a Tobyho vzoru rozestavila v jedné řadě po straně cesty. Vesničané se naopak stáhli blíž k druhé straně, aby jim poskytli dost prostoru.
"Bůh chraň Velkého čaroděje a jeho legii!" zavolal někdo a všichni ostatní se k němu s jásotem přidali. Vojáci se narovnali v sedlech.
"Je to hezké, když se člověk dočká uznání," poznamenal Rod. Toby se pobaveně usmál.
Čísi ruka chytila Roda za holeň. Podíval se dolů do vrásčitého a žlutookého obličeje se strništěm na bradě. "Zažeň je pryč, lorde čaroději! Proč jsi jim nezabránil, aby sem přijeli?"
"Dej pokoj, starý!" Jiný muž popadl stařík za loket. "Tito muži sem přijeli čelit smrtelnému nebezpečí a tobě je to

málo!"
Rod se vděčně usmál a mladík se na něj zašklebil. "Dávejte na sebe pozor, milosti!" křikl a zase spěchal dál.
"Vždycky se najde pár takových, co?" řekl Toby klidně.
Rod přikývl. "Zachraň nás, zachraň nás! A pohodlné hotelové apartmá, zatímco se o to pokoušíš! Ale na štěstí se vždycky najdou takoví, kteří jim řeknou, aby drželi jazyk za zuby a nechali nás dělat svou práci."
Pomalu se začali prodírat davem vpřed. Vesničané odešli, a než slunce zapadlo za obzor, dojeli na pobřeží. Stovka nervózních mužů se nejistě zvedla, když uslyšeli zvuk kopyt, a pak propukli v radostný jásot. Rod se zašklebil a zamával jim na pozdrav, mumlaje tiše: "Cvalem, Fessi. Ať uděláme dobrý dojem. Najdi jejich velitele a zastav přímo před ním."
Velký černý kůň se dal do klusu, stočil se před nastoupeným oddílem a zastavil se po boku jezdce v plášti a plátovém brnění. "Buď pozdraven, pane rytíři! Jsem Rod Gallowglass, lord Velký čaroděj, a tohle je Létající legie jeho veličenstva."
"Tvůj příchod je nadmíru vítán!" zvolal rytíř. "Díky králi Tuanovi, že jsi přišel!" Což nebylo zase tak špatné, uvážíme-li, že ještě před třemi roky táhl tento muž s vojskem vévody Romanovce proti královskému vojsku. "Jsem sir Stěnkov."
"Jsme tu jen jako posila," ujistil ho Rod. "Nechci narušovat tvé bojové plány; budeme bojovat po vašem boku. Co zamýšlíš?"
"Co jsem mohl, s pouhou stovkou mužů?" rozhodil rytíř bezmocně ruce. "To je vše, co nám jeho veličenstvo ponechalo z našich ozbrojených sil - Bůh ho ochraňuj, že nám ve své štědrosti dovolil alespoň tolik! Ale co jsem mohl plánovat? Zaujmout pozice a čekat."
"Máš pravdu. Ale já mám s sebou další dvě stovky. A ti tví jsou přece ostřílení veteráni, ne?"
Stěnkov přikývl. "Všichni bojovali za povstání, ano. Ti se nezaleknou a nerozprchnou, sotva vypukne boj."
"Tak je stáhni zpátky na pláž, jak vysoko to půjde, a nech je čekat. Pluje sem jen jediný dračí koráb; alespoň čarodějnice neříkala, že by viděla víc, než jeden." Zamyšleně se zamračil. "Hm. Jednal jsem poněkud lehkomyslně. Toby!"
"Ano, lorde čaroději."
"Letěl se někdo podívat na ty nájezdníky? Přeletěl nad nimi někdo, aby zjistil, kolik jich je?"
Tobyho pohled se na chvíli rozostřil; pak se zase vyjasnil a chlapec zavrtěl hlavou. "Nikoliv, mylorde. Nikdo na to nepomyslel."
"Pak to tedy udělej, ano?"
"Ano, mylorde!" Toby se vymrštil do vzduchu jako oštěp pokoušející se o nový rekord a zmizel v nízkých mracích. Sir Stěnkov za ním hleděl s ústy dokořán. Rod sledoval jeho pohled. "Hm. Tohle by mohlo způsobit potíže, co?"
"Jedině divým mužům! Jaké skvělé bojovníky jsi to shromáždil, lorde čaroději?"
"Ach, ty myslíš Tobyho? Ne, je se mnou jen on jediný; ostatní jsou normální. Staří veteráni jeden jako druhý, ale jinak normální." Rod si pomyslil, jestli se tohle slovo dá vůbec použít ve vztahu ke kterémukoliv obyvateli Gramarye. "Ne, myslel jsem mraky."
"Aha." Zdálo se, že si sir Stěnkov poprvé všiml zvýšené oblačnosti. "Ano, ty mraky vypadají ponuře. No, v dešti už jsem bojoval i dřív."
"Já taky, a byla to ošklivá záležitost. Co se dá dělat, nemůžeme přece vyslat emisara, který by divé muže požádal, aby odjeli a vrátili se sem, až bude hezky. Ale můžeme jim připravit jiné překvapení. Kdybys své muže stáhl trochu víc dozadu, sire Stěnkove, a ti mí se skryli za útesy tamhle" - ukázal na skaliska po své levici - "a za stromy," - ukázal k lesní linii napravo, táhnoucí se skoro až ke břehu.
Oči sira Stěnkova se rozzářily. "Diví muži by se vrhli na mé vojáky a ti tví by je sevřeli jako čelisti svěráku!"
"Než dorazí k tvým mužům," přisvědčil Rod. "Ačkoliv, pokud uvidí tuhle pláž s dobrými úkryty po obou stranách, možná vycítí past a poohlédnou se po snadnější kořisti."
"To by mi příliš nevadilo…"
Závan větru zastudil Roda na tváři a Toby, který se náhle objevil po jeho boku, řekl: "Je tam jen jedna loď, lorde čaroději."
Sir Stěnkov si skoro polkl vous.
"Odsud odletěl, protože nevěděl, kam míří," vysvětlil mu Rod. "Ale když se chtěl vrátit zpátky k nám, mohl se jednoduše teleportovat. Je to rychlejší způsob." Podíval se na Tobyho. "Kolik mužů?"
"Stovka na palubě. Možná, že dole jich je víc - ale myslím, že ne. Je to malá loď."
"Bez nás by to byl rovný boj," poznamenal Rod. "Na druhé straně to mí muži možná trochu urychlí a zachrání pár životů, když přiloží ruku k dílu."
"Taky bych řekl," přikývl Stěnkov. "Budeme brát zajatce?"
"Cože?" Rod si povšiml, že se Stěnkovova nálada pozoruhodně zlepšila. "Brát zajatce? Samozřejmě!"
Sir Stěnkov přikývl. "Myslel jsem si to. Budeš potřebovat informace a chtěl bys je donutit mluvit, co?"
"Ano, to také," připustil Rod. "Ale hlavně bych chtěl zjistit, jestli vůbec umějí mluvit. Jak daleko od břehu byli, Toby?"
"Možná půl míle, mylorde."
"To mi připadá jako vhodný čas k zaujetí pozic." Rod předjel před svůj oddíl a zavelel. "Sire Lioneli! Sire Hampdene!"
"Ano, mylorde," odpověděli jeho poručíci sborově.
"Sire Lioneli, vezmi svou stovku mužů za tamto skalisko a skryjte se tam. Sire Hampdene, ty odveď své vojáky mezi stromy. Buďte připraveni vrhnout se na nepřítele, až uslyšíte zvuk trubky."
"Ano, mylorde!" A oba poručíci se otočili, křičíce povely na své seržanty. Seržanti začali řvát ještě dřív, než poručíci skončili, a najednou bylo pobřeží plné pobíhajících a povykujících mužů. Do pěti minut byli pryč. Rod se obrátil,

zašklebil se a pokynul siru Stěnkovovi; pak se pláží rozjel k útesu.
Pláž byla prázdná, čekající. Začaly padat drobné kapičky, stěží víc než mlha. Stěnkovovi vojáci nervózně přešlapovali a polohlasně se mezi sebou domlouvali. Rod zaslechl občasné zašeptání i mezi svými vojáky. "Slyšíš nějaké myšlenky, Toby?"
"Nikoliv, lorde čaroději." Tobyho pohled byl rozostřený a pozoroval okolí spíš svou myslí, než očima. "Ať už tu modlitbu vyslal k nebi kdokoliv, teď už se nemodlí."
"Hm, takže se nedá říct, jak jsou blízko. Ale daleko být nemůžou."
V dáli zahřměl hrom.
A pak to uviděli; pomalu se to s tlumeným šplouchánim vynořilo z mlhy - vysoký hubený had, rozšklebená tlama, hrozivé rohy, trčící z čela. Na jeho hřbetě se pohybovaly stínové postavy.
Rod zadržel dech.
Drak doplul k pláži a zpomalil se skřípáním dřeva drhnoucího po písku. Diví muži začali seskakovat z jeho zad - podsadité, mohutné postavy v helmách s kulatými štíty, zakrývající jejich trupy, a těžkými, dvoubřitými sekerami v rukou.
Rod zašilhal, pokoušeje se rozeznat skrze déšť podrobnosti, ale nebylo to k ničemu. Viděl stěží víc než pouhé siluety.
"Nech mne bojovat, lorde čaroději," zašeptal mu Toby do ucha.
Rod si přitiskl prst ke rtům, zavrtěl hlavou a zuřivě se zamračil. Zatracené děcko, chce snad svým žvaněním zmařit celý plán? Rod by přísahal, že jeho šepot slyšeli i vojáci ukrytí sto stop od nich mezi stromy. Přál si, aby Toby dokázal číst jeho myšlenky - ale musel se spokojit jen se šlehnutím pohledem a zavrtěním hlavy. Chlapcovy mladické hormony byly těžko ovládnutelné a ponoukaly svého majitele k cestě za slávou - a k brzkému pohřbu. Byla to jeho věc - ale Rodova věc zase byla, aby Toby zůstal na živu a mohl plnit svůj úkol. Což bylo samo o sobě dostatečně nebezpečné.
Mladík ucouvl a sklopil hlavu.
Rod se podíval zpátky na pláž zrovna, když diví muži zahlédli Stěnkovovy vojáky. Ať už na sebe pokřikovali cokoliv, dupání nohou a burácení hromu to přehlušilo, ale útočníci se přesto rychle zformovali do nepořádné a nepravidelné bojové linie. Pak začali pomalu postupovat kupředu.
Jeden nebo dva Stěnkovovi vojáci vykročili proti divým mužům. Velitel na ně křikl, aby se vrátili do linie. Chytrý chlapík. Ostatní muži napřáhli kopí a čekali na nepřítele.
Diví muži teď byli v polovině pláže. Rod slyšel, jak tlumeně pokřikují jeden na druhého. Začali tušit, že něco není v pořádku; tón jejich hlasů byl poplašený a jejich postup se rychle zpomaloval. Co se to však dělo v řadách obránců?
Rod vrhl rychlý pohled k Stěnkovovu oddílu a pak se rozhlédl po svých vojácích. Tu a tam některý z mužů strnul a kopí mu vypadlo z rukou - a zůstal nehybně stát v naprosto nepravděpodobné pozici. Rod si všiml, že to jsou ti, kteří nedbali rozkazu a zadívali se nepříteli do očí. Vzápětí se dočasně proměnili v sochy zmrazené Zlým okem.
Takže to doopravdy působilo! Nebyla to jen přílišná obrazotvornost vesničanů.
Ale zbytek Stěnkovových mužů se nepřátelům díval na ruce a na nohy - a pořád ještě měli v sobě dost zuřivosti. Diví muži zpomalili a zastavili se - očividně neměli příliš velký zájem o rovný boj. Shlukli se s hlavami vtaženými mezi ramena; vypadalo to, že čekali. Ale na co?
Pak začali diví muži vykřikovat hlubokými basovými hlasy. Rod si náhle uvědomil, že něco jednohlasně provolávají. Zastavil se, snaže se zachytit srozumitelné fonémy z monotónního burácení. Jak se dostávali do rytmu, bylo to čím dál jednodušší; teď už to byly skoro jednohlasné výkřiky. Rod se zaposlouchal a pák zavrtěl hlavou; jak mohl vědět, co to znamená v jejich jazyce? Jemu to znělo jako: "Vpřed! Vpřed! Vpřed!" … Což bylo zvláštní. Pokud tak toužili vyrazit do útoku, proč to jednoduše neudělali? Byli přece na boj připraveni a nepřítel čekal…
Zahřmění hromu otřáslo zemí a pobřeží osvětlil blesk. Pak zavládla tma, o to černější, že následovala po záblesku ostrého světla. Rod se rozhlédl kolem - a ztuhl. Muži sira Stěnkova stáli strnulí uprostřed pohybu!
Z řad divých mužů se ozval jásavý řev a temné postavy se vrhly vpřed. Rod si ohromeně uvědomil, že se při tom smějí. Ale proč se pohybují tak pomalu? Proč? Copak nechtějí dosáhnout svých zamýšlených obětí?
Pak se celá linie sira Stěnkova pohnula kupředu. Postoupili o krok, pak o druhý - a krok za krokem pochodovali vstříc svým katům!
Něco vrazilo Rodovi do ramene. Otočil se - zrovna včas, aby zachytil Tobyho. Tělo mladého čarodějníka bylo ztuhlé a jeho pohled byl rozostřený. Byl snad naladěn na mysl vojáků, když je zmrazilo Zlé oko?
Potom si Rod všiml, že jeden ze Stěnkovových vojáků zpomalil a zastavil se. Jeho hlava se pomalu zvedla; pak se otřásl a divoce se rozhlédl kolem sebe. Když si uvědomil situaci, namířil kopí na nepřítele a znovu vykročil - tentokrát však se zlověstným výrazem v očích. Postupně se začali probouzet další. Rod se podíval na Tobyho. Ten mladý idiot si tedy nakonec přece jen našel způsob, jak se zapojit do boje!
Zaburácel hrom a blesk znovu ozářil pobřeží.
Vojáci znovu strnuli a Tobyho tělo se zachvělo v jediné silné křeči; potom, s očima zavřenýma, ochablo.
Rod vzhlédl a zbledl. Pak se dotkl hochovy krční žíly a nahmatal puls. Trochu uklidněn položil mladého čarodějníka na zem. "Fessi!"
"Tady, Rode." Velký černý kůň se vynořil ze tmy.
"Zůstaň u něj a ochraňuj ho."
"Ale Rode…"
"Žádné 'ale'!" Rod se obrátil a rozběhl se k bojové linii, mávaje při tom mečem. "Létající legie! Do boje!"
Fess si povzdechl a opatrně se postavil nad hochovo ležící tělo, takže mladý čarodějník ležel pod jeho ocelovým břichem.
Rod dosáhl Stěnkovovy první linie zrovna ve chvíli, kdy znovu pomalu vykročila vstříc divým mužům. Divoce se

rozhlédl kolem sebe; oči všech mužů byly zakalené a nevidoucí.
Diví muži rovněž vykročili vpřed, vyluzujíce chrochtavé, klokotavé zvuky, které bezpochyby znamenaly smích. Pak se rozběhli. Rod se ohlédl na vlastní strnulé vojáky a pak se podíval dopředu: nepřítel byl jen masivní přelévající se temný stín proti šedému bouřkovému nebi, stín, který se rychle přibližoval.
Zablesklo se a diví muži radostně zařvali. A Rod ztuhl, ale jen ohromením - protože se mu poprvé podařilo zahlédnout divé muže z blízka.
A poznal je.
Neandrtálci.
Nemohl se splést v těch svažujících se čelech, výrazných nadočnicových obloucích, čelistech bez brad a hrbolcich u základny lebky… Zachvátila ho neodolatelná touha podívat se některému z nich do úst a prohlédnout si zuby.
Náhle se mu sevřely útroby. Co dělají neandrtálci na Gramarye?
Očividně útočí. Zaznamenal dva kyje, které svištěly vzduchem rovnou na jeho hlavu. Uskočil stranou, než první z nich stačil dopadnout, pak vyrazil mečem proti druhému útočníkovi. Mihl se kulatý štít a opočlověk vykryl Rodovu ránu. Na okamžik Rod hleděl přímo do jeho malých prasečích oček lesknoucích se nad horní obrubou štítu - malých prasečích oček, které jako by rostly a zářily jasnými a ohnivými perličkami v jejich středech. Náhle z nich do jeho mozku vystřelil chladný oheň, který nespaloval, ale mrazil. Pohled ho hypnotizoval; zabíral si pro sebe veškerou jeho pozornost, ochromoval mu mozek, brzdil jeho myšlenky. Nejasně a jakoby z dálky vnímal obrovský kyj, napřahující se k dalšímu úderu; ale nezáleželo mu na tom. Vše, na čem mu doopravdy záleželo, byly ty planoucí perličky v očích… Náhle mu v uších zaznělo zuřivé zaječení přehlušující všechny zvuky bitvy, křik, jaký by vydala valkýra, kdyby se připletla do jejich boje; a náhlé teplo zaplavilo jeho mysl, zatlačujíc do pozadí zářící zmrazující perličky, až zbyl jen pár očí… očí dívého muže, jehož kyj se právě snášel dolů, aby roztříštil Rodovu lebku.
Rod uskočil, vytrhl svůj meč ze štítu a kyj neškodně prosvištěl kolem. Pak zaútočil vysoko, na obličej. Štít se vymrštil vzhůru a Rod sekl dolů. Špička meče přejela tvorovi po stehnech a zbarvila se do ruda. Opočlověk zaječel a vyskočil do vzduchu; pak se skácel k zemi. Rod se s ním dál nezdržoval; obrátil se, aby zkontroloval bojovou linii - a uviděl, jak ostří válečné sekery míří přímo na něj, tvář za ní rozšklebená v širokém úsměvu (ano, i zuby odpovídaly). Rod uskočil do strany a přikrčil se, vyhýbaje se na poslední chvíli zásahu.
Vysoko nad ním znovu zaječela valkýra - teď ten hlas poznal; slyšel ho ani ne před týdnem, když Gwen přistihla Magnuse, jak si teleportuje krabici s cukrovinkami k sobě do dětské ohrádky. Zmátlo ho to, cožpak nevěděla, že nebude moci dobře bojovat, když bude mít starost o její bezpečnost?
Na druhé straně, držela se v bezpečné vzdálenosti - ve skutečném nebezpečí nebyla, zvláště když opolidé zřejmě používali jen kyje a sekery; žádné luky a šípy u nich neviděl. Otočil se a sekl po jiném neandrtálci. Čtyři další se po něm se zavrčením vrhli. Přes jejich ramena s ustrnutím uviděl, že dobrá polovina jeho vojáků leží mrtva na zemi a jejich krev vsakuje do písku pláže. Zmocnila se ho zuřivost, zařval jako poraněný medvěd a jeho meč se divoce rozkmital, drže útočníky na okraji akčního rádiusu jejich kyjů. Koutkem oka zahlédl, jak se ochromení bojovníci znovu probouzejí k životu a ostří jejich čepelí se zalesklo v šeru. Rod si začal probíjet cestu zpátky, vrážeje a zase vytahuje meč z masa nepřátel. Opolidé se před ním začali zděšeně rozestupovat. Rod zařval: "Smrt!" a bodl znovu. Jeden z útočníků se pokusil zachytit pohled Rodových očí - a padl mrtev k zemi dřív, než se mu to mohlo podařit. Rod vytrhl meč z jeho útrob a kopí ukrátilo útočníkovu agónii. Jeho majitel vítězoslavně zařval a učinil další výpad proti útočné linii. Rod ho následoval, bojuje proti nevolnosti. Teď na ni nebyl čas; musel vést své vojáky. "Jejich oči!" zvolal, aby překřičel bitevní vřavu. "Nedívejte se jim do očí!"
Načež přirozeně polovina vojáků pohlédla svým nepřátelům do očí a ztuhla v půli pohybu.
Valkýra znovu zaječela a vojáci se s trhnutím probrali. Jejich kopí se vymrštila právě včas, aby zachytila válečné sekery…
Vtom se zablesklo a zaduněl hrom.
Když si Rodovy oči znovu přivykly na tmu, uviděl, že vojáci opět ztuhli. Nad ním se ozvalo zaúpění.
"Gwen!" zařval Rod. Upřel oči k nebi, divoce se snaže prohlédnout tmou - a uviděl temný stín řítící se dolů. Otočil se, rozběhl se zpátky po pláži, pak se vrhl stranou, oči stále upřené na temnou siluetu, která se zvětšovala…
Pak to do něj plnou silou udeřilo; skála, kosti a šlachy. Bolest jím projela jako nůž a kolem hlavy se mu roztančily hvězdičky. Myriáda drobných jehel se mu zabodla do zad a boků a uši mu zaplnil sbor praskavých zvuků, připomínajících kácející se les. Bránice se mu křečovitě stáhla a na pokraji paniky začal zápasit s dechem. Konečně se mu podařilo nadechnout a učinil tak vděčně, neboť vzduch byl naplněn vůní parfému, který Gwen daroval na minulé vánoce. Podíval se na neřízenou střelu, která ho srazila, a na statečný keřík, který za ně položil svůj život. Obdařil ho vděčným pohledem; Gwen byla jemná, ale žádné peříčko nebyla, zvláště ne, když mu dopadla do náručí rychlostí dvacet mil za hodinu.
Vstal, vyprostil svou ženu z hloží a opatrně ji položil pod jiný, zdravý keř. Pokud mohl soudit, byla dokonale v pořádku: žádná zlomenina, žádná rána. Samozřejmě, zítra bude mít hrozné modřiny… a byla v bezvědomí, ale do něj pravděpodobně upadla ještě dřív, než se zřítila.
Déšť, který až dosud vůbec nevnímal, ho pojednou začal studit. Vzpomněl si na poslední úder hromu a podíval se dolů k pláži. Skrz provazce deště stěží zahlédl houf strnulých postav a jeden nebo dva tucty zoufale vzdorujících vojáků. Další záblesk je jasně ukázal, jak zuřivě útočí kopími; a bojovali, i když blesk pohasl. Alespoň někteří ho tedy poslechli a dívali se nepřátelům na ruce nebo zbraně, místo do očí. Příliš pozdě, než aby to většině z nich pomohlo - stáli teď proti přesile tři na jednoho.
Rod se vymrštil na nohy, nepříliš galantně si přehodil Gwen přes rameno jako hasič zachráněnou oběť požáru a na vratkých nohou se slepě rozběhl deštěm. "Fessi! Naváděj mě!"

"Zaboč k moři, Rode," zamumlal robotův hlas ve sluchátku u Rodova ucha. "Pětapadesát kroků vpřed… teď trochu doprava… ještě dvacet stop… stop."
Rod stěží stačil zabrzdit. Natáhl ruku a nahmatal syntetickou koňskou hřívu. "Ještě štěstí, že ti nainstalovali oči citlivé na infračervené světlo," zavrčel.
Přehodil Gwen přes sedlo, pak poklekl na jedno koleno, sáhl pod koně a nadzvedl Tobyho hlavu. Lehce hocha popleskal po obličeji. "No tak, příteli, probuď se! V rozporu s příkazy sis přispěl svou troškou do mlýna a teď je čas se odsud vypařit."
"Co… kde…" Toby zamrkal. Pak vzhlédl k Rodovi a tvář se mu zkřivila hroznou bolestí hlavy. "Lorde čaroději! Co…"
"Pokoušel ses účastnit boje v zastoupení a osobně jsi upadl do bezvědomí," vysvětlil mu Rod. "Gwen se pokusila o tutéž věc se stejným výsledkem. Teď se odsud musíme ztratit, než bude těch pár vojáků, co nám zůstalo, smeteno. Tak honem, chlapče, vzhůru do vzduchu. Rychle!"
Toby se na něj bolestně podíval. Pak pomalu přikývl. Znovu zavřel oči a tvář se mu zkřivila v křečovitém vypětí; a pak, najednou, byl pryč. Vzduch s tichým pufnutím zaplnil jeho místo.
Rod vyskočil a vyšvihl se do sedla, jednou rukou přidržel nehybné tělo své bezvědomé ženy a zvolal: "Ústup! Ústup!"
Hrstka vojáků, kteří ještě stáli na nohou, uskočili a pak začali krok za krokem ustupovat. Opolidé zařvali a pustili se za nimi, ale gramaryjská kopí vedená silou zoufalství se míhala ještě hrozivěji, než kdy dříve, a udržovala neandrtálce v odstupu. Přesila však byla příliš velká; hrozilo nebezpečí, že ozbrojené síly Gramarye budou smeteny docela.
Rod jim však ten čas poskytnout nemínil. "No dobře, Železný oři - vpřed!"
Fess se vzepjal, zahrabal předními nohama ve vzduchu a zaržál. Opolidé se vyděšeně zastavili. Pak se velký černý kůň dal do klusu a namířil si to přímo na ně. V poslední sekundě se stočil stranou a rozběhl se kolem jejich linie. Opolidé ve strachu uskakovali a vojáci se dali na útěk. Když Fess projel celou linií, neandrtálci si všimli, že jejich nepřátelé prchají, a s řevem se pustili za nimi.
Fess znovu zaržál a pustil se zpátky kolem čela útočníků. Opolidé zaječeli a uskočili - až na jednoho, který se rozhodl zahrát si na hrdinu a postavil se cválajícímu koni s napřaženým kyjem.
Rod se přikrčil a zamumlal: "Trochu mimo střed - s falší."
Fess narazil do neandrtálce a ten se zaječením sklouzl po koňově hrudi. Přistál o dvacet stop dál a zůstal ležet bez hnutí. Jeho druhové se ohromeně zastavili.
Vtom se Gwen pohnula a s bolestivým výrazem ve tváři se pokusila pozvednout hlavu. Jediný pohled jí stačil, aby zhodnotila situaci.
Opolidé začali vrčet, nejprve tiše, ale pak stále silněji a zuřivěji. Jeden po druhém se znovu rozběhli vzhůru pláží povykujíce a mávajíce kyji ve vzduchu.
Gweniny oči se zúžily a kyje neandrtálců vzplály plamenem.
Zaječeli, odhodili své kyje za prchajícími gramaryjskými vojáky, otočili se a rozběhli se pryč.
Gwen je sledovala pohledem. Pak se její tělo roztřáslo a znovu omdlela.
"Ústup!" zopakoval Rod. Fess se na místě zastavil, otočil se a rozběhl se za prchajícími vojáky.
Zastavili na vrcholku kamenitého útesu, za dlouhou, svažující se pláží. "Udělali jste dobře," ujistil Rod vojáky. "Nikdo by se nezachoval lépe."
Jeden z mužů bezmocně rozhodil ruce. "Jak můžeme porazit nepřítele, který nás dokáže pohledem zmrazit na místě, mylorde?"
Rod sesedl z koně a jemně zvedl Gwendylon. "Myslím, že základní představu nám dala moje žena. Proberu to s ní, až přijde k sobě." Poklekl, položil Gwen na zem mezi dva balvany a přitiskl si její hlavu a ramena na prsa. Náhlá bolest v rameni ho přinutila zasyknout; vzpomněl si na kyj, který ho do něj zasáhl. Vzpomněl si také na několik jiných ran: teď byl čas se jim věnovat. Přísun adrenalinu, který při bitvě tišil bolest, ustal, a zranění ho začala nepříjemně obtěžovat.
S překvapením si všiml rudého šrámu, který se mu táhl přes prsa - jedna z válečných seker se k němu zřejmě dostala blíž, než si myslel. Když zjistil, jak blízko, roztřásl se. Bohužel, na ošetření teď nebylo kdy.
Co dělají, chlapi?"
"Jejich odvaha se jim vrátila, mylorde." Jeden z vojáků ležel mezi balvany a vyhlížel štěrbinou mezi nimi k moři. "Hrnou se ze své lodi na pevninu."
"Jsou v dohledu nějací vesničané?"
"Žádní, mylorde. Stačili uprchnout včas."
Rod přikývl. "Co naplat, s vesnicí je konec, ale mohou si vystavět novou."
"Zatím ji nezničili, mylorde."
"Zatím," zopakoval Rod. "V sedlovém vaku mám měch vína, hoši. Dejte ho kolovat."
Jeden z vojáků vyskočil a vytáhl měch z kozlí kůže. Zhluboka se napil a pak ho podal svému sousedovi.
"Toby!" zavolal Rod. Nic se nestalo.
Gwen se v Rodově náručí pohnula, chvíli zápasila s bolestí hlavy, vzhlédla, uviděla Roda, uvolnila se, znovu se opřela o jeho hruď a zavřela oči. "Jsme v bezpečí."
"Díky Bohu," vydechl Rod.
"Co se přihodilo, můj pane?"
"Prohráli jsme, zlato. Měla jsi dobrý nápad, ale bylo jich na tebe moc."
Zavrtěla hlavou a bolestně při tom zkřivila ústa. "Nikoliv, můj pane. To ten blesk."
"Blesk?" Přes všechno své vyčerpání Rod cítil, že se v něm něco napřímilo a učinilo si poznámku. "No…"
"Mylorde," zavolala hlídka, "z vesnice šlehají plameny."
Rod ponuře přikývl. "Za chvíli bude hořet jako jedna velká pochodeň. Diví muži tam toho moc nenajdou. Vesničané

mnoho majetku neměli - a to málo odnesli s sebou."
"Jsou tam sýpky, mylorde," namítl jeden z místních, "a udírna."
Rod pokrčil rameny. "Tak si mohou na cestě domů uspořádat piknik. Netrap se tím, příteli - král a královna vám pošlou zásoby na zimu. Obilí můžete mít, kolik si řeknete." Podíval se na Gwen. "Nemohla bys najít Tobyho, zlato?"
Gwen přikývla a zavřela oči. Přitom znovu bolestivě zasykla. Rod měl provinilý pocit ale nemohl si pomoci - mladého čarodějníka potřeboval.
Ozvalo se měkké pufnutí a Toby stál před ním. "Mylorde čaroději?"
Jeden z vojáků vytřeštil oči, pak se odvrátil, něco si sám pro sebe zamumlal a pokřižoval se.
Rod to nekomentoval. "Cítíš se na další akci?"
"Jistěže, jestliže si to přeješ, mylorde." Tobyho kolena se třásla vyčerpáním.
"Přeji," odpověděl Rod. "Žádám to od tebe nerad, ale musíme zachránit, co se dá. Až bude loď odplouvat, mohl bys ji sledovat?"
Toby se na okamžik zadíval do dálky a pak přikývl. "Je zataženo. Neuvidí mne."
"Nemusíš za nimi letět celou cestu," pokračoval Rod. "Jen zjisti směr a pak si zavolej některého ze svých přátel. Může se k tobě teleportovat a ty se můžeš ztratit. Jen je vyprovoď."
Toby pomalu přikývl. "To je moudré, mylorde. Udělám to tak."
"Plameny slábnou, mylorde."
"Ano. Nebe budiž pochváleno za ten déšť." Ale Rod zamračeně vzhlédl; hlas hlídky se změnil. Mezi balvany ležel jiný voják a jeho rameno bylo čerstvě obvázáno.
Rod vytřeštil oči. "Hej - kdo ti to udělal?"
Hlídač překvapeně vzhlédl a pák kývl hlavou k jinému vojákovi, který seděl opřený o balvany, tvář zkřivenou bolestí, zatímco mu zavalitý človíček v hnědé kutně ošetřoval dlouhou tržnou ránu na ruce.
"Otec Chillde," vydechl Rod užasle.
Mnich se na něj podíval a smutně se usmál. "Bál jsem se, že jdu pozdě, mylorde Gallowglassi. Alespoň teď mohu být trochu užitečný."
"Samozřejmě to oceňujeme - ale kněz by se neměl plést do bitvy."
Smutný úsměv setrval. "Jsou dva možné způsoby, jak se na to dívat, mylorde."
Bylo dobře vědět, že dával přednost právě tomuto - a pro vojáky byla už jeho pouhá přítomnost uklidňující. Ta a víno.
"Vracejí se zpátky k lodím," hlásila hlídka.
"Až odjedou, budu mít mnohem víc práce," poznamenal kněz smutně.
Rod zavrtěl hlavou. "To bych neřekl, otče. Podle zkušeností z boje soudím, že nenechali žádné raněné."
Knězova ústa se sevřela do úzké linky. "Pak tedy běda. Ale čeká mne jiná práce, mnohem zoufalejší."
Rod se na něj podíval a zamračil se. "Co…? Aha. Ano – poslední služba." Obrátil se zpět k pláži. "Ale tam dole nejsou jen naši mrtví, otče. Co diví muži? Myslíš, že mají duši?"
"Hm, nepřemýšlel jsem o tom," přiznal kněz překvapeně. "Ale je tu snad nějaký důvod myslet si, že nemají?" Jeden z vojáků v odpověď něco zavrčel. Mnich zavrtěl hlavou. "Nikoliv, dobrý muži. A znám křesťany, kteří dělali horší věci - mnohem horší."
"Ja bych je dělal taky, jen dostat jednoho z nich do rukou," poznamenal jiný voják.
"Tak - vidíte to?" Kněz rozhodil ruce. "Ať už mají duši nebo ne, pochybuji, že byli křesťany."
"Než začala bitva, volali svého falešného boha, ne?" "Rozuměl někdo tomu jejich vytí?" zeptal se jiný voják. "Volali něco jako 'střed', ne?"
"Něco na ten způsob," zavrčel první. Rod se zamračil; on sám slyšel 'Vpřed!' Názory se zjevně různily. Ale co to znamenalo doopravdy? Pokrčil rameny: mohlo to být opravdu jen jméno nějakého boha, nic víc. "Už se nalodili," zavolal hlídač. "Vypluli… otáčejí se…"
Mohu teď rozdělat oheň?" zeptal se otec Chillde. Rod pokrčil rameny. "Prosím, otče - pokud pro něj najdeš přístřešek a něco suchého, co by hořelo." Obrátil se k mladému čarodějníkovi. "Jsi si jist, že se na to cítíš, Toby?"
Esper přisvědčil a vyskočil na nohy. Už vypadal trochu lépe, odpočatě. "Poletím za nimi, dokud to půjde. Až najdu ten správný způsob, jak sledovat loď, aniž by mne její posádka zahlédla, zavolám někoho z naší party a naučím ho to."
Rod přikývl. "Uvidíme se pak, Toby."
"Jak říkáš, lorde čaroději." Toby se vznesl do vzduchu. Vojáci se za nim dívali, jak stoupal výš a pak zmizel nad vlnami.
Několik z nich se pokřižovalo, mumlaje střelné modlitbičky.
"To není potřeba," řekl otec Chillde ostře. "Je pouhý člověk jako vy ostatní, ačkoliv mladší a vzácně obdařený. Ale není nezranitelný šípy a oštěpy; když už se modlíte, proste Boha, aby ho ochránil."
Rod se překvapeně podíval na zavalitého kněze. Pak tiše kývl na souhlas.
"Zmizel v oblacích," oznámil hlídač.
Rod znovu přikývl. "To je od něj chytré - zná teď směr, kterým plují. Pravděpodobně tu a tam krátce vykoukne, jen tak, pro kontrolu."
"Propluli mělčinou," hlásil hlídač. "Jsou na volném moři."
Rod si povzdechl a vstal, stále drže Gwen v náručí. "Je po všem, chlapi. Pojďme."
Na pobřeží pod nimi stoupal z trosek vesnice kouř.

"Ne, můj pane. Byl to blesk, tím jsem si jista!" řekla Gwen klidně, ale bradu měla o něco víc vysunutou, než obyčejně.
"Blesk!" zvolala královna Kateřina. Rozhodila rukama do vzduchu. "Proč ne rovnou hrom? Nebo vítr, nebo déšť? Blesk, to je směšné!"

"Nikoliv, veličenstvo - vyslechni ji." Tuan se jemně dotkl jejího lokte - ale Rod si všiml, že byl najednou velice formální.
"Veličenstvo, no jistě!" zahřímala Kateřina a šlehla po něm pohledem. "Co si o tom myslíš ty, můj manželi? Svádět vinu na blesk! Nikoliv, byli to diví muži - jen oni sami a nic jiného! Jsou to mocní černokněžníci a zplozenci pekla!"
"Netvrdíme, že ne," připustil Rod. "V tomto bodě není mezi námi sporu - jen se snažíme přijít na to, jak provádějí ty své černokněžnické kousky."
"Přece upřeným pohledem do očí," zaječela Kateřina a zpražila ho pohledem. "Blesk, to jistě! Hleděli snad vojáci na blesk?"
"To samozřejmě ne," odpověděla Gwen unaveně. "Pravda je, že když se dívali na divé muže, mohli na ně diví muži vrhnout své kouzlo. A bylo to zlé kouzlo!" Otřásla se. "Sama jsem ho okusila, když jsem se ho pokusila zrušit. Je to zlá věc, fascinující svou ošklivostí!"
"'Fascinující' je správný výraz," přisvědčil Rod. "Soustředí všechnu vojákovu pozornost do jediného bodu - útočníkovy panenky. Pak…"
"Pak jim nezbude žádná pozornost pro vedení boje?" skočil mu do řeči Tuan. "To je skutečně zlá věc; vojáci ani nemají možnost se bránit."
Kateřina se podívala na Gwen. "Ještě nikdy jsi nečelila takovému kouzlu?"
"Ve starých pověstech se vypráví o Zlém oku," odpověděla Gwen tiše. "Ale osobně jsem se s ním nikdy nesetkala."
"Já ano," řekl Rod pomalu, "ačkoliv v mírnější verzi."
Tuan se zamračil. "Kdy?"
"V předletovém… hm, v letech svého učednictví," opravil se Rod. "Když mne cvičili v… hm" - zhluboka se nadechl a zapomenul na svou příslovečnou pravdomluvnost - "v čarodějnictví. Ten druh magie se nazýval 'hypnóza', ale velice to připomínalo hledění do Zlého oka. Působilo to stejně v dlouhodobějším měřítku, hm, chci říct, že stejného efektu bylo docíleno pomaleji."
"Ano, to je na tom to zvláštní," řekl Tuan. "Jak je možno někoho fascinovat tak rychle?"
"Mám v tom směru jisté zkušenosti," odpověděla Gwen. "Je to záležitost podstrčení vlastní myšlenky někomu jinému."
Rodovi do ucha zamumlal Fessův hlas: "Tvoje žena popisuje projektivní telepatii, Rode."
"Vědecká terminologie je skvělá věc," zavrčel Rod. "Dovoluje skeptikům věřit v magii. Dodává jim pocit podpory autorit."
Kateřina na něj upřela oči sršící hněvem. "S kým to mluvíš, rabe?"
S tebou ne, pomyslel si Rod, když si vzpomněl na řeči o tom, že královna má jisté 'čarodějnické schopnosti'. Nahlas řekl: "S tím, kdo o tom ví víc - takže problém je v tom, že to diví muži mohou dělat, kdy je to napadne. Myslím, že máme docela slušnou představu o tom, jak to dělají - ale jak se proti tomu bránit?"
"Přece tak, jak jsme to dělali." Gwen se zatvářila překvapeně.
Rod se na ni zamračil. "My?" Ucítil jemné svědění na zátylku.
"Toby a já," vysvětlila mu Gwen. "Dělali jsme to, co jsi říkal, můj manželi - vrhali jsme své myšlenky do myslí vojáků a dávali jsme jim vědět, co jsou planoucí body, do kterých se dívali, ve skutečnosti - nic než pár malých oček. Pomáhali jsme jim znovu vidět tvář kolem těch očí a tělo, které k té tváři patřilo."
"Ano," přisvědčil Rod a dvorně se uklonil. "Jenže oni pak zesílili moc svého Zlého oka a oba vás srazili."
Ale Gwen zavrtěla hlavou. "Nikoliv oni, mylorde. To ten blesk."
Kateřina bezmocně rozhodila ruce a zmlkla.
"Blesk neblesk, fakt je, že tě omráčili," zavrčel Rod, "a musíš mi to odpustit, ale takové věci vidím nerad."
Gwen rozpřáhla ruce. "A mohlo to dopadnout jinak, můj pane? Byla jsem tam jen já a Toby - oba jsme útočili ve stejnou chvíli, ale nebyli jsme sehraní."
"Huh?" Rod se zamračil ještě víc. "Nebyli jste sehraní? A co bys chtěla - dirigenta s taktovkou?"
"Nikoliv, můj pane," Gwen očividně zápasila se svým temperamentem. "Nemohli jsme své síly spojit - a bylo tam příliš mnoho vojáků na nás dva chudáky. Pokoušeli jsme se vrhat myšlenky do myslí všech - ale činili jsme tak bok po boku, ne tak, že bychom spojili své síly v jednu."
"Vypadá to, že máš dojem, že to vaši moc omezovalo," řekl Rod pomalu.
"Mám." Gwen se zamračila a její pohled zabloudil k oknu. "Když se dva, kteří umějí číst myšlenky, myšlenkami spojí, nastane mezi nimi mnohem hlubší pocit spojení - nit, dalo by se říci; jenže jsem ještě neslyšela o dvou lidech, kteří by byli ochotni podstoupit riziko působení při takovém spojení."
Dveře síně se otevřely a dovnitř vešel Brom O'Berin v doprovodu dvou zbrojnošů, z nichž každý měl rameno pod jednou z Tobyho paží. Mladý čarodějník mezi nimi sklesle visel a slabě protestoval: "Pusťte mne… Já… já dojdu po vlastních…"
"V tomto stavu sotva dokážeš udržet vlastní hlavu na ramenou," zabručel Brom. "Položte ho tamhle," pokynul dvěma zbrojnošům směrem ke křeslu. Muži mladíka opatrně posadili a on se zhroutil, těžce oddechuje s ústy otevřenými a očima zavřenýma.
"Co je mu?" zvolala Gwen.
"Nic - je jen vyčerpaný," procedil Brom mezi zuby. "Kdyby jeho zprávy nebyly tak důležité, poslal bych ho hned do postele."
"Mladý blázen! Říkal jsem mu, aby si zavolal pomoc!" Rod přiskočil k mladíkovi, vzal ho za zápěstí a zkontroloval mu puls. "Nedalo by se sehnat trochu vína?"
Brom se otočil ke dveřím a luskl prsty. Dovnitř vběhlo páže s vyděšeným výrazem ve tváři, nesoucí tác s karafami a číšemi. Brom vzal jednu z karaf, nalil víno do poháru a přiložil ho Tobymu ke rtům. "Jen upij, mládenče, pěkně po malých doušcích. Vychutnej ho, je to dobrý ročník."

Toby usrkl a rozkašlal se. Rod ho udeřil do zad, což hoch kvitoval malátným přikývnutím, a pak se napil znovu. Tentokrát se to obešlo bez následků, a proto si zavdal pořádně.
"Cítíš se teď trochu lépe?" zeptal se Rod.
Toby přikývl a povzdechl si.
"Jenom nám tu neusni," řekl Rod rychle. "Co jsi viděl?"
"Jen dračí loď a celé míle vody," povzdechl si Toby. "Z toho pohledu se mi obracel žaludek a přísahal jsem si, že už se toho svinstva nikdy nenapiju." Znovu si přihnul z poháru.
"Opatrně s tím vínem," upozornil ho Rod. "Takže pluli dlouho. Kterým směrem?"
"Na západ," odpověděl Toby pevně, "na západ a na jih. Zavolal jsem Gilese a nechal jsem ho hlídat, zatímco jsem se přenesl na svou postel a spal jsem, dokud mi nezavolal, že je na obzoru země. Pak jsem se přenesl k němu a poslal ho domů. Byl hrozně vyčerpaný, zatímco já byl odpočatý."
Rod si prohlédl šedé kruhy pod mladíkovýma očima a zapochyboval o tom. "Přiblížit se až k jejich domovině bylo poněkud nebezpečné."
"Ano, to taky," připustil Toby. "Tak či tak, konec cesty byla moje záležitost. Nebezpečí nebylo velké; už sice svítalo, ale slunce ještě nevyšlo, a mraky byly husté a visely nízko."
"Přesto doufám, že ses nevystavoval příliš velkému riziku," vložila se do rozhovoru Gwen. "Jak vypadal domov divých mužů?"
"Pruh země kolem pobřeží," řekl Toby, "nízko položený pruh země, uzavřený vysokým, do nebe čnícím útesem asi jednu nebo dvě míle od pobřeží."
Rod přikývl. "Jak velký byl ten pruh země?"
"Asi tak pět mil široký."
"Popisuje aluviální planinu," zamumlal Fessův hlas Rodovi do ucha.
"Jsi lepší pozorovatel, než jsem tušil," řekl Rod mladíkovi. "A co bylo na té pláni?"
"Vesnice." Toby se mu podíval do očí. "Chýše z mazanice a proutí, řekl bych - s kruhovým půdorysem a doškovými střechami. Kolem byla pole něčeho zeleného."
"Zemědělci?" Rod se zmateně zamračil. "Od těch by člověk nečekal, že půjdou loupit. Máš představu, kolik těch chýší tam bylo?"
Toby zavrtěl hlavou. "Víc, než bych mohl bez obtíží spočítat, lorde čaroději. Byla to mnohem větší vesnice než kterákoliv z těch, které jsem viděl na Gramarye."
"Vesnice," zopakoval Rod, "ne městečko?"
Toby našpulil rty. "No… možná malé městečko… Ale domy byly dost daleko od sebe."
"Pak tedy něco kolem tisíce domácností. Jak reagovali, když uviděli vracející se dračí loď?"
"Nijak," odpověděl Toby stručně.
"Cože?" Rod vytřeštil oči. "Nijak nereagovali? Vůbec nijak?"
"Ne - nevěděli o tom. Bylo časně ráno a dračí loď nejela k vesnici. Nikoliv, místo toho zatočila na jih a vyhledala ústí řeky, která se vlévala do moře právě v místech, kde se útes dotýkal hladiny. Viděl jsem, jak se vylodují: byli bez štítů a helem a neměli s sebou žádné zbraně, kromě nožů u opasků. Tiše se kradli přes planinu k vesnici. Nesledoval jsem je, protože jsem se bál, aby mne ve vycházejícím slunci nezahlédli."
Rod přikývl. "Moudré. Koneckonců, zjistil jsi všechno, co jsme potřebovali vědět." Zamračil se. "Možná i víc."
"Co bylo dál?" zeptal se Brom.
Toby rozhodil ruce. "Nic. Co bylo třeba, jsem udělal… a byl jsem tak unaven, jako bych několik nocí nespal."
"Není divu, včera jsi dostal pořádně zabrat," připomněl mu Rod. "A vsadím se, že i teleportace stojí nějakou tu energii."
"Řekl bych, že ano," přisvědčil Toby. "Ačkoliv dřív jsem si toho nikdy nevšiml."
"No, nejsi už tak mladý, jako dřív. Kolik ti teď vlastně je, devatenáct?"
"Dvacet," odpověděl Toby zničeně.
"Pravda, to je velký rozdíl. Tvé tělo už přestalo růst, takže už nemáš tu nevyčerpatelnou zásobu dravé energie mladých. A mimo to: na jakou nejdelší vzdálenost ses dosud teleportoval?"
"Občas i deset nebo dvacet mil."
"No vidíš, a teď jsi přeskočil… hm, takových…" Rod se zahleděl do prostoru. "Loď plula celou noc… řekněme, že měla příznivý vítr… to máme deset mil za hodinu. Asi tak deset hodin plus minus…" Podíval se zpátky na Tobyho. "Absolvoval jsi přeskok na vzdálenost sta mil nebo i víc. Není divu, že jsi unavený."
Toby odpověděl povzdechem.
"Odveďte ho," poručil Brom zbrojnošům, "a jemně ho uložte do postele. Dnes ráno prokázal této zemi velkou službu."
Jeden ze zbrojnošů se shýbl, aby hocha uchopil za nohy, ale druhý ho pohybem ruky zadržel. "Nikoliv. Vezmeme ho i s židlí." První voják vzhlédl, pak kývl na souhlas a společně zvedli židli jako improvizovaná nosítka. Rod si zapsal do paměti tvář druhého zbrojnoše a v duchu si ho označil jako člověka s potenciálem.
Když se za oběma muži zavřely dveře, Brom se obrátil na Roda. "Co sis z toho všeho vybral, lorde čaroději?"
"Zmatek," odpověděl Rod okamžitě. "Pro začátek ho nechám nakreslit mapu; tedy, až se probudí. A do té doby?" Pokrčil rameny. "Máme před sebou docela hezkou hádanku, co říkáš?"
"Ano," přisvědčil Brom. "Proč se vraceli domů tak tiše?"
"Možná proto, že se nevrátili všichni," navrhl Tuan, "a báli se, že stihne trest za smrt něčího příbuzného."
"To je docela dobře možné." Rod se zamračil. "Ale pravděpodobné se mi to moc nezdá. Chci říct, dá se předpokládat, že ohledně toho mají svoje zásady - takové to: 'Se štítem nebo na štítě' a tak podobně. Ale ta výprava nebyla tak docela neúspěšná. Loď se vrátila s kořistí. Než vesnici vypálili, vzali všechno, co nebylo přibité."

"I tak, měli mrtvé," řekl Brom, "a pokud rekrutovali bojovníky přísliby velkého bohatství s vynaložením minimálního nebezpečí, mohli se právem obávat hněvu příbuzných padlých."
"Hm, vidím, že se vyznáš v metodách verbířů," odpověděl Rod. "Ale hněvu by čelili stejně, až by se ostatní dozvěděli, že se vrátili. Dříve nebo později by si přece museli všimnout, že někteří chybějí. Tak proč ty kradmé způsoby?"
Kateřina se na něj zadívala a tvář se jí rozjasnila. "Kradli se zpátky v noci jako zloději, nemám pravdu?"
Rod se zamračil a přikývl. "Ano. Co to jen…" Pak se jeho oči rozšířily. "No jistě! Vaše veličenstvo na to přišlo!"
"Na co?" Brom těkal pohledem z jednoho na druhého a mračil se.
"Ano, ona to uhodla!" Gwen vyskočila. "Celá ta výprava proběhla v tajnosti!"
"Ano!" Tuanovi zaplály oči. "Samozřejmě, v tom je ten zakopaný pes!"
"Hypotéza neodporuje známým faktům," ozval se Fess v Rodově sluchátku.
"A docela dobře do nich zapadá," poznamenal Rod. "Nevím sice, jak si zařídili, že si nikdo nevšiml jejich šestatřicetihodinové nepřítomnosti; ale sám bych dokázal pár výmluv vymyslet."
Gwen poplašeně vzhlédla.
"Sečteno a podtrženo to tedy znamená, vaše veličenstvo," pokračoval Rod a rychle se obrátil ke králi, "že jsme nebyli napadeni znepřáteleným národem."
"Nikoliv; jen zloději, kteří připlouvají na lodích." Tuan se zamračil. "Existuje pro to nějaké označení?"
"Ano; říká se jim 'piráti'." Roda nepřekvapovalo, že obyvatelé Gramarye ten výraz zapomněli; jejich civilizace se omezovala na jediný velký ostrov a po celá staletí žila izolovaně.
Tuan se zamračil a zadumaně se zahleděl do dáli. "Jak je možné porazit takovéto mořské lupiče?"
"Nejprve je třeba něco vědět o moři." Rod se obrátil na Broma. "Je na Gramarye někdo, kdo má takové vědomosti?"
Brom se zamračil. "Ve vesnicích kolem pobřeží žijí rybáři."
"Pak tedy sem s nimi," zavolal Rod přes rameno, sám už na cestě ke dveřím. "Sežeňte mi rybáře, který něco ví o větrech a obrysech pobřeží,"
"Přeješ-li si to, seženeme ho. Ale kam jdeš, lorde čaroději?"
"Podívat se po proudech," křikl Rod ze dveří.

Přece tady musí být nějaké proudy!"
"Na fotografiích pořízených v obyčejném světle nejsou viditelné, Rode," vysvětlil Fess, "a když jsme přilétali na Gramarye, neměli jsme důvod pořizovat infračervené snímky."
Rodova kosmická loď byla pohřbena pod deseti stopami hlíny uprostřed louky vzdálené několik hodin jízdy od Runnymede. Před časem přiměl elfy, aby mu k ní prokopali tunel, takže ji mohl navštívit, kdykoliv si zamanul. Například nyní. Vychutnával vzácný luxus pozemské skotské whisky a přitom si prohlížel snímky pořízené při přistávacím manévru. "Nic nevidím, Fessi."
"Očekával jsi snad něco jiného, Rode?"
Fessův mozek, koule o velikosti basketballového míče, byl upevněn ve výklenku ve zdi. Rod ho občas vymontoval z těla ocelového koně a zapojil ho jako automatický řídící systém lodi. Ne že by chtěl někam letět; potřeboval ho jen proto, aby obsluhoval některá zařízení vestavěná na lodi, jako třeba databanku map. Nebo autobar.
"No, když o tom mluvíš, ani ne." Rod se zamračil na fotografii pobřeží Gramarye z ptačí perspektivy, obrys kontinentu a širé moře mezi nimi. Fess ji pořídil z oběžné dráhy přede dvěma lety. Teď byla spolu s jinými uskladněna ve formě elektrického náboje gigantických molekul krystalové paměti lodi. "Nečekal jsem, že tam najdu něco kromě rostlin a zvířat - a vidíš! Tak se na ni raději podívej pořádně, kovový mozku - třeba tě něco napadne."
"Mohu jen integrovat velké množství nonverbálních údajů, Rode," upozornil ho robot.
"Já vím, že na to jsi machr." Rod zapíchl prst do bodu na pobřeží. "Zvětši mi tohle, ano?"
Zářící plocha prohlížecího stolu se samozřejmě nezvětšila, ale obraz v ní rostl, takže se zvolený bod stále zvětšoval, až zaplňoval skoro celou plochu.
Rod prstem vykreslil imaginární linii. "Vypadá to jako nějaká hranice - tady ten oblouk kolem toho bodu. Docela úhledně dělí vegetaci, nemyslíš?"
"Já nemyslím, Rode; jen zpracovávám data."
"Až na to jednou bude víc času, musíš mi vysvětlit, jaký je v tom rozdíl. Co je to tady nahoře vlevo? Vypadá to jako vrcholky obřích kapradin."
"Docela dobře tomu tak může být, Rode. Na většině planety se rozkládá kamenouhelný prales a gigantické kapradiny jsou v něm dominantní formou."
"Tady vedle je proužek volné pláže. Co to na něm leží?"
"Primitivní obojživelník, Rode."
"Což vcelku odpovídá okolí," řekl Rod a přikývl. "Zajímalo by mne, co je pod tou kamenouhelnou flórou?"
"Předpokládám, že kamenouhelná fauna."
"To jistě. Žádní bubáci?"
"Lidé si k osídlení většinou vybírají vymýcená prostranství, Rode."
"To nemusí být pravda; třeba se schovávají. Ale když už mluvíš o mýtinách, co tohleto místo?" Rod soustředěně přimhouřil oči. "Připadá mi, že by to mohly být nějaké malé stromky."
Fess byl několik sekund ztich a pak řekl pomalu: "Souhlasím, Rode. Vypadá to jako stromy. Zakrslé, ale stromy."
"To je divné, mezi těmi kapradinami, ne? Odkud se ty stromy vzaly, Fessi?"
"Mohou pocházet jen z jediného zdroje, Rode - z přizpůsobeného ostrova Gramarye."
"No, nevyvozujme ukvapené závěry - možná se tam nějaká semena dostala při terraformingu."

"Docela pravděpodobné, Rode - ale důležité je, jakým způsobem se tam dostala. Mezi tou oblastí kontinentu a Gramaryí musí být nějaké spojení."
"Něco jako oceánský proud, po kterém pátrám? Dobře, dobře!" Rod se usmál a prohlédl si výřez ještě pozorněji. "Podívejme se - vedle stromů je tu nějaká beztvará světle zelená masa. Mohl bys zjistit, co to je, Fessi?"
Záběr na obrazovce nezměnil svou velikost, ale Fess provedl analýzu elektrických nábojů, které nesly informace. "Je to tráva, Rode."
Rod přikývl. "Zase něco, co se neslučuje s kamenouhelným kapradinovým porostem. Ale takové čisté rozhraní mezi kapradinami a loukou! Co mohlo způsobit tak ostrou hranici, Fessi?"
"Přesně to, co tě bezpochyby nenapadlo, Rode - linie útesů, útesů, o kterých se Toby zmiňoval."
"Na něco takového jsem myslel, když to teď říkáš." Rod se upřeně zadíval na snímek. "Takže se díváme na osadu divých mužů. Přesně odpovídá Tobyho popisu - až na jednu maličkost."
"Nevidím žádnou anomálii, Rode."
"Jistě. Není to v tom, co tu je - je to v tom, co tu není. Není tu žádná osada."
Fess chvíli mlčel. Pak řekl: "Chápu, kam míříš. Nejsou tam známky lidského - nebo sublidského - osídlení."
"A na pláži se nepovalují žádné dračí lodě."
"Existuje jen jediné logické vysvětlení, Rode."
"Jo." Rod se zaklonil a usrkl skotskou. "Já vím, co já si myslím, že to je - ale pověz mi nejprve, co si myslíš ty."
"Samozřejmě, Rode. Ty snímky jsme pořídili před dvěma lety, když jsme přistávali na této planetě. Diví muži tam zjevně nebyli. Což znamená, že se tam dostali v průběhu posledních dvou let."
"Tak nějak jsem si to myslel i já… Hej!" Rod se znovu sklonil nad snímkem. "To mi něco připomíná. Chtěl jsem ti povědět o něčem, čeho jsem si všiml v průběhu bitvy."
"Nějakou historickou nepřesnost ve vikingské výzbroji divých mužů, Rode?"
"Zvláštního anachronismu. Fessi, ti diví muži jsou neandrtálci."
V lodi zavládlo na několik sekund hluboké ticho.
Potom Fess řekl: "To je nemožné, Rode."
Rod odpověděl zlomyslným úšklebkem: "A proč? Jen proto, že poslední neandrtálec vyhynul nejméně padesát tisíc let před tím, než se první Nor stal vikingem?"
"Tím směrem se v kostce ubíraly mé myšlenky."
"Ale proč by ti něco takového mělo vadit?" Rod rozhodil ruce. "V tajných chodbách hradu Loguire jsme přece našli ukrytý stroj času, ne?"
"Ano, ale zneškodnili jsme ho hned potom, co jsme porazili Anselma Loguira."
"Jistě - ale jak se tam vůbec dostal?"
"No… musel se sem dostat nějaký cestovatel v čase a postavit ho."
"Bystrý postřeh, myslící mašino." Rod zvedl ukazovák. "Co bylo uděláno jednou, mohlo být uděláno znovu."
"Jistě… to je logické…"
"Samozřejmě, že je. Jestli to dává smysl, to je jiná věc. Ale pokud si vzpomínáš, ten stroj nepůsobil dojmem prototypu."
„Jsem si jist, že se mě nepokoušíš přesvědčit o jejich masové výrobě!"
"No, masové výrobě zrovna ne - ale menší továrnička by se připustit dala. Dva nebo tři kusy za rok, řekněme."
Kosmická loď se lehce otřásla pokrčením ramen. "Rode - máš vůbec představu, jak nelogickou by něco takového učinilo lidskou existenci?"
Rod poplašeně vzhlédl: "Hej! Ne že už zase dostaneš záchvat!"
"Nenacházím se v bezvýchodné situaci, Rode. Mám sice robotí ekvivalent epilepsie, ale záchvat může inicializovat jen extrémní nelogičnost. Továrna na výrobu strojů času může být ve svém působení nelogická, ale nikoli její prostá existence."
To nebyl přesně ten způsob, jak Fess reagoval na první objev stroje času, ale Rod to velkoryse pominul. "Jistě, taky si dovedu představit, jakou paseku by nadělalo masové rozšíření strojů času. Například objevení neandrtálců oblečených do vikingské zbroje na planetě, která se pokouší konzervovat středověkou kulturu. Tohle si měl na mysli, Fessi?"
"Ano, to by byl začátek," odpověděl robot. "Ale jsi si jist, že se jednalo o neandrtálce, Rode?"
"Tak jist, jak jen to je možné." Rod se zamračil. "Chci říct, okolnosti byly poněkud rušné, víš? Neměl jsem příležitost požádat některého z nich, zda by byl tak laskav a sundal si helmu, abych mu mohl přeměřit lebku, jestli máš na mysli tohle."
"Ne, ale pro některé z nich měl boj osudové následky. Možná bychom tam mohli poslat písaře s krejčovským metrem."
"Bratr Chillde to udělá; celý se třese, aby byl užitečný. Ale to jen potvrdí, co ti říkám, Fessi: široká čelist, žádná brada, nadočnicové oblouky, ustupující čelo - myslím opravdu ustupující čelo; zjevná neexistence prefrontálních laloků."
"Týlní hrbolek, Rode?"
Rod se zamračil. "No, tohle opravdu nejsem schopen říct. Pokud vím, nachází se v místech obvykle zakrytých helmou. Prověř to na jednom z… hm, zástupců druhu, ano?"
"Vyhotovím o tom písemnou zprávu, Rode - pod tvým jménem, samozřejmě. Takže ty tvrdíš, že někdo sebral kmen neandrtálců ze Země před zhruba padesáti tisíci lety a transportoval je sem?"
"Kde jinde by mohl sehnat neandrtálce?"
"Teorie paralelní evoluce…"
"Paralelní linie nekonvergují. Ale je pravda, že člověk nikdy neví; ponechme tu eventualitu otevřenou."
"Pak tedy předpokládejme, že se sem dostali z Terry. A ať už je sem dopravil kdokoliv, vybavil je vikingskými loděmi, zbrojí a zbraněmi. Dá se předpokládat, že je zároveň naučil navigaci. Ale proč napadli Gramaryi?"

Rod pokrčil rameny. "Předpokládejme, že jim to ten někdo neidentifikovaný řekl - ale to necháme pro tuto chvíli otevřené."
"Pak tedy musíme nechat otevřenou i otázku identity onoho někoho neidentifikovaného."
"Hm, zdá se, že toho máme otevřeného trochu moc." Rod se zamračil. "Chci říct, ať už je to kdokoliv, má stroj času - a my víme už o dvou organizacích, které ho vlastní a zajímají se o Gramarye."
"Anarchisté z budoucnosti a totalisté z budoucnosti. Ano." "Správně. A máme-li po ruce kandidáty dva, nevidím důvod, proč bychom měli hledat třetího."
"Kterého z těch dvou považuješ v tomto případě za favorita?"
"Hm, řekl bych, že to pravděpodobně vyšlo z mozku anarchisty," odtušil Rod. "Připadá mi, že se to hodí k jejich stylu."
"Proč myslíš?"
Rod pokrčil rameny. "Proč ta vikingská maškaráda? Pravděpodobně ze stejného důvodu, z jakého ji používali sami Vikingové - aby šířila strach v řadách nepřátel. A šíření strachu slouží obecně k vytváření chaosu v kterémkoliv sociálním zřízení. Kromě toho, rádi se za někoho schovávají - 'moc za trůnem' a takové ty věci."
"Nebo v tomto případě za piráty. Vystihl jsi to docela dobře, Rode. Totalisté tíhnou k osobnějšímu vystupování. Také by se dalo říct, že dávají přednost pečlivým skrytým přípravám, vedoucím k revoluci, před trvalým působením nepříjemností, jež pomalu naleptávají místní autoritu. Ano, logicky jsou to spíš anarchisté."
"A pokud je to logické, pak je to pravděpodobně špatně." Rod se znovu sklonil nad zvětšeninou snímku. "Což mi připomíná - je tady naprostý rozdíl ve vegetaci, podle toho, na které straně útesu se nachází."
"Naprostý, Rode. Výlučně trávní porost."
"Takže ani žádné houby?"
"No, daly by se čekat nějaké mechy a lišejníky."
"Jak to, že nic víc?"
"Zdá se, že vegetace svědčí o malé oblasti s teplotou výrazně nižší od okolního pralesa. Soudím, že od moře vanou studené větry, které ochlazují oblast zálivu. Stěna útesu jim brání proniknout do vnitrozemí."
Rod vzhlédl. "Hej! Nemohlo by to znamenat studený proud?"
"Velice pravděpodobně, Rode." Robotův hlas zněl skoro otcovsky.
"A ten proud by mohl omývat také břehy Gramarye."
"Zdá se, že ano," přisvědčil Fess.
Rod se kysele usmál a odhodil svou sklenku do recyklátoru. "Dobře, dosti spekulací." Vstal, došel ke zdi a začal povolovat šrouby, které držely Fessův basketbalový mozek. "Co se stane s tím studeným proudem, když narazí na břeh, Fessi?"
"Pravděpodobně se dotekem s tropickým kontinentem jižně od útesu ohřeje, Rode. To ho stočí zpátky do moře."
Rod přikývl. "Bude se vzdalovat od pevniny proti směru, ze kterého přitéká - tedy zpátky ke Gramarye."
"Velice pravděpodobně, Rode - ale neměl bys vytvářet hypotézy na základě nedostatečných dat."
"V pořádku." Rod si strčil stříbrný míč pod paži. "Jak myslíš, Fessi. Kromě toho, je čas k obědu."
"Víš, že roboti nejedí, Rode."
"To je zvláštní, myslel jsem, že bys měl chuť na pár bytů…"

Strážný u dveří vstoupil dovnitř a oznámil: "Lord Velký čaroděj, veličenstva."
Rod prošel kolem něj a zastavil se, když si všiml vysokého, zasmušilého muže s ustupující bradou, který stál před Kateřinou a Tuanem. Obličej měl osmahlý a ošlehaný větry. Na sobě měl krátký brokátový kabátec, kožešinou lemovaný plášť a úzké kalhoty, v rukou držel klobouk se širokou obrubou.
Pak si Rod vzpomněl na etiketu a uklonil se. "Vaše veličenstva! Provedl jsem jistá pátrání."
"Věřím, že náš nový zdroj ti bude nápomocen, lorde čaroději." Kateřina kývla hlavou směrem k cizinci. "Představuji ti Hugha Meridiana, kapitána obchodní lodi."
"Obchodní lodi?" Rod se překvapeně podíval na námořníka. "Nevěděl jsem, že nějaké máme."
"Pravdou je, že máme, mylorde." Kapitán se strnule uklonil. "Je rychlejší a méně nákladné dopravovat zboží kolem pobřeží, než se s ním vláčet horskými cestičkami."
"Samozřejmě, to chápu. Mohlo mne to napadnout. Ale jak ses dozvěděl, že potřebujeme radu, mistře Meridiane?"
"Poslali jsme rychlého posla k rybářům na Loguirově panství a také těm, kteří loví u břehů Romanova. Všichni tvrdili, že vědí o proudech, míjející pobřeží, ale dál, než obvykle plují," odpověděl Tuan. "Jenže víc nikdo z nich nevěděl."
"Samozřejmě; nemohli vědět, kudy proudy vedou." Rod se zamračil. "Nikdy neplují dál, než odkud by se mohli vrátit v jediném dni. Ale za to věděli o tobě, kapitáne."
Kapitán přikývl. "Tu a tam najímám z rybářů členy své posádky, mylorde. Ano, znají mne."
"A ty zase víš, kudy vedou proudy." Rod se rozhlédl po židli, pak si ale uvědomil, že by to nevypadalo dobře, kdyby seděl v přítomnosti veličenstev. Brom mohl; ale Brom byl výjimka. "Přinejmenším víš, kudy vedou kolem ostrova Gramarye."
"Vím, mylorde - ačkoliv přesnější by snad bylo říct, že vím, kudy proudy nevedou."
"Opravdu? Proudy jsou kolem celého ostrova?"
"Ne tak docela; západní pobřeží je od nich uchráněno."
"Zvláštní." Rod se zamračil "Můžeš mi to ukázat na mapě?"
"Na mapě?" Kapitán Meridian se zatvářil zmateně; pak ze svého měšce vytáhl malou knížečku. "Ano, mohu ti ukázat, kam jsem si je zapsal do svého notesu; ale není jednodušší prostě si to ode mne poslechnout?"
"Ne, ne! Chci, abys mi je ukázal na…" Rod větu nedopověděl, protože si právě vzpomněl, že lidé ve středověku neměli

mapy tak, jak je znal; myšlenka zakreslování tvaru pobřeží jim byla cizí. Mapy musely čekat na své objevení až do renesance spolu s myšlenkou nepřetržitosti a jednoznačnosti prostoru. Rod se obrátil ke dveřím a kývl na strážce. "Pergamen a pero, vojáku - a rychle." Pak se obrátil zpátky do místnosti. "Hned to bude, veličenstva. Mistře Meridiane, představ si, že jsi pták, který letí nad ostrovem Gramarye a shlíží dolů na jeho pobřeží."
Meridian se usmál. "To je dosti příjemná představa, mistře čaroději - ale netuším, jak to poslouží našemu účelu."
"Ach, jen se neboj!" Rod pozvedl ukazováček. "Nakreslím ti obrázek pobřeží tak, jak ho může vidět letící pták."
Dveře se rozletěly a přiběhlo páže s pergamenem, perem a inkoustem.
"Díky, chlapče!" Rod vzal psací potřeby a odnesl si je ke kulatému stolku. Roztáhl pergamen a začal skicovat. "Tohle je západní pobřeží, kapitáne Meridiane." Nakreslil dlouho zubatou a zahnutou linii, pak ukázal perem na její vrcholek. "Tady je vévodství Savoye a tady Habsburků." Přešel ke spodní části křivky a začal vykreslovat detailní tvar, plný výběžků a zákrutů. Kapitán Meridian sledoval jeho počínání, mračil se a pokoušel se spojit inkoustové čáry s realitou skal, přílivů, proudů a vzdálených vrcholků viděných skrze mlhu. Nakonec se jeho tvář rozzářila a zabodl prst do nejjižnější části křivky. "Tohle je Mys starostí! Mnohokráte jsem tam měl co dělat, abych zabránil jihozápadním větrům vrhnout mou loď proti jeho skaliskům!"
"Jihozápadním?" Rod vzhlédl. "Proud tedy přichází od jihozápadu?"
Kapitán Meridian dychtivě přikývl. "Ano, ano! Právě tak tomu je! Západně od toho místa, mylorde, o žádném proudu nevím; jistě, v těch končinách nevím o ničem, protože jsem nikdy neměl příležitost tam plout. Ale na severu žádný proud není; celé západní pobřeží neomývá nic než příboj a místní bouře."
Rod přikývl. "Pak tedy víme, kudy se proud dostává ke Gramarye. Tohle je jižní břeh, mistře Meridiane." Nakreslil dlouhou křivku; pak perem zamířil na sever. Meridian ohromeně sledoval, jak před ním vystupují obrysy celého ostrova.
"To je čarodějnictví," povzdechl si, když Rod skončil, a pak ukázal na mapu. "Hleďme, toto je Rolandův záliv a zde leží pobřeží Romanovců. Tohle je ústí řeky Fleuve a tento poloostrov je Tristesse Point." Podíval se na Roda. "Tys skutečný lord Velký čaroděj! Jakým kouzlem dokážeš popsat tvar pobřeží tak dobře?"
"Ale, znám pár lidí, kteří věčně někam létají," pokrčil rameny Rod. "Zapomněl jsem na něco?"
"Na pobřeží nikoliv." Meridian se znovu sklonil k mapě a ukázal. "Ale musíš ještě zakreslit Velký útes, tady, u západního pobřeží – a tady Geburnrock" - zabodl prst kousek od pobřeží Romanovců - "a… ale to až jindy." Mávl rukou. "Na tvé mapě chybí ještě mnoho takových věcí, ale ty musí každý námořník znát sám."
"Jako třeba mořské proudy?" Rod namočil špičku pera do inkoustu a podal mu je. "Mohl bys mi ukázat, kudy vedou, mistře Meridiane?"
Kapitánovy oči se rozšířily. Pomalu sevřel pero a začal skicovat. Rod sledoval táhlé oblé linie, které za sebou zanechával hrot jeho pera, vycházející bůhví odkud za Mysem starostí, táhnoucí se kolem jižního pobřeží a baronství Ruddigore, kolem Bourbonského vévodství na sever kolem Romanovců, Habsburků - a zase do neznáma.
Meridian odložil pero do kalamáře a povzdechl si. "Lépe to nedovedu, lorde čaroději." Podíval se na Roda. "Víc nevím."
"No, myslím, že k tomu budu schopen něco dodat sám." Rod vzal pero. "Víš, jeden z našich mladých čarodějů právě provedl malý průzkumný let na západ." Začal zakreslovat obrysy do levého spodního rohu pergamenu. "Viděl něco, jako je tohle…" Křivka se stočila do pravého úhlu s vyčnívajícím hrbolkem. Rod zakreslil kolem jeho základny tečkovanou linii, pak pokračoval v kreslení tam, kde kapitán Meridian skončil se zakreslováním proudů. "Sledoval poslední lupičskou tlupu do jejich domovů a podle toho, co řekl, soudím, že pluli asi tudy - což znamená, že se severní proud stáčí jihozápadně asi takto…" Jeho pero vykreslilo sérii elegantních křivek směrem ke kontinentu, ostře se stáčejících kolem výběžku. "Je ti jistě známo, mistře Meridiane, že Gramarye je jen ostrov, a na západ od něj se rozkládá velká pevnina."
Kapitán Meridian přikývl. "Víme o tom, lorde čaroději - ale jen tolik a nic víc. Veškeré naše znalosti pocházejí jen ze zkazek, které dědové vyprávějí svým pravnukům."
"No, ten mladý čaroděj tam byl a není pochyb, že tam ta země je." Rodovo pero obkroužilo výstupek. "Myslíme si, že tenhle poloostrov je tím, co diví muži nazývají svým domovem. Jsem ochoten se vsadit, že proud zahýbá právě tudy."
Necítil potřebu kapitánovi vyprávět, jak jist by si v případě takové sázky byl výhrou. "Potom se stáčí na jih, omývá pobřeží, dokud se o ně dostatečně neohřeje, což ho zároveň stočí zpátky do moře a na sever - takže se vrací stejnou cestou…" Několika tahy pera spojil vykreslené křivky s těmi, které zakreslil kapitán Meridian u Mysu starostí. "… a tak se jeho proudění uzavírá." Napřímil se a odložil brk do kalamáře. "A je to, mistře Meridiane. Společně jsme zakreslili mapu mořského proudu."
Rodovi za uchem se ozvalo rozpačité elektronické zakašlání.
"Samozřejmě s pomocí základních informací, které opatřili jiní," dodal Rod. "Dává ti to smysl?"
Námořník přikývl a v očích se mu roztančily plamínky. "Samozřejmě, že dává, mylorde." Obrátil se na Tuana a Kateřinu. "Popatřte, veličenstva!" Ukázal prstem na linii proudu. "Diví mužové připluli na svých dračích lodích s východním proudem tudy. Proud je nejprve přinesl k panství Loguire, pak ho opustili a pluli kolem východního pobřeží, zatočili na západ a vrátili se do svých domovů." Jeho prst obkroužil smyčku a zabodl se do výběžku na kontinentu.
Tuan se zhluboka nadechl. "Ano, mistře Meridiane. Ano. Chápeme."
Otevřely se dveře a dovnitř vešel zbrojnoš. "Veličenstva -Gwendylon, lady Gallowglassová!"
Vešla Gwen a způsobně se uklonila.
"Ráda tě vidím, drahá." Kateřina se zvedla z křesla a vykročila jí vstříc s rukama rozpřaženýma. "Přišla jsi vítána a jako na zavolanou. Tihle hloupí muži už mi těmi svými nesmyslnými tlachy o proudech a mysech způsobili bolení hlavy."
Gwen uchopila Kateřinu za ruce a soustrastně se na ni usmála.

Rod nevěřil svým očím. Pak vstal a překvapeně si obě dámy prohlédl. Kateřina a Gwen nikdy nebyly blízké přítelkyně, zvláště poté, co se Kateřina přechodně zajímala o Roda, než přivedl zpátky do jejího života Tuana. Nemyslel si, že by o tom Gwen věděla - ale u telepatů si jeden nikdy nemůže být jist. Ať už se to vzalo z kteréhokoliv konce, tak vřelé přivítání ho ohromilo. "Co vy dvě plánujete?"
"Plánujeme? Samozřejmě, že nic!" odpověděla Kateřina s uraženou nevinností. "Ale společně jsme prodiskutovaly některé chyby ve tvém počínání, lorde čaroději - a ve tvém, můj ctěný manželi."
Tuan nevypadal o nic méně zaskočeně než Rod. "Jistě, mé dámy. A v čem jsem pochybil?"
"Pořád mluvíš jen o tom, jak porazíš nepřátelské muže píkami a meči. Naproti tomu my přikládáme větší důležitost ochránění tvých pěšáků před nepřátelskými kyji a sekerami!"
"Správně řečeno," připustil Tuan, "pokud takto dokážeš ochránit i jejich ženy a děti, jejich zemi a pole, které jim poskytují obživu."
"Nerad to říkám," přispěchal mu na pomoc Rod, "ale praštit chlapa kyjem je dobrý způsob, jak mu zabránit, aby nepraštil on tebe."
"Ach, ale musíš svým mužům zajistit, že budou schopni vládnout kyji," připomněla mu Gwen. "Tudíž je musíš ochránit před Zlým okem divých mužů."
Rod si s Tuanem vyměnil rozpačitý pohled. "Dostaly nás, vaše veličenstvo. Tak jsem se soustředili na plánování protiútoku, že jsme docela zapomněli na fyzickou sebeobranu."
"Pak buďte klidní, páni," ujistila je Kateřina, "neboť my jsme nezapomněly."
"Jistěže," zacvrlikala Gwen. "Znamená to být připraven vykonat totéž, co jsem udělala já a Toby při včerejším boji."
Tuan se zamračil. "Bojím se, že mi něco uniklo. Vy jste vojáky chránili?"
"Samozřejmě, že ano!" ujistil ho Rod. "Nebýt Gwen a Tobyho, kteří zlomili moc Zlého oka, nezachránili bychom pravděpodobně ani tu hrstku mužů, která nám zůstala."
"Připadalo mi, že to účinkovalo jen po krátkou chvíli," zamnul si Tuan zamyšleně bradu.
"Jistě, jejich myšlenky pro nás byly příliš těžké," připustila Gwen. "Ale nezapomínej, prosím můj pane, že jsme na ně byli jen dva a pracovali jsme každý zvlášť."
"Chceš říct, že jste jednoduše podlehli přesile," přerušil ji Rod. "Ale co jim zabrání, aby vás nepřemohli i příště?"
"Samozřejmě to, že nás bude víc!" Gwenina tvář se rozzářila veselým úsměvem.
Kateřina uchopila Gwen za ruku a přikývla. "Jistěže, lorde čaroději! Tvoje žena se domnívá, že budou-li se čarodějnice držet za ruce, budou moci své síly spojit. Takže dáme-li dohromady tucet čarodějnic, budeme schopni čelit celé lodi divých mužů!"
"Jen dvanáct proti stovce?" Rod cítil, jak mu po zádech přebíhá mráz. "Musíte mi prominout, ale ta přesila se mi nelíbí."
"Ani nám ne," přisvědčila Gwen. "Takže by samozřejmě bylo dobře, kdybychom mohli sehnat víc čarodějnic."
Mrazení v zádech jen zesílilo. "Ani tento návrh se mi nějak nechce líbit."
"Mně taky ne," přidal se Tuan. "Co plánuješ, má ženo?"
"Svolat je z moci královny." Kateřina bojovně vysunula bradu. "Mnohé čarodějnice, můj manželi, se schovávají v horách, na malých statcích nebo v zapadlých vesničkách a tají svou moc ze strachu, že by je jejich příbuzní a přátelé odvrhli. Strach jim brání připojit se ke Královnině covenu; strach, nebo neochota opustit své blízké."
"A ty je míníš naverbovat," řekl Rod dutým hlasem.
"Chceš-li to nazývat takto, ano!" Kateřina pohodila hlavou. "Jen si pomysli - copak by slovo pouhého herolda dokázalo přivést vystrašenou dívku ke dvoru? Nikoliv. Jedině přítomnost samotné královny v ní může vzbudit ten pravý pocit loajality." Šlehla pohledem po Tuanovi, vyzývajíc ho, aby jí odporoval.
"A jak do toho zapadáš ty?" Rod se podezíravě podíval na svou ženu.
"Lady Gallowglassová zůstane tady, aby cvičila královniny čarodějnice v boji proti Zlému oku, zatímco já se vypravím na cestu po zemích Gramarye, abych povolala dosud váhající čarodějnice ke dvoru." Kateřina znovu sevřela Gweninu ruku a vyzývavě se podívala na Roda.
Rod otevřel ústa, aby jí odporoval (nedokázal si to odepřít, třebaže vlastně nebylo oč se přít; Kateřina vyjádřila, co chtěla, prostě a jasně) ale vtom se rozletěly dveře a dovnitř vtrhl bledý strážce. "Veličenstva!" zvolal a padl na kolena.
Kateřina se k němu otočila s očima sršícíma blesky: "Jak si dovoluješ nás rušit, rabe!"
"Nesu zprávu od čarodějnic, veličenstvo! Diví muži přistáli u ústí řeky Fleuve!"
"Svolej armádu!" štěkl Rod na Tuana. Rozběhl se ke dveřím. "Nech shromáždit Létající legii - nebo alespoň to, co z ní zbylo!"
"Nikoliv, mylorde!" zvolal zbrojnoš. "Připluli pod vlajkou dohody!"
"Cože!" Rod se otočil a vytřeštil oči.
Strážný přikývl. "Ano, mylorde. Je jich jen hrstka a jsou obklíčeni rytíři mylorda Bourbona. Nyní jedou k Runnymede, stále pod jejich bedlivým dohledem, aby sem přibyli jako" - zaváhal a pak se tázavě podíval na krále - "hosté?"
"Těmi samozřejmě jsou, jestliže přistáli pod bílou vlajkou vyjednavačů." Tuan vstal. "Pošli jim naproti ozbrojenou stráž, neboť vůbec nepochybuji o tom, že mnozí z mých dobrých poddaných by je s radostí viděli viset na nejbližším stromě. Lorde čaroději, pojď!" A vykročil ke dveřím.
"Kam jdeš?" otázala se Kateřina.
Tuan se zastavil a otočil se. "Jedu je přivítat, miláčku, protože si s nimi musíme promluvit tak brzy, jak jen to půjde. Každá ztracená hodina může znamenat desítky životů."
Rázně prošel dveřmi a Rod se rozběhl, aby ho dohonil. Dveře, které ho oddělovaly od Gwen a Kateřiny, zavřel s neskrývaným potěšením.

"Potom Velký čaroděj směrem východním vyjel, by s muži divými se setkal, kteří tak podivně pod praporem dohody přibyli; jeho veličenstvo král ujížděl s ním, neboť třebaže co do počtu slabí byli, diví muži byli statného a divokého vzezření, démonům, jež po tváři Země se co lvi zuřiví pohybují, podobní v obličejích byli. Zarostlí co medvědi po těle celém byli, hlavy mezi rameny měli vraženy a nesli s sebou kyje převeliké zaschlou krví potřísněné; i nyní bez přestání se rozhlíželi, jako by hledali, koho zamordovat. Pročež, když nastala noc, jeho veličenstvo král zavázal Velkého čaroděje, by je hlídal mocí své magie, neboť nikdo si docela jist nebyl, zdaž vskutku vyjednávati přijeli, či lest a zradu mrzkou strojí. A Velký čaroděj na ně kouzlo své seslal, hrdě se před nimi až k nebi vypínaje; oči jeho jak diamanty v úsvitu slunce plály, až strach zachvátil srdce jejich a oni tam stáli němí děsem. Potom na ně kouzlo seslal, jež klec neviditelnou kol nich vytvořilo, a zeď nezdolnou, přes niž sice mluviti bylo jim lze, avšak uniknouti nemožno. Pak promluvil ke králi řka: 'Pohleď, tyto obludy jsou nyní bezmocné a nikterak ti ublížiti nemohou, zatímco budeš s nimi rozmlouvati.' Tu promluvil král Tuan: 'K jakému že lidu patříte a z kterých končin jste přibyli do země Gramarye?' Tu jeden z prostřed nich vstal a promluvil nářečím barbarů řka, že je nejvyšším pánem svého divokého království, leč jiný pán proti němu povstal a z trůnu ho svrhl, pročež jeho malá družina do Gramarye připlula dovolati se milosti krále Tuana. Tu král byl ve svém srdci soucitem jat a promluvil řka: 'Ubohá urozená duše! Teď vidím, že bandité, jež plenili mou zemi, plenili i tvou!' A vzalť je s sebou do Runny mede, přičemž Velký čaroděj neustále síť ochrannou nad nimi držel…"

- Chilldova Kronika panování Tuana a Kateřiny

„Jak že se to jmenuješ?" vytřeštil Rod nevěřícně oči.
"Yorick." Divý muž rozhodil ruce. "Co se děje? Cožpak jsi nikdy dřív neslyšel tohle jméno?"
"Ach ano, slyšel, ale nikdy v reálném životě - a co se vymyšlené postavy týče, nevypadáš tak docela jako Angličan."
Ohlédl se přes rameno na vojáky, kteří stáli za ním s napřaženými kopími, pak se podíval po jejich druzích, kteří stáli v kruhu kolem neandrtálců, hroty kopí namířené na jejich břicha. Roda napadlo, že by jim mohl říct, ať si dají pohov, ale pak si řekl, že by to možná bylo trochu předčasné.
"Jediné tvé slovo a všechny ty oštěpy zmizí jako kouzlem," poznamenal opočlověk.
"Jo, já vím." Rod se zašklebil. "Není to báječné?"
"Možná z tvého pohledu." Yorick si hřbetem ruky promnul oči. "Pořád mám pocit, že jsem to už jednou prožil."
"Opravdu?" řekl Tuan a zamračil se. "Taky mám takový pocit."
Neandrtálec zavrtěl hlavou. "Opravdu zvláštní. Jako bych tím už jednou prošel. Až na to…" Obrátil se na Roda. "Měl bys být o stopu vyšší, mít pronikavé oči a široké, vznešené čelo."
Rod ztuhl. "Co tím chceš říct, měl bys mít?"
Neandrtálec zvedl ruku s otevřenou dlaní. "Bez urážky. A měl bys také mít smělou mysl - ať už to znamená cokoliv."
"Jistě," přisvědčil Tuan. "A ty bys měl být shrbené postavy, z koutků úst by ti měly trčet zažloutlé tesáky a tvá drobná očka by se na mne měla upírat s výrazem zabijáckého idiota."
Yorick ohromeně ucouvl. Pak jeho obličej potemněl a jeho obočí se nakrčilo, až skoro zakrylo oči (měl dlouhé, husté obočí). Vykročil kupředu a otevřel ústa - a Rod rychle skočil mezi oba muže. "Takže máte, ehm, oba stejný, ehm, pocit déja vu ?"
"Hezký obrat." Yorick souhlasně přikývl. "Věděl jsem, že pro to existuje výraz."
Teď bylo na Rodovi, aby vytřeštil oči. "Uh - ty už jsi někdy slyšel výraz 'déja vu'?" zeptal se.
"To víš, že ano, to víš, že ano." Yorick pokýval hlavou a zašklebil se. "Jen jsem si ho nedokázal zařadit, to je vše."
Hrstka opolidí za ním zavrčela, něco si mezi sebou zamumlali a vrhli několik kradmých pohledů na Roda a Tuana.
"A co ty?" zeptal se Rod Tuana. "'Déja vu.' Už jsi to někdy slyšel?"
"Nikdy v životě," odpověděl Tuan pevně. "Znamená to něco?"
"Samozřejmě, že ano." Yorick se zašklebil. "Znamená to, že nejsem domorodec. Ale to ty přece víš, Velký čaroději. Chci říct, musí ti být jasné, že sem nepatřím."
"Jo, ale představoval jsem si, že jste tu byli něco jako uneseni." Rod se zamračil. "Teď však získávám dojem, že přinejmenším ty v tom nejsi tak docela nevinně."
Yorick bolestně stáhl obličej. "Prosím! Dal bych přednost výrazu 'hledat azyl' před 'unést'!"
"No jistě! Jenže azyl obvykle poskytuje nějaký ochotný hostitel."
"Kdo tady byl hostitel?" Yorick pokrčil rameny. "Ta zem tam prostě byla, dokonale připravena a nikdo ji neužíval. Nemuseli jsme udělat nic jiného, než vykopnout odtamtud pár dinosaurů a nastěhovat se."
"Nikdy vás nenapadlo, že my obyvatelé Gramarye k tomu máme taky co říct?"
"Proč? Pochop, byli jste tady a my tam, a mezi námi ležel oceán. Neměli jste ani vědět, že tam jsme!"
"Lorde čaroději," vmísil se do rozhovoru Tuan, "všechny ty noviny jsou velice zajímavé, ale poněkud matoucí."
"Ano, začíná to být poněkud komplikované," připustil Rod. Obrátil se zpátky k Yorickovi. "Co bys řekl na to, abychom začali od začátku?"
"Skvělé." Yorick pokrčil rameny. "A kde to je?"
"Vezměme to třeba z tvého zorného úhlu. Kde začíná tvůj příběh?"
"No, ta žena mne zvedla za nohy, pleskla mne po zadku a řekla: 'Je to kluk!'. A ten muž, který stál vedle ní…"
"Ne, ne!" Rod se zhluboka nadechl. "Zacházíš až příliš do hloubky. Což takhle začít tím, jak ses naučil anglicky. Jak se ti to stalo?"
Yorick pokrčil rameny. "Někdo mne to naučil. Jak jinak?"

"Jak prosté," zavrčel Rod. "Proč mne to jen nenapadlo? A nemohl bys být trochu konkrétnější, co se týče tvého učitele? Ze způsobu, jakým mluvíš, soudím, že nepocházel ze středověké civilizace."
Yorick se zamračil. "Jak to myslíš? Chci říct, vím, že jsem neabsolvoval zrovna nejlepší školu, ale…"
"No jistě! Málem bych si myslel, že tě protáhli Grotonem!"
Yorick vážně zavrtěl hlavou. "Neprošel bych vstupními testy. My neandrtálci neovládáme moc dobře symboly. Víš, nemáme přední mozkové laloky."
Rod vytřeštil oči.
Yorick se na něj rozpačitě zamračil. Pak se jeho obličej vyjasnil do zlomyslného úšklebku. "Aha, už chápu. Vsadím se, že jsi zrovna uvažoval o tom, jak jsem se naučil mluvit, když si nedokážu poradit se symboly. Mám pravdu?"
"Něco na ten způsob mi prolétlo hlavou. Samozřejmě jsem si všiml, že tví druhové mají svůj vlastní jazyk."
"Opravdu vlastní; nenašel bys žádný jiný kmen neandrtálců, který ho užívá."
"Nemám v úmyslu se o tom přesvědčovat."
Yorick jeho poznámku ignoroval. "My, kteří obýváme toto útočiště, se skládáme z mnoha národů, takže jsme si museli vytvořit lingua franca. Je přirozeně bohatší než jazyk našich otců - ale stále je velice limitovaný. Žádný neandrtálský jazyk se nikdy nedostal příliš daleko za 'Mám hlad. To jídlo - jdi zabít.'"
"Tomu docela věřím. Ale jak to, že ses dokázal naučit mluvit anglicky?"
"Stejným způsobem jako papoušek," vysvětlil Yorick. "Naučil jsem se nazpaměť všechny obraty a reakce na ně. Jestliže například řekneš: 'Ahoj', je to pro mne narážka, abych odpověděl taky 'Ahoj'; a když se zeptáš: 'Jak se vede?', pochopím to jako narážku, na kterou mám říct: 'Fajn. A jak tobě?', aniž bych o tom přemýšlel."
"Takhle to nedělají jen neandrtálci," podotkl Rod. "Ale povídat si tímto způsobem mi připadá poněkud komplikované."
"Všechno to vychází z mentálních narážek." Yorick si zaťukal na lebku. "Obsah tvých slov se dostane tady dovnitř, kde poslouží jako narážka, a slova, jež vyjadřují obsah odpovědi, se na ni vynoří z mé mysli a zformují se do odpovědi."
"Ale tak nějak podobně tomu je, i když mluvíme my."
"Jo, jenže vy víte, co slova znamenají, když je vyslovujete. To já jen recituji. Ve skutečnosti nerozumím tomu, co říkám."
"No, já znám spoustu lidí, kteří…"
"Ale mohli by, kdyby zmlkli a zamysleli se nad tím."
"Ty je neznáš," opáčil Rod s trochu kyselým úsměvem. "Ale chápu, co chceš říct. Jestli tomu věřím, to už je jiná věc. Pokoušíš se mi tu namluvit, že nerozumíš slovům, která vyslovuješ - a nerozuměl bys jim, ani kdyby ses zamyslel nad každým slovem zvlášť?"
Yorick přikývl. "Teď si začínáme rozumět. Většina z nich jsou samozřejmě jen zvuky. Z mého hlediska je to jen otázka víry, že znamenají to, co si myslím, že znamenají."
"To zní poněkud hazardérsky."
"Ach, nijak zvlášť - rozumím přece podstatě. Ale většina z toho, co říkám, je pouze reflexivní odpověď, asi jako když papoušek říká; 'Jdi!', když vidí zelené světlo."
"To bylo hezky komplikované vysvětlení, cos mi tu teď předvedl," poznamenal Rod jízlivě.
"Jo, ale celé jsem se ho naučil nazpaměť, jako když se přehrává záznam." Yorick rozhodil ruce. "Nerozumím prostě tomu, co mluvím."
"Ale tvůj domorodý jazyk…"
"Skládá se z několika tisíc zvukových efektů. Nejsou ani moc muzikální - smysl pro hudbu sídlí rovněž v předních mozkových lalocích. Manipulovat s tóny je stejné jako manipulovat s čísly. Ale rád hudbu poslouchám. Pro mne je dokonce i 'Pec nám spadla,' zázrak."
Tuan se zamračeně vložil do rozhovoru. "Chce snad říct, že je slepý idiot?"
"Hej, tohle si vyprošuji!" Yorick pozvedl ruku a rozhořčeně potřásl hlavou. "Nepodceňuj nás. Jsme inteligentní, víš - máme stejně velký mozek jako ty. Jenom o tom nedovedeme mluvit, to je vše - nebo sčítat a odčítat, například. Dokážeme si sdělovat jen konkrétní věci - víš, co myslím - jídlo, voda, kámen, oheň, sex - věci, které je možné vidět a dotknout se jich. Nedokážeme prostě mluvit o abstraktních pojmech; ty vyžadují symboly. Ale inteligentní jsme. To my jsme přišli na to, jak používat oheň a jak štípat kamenné nástroje. Možná, že to nebyly moc dobré nástroje - ale znamenaly obrovský průlom."
Rod přikývl. "Ano, Tuane, nepodceňuj je. Myslíme si o sobě, že jsme chytří, protože jsme vynalezli nuklea - ehm…"
Rod si vzpomněl, že by na Gramarye neměl mluvit o pokrokové technologii. Mohlo by to rozvrátit celou jejich kulturu. Rychle zapátral v paměti po jejich verzi zbraně, která ohrožovala existenci civilizace. "Kuši. Ale zkrotit oheň bylo stejně tak těžké."
"Chytrej." Yorick blahosklonně přikývl. "Vy sapiens jste mohli vybudovat tak komplikovanou civilizaci jen proto, že jste měli solidní základ, na kterém jste mohli stavět; prostě jste ho zdědili. Ale to my jsme vystavěli základy."
"Neandrtálci byli inteligentní," vysvětlil Rod. "Nedokázali jen manipulovat se symboly - a nikde není psáno, že by se bez toho člověk nemohl obejít."
Yorick přikývl. "Analytické myšlení prostě není naše silná stránka. Zato jsme dobří v intuici - a máme skvělou paměť."
"To tedy musíte mít, když si pamatujete všechny standardní odpovědi, třebaže jim nerozumíte:"
Yorick znovu přikývl. "Pamatuji si zatraceně dobře prakticky všechno, co se mi kdy přihodilo."
"A co třeba, jak ses naučil anglicky?"
"Ach, jistě! To bylo…" Vtom Yorick zmlkl a vytřeštil oči. Po chvíli se pokusil o rozpačitý úsměv. "Já, hm, nechtěl bych o tom mluvit, hm, tak brzy."
"Ale my ano." Rod se sacharinově usmál. "Kdo tě učil?"
"Tentýž chlápek, co mi dal jméno," řekl Yorick s nadějí v hlase.

"Takže měl jisté vzdělání - a určitě nepocházel ze středověké společnosti."
Yorick se zamračil. "Jak jsi mohl zjistit tak mnoho z jediného faktu?"
"Manipulací se symboly. Jak se jmenuje?"
"Orel," povzdechl si Yorick. "Říkáme mu tak, protože jako orel vypadá."
"Cože? Má peří?" Rodovi před očima vyvstala představa létajícího mimozemšťana, řídícího dobytí Terranských planet z druhé ruky.
"Ne, ne! Je to samozřejmě člověk. Zkouší to popírat - ale je. Má jenom nos jako zobák a pořád vypadá trochu navztekaně, nemá moc vlasů - však víš, jak to myslím. Ten nás naučil zemědělství."
"Aha." Rod se zamračil. "Neandrtálci se nikdy nedostali přes lovecko-sběračskou kulturu, že?"
"Ne, vlastními silami ne. Ale náš kmen by se bez cizího přispění nikdy ani nedal dohromady. To Orel nás posbíral po celé Evropě a Asii, jednoho po druhém."
Rod se zamračil. "Zvláštní. Proč prostě nepoužil kmen, který už existoval?"
"Protože nechtěl kmen, mylorde. Chtěl zachránit skupinu nevinných obětí."
"Obětí?" Rod nakrčil čelo. "Kdo si na vás brousil zuby?"
"Všichni." Yorick rozhodil ruce. "Například Ploché tváře - jako jsi ty, ale větší. Opracovávali kámen na nástroje stejně jako my - jenže v tom byli mnohem lepší."
"Kromaňonci," řekl Rod pomalu. "Takže tví lidé byli poslední neandrtálci?"
"Ani zdaleka ne! To byl vlastně náš největší problém - všichni ti ostatní neandrtálci. Zabíjeli nás, sotva nás uviděli."
Najednou Rod dokázal Yoricka zařadit - byl paranoik. "Myslím, že to fungovalo i obráceně."
"Co - že jsme zabíjeli my je, sotva jsme je uviděli?"
"Ne - že jste je zabíjeli tím, že jste se na ně dívali."
Yorick se zatvářil rozpačitě. "Hm, ano, ta záležitost s ochromováním - v tom to bylo. Chci říct, můžeš se to pokoušet skrývat, jak nejlépe umíš; můžeš se snažit - ale dřív nebo později to z tebe někdo vytáhne a pustí se do tebe s kyjem."
"Ale jdi! Neříkej, že to bylo nevyhnutelné?"
"Zkusil jsi už někdy žít s neandrtálci, no zkusils to?"
"Hm." Rod zamyšleně potřást hlavou. "Nejsou moc civilizovaní, že?"
"Žili jsme jako jeskynní lidé," odtušil Yorick.
"Aha. Dobře." Rod se zahanbeně odvrátil. "Promiň - už tě chápu."
"Skvělé." Yorick se zašklebil. "To je kompliment."
"Tak nějak jsem to myslel," přisvědčil Rod. "Ale jak to, že vaše hádky končily tak násilně?"
Yorick pokrčil rameny. "Co ti na to mám říct? Neměli jsme právníky. Veškeré spory se řešily kyjem - a v takovém případě nemáš na vybranou; prostě musíš protivníka zmrazit uprostřed pohybu."
"Čistě v sebeobraně, samozřejmě."
"No jistě! Většina z nás měla dost rozumu, aby netloukla ochromené kyjem - a ti, kteří neměli, nemohli; vyžaduje to značnou koncentraci držet člověka ve stavu ochromení. Prostě ti nezbývá energie na to ho praštit."
"No, možná." Rod o tom měl své pochybnosti. "Ale proč vás zabíjeli, když jste jim nechtěli ublížit?"
"To to jen zhoršovalo," povzdechl si Yorick. "Víš, když tě ochromím, budeš po tom mít dost mizerný pocit…"
Rozzlobené mručení a řinčení zbraní Rodovi prozradilo, že vojáci jsou připraveni. Tuan, který stál vedle něj, zamumlal: "Dej si pozor, divochu!"
Yorick to ignoroval. "Ale když tě nepraštím, vezmeš to jako urážku a budeš mne nenávidět o to víc. Ale nebyli to ochromení, kdo nám dělali nejvíc problémů - to byli diváci."
"Co jste jim udělali - prodávali lístky?"
Yorickova tvář se zkřivila do podrážděné grimasy. "Víš, jak je to zlé, být v těchhle malých kmenech sám?"
"No… předpokládám, že to byla potíž."
"Potíž, k čertu! Byla to vražda! Kdo stál o to, aby ses potloukal kolem, když jsi mu mohl udělat něco takového ? A je jen jeden způsob, jak se ujistit, že se nebudeš potloukat kolem. Ne, ti co měli dost rozumu, odešli z vesnice sami. Obvykle jim ale pomohli…"
"Je to div, že vůbec někdo přežil." Najednou Roda něco napadlo. "Vlastně to zase tak zlé nebylo, ne? Pokud se k vám někdo přiblížil moc blízko, mohli jste ho jednoduše ochromit."
"Na dost dlouho, abychom mohli zmizet, ano. Ale co může člověk dělat, když ho vyženou?"
"Přežívat." Rod se zadíval do nebe a pokusil se představit, jaké to bylo. "Poněkud osamělé…"
Yorick si odfrkl. "Nikdy ses nepokoušel přežít sám v divočině, co? Osamělost je to nejmenší. Králík tě na den uchrání od smrti hladem - ale pro šavlozubého tygra platí totéž o tobě. Nemluvě o vlcích a jeskynních medvědech."
Rod zamyšleně přikývl. "Teď chápu, proč jste chtěli vytvořit nový kmen."
"Jak?" Yorick si odfrkl. "Nebyli jsme zrovna přemnožení, víš? Mezi jednotlivými kmeny byly velké vzdálenosti - a v žádném z nich nebylo mnoho esperů se Zlým okem. Možná jeden na sto čtverečních mil - a víš, jak dlouhých je sto mil pěšky, v divočině?"
"Zhruba dva týdny." Ale Rod myslel spíš na Yorickův výběr slov. Řekl 'esper', ne 'čarodějník' nebo 'zrůda'. "A tam tě našel 'Orel'?"
Yorick přikývl. "Zrovna včas. Sebral nás po jednom ze všech koutů světa a usadil nás v hezkém horském údolíčku. Bylo tam báječně, dost srážek, hezky chladno po celý rok, kolem…"
"Hodně chladno v zimě - řekl bych."
"To můžeš, ale nebylo. Myslím, že to bylo dost daleko na jihu - soudím tak podle toho, že tam nikdy nebyly skutečné mrazy. Samozřejmě, pro čtyři tisíce lidí tam nebylo dost zvěře."

"Čtyři tisíce? Posbíraných po celé Evropě a Asii? Ten člověk musel strávit celý život vaším hledáním."
Yorick chtěl už už odpovědět, ale pak si odkašlal a řekl obezřetně: "Věděl, jak cestovat rychle."
"Velice rychle, řekl bych - přinejmenším míli za minutu." Rod si v duchu představil terénní automobil, schopný překonávat pětačtyřicetistupňové svahy. "A jak vás dopravoval do toho horského údolí? Na křídlech?"
"Tak nějak," přiznal Yorick. "A nebylo to zase tak velké údolí. Naučil nás, jak používat luky a šípy, a občas jsme si zašli na lov - ale Orel věděl, že to na dlouho nevydrží, a proto nás naučil zemědělství. Takže zrovna, když nám došla zvěř, byla připravena první úroda kukuřice ke sklizni."
"Kukuřice?" Rod zalapal po dechu. "Kde se tam k čertu vzala?"
"Ach, to nebyla kukuřice, jak ji znáš ty," řekl Yorick rychle. "Byly to jen takové klasy, asi čtyři palce dlouhé."
"V roce 50 000 př.n.l. byla kukuřice obyčejnou trávou," namítl Rod. "A rostla jen v Novém světě. Neandrtálci se vyskytovali jen ve Starém."
"Kdo to řekl?" Yorick si odfrkl. "To, že jsme se po sobě nenamáhali zanechat fosilie, ještě neznamená, že jsme tam nežili."
"Ale neznamená to ani, že jste tam žili," procedil Rod mezi zuby. "a připadá mi, že nějak moc často odpovídáš otázkou."
"Opravdu?" Yorick se zašklebil. "Tak to bude asi zvykem."
"Pověz mi o tom vašem 'Orlovi'," pobídl ho Rod. "Odkud vlastně přiletěl?"
"Nebe nám ho seslalo jako odpověď na naše modlitby," odpověděl Yorick zbožně. "Jenomže jsme mu většinou neříkali 'Orel' - nazývali jsme ho 'Kukuřičný král'. Díky kukuřici jsme si mohli spokojeně žít v našem údolí a nikoho neobtěžovat."
"Báječná selanka. Co se stalo pak?"
"Uhodila na nás tlupa Plochých tváří," povzdechl si Yorick. "Čirá hloupá náhoda. Do hor se vydali kvůli rovným jedlovým kmenům na stěžně a narazili na naše údolí. A jelikož to byly Ploché tváře, nedokázali odejít, aniž by si trochu nezaloupili a nezaplenili."
"Což neandrtálci samozřejmě nikdy nedělali."
Yorick potřásl hlavou. "Co na tom záleží? Tihle se o to jen pokusili - a většina z nich stejně unikla. Což bylo horší, protože se vrátili s posilou."
Rod si pomyslel, že by ho zajímalo, jak velká asi byla ta 'většina'. "Nesnažíš se mi doufám tvrdit, že tví lidé byli mírumilovní."
"Byli," přikývl Yorick. "Doslova 'byli'. Chci říct, když se na nás najednou řítilo pět set Plochých tváří, vzpomněli si i ti největší pacifisti na výhody sebeobrany. A Orel nás naučil používat luky, o kterých Ploché tváře ještě neměly ani páru; takže jsme většinou přežili."
Zase 'většina'. "Ale Orel pochopil, že vás neukryl dost dobře?"
"Správně," Yorick pokýval hlavou. "Rozhodl se, že v bezpečí nebudeme nikde na Zemi - tak nás přenesl sem. Přesněji řečeno do Anderlandu." Kývl hlavou na západ. "Tam za moře."
"Na kontinent," přeložil Rod. "Prostě vás - přenesl."
"Správně."
„Jak?!"
"To nevím." Neandrtálec pokrčil rameny. "Vzal nás do takové velké hranaté věci, a když jsme jí prošli… byli jsme tady!" Zašklebil se. "Jen tak!"
"Jen tak." Bylo zvláštní, pomyslel si Rod, jak drasticky se Yorickovo IQ dokázalo změnit, když chtěl. Podle toho, co slyšel, předpokládal, že neandrtálci prošli strojem času. Rodovi se stáhly útroby. Byl snad onen Orel jedním z anarchistů z budoucnosti, kteří před dvěma roky zorganizovali vzpouru? Nebo patřil k totalistům z budoucnosti, kteří se pokusili o coup d' etat?
Nebo ještě někdo jiný z budoucnosti, kdo měl zálusk na Gramarye?
Proč ne? Když už existovaly dvě organizace ovládající cestování v čase, proč ne třetí? Nebo čtvrtá? Nebo pátá? Kolik strojů času se vlastně na planetě schovávalo? Copak byla Gramarye až tak důležitá?
Mohla by být, připustil v duchu. Od renegáta z budoucnosti věděl, že na Gramarye může eventuálně zvítězit demokracie a pak by její telepaté účinně podpořili mezihvězdnou demokracii. Což by znamenalo, že v budoucnu budou totalisté i anarchisté odsouzeni k záhubě - pokud se jim nepodaří zvrátit vývoj na Gramarye k diktatuře nebo anarchii.
Planeta byla nexus, klíčový bod v historii lidstva - a jestliže byla klíčem, Rod byl klíčníkem, který ho chránil.
Orel očividně pocházel z budoucnosti - ale z které strany? Rod si byl jist, že od Yoricka to nezjistí. Samozřejmě se o to mohl pokusit - ale neandrtálec mohl klamat. Rod se rozhodl nevyvíjet v tom směru žádný nátlak - nechat Yoricka domluvit; jen sedět a poslouchat. Tímto způsobem se alespoň dozví vše, co mu neandrtálec chce říct; pak se může dát do zjišťování podrobností. Rod se nuceně usmál a řekl: "Alespoň jste tu byli v bezpečí před Plochými tvářemi - chci říct kromaňonci."
"To jsme byli. Vlastně by se dalo říct, že všechno šlo naprosto skvěle; na čas. Vyhnali jsme dinosaury kromě těch, kteří nedokázali utíkat dost rychle…"
"A jak jste si poradili s těmi?"
"Vidličkou a nožem. Nejsou tak špatní, když se správně okoření. Zvláště když se namelou a namažou na chleba s nějakou sýrovou pomazánkou."
"Myslím, uh, že bychom to nemuseli dál rozvádět." Rod ztěžka polkl. "Ale jsem přesvědčen o tom, že vojenského kuchaře by tvoje recepty zajímaly." Vojáci za jeho zády zavrčeli a Tuan napodobil jeho těžké polknutí. Rod raději změnil téma. "Když jste se tedy vypořádali s faunou, předpokládám, že jste se pustili do podrostu."
"I vyššího porostu. Dělaly se z něj skvělé domky. Pak jsme se věnovali rybářství, dokud nedozrála první úroda."

"Co jste lovili?"
"Většinou latimérie, ale nejsou vůbec tak zlé, když se k nim…"
"A co zemědělství?" přerušil ho Rod rychle.
"Nemohlo to být lepší. Všechno vyrostlo opravdu rychle a opravdu velké; je tady skvělá půda."
"Skutečná rajská zahrada," odtušil Rod suše. "Kdo byl hadem?"
"Chlapec se zářivýma očima, dychtivý konat dobro."
Rod už se začínal nudit, ale tohle ho zase zaujalo. "Chlapec?"
"No dobře, bylo mu asi čtyřicet. A ta záře v jeho očích byla čirá chamtivost - ale dospělý doopravdy nebyl. Pořád ještě nedokázal rozlišit rozdíl mezi realitou a fantazií. Rozhodl se, že bude mágem a knězem v jednom, a začal všechny kolem přesvědčovat, že by měli sloužit Starému bohu."
Rod se zamračil. "Kdo je to 'Starý bůh'?"
"'Co' by bylo výstižnější. Ačkoliv ho nikdy nikdo neviděl…"
"Tak je to s většinou bohů."
"Opravdu? No, já jich zase tak moc neznám. Ale šaman nám nakreslil jeho obrázky; byl to takový velký groteskní tvor s hady místo vlasů a malými plamínky šlehajícími z očí. Nazýval ho Skřet." Yorick pokrčil rameny. "Mám z toho husí kůži, jen si na to vzpomenu."
"Nepřipadá mi to jako typ vzbuzující sympatie," souhlasil Rod. "A on doufal, že se mu s ním podaří obrátit vás na novou víru?"
Yorick přikývl. "Moc se mu to nedařilo - alespoň dokud se jeho kumpán Atylem neztratil na moři."
"Jeho kumpán se ztratil. A kvůli tomu lidé začali věřit, že ten bůh je pravý?"
"Ne - protože Atylem se zase vrátil."
"Aha - Mrtvý a znovu Vzkříšený."
"Ne tak docela. Atylem byl rybařit a nevrátil se. A pak se najednou objevil, o dva týdny později - a říkal, že objevil celou novou zemi pět dní cesty za mořem. A tvrdil, že se hemží Plochými tvářemi!"
"Aha." Rod pomalu zvedl hlavu a jeho pohled se rozostřil. "Tak. Tví lidé si řekli, že se Orel mýlil."
"Myslí ti to rychle, mylorde."
"Což na druhé straně znamenalo, že Skřet měl pravdu."
Yorick přikývl. "Moc logické to není, že?"
Rod pokrčil rameny. "Takto lidi uvažují. Je to věc veřejného mínění, ne logiky."
"Jistě." Yorick rozhodil ruce. "Vmysli se do jejich postavení. Proč by je Orel přivedl tak blízko jejich starým nepřátelům, pokud by byl tak mocný a moudrý?"
"Vždyť byli za mořem," namítl Rod. "Celé dny cesty od vás."
"To jsme taky říkali," kývl Yorick hlavou ke svým druhům. "Víš, byli jsme Orlovým vedoucím kádrem. Byl jsem jeho pravá ruka – a tady Gachol byl jeho levá ruka."
"A ostatní byli prsty?"
"Přesně tak. Tak či tak, říkali jsme, že si s Plochými tvářemi nemusíme dělat žádné starosti - když je mezi námi tolik slané vody. Ale jednoho dne jsme se probudili a uviděli jsme Plochou tvář, jak letí po nebi."
Rod ztuhl. Toby na své špionážní výpravě! Ale nevynechal Yorick něco? Tu drobnou záležitost s nájezdy?
Ale neandrtálec pokračoval. "Tak! Olej byl v ohni, jen co je pravda! Šaman - Mughorck se jmenuje - byl ve vesnici dřív, než se Plochá tvář ztratila z oblohy, a všude rozkřikoval, jak nás Orel zradil a že teď přijdou Ploché tváře a rozsekají nás do guláše!"
"Přel se s ním někdo?"
"Několik z nás se pokusilo namítnout, že Ploché tváře nemají vojsko - ani námořnictvo, když na to přijde. Jenomže, tahle Plochá tvář létala! Vypukla strašná panika. Někteří byli tak vystrašení, že si začali hloubit jámy, aby se do nich schovali! Všichni mluvili o magii a všichni mluvili o kouzlech - a Orel tomu nasadil korunu, když prohlásil, že nezná magii a neumí dělat kouzla. Ne že by mu někdo věřil, ale…"
"Ale zaselo to semínko nedůvěry," přerušil ho Rod. "Kdybych já měl takové štěstí!"
Opočlověk se zamračil. "Jak to myslíš?"
"Ále, nijak," Rod mávl rukou. "Chápu správně, že mu lidé začali věřit zrovna, když k tomu byla ta nejnevhodnější doba?"
"Správně. Koneckonců, byl tu ten šaman Mughorck, který běhal od jednoho člověka k druhému a všude rozhlašoval, že on zná magii a umí dělat kouzla - a že jeho bůh, Skřet, je může učinit dostatečně silnými, aby se ubránili Plochým tvářím a, hm… lidé neuvažují moc jasně, když jsou vystrašení k smrti. Než se kdo nadál, všichni ječeli že šaman má pravdu a že Skřet je přece jenom tím pravým bohem."
"A tehdy vás napadlo, že pro vás začíná být místní klima poněkud nezdravé?"
"Tak nějak." Yorick kývl hlavou ke svým druhům. "Začali jsme mít pocit, že se schyluje k bouři. Tak jsem zamířil do Nejvyšší jeskyně, abych Orla varoval, ať uletí."
"Doufám, že tě poslechl."
"Poslechl! Jako obvykle byl o krok před námi. Dokonce už měl sbalená zavazadla. Než jsme si je stačili hodit na záda, strkal nám do rukou luky. Pak nám řekl, abychom zmizeli do džungle a postavili vor."
"Vor?" Rod se zamračil.
Yorick přikývl. "Měli jsme nějaké opravdu tlusté stromy s opravdu tlustou kůrou a ty plavaly opravdu dobře. Řekl nám, že se nemáme starat, kam poplujeme - máme se jen dostat na otevřené moře a čekat. Jo, a řekl nám, ať naložíme hodně jídla a pitné vody, protože na voru budeme hodně dlouho."

"Bez vesel a plachty určitě." Rod si uvědomil, že Orel, ať už byl čarodějem, nebo ne, musel znát alespoň běžné základy vědy - což ale bylo na druhé straně patrné už z toho, že dokázal ovládat stroj času. Zdá se, že věděl i o mořských proudech.
"Řekl vám, kde přistanete?"
"Ano - v zemi Plochých tváří. Ale řekl nám, že si s tím nemáme dělat starosti, protože tyhle Ploché tváře jsou dobří lidé, jako on." Náhle vytřeštil oči a přitiskl si dlaň na ústa.
Tohle uklouznutí bylo až příliš okaté, pomyslel si Rod. "Nechtěl jsi, abych věděl, že byl dobrý?"
"Hm… ano." Yorick dychtivě přikývl. "Ano, jistě. Že byl dobrý, tak to je."
"Pochybuji. Myslím, žes mi nechtěl říct, že byl Plochá tvář, ale s tím si starosti nedělej - je to až příliš zjevné."
"Aha." Yorickův obličej se protáhl. "Manipulace se symboly dokáže divy, co?"
Ale jak mohli neandrtálci vědět, že slova představují symboly? Jeho vzdělání opět vyplavalo na povrch. "Takže jste si postavili vor a pádlovali na moře - a proud vás donesl sem."
"Ano." Yorick se zadíval na stěnu špiček kopí, která ho obklopovala. "A co jsem tady, začínám se přiklánět k názoru, že se Orel ve vás možná mýlil."
Rod pokrčil rameny. "Divíš se jim? Někteří z nich jsou místní a tví hoši před několika dny vyplenili vesnici nedaleko odsud. Rozsekali to tam na třísky a sekanou a někteří z mých vojáků tam měli příbuzné."
"Co že udělali?" Yorick na něj vyděšeně vytřeštil oči. Pak se otočil k vlastním mužům a zasypal je kaskádou vrčení a štěkání. Jeho druhové dali najevo stejné hnutí mysli, jako on. Jejich tváře potemněly vztekem. Odpověděli Yorickovi hněvivým vrčením.
Yorick se podíval na Roda: "Nemíním to jako urážku, mylorde - ale jsi si tím docela jist?"
Rod přikývl, snaže se udržet obličej bez výrazu. Yorick a jeho lidé byli buďto skutečně překvapeni a šokováni - nebo byli velice dobří herci. "Napadli i vesnici nahoře na jihu. Byl jsem tam; viděl jsem to. Většina vesničanů stačila uprchnout, ale moje vojáky spořádali jako šunku při rodinném pikniku."
V Yorickově obličeji se odehrála série bouřlivých proměn, pak zaťal pěsti a vykřikl: "Ten zatracený mizera Mughorck! Musel se tu nějak dostat před námi!"
"Mám tomu rozumět tak, že tys o tom nevěděl?" otázal se Tuan.
Yorick rozhodně zavrtěl hlavou. "Nikdo ve vesnici to nevěděl."
"Na palubě jejich lodi bylo přinejmenším osm tuctů mužů," řekl Tuan. "Mnoho tvých lidí o tom vědět muselo."
"Je-li to tak, pak ohledně utajení odvedli zatraceně dobrou práci," zavrčel Yorick. Pak našpulil rty. "No jistě, nikdo si toho nemohl všimnout, když zrovna zuřila ta epidemie."
"Epidemie?" Rod nastražil uši. "Jaká epidemie?"
"Ale, nic opravdu vážného - ale dost na to, aby lidé ulehli na týden nebo dva na lůžka se zimnicí a horečkou. Chápeš, že nás to poněkud zaměstnalo."
"Už chápu, v čem je jádro pudla," odsekl Rod. "Ta epidemie nezachvacovala jen jednotlivé muže, co?"
Yorick na něj zmateně pohlédl. "Když se o tom teď zmiňuješ…"
"Prosté, ale účinné," řekl Rod Tuanovi. "Pokud někdo přišel zaklepat na dveře a nikdo mu neotevřel, předpokládalo se, že buďto spí, nebo je příliš zesláblý, než aby vstal z postele." Podíval se zpátky na Yoricka. "Předpokládám, že by nikdo nevstoupil dovnitř, aby se přesvědčil, jestli nemocný něco nepotřebuje?"
Yorick pokrčil rameny. "Jistěže ano - ale člověk přece nevstoupí do cizího domu, když není pozván. Nechávali jsme každý večer jídlo na zápraží - a ráno bylo vždycky pryč."
"To bych řek', že bylo - a přátelé vašeho šamana měli k večeři extra porce."
"Chceš tím říct…" Yorickova tvář potemněla. "Nikdy jsme nemocné nekontrolovali - věřili jsme si navzájem. Víš, jaké to je, když jsi celý život sám a najednou máš kolem sebe hromadu lidí, jako jsi ty. A nemohli jsme prostě jen tak zaskočit na kus řeči, když jsme věděli, že je ten člověk strašně nemocný; nikdo nestál o to nakazit se."
Rod ponuře přikývl. "Prosté. Opovrženíhodné, ale prosté." Podíval se zase na Tuana. "Takže se jednalo o soukromou akci - tlupa bukanýrů podnikajících na svůj vlastní účet bez ohledů na to, jak to uškodí jejich sousedům."
"Ten všivý Mughorck tedy vyslal tajné komando plenit a poštvat proti nám tvoje Ploché tváře," zavrčel Yorick. "Není divu, že jste k nám poslali špiona."
"A vy jste žádného neposlali?" opáčil Rod. Oči se mu zúžily. "Když o tom tak přemýšlím, možná, že ano."
"Koho, nás?" Yorick vytřeštil oči a zbledl. "Měj rozum, mylorde! To by bylo jako vejít do jeskyně, kde tráví svůj zimní spánek medvěd a probudit ho kopancem do zadku! Myslíš, že bychom něco takového udělali, kdybychom měli svobodný výběr?"
"Ano," odtušil Rod pomalu. "Nemyslím si, že vám schází odvaha. Na druhé straně nejste tak hloupí, abyste sem přišli bez převleku - zvláště když alespoň jeden z vás mluví dobrou pozemskou angličtinou."
Tuan za jeho zády přikývl. "Myslím, že jsou tím, čím se zdají být, lorde čaroději - dobří lidé, kteří uprchli před zlými."
"Bojím se, že je to i můj názor," povzdechl si Rod. "Ale když už mluvíme o dobrých lidech - co se stalo s Orlem?"
Yorick pokrčil rameny. "Řekl nám jenom, že se půjde ukrýt."
"A svoje vynálezy si vezme s sebou, doufám," řekl Rod ponuře. "Nepřítel už má i bez toho dost strojů času."
"Nepřítel?" Tuan se zamračil. "Nevidím tady jiného nepřítele než touhu po moci, lorde Gallowglassi."
"Jistě, někoho, kdo Gramarye považuje za chutný zákusek! Jestli tohle není nepřítel, kdo potom?"
"Totalisté z budoucnosti," zamumlal Fess skrze sluchátko implantované v Rodově soscovitém výběžku spánkové kosti hned za jeho uchem, "a anarchisté z budoucnosti."
"Znáš přece mou podezíravost," pokračoval Rod ostentativně. "Vždycky se snažím zjistit, jestli se za darebákem neskrývá větší darebák."

Tuan se usmál skoro laskavě. "Jestliže podezíravost posílí tvou bdělost tak, jako v minulosti, pak jsem rád, že vidíš medvěda za každým houštím."
"No, medvěda zrovna ne - ale potíže tam obvykle číhají."
"Optimisté si užijí víc legrace, mylorde," připomněl mu Yorick.
"Jistě, protože o jejich bezpečí se starají pesimisté. A jak by se mohli postarat o bezpečí, kdyby nevěděli, odkud udeří nepřítel příště?"
Yorick pokrčil rameny. "Mughorck může vládnout maximálně tisícem mužů. Tak prostě rozmísti pět set svých vojáků všude, kde by mohl pravděpodobně zaútočit, a je to."
"Všude?" zeptal se Rod s ironickým úsměvem. „Máme dobré tři tisíce mil pobřeží a těch pět set mužů bychom potřebovali alespoň každých deset mil. Kromě toho, pět set by nestačilo - ne, když je nepřítel může zmrazit pohledem. Potřebujeme alespoň několik tisíc na každém stanovišti."
Yorick pokrčil rameny. "Tak v čem je problém?"
Rod chtěl už už vybuchnout vzteky, ale pak si vzpomněl, že neandrtálci nedokážou manipulovat se symboly - včetně prostého násobení. "To je dohromady asi šest set tisíc mužů a nás je…"
Yorick ho zarazil zdviženou dlaní. "Hu… čísla větší než dvacet mi činí problémy. Když mi dojdou prsty na rukou a nohou…"
"Vezmi to tedy jako fakt; je to víc mužů, než máme. Středověká technologie zrovna nepodporuje masový růst populace."
"Aha." Yorick se zatvářil zkroušeně. Náhle se rozzářil. "Ale můžete rozestavit hlídky."
"Jistě - a taky jsme to udělali. Pořád tu však zůstává problém, jak včas dopravit vojsko na místo střetu s nepřítelem."
"To nemůže být tak těžké!"
Rod se zhluboka nadechl. "Podívej - musíme přemístit minimálně tolik mužů, kolik jich je ve vaší vesnici."
"Proč - kvůli boji s mizerným tisícem?"
"Řekl bych, že netušíš, jakou výhodu tvým mužům poskytuje Zlé oko," odpověděl Rod hořce.
"Nijak velkou. Chci říct, jeden může zmrazit zase jen jednoho. Možná dva, když se snaží - ale ne moc dobře."
Rod na něj chvíli třeštil oči.
Pak řekl: "Jedna posádka menší lodí držela celou naši armádu dokonale ochromenou."
"Cože!?"
Rod přikývl. "To je, ehm, dvě ruce mých mužů na každého tvého."
Yorick se podíval na natažené prsty a zavrtěl hlavou. "To není možné. To nejde. V žádném případě."
Rod si ho změřil pohledem a pak pokrčil rameny. "Zjevně někdo přišel na to, jak to dokázat." Vzpomněl si, co Gwen říkala o blesku.
"Pak přijděte na to, jak to znemožnit," odpověděl Yorick pohotově. "Vy Ploché tváře jste na takové věci dobří. Můžeme vám ukázat, jak to - jak že tomu říkáte, Zlé oko? - můžeme vám ukázat, jak účinkuje."
"To by mohlo pomoci…"
"Jistě, že ano! Určitě pak něco vymyslíte."
"Vážně? Proč si to myslíš?"
"Protože," zašklebil se Yorick, "umíte manipulovat se symboly."
Rod otevřel ústa, aby mu odpověděl - a jelikož ho nic případného nenapadlo, zase je zavřel. Tohle ho odlišovalo od průměrných mužů. A tak se jen slabě usmál a řekl: "Manipulace se symboly vždycky nepřináší zázraky, Yoricku."
"Za pokus to stojí. Jen nám řekni, co máme udělat, a my to uděláme."
"Mohou nějak posílit naše vojska?" zeptal se Tuan.
Rod se na něj podíval a zamračil se. "Bojovat bok po boku s tvými vojáky? Byli by povražděni ještě před bojem našimi vlastními muži."
"Ne, kdybychom je zařadili do předního voje, který by bezprostředně čelil nepřátelům. Vycvičme je v použití kuše, luku a kopí a pošleme je do přední linie."
Rod zavrtěl hlavou. "Nejbližší rytíř by je zapíchl. Nepoznal by je od nepřátel, chápeš." Náhle se jeho oči rozšířily; zašklebil se. "Hej!"
"Ano?" zeptal se Tuan opatrně.
"Pokud víme, že nám tady příliš užitku nepřinesou, proč je neposlat tam, kde nám budou užitečnější?"
Tuanova tvář se pomalu rozjasňovala do chápajícího úsměvu. "No jistě! Řádně je vycvičíme a pošleme je zpátky do země divých mužů! Tam mohou napadnout Mughorckovy muže nepoznáni!"
"No, ne tak docela. To, že se nám zdají všichni stejní, ještě neznamená, že se tak zdají i sami sobě. Ale mohli by se ukrýt někde v lese a naverbovat další z řad vesničanů…"
"Ano! Vybudovat malou armádu!"
"No, až tak daleko jsem nemyslel…"
"Armádu dohromady nedáme." Yorick smutně zavrtěl hlavou. "Možná padesát mužů bych bych schopen sehnat - ale padesát je maximum." Ohlédl se na své kolegy a pak zpátky na Roda. "To jsou všechny naše ruce dohromady, že?"
"Správně." Rod se zašklebil. "Ale když je dostaneš ve správný čas na správné místo…"
"Ano, padesát mužů, kteří znají svou zemi." Tuanovi zaplály oči. "To nám opravdu velice pomůže, pane Divý muži."
"Yorick naprosto postačí," odpověděl neandrtálec a nedbale mávl rukou. "Padesát bych myslím sehnat dokázal. Mohli bychom se skrýt v džungli na druhé straně útesu. Víc než padesát jich určitě nebude. Většina mužů má ženy a děti. To je činí opatrnými."
Rod kývl hlavou směrem k neandrtálcům. "A co tví hoši?"

Yorick zavrtěl hlavou. "Všichni svobodní. Vždycky jsem se divil, proč Orel nevybral do svého vedoucího kádru žádné ženaté muže – a musím říct, že mu to některé dámy měly velice za zlé."
"Co se dá dělat - jak by teprve vyváděly, kdyby jejich manželé poprvé pracovali přesčas." Rod si vděčně vzpomněl na Gwen. "Takže ony si myslely, že je Orel mysogyn?"
"Ne; skákal radostí pokaždé, když se někdo oženil. A když to postihlo někoho z vnitřního kruhu, byl ještě raději. Samozřejmě, že ho vykopl z kádru - ale vždycky tvrdil, že manželstvím ten hoch jen a jen získal."
"Zvláštní úhel pohledu." Rod se nad tím zamyslel. "Ale možná ne nerozumný…"
"Samozřejmě, že ne nerozumný," přikývl Yorick. "Když člověk narychlo opouští osadu, docela se mu hodí, že nemá žádné závazky."
"Myslíš, že to byl Orlův důvod?"
"Jsem si tím jist - teď. No dobře, tak tedy sestavíme guerrillu ze samých starých mládenců - ale co si s ní počneš?"
"Napadnete je zezadu, zatímco my zaútočíme od oceánu," odpověděl Tuan. "Pak se nám možná podaří vrátit Orlovi jeho vládu."
"Až navěky," přikývl Yorick. "To mi připadá jako chytrý nápad."
"Pak je ujednáno." Rod napřáhl ruku - opatrně, to bylo třeba přiznat.
Yorick se na ni chvíli mračil. Pak se zašklebil. "Aha! Už si vzpomínám!" Popadl Rodovu pravici a nadšeně jí zapumpoval. "Spojenci, ano?"
"Spojenci," potvrdil Rod. "Ale mimochodem, spojenče…"
"Cokoliv, příteli," ujistil ho Yorick velkoryse.
"Vikingská zbroj."
"Huh?"
"Vikingská zbroj," zopakoval Rod. Rád slyšel, že ten výraz neandrtálcům zjevně nic neříká. "Ti nájezdníci připluli vyzbrojení jako Vikingové - však víš, rohaté přilby, kulaté štíty…"
"Ano, ano, já vím, kdo to jsou Vikingové," ujistil ho Yorick uraženě. "I dračí lodě?"
Rod přikývl. "Napadá tě proč?"
"Nic konkrétního - ale vsadím se, že to místní vyděsilo k smrti."
Rod ho chvíli upřeně pozoroval.
"Dává to smysl, pokud se pokoušíš přizpůsobit terorismus středověké společnosti," vysvětlil Yorick.
"Až příliš mnoho smyslu," přisvědčil Rod. "Pojďme, vrátíme se do Runnymede - čeká vás naše vojenská akademie."

Průvod zamířil na sever v čele s oddílem kopiníků; pak jel Tuan a Rod, za nimi neandrtálci á la carte - nebo spíš á la krytý vůz, vypůjčený od nejbližšího sedláka (neandrtálce nikdy ani nenapadlo jezdit na koních; ještě tak jíst je…) a neprodyšně obklopený pěšáky a lučištníky. Vojáci a opolidé se ostražitě měřili pohledy po celou cestu.
"Doufám, že tvé ženě nevadí nečekaní hosté," zeptal se Rod Tuana.
"Jsem si jist, že bude překypovat pohostinností, jako vždy," odpověděl Tuan.
"Právě toho jsem se obával…"
"Ale no tak, lorde čaroději! Přece nezpochybňuješ dobrotu mé laskavé ženy!"
"Nebo laskavost tvé dobré ženy," odtušil Rod. "Jenom doufám, že tihle jeskynní lidé vědí, k čemu je postel nebo židle."
"Nepochybuji o tom, že je na našem hradě budeme muset naučit používat mnoha předmětů," povzdechl si Tuan, "možná s výjimkou jejich kapitána Yoricka. Zdá se, že ten je obeznámen s mnohým."
"To ano! Je to doopravdy chytrý hoch! Ale mne ani tak netrápí, co umí, jako od koho se to naučil."
Tuan se na něj chápavě podíval. "Mluvíš o Orlovi?"
"Mluvím," přisvědčil Rod. "Co si myslíš o našem malém křížovém výslechu?"
"Kříž je v tom, že jsme měli příležitost vyslechnout tak málo. Ti chlapíci mají skvělou schopnost obrátit každou odpověď, kterou nechtějí dát, v otázku."
"Hezky řečeno," přisvědčil Rod. Na Tuana to byla až nezvyklá jasnozřivost. "Ale myslím, že jsme se dozvěděli pár věcí, které nám vyzradit nemínili. Co ty jsi zaslechl mezi řádky?"
Tuan pokrčil rameny. "Pochopil jsem, že Orel je čaroděj."
"Ano, to je naprosto zřejmé - jenom bych dodal, že patří k mému druhu čarodějů. Magii provádí za pomocí vědy, a ne, ehm, talentu."
Tuan se zamračil. "Kolik té 'vědy' naučil Yoricka?"
"Nic. Nemohl; zakládá se na matematice. Možná základní princip - ale to nestačí, aby se s tím skutečně dalo něco dělat. Naučil Yoricka něco z historie, jinak by nemohl vědět, kdo to byli Vikingové. Což mne znervózňuje - co jiného Orel ještě Yoricka a jeho lidi naučil?"
Tuan to přešel mávnutím ruky. "S takovými věcmi bych si starosti nedělal, lorde čaroději. Diví muži přece nemohou mít dost inteligence, aby nám způsobili opravdové problémy - už vůbec ne, když je jich jen pět - pokud se ani nedokážou naučit náš jazyk."
"Tím… bych… si… nebyl… tak docela… jist," Rod se zhluboka nadechl. "Připouštím, že jejich neschopnost dešifrovat a analyzovat omezuje jejich schopnost řešit problémy. Ale mezi ušima mají stejně tolik šedé hmoty, jako ty nebo já."
Tuan se na něj podíval a zamračil se. "Ty skutečně věříš, že mohou být stejně inteligentní jako ty nebo já?"
"Asi ano - ačkoliv přiznávám, že je to trochu odlišná inteligence." Ohlédl se přes rameno ke skupince neandrtálců. V tu chvíli se pěšáci trochu rozestoupili, takže na okamžik zahlédl Yorickův obličej. "Velice odlišná."
* * *
Gwen se po něm podívala a zamumlala: "Tak dlouho jsi ještě pryč nebyl, můj pane."

"Tak teď už to musím zdůvodňovat?" Rod na ni pohlédl úkosem.
"Ne víc než kdykoliv dřív," zavrněla a zabořila si hlavu do důlku mezi jeho ramenem a čelistí.
Náhle Rod ztuhl. "Co to bylo?"
"Hm?" Gwen zvedla hlavu a chvíli poslouchala. Pak se na něj usmála. "Nic, jen venku o sebe zavrzaly větve stromu, můj pane."
"Aha." Rod se uvolnil. "Myslel jsem, že dítě… Jsi si jista, že spí ve své postýlce?"
"Kdo si může být jist u maličkého čaroděje?" Gwen si povzdechla. "Může tam být - a stejně tak dobře může být tisíc mil daleko." Na okamžik byla zticha a znovu se zaposlouchala; pak se usmála a uvolnila se. "Ne; slyším jeho sen. Skutečně spí ve své postýlce, můj pane."
"A jelikož je na ní víko, neuletí z ní." Rod se usmál. "Kdo by si kdy pomyslel, že budu mít syna lehčího než vzduch."
"Žádní tví příbuzní dosud nebyli?"
Rod zavrtěl hlavou. "Nikoliv, má drahá, ačkoliv někteří z nich by si to zasloužili…" Trhl sebou a vyskočil na nohy.
"Cítilas to?"
"Nikoliv," odpověděla nedůtklivě, "ačkoliv se snažím."
"Ne, nemyslím to! Myslel jsem to pufnutí."
"Pufnutí?" Gwen se zamračila. "Ano, něco takového jsem…" Pak se její oči rozšířily. "Ach!"
"Ano." Rod přehodil nohy přes okraj postele a rychle si oblékl župan. "Uvnitř je nějaký čarodějník." Pozvedl hlas a zvolal: "Prohlas se!"
Místo odpovědi se ozvalo zaklepání ozývající se z před jeskyně.
"Koho to sem čerti nesou tak pozdě v noci," bručel si Rod pod vousy, zatímco klopýtal úzkým schodištěm k hlavní místnosti.
Proti nočnímu nebi se v ústí jeskyně rýsovala postava a klepala.
"Tak moment," Rod se zamračil. "Nemáme dveře. Na co jsi to klepal?"
"Nevím," odpověděl temný stín, "je to dřevěné a stojí to poblíž."
"Tak to je strom," zavrčel Rod. "Toby?"
"Ano, lorde čaroději. Jak ses dozvěděl o mém příchodu?"
"Když se teleportuješ, vytlačíš svým tělem určité množství vzduchu. Cítil jsem vítr." Rod přistoupil k mladému čaroději a zamračil se. "Jaká neodkladná záležitost tě sem přivedla v tuto noční hodinu? Zrovna jsem se vrátil! Utekli snad naši 'hosté'?"
"Nikoliv, lorde čaroději. Spí ve svých kobkách… ehm, hostinských pokojích. Volá tě jeho veličenstvo."
"Co se děje? Kuchař dal zase moc česneku do polévky? Říkal jsem mu, že tady upíři nežijí!"
"Nikoliv," odpověděl Toby s vážnou tváří. "To královna. Běsní vzteky."

Hlídka uviděla Roda přicházet a vešla do dveří před ním. Rod se zastavil a počkal venku. Zevnitř uslyšel, jak ho zbrojnoš ohlašuje; pak se dveře rozletěly dokořán. Rod vešel dovnitř - a div že se nesrazil s Tuanem. Mladý král ho zadržel napřaženou dlaní; pak mu prstem na rtech naznačil, aby mlčel. Kývl hlavou dovnitř místnosti. Rod sledoval jeho pohyb očima a uviděl Kateřinu sedící v křesle u krbu. Na tváři jí tančily odlesky plamenů; plamínky se jí odrážely i v očích, ale přesto působily chladně; obličej měla jako vytesaný ze žuly. Zatímco ji pozoroval, vytáhla z krbu třísku a energicky ji zlomila. "Ta zatracená svině, ten prašivý pes!" procedila mezi zuby. "Celá země ví, že královna je napůl čarodějnice, a ten všivý polomnich si dovolí říct…" Odhodila přelomenou třísku do krbu a zatímco plameny vyšlehly výš, zaklela: "Kéž by se zalkl vlastní žlučí a pošel!"
Rod se šeptem zeptal Tuana: "Co ji tak rozčililo?"
"Objížděla krajem v doprovodu herolda a stráží a vyzývala všechny, kdož mají nějaké čarodějnické schopnosti, aby se připojili ke Královnině covenu v Runnymede."
Rod pokrčil rameny. "Takže verbovala. Ale co ji přivedlo do téhle krvežíznivé nálady?"
Kateřina vzhlédla. "Kdo to mluví?"
"To je lord čaroděj, má lásko." Tuan vykročil směrem k ní. "Myslel jsem, že by ho ta novina mohla zajímat."
"Samozřejmě, že bude! Pojď dál, lorde čaroději! Určitě tě ta novina potěší, až ti ji povím, o tom nepochybuji!"
Rod skoro cítil, jak se mu pod jejím sarkasmem ježí vlasy na zátylku. Zamračil se a přistoupil k ní. "Má-li to co dělat s čarodějnicemi, jsem jedno ucho. Pochopil jsem správně, že se ti od tvého lidu nedostalo zrovna vřelého přijetí?"
"Cítila jsem se jako na sklonku zimy!" odsekla Kateřina. "Mí heroldi mi řekli, že když se objevil můj kočár, zachránil mne před kamenováním jen ozbrojený doprovod."
"To není zrovna povzbuzující - ale není to ani nic nového. Už bych docela očekával změnu postoje veřejnosti vůči našim esperům… ehm, čarodějnicím."
"Stejně tak i já, a bezpochyby by se tak stalo - kdyby se proti nim nezvedl štvavý hlas."
"Čí?" v Rodově hlase zazněla vražda.
"Svatého muže." Kateřina do toho slova vložila tolik obscenity, kolik byla schopna.
Rodova ústa se pomalu otevřela a zase sklapla. Narovnal se a ve tváři se mu objevil znechucený výraz. "Mohl jsem to tušit."
"Je to jakýsi odpadlý mnich," řekla královna, pohrávajíc si se svými prsteny, "nebo něco takového. Hovořila jsem o něm s mylordem opatem a ten popřel, že by mu o něm bylo cokoliv známo."
"Samozvaný Jan." Rod se kysele usmál. "Žije v jeskyni v horách na bobulích a včelích žihadlech, sám sebe nazývá svatým poustevníkem a prorokem a pyšní se tím, že jeho tělo nikdy nepřišlo do styku s vodou."
"Kázal proti mně," pokračovala Kateřina a její prsty křečovitě sevřely číši, "a tudíž i proti králi. Že trpím na svém hradě

čarodějnice, a proto prý nejsem hodna své královské krve a můj manžel koruny, ačkoliv je právoplatným vladařem Gramarye; a mé vlastní drobné čarodějnické schopnosti, říkal ve svém kázání, jsou dílem ďábla."
To je pokrok, pomyslel si Rod. Před dvěma roky by vůbec nepřipustila, že nějaké telepatické schopnosti má, jakkoliv byly rudimentární.
"Tudíž," pokračovala královna, "jsme já i Tuan zástupci Satana a jako takoví nehodní vlády. A, certes, všechny čarodějnice v naší zemi musí zemřít." Pustila pohár a pěstí udeřila do stolu.
Pak si nechala klesnout hlavu do dlaní a pomalu si začala masírovat spánky konečky prstů. "To všechnu naši práci, tvoji, mou a Tuanovu za poslední dva roky obrátí vniveč; a nikoliv prostřednictvím vojsk nebo rytířů, leč jednoho špinavého, samozvaného kazatele, jehož slova se šíří zemí rychleji, než dokáže ujíždět nejrychlejší herold. Myslela jsem, že ke svržení krále je nutno boje; teď však vidím, že pomluvy postačí."
"Myslím," řekl Rod pomalu, "že se jedná o jediný malý virus, který musí být uzavřen do karantény a eliminován, ale rychle."
"O to se neboj," zavrčel Tuan. "Sir Maris už rozeslal své muže, aby se ptali po té obludě. Až ho najdeme, bude v našich kobkách, než slunce jedinkrát zapadne."
Z těch slov Roda až zamrazilo. Jistě, kdyby to řekl on, bylo by to v pořádku - ale prohlásil-li to král, zaznívala z toho hlasem železných řetězů cenzura nejhoršího druhu. S nejlepším úmyslem, samozřejmě - ale pořád cenzura.
A právě tehdy si uvědomil, že největším ohrožením pro Gramarye nejsou nájezdníci sami, ale reakce na jejich útok.
"Nejsem si jist, zda bude k něčemu dobré uvěznit jediného muže," řekl pomalu.
"Jediného?" Kateřina vzhlédla a v očích jí zaplál oheň. "Co tím chceš říct?"
"Může jich být víc." Rod pečlivě volil slova. "Když na nás diví muži zaútočí zvenčí a současně se k nim přidá vnitřní nepřítel…"
"Ach, chápu tvé myšlenky!" Tuan zaťal pěsti. "Mohli by být spojenci, co?"
"Tam, odkud přicházím, se tomu říká 'pátá kolona'." Rod se zahleděl do plamenů. "A když ses teď o tom zmínil, Tuane, začaly se mi hlavou honit všelijaké nápady…"
"Zase nepřítel za nepřítelem?" vydechl Tuan.
Rod přikývl. "Proč by se za oběma nepřáteli nemohl skrývat stejný padouch?"
"O čem to mluvíte?" otázala se Kateřina.
"Král divých mužů byl svržen, zlato." Tuan přistoupil ke své ženě a jemně ji uchopil za ramena. "Jejich král, kterého nazývají Orel. Byl vypuzen mužem, kterého nazývají šaman Mughorck; a 'šaman' je něco mezi knězem, lékařem a čarodějem."
"Zase kněz!" Kateřina hněvivě pohlédla na svého manžela. "Zdá se mi, že je v tom až příliš náboženství!"
"Náboženství může být mocným nástrojem," poznamenal Rod tiše.
"To jistě může. Čí ruka však tento nástroj vede?"
"Dobrá otázka. A měli bychom na ni nalézt odpověď co nejdřív." Než vymyslel vhodnou narážku, kterou by přivolal Fesse, ozvalo se v sluchátku za jeho uchem: "Data nenasvědčují oprávněnosti dedukce."
Rod musel připustit, že je to pravda; o spojení neexistoval jediný důkaz. Cestou zpátky na sever usoudil se skálopevnou jistotou, že za šamanem pravděpodobně stojí totalisté budoucnosti. Mohl jím být dokonce i on sám; nikdy nepodceňuj zázraky plastické chirurgie. Jeho motiv byl zřejmý: palácová revoluce s podporou veřejnosti až nepříjemně blízce připomínala Velkou říjnovou revoluci v Rusku v roce 1917.
Ale hony na čarodějnice vyprovokované gramaryjským kazatelem byly z jiného soudku; nedaly se označit za hnutí, které by vedlo k efektivnímu převzetí centralizované moci. Jediný hlas je mohl začít, ale měly nepříjemnou tendenci rychle se svému iniciátorovi vymknout z ruky. Centrální moc mohla udávat povšechný směr, kterým se valily, ale nebyla schopna ovlivnit je v detailech. Byla to typická anarchistická technika vedoucí ke zničení vzájemných vazeb důvěry, které k sobě poutají lidi ve společnosti - technika, která byla schopna připravit živnou půdu pro vojenskou diktaturu.
Jistě, kdyby se vojenská diktatura rozšířila po celé zemi, staly by se rozdíly mezi ní a diktaturou lidu v podstatě nevýznamné; ale k strategii anarchistů patřilo udržovat několik vojenských diktatur válčících proti sobě navzájem a zvětšovat jejich počet, jak jen to je možné.
"Ty tedy skutečně věříš tomu," zeptal se Tuan, "že je obé součástí jediného útoku?"
Rod potřásl hlavou. "Nejsem si tím jist; stejně dobře by se mohlo jednat o dvě nezávislé snahy, z nichž každá čerpá výhodu z té druhé. Ale ať je tomu jakkoliv, teď nám nezbývá, než bojovat proti dvěma odděleným nepřátelům a rozdělit své síly."
"V takovém případě," řekl Tuan rozhodným hlasem, "je moudřejší bojovat jen proti jednomu nepříteli a zachovat si ostražitost vůči druhému." Podíval se na Kateřinu. "Musíme přinejmenším zdvojnásobit naše vojska, má milá, neboť díl vojáků musí zůstat zde a střežit trůn, zatímco druhý díl se vypraví do země divých mužů."
"Mluvíš o válce, můj manželi - o válce kruté a krvavé."
Tuan ponuře přikývl.
Kateřina křečovitě zavřela oči. "Bála jsem se, že to tak skončí. Ach, viděla jsem již muže umírající v boji - a byl to pohled nanejvýš neutěšený."
Což je nutné považovat za další významné zlepšení její povahy, pomyslel si Rod.
Kateřina se znovu podívala na Tuana. "Není jiného východiska?"
Zachmuřeně zavrtěl hlavou. "Nemůže být, má lásko. Musíme svolat vojska - a lodníky."
Tuan, pomyslel si Rod, právě vynalezl námořnictvo.

Rod řekl jen: "Zaveď mě k divým mužům." Nežádal o prohlídku podzemních kobek.
Jenže to spolu úzce souviselo.
Stráž ho zavedla k pupkatému bachaři s velkým svazkem klíčů u opasku. Pak se voják otočil a chystal se odejít. Rod ho chytil za rameno: "Moment. Diví muži měli být našimi hosty, ne našimi zajatci. Co dělají tady dole?"
Zbrojnošův obličej ztvrdl: "To nevím, lorde čaroději. Nařídil to sir Maris."
Rod se zamračil; to nebylo starému rytíři podobné. "Přiveď mi sira Marise… hm, tedy předej mu můj pozdrav a vyřiď mu, že si žádám jeho přítomnosti zde dole." Pak se obrátil a vydal se za bachařem, zatímco zbrojnoš zachmuřeně odpochodoval.
Rod ztratil velice brzy pojem o směru; podzemí bylo opravdovým labyrintem chodeb. Pravděpodobně úmyslně… Nakonec bachař zastavil a zastrčil do zámku u jedněch dveří, které byly stěží širší než on sám, libru těžký klíč. Oběma rukama zabral a klíč se se skřípěním prodral několik let tlustou vrstvou rzi. Pak kopl do dveří, odkrývaje místnost dvacet krát dvacet stop velkou s dvanáct stop vysokým stropem a čtyřmi oslněné mrkajícími opočlověky, jež vyskočili na nohy a rukama sáhli po dýkách, které neměli. Pak jim plápolající světlo bachařovy pochodně odhalilo, kdo je jejich návštěvník, a muži se uvolnili - nebo alespoň Yorick se uvolnil a ostatní následovali jeho příkladu.
Rod se zhluboka nadechl, aby začal mluvit, ale místo toho se rychle obrátil zpátky na chodbu. Potom vykročil proti pachu, který se linul zevnitř, s nosem nakrčeným a pečlivě tajil dech. "Jak u všech svatých nazýváte tohle ?"
"Kobka," odvětil Yorick bryskně. "Tak nějak bych označil místo, kde nás ubytovali."
"To je urážka!"
Yorick pomalu přikývl. "No… Oni to zřejmě považovali za dobrý nápad…"
Rod se obrátil na patě a očima, ze kterých šlehaly blesky, se podíval na bachaře. "Tito muži jsou naši hosté!"
"Muži?" Bachař ohrnul ret. Pak ovládl své city a řekl: "Dělal jsem, co mi přikázali, lorde čaroději."
"A co je tohle?" Rod se špičkou nohy dotkl dřevěné misky u Yorickových nohou.
"Ovesná kaše," odpověděl Yorick.
Rod cítil, jak se mu zvedá žaludek. "Co je v tom?"
"To se nám neobtěžovali říct," odpověděl Yorick. "Ale zkusím hádat - kaše ze zrní posbíraného ze dna sýpky. Víš, to co se vysype z pytlů a na podlaze se rozšlape…"
"Doufám, že jste to nejedli!"
"To určitě ne." Yorick se rozhlédl. "Abych řekl pravdu, nezneklidňuje mě ani tak, co to je, jako jak staré to je."
Rod se zamračil. "Myslel jsem, že to způsobilo špatné osvětlení."
"Nikoliv." Yorick kývl hlavou k oknu ve zdi - samozřejmě zamřížovanému. "Vzali jsme to na sluneční světlo a vypadalo to stejně. Má to zelenou barvu. Ale posloužilo nám to jako skvělá návnada."
"Návnada?" Rod se zatvářil ještě zmateněji.
"Jo. Uspořádali jsme soutěž v zabíjení krys." Yorick pokrčil rameny. "Museli jsme si nějak ukrátit čas." Kývl hlavou k hromádce stopu dlouhých mrtvol. "Kroligh zrovna vede sedm ku čtyřem."
Přes všechen smysl pro slušnost byl Rod v pokušení zeptat se, kdo udělal ty čtyři, když bachař oznámil: "Přichází sir Maris."
Starý rytíř vstoupil do dveří, hlavu zakrytou kápí svého černého pláště, který měl vpředu rozhalený, takže bylo vidět jeho kroužkovou košili a těžký meč. "Rád tě vidím, lorde čaroději."
To je diskutabilní, pomyslel si Rod; ale starého rytíře měl rád a vždycky ho respektoval, takže řekl jen: "Já také, sire Marisi." Zhluboka se nadechl, aby potlačil hněv, jenž hrozil vybuchnout proti zřejmému cíli. "Proč jsi tyto muže ubytoval ve vězení?"
Sir Maris zamrkal, zjevně zaskočen Rodovou otázkou. "Přeciž… jeho výsost mně uložila ubytovat je v souladu s jejich hodností a stavem!"
Rod se znovu nadechl. "Ale, sire Marisi - oni přece nejsou zločinci! A nejsou ani zvířata!"
"Dle mého názoru ničím víc být nemohou."
"Mohou - mnohem víc!" Rodův hněv ustoupil před snahou přimět starého rytíře, aby pochopil. "Je to duše, na čem záleží, sire Marisi - nikoliv inteligence. Ačkoliv Bůh je mi svědkem, že i té mají dost. A jejich duše jsou každým coulem tak lidské, jako naše vlastní, a také tak nesmrtelné, předpokládám." Rod nedal nijak najevo, že se jeho prohlášení dalo vyložit dvěma různými způsoby. "Jejich zjev se od našeho může lišit a mohou nosit jen zvířecí kůže; ale jsou svobodnými, ctnými bojovníky - zemany, pokud si přeješ. A v jejich vlastní zemi a národu je ten nejposlednější z nich roven rytíři."
Sir Maris vytřeštil oči a zbledl, ale Yorick se na něj usmál. "Možná trochu neobvyklí, mylorde - ale vděční. Ano, vděční. Koneckonců, jsme jen uprchlíci."
Rod poplácal sira Marise po rameni. "Já vím, chvíli to potrvá, než pochopíš. Do té doby se spokoj s mým slovem: král by zbledl, kdyby se dozvěděl, kde strávili noc. Odveď je do komnaty ve věži, kde se mohou nadýchat čerstvého vzduchu."
"Aby se mohli procházet po hradbách, mylorde čaroději?" zvolal sir Maris poplašeně. "Vždyť budou moci signalizovat nepříteli!"
Rod zavřel oči. "Nepřítel nikdy nedošel dál než na pobřeží, sire Marisi - což je stovky mil odsud. A tito muži nejsou našimi nepřáteli - oni před nimi prchají!" Ohlédl se na neandrtálce. "A ještě něco - vrať jim jejich dýky."
"Zbraně?!" Starý rytíř zalapal po dechu. "Lorde čaroději - dokážeš si představit, co by s nimi mohli způsobit?"
"Zabíjet krysy," odsekl Rod. "Což mi připomíná - dej jim jídlo hodné bojovníků. Chléb, sire Marisi - a maso!"
Starý rytíř si povzdechl a rezignoval. "Udělám, co si přeješ…"
"Táta!" Rodova ramena náhle poklesla pod dvaceti librami dítěte. Polekaně zvedl ruce, aby Magnuse zachytil; pak si

uvědomil, že přinejmenším co se pádu týče, žádné nebezpečí jeho synovi nehrozí. Ulehčeně si oddechl. "Tohle mi nedělej, synku."
"Táta po-ádku! Povídej po-ádku!"
"Pohádku? Uh, teď ne, synku." Rod si dítě sundal z ramen a sevřel ho do náručí. "Mám moc práce."
Diví muži překvapeně civěli a pak si začali mezi sebou šeptat.
"Uh - říkají, že to dítě je čarodějnice," oznámil Yorick rozpačitě.
"Cože?" Rod roztržitě vzhlédl. "Ne, čarodějník. To je mužský tvar téhož slova, víš?"
Yorick na něj ještě chvíli upřeně hleděl a pak přikývl. "Správně." Odvrátil se a řekl něco ostatním neandrtálcům. V jejich obličejích se objevil strach z nadpřirozena. Yorick se podíval zpátky na Roda. "Neřekl bych, že je to uklidnilo, mylorde."
Tak to začínají brzy, řekl si Rod. Pokrčil rameny. "Budou si na to muset zvyknout. Tady to není nic neobvyklého."
Zadíval se Yorickovi upřeně do očí. "Koneckonců, my jsme se taky tak docela nespřátelili s vaším Zlým okem. Chci říct, je to jedna jedna."
"Uh, ano, ale Zlé oko není čarodějnická schopnost a tohle je…" Yorick pozvedl prst a zalistoval pomyslným slovníkem. Upřeně se zadíval na Roda a pak kývl hlavou. "V pořádku," řekl a vrátil se ke svým druhům, pokoušeje se o vysvětlení.
"Ne, teď není čas na pohádku." Rod si Magnuse přitiskl k břichu. "Řekni mamince."
"Máma pryč," zabroukalo dítě.
Rod ztuhl.
Pak řekl velice klidným hlasem: "Aha." a "Opravdu?"
Magnus přikývl. "Máma šla pryč!"
"Tak je to tedy!" Rod se zhluboka nadechl. "A kdo se o tebe staral, když odešla?"
"Elf." Dítě se na něj podívalo a zasmálo se. "Elf pomalý!"
Rod si ho vážně změřil. Pak pokýval hlavou. "Ale elf má o dítě starost."
Úsměv se z Magnusovy tvářičky pomalu vytratil.
"Ošklivé dítě uteklo elfovi," pokračoval Rod, přecházeje k pointě.
Magnus se zahanbeně schoulil v Rodově náručí.
"Dítě zůstane s hodným elfem," oznámil Rod, "nebo táta naplácá." Snažil se při tom nevypadat příliš přísně.
Magnus si povzdechl, zhluboka se nadechl a pevně zavřel oči.
"Ne, ne! Ještě nechoď pryč!" Rod k sobě dítě přitiskl trochu silněji.
Magnus překvapeně otevřel oči.
"Teď se vraťme k mámě," řekl Rod opatrně. "Kam… šla… máma?"
"Nevím." Dítě zavrtělo hlavou. "Máma říkala…"
"Tak tady jsi, ty ošklivé děcko!" Dveřmi proletěla miniaturní větrná smršť, která na sebe vzala podobu osmnáct palců vysokého elfa s kulatým uličnickým obličejem a kostýmem Robina Hooda. V tu chvíli vypadal doopravdy rozzlobeně.
"Lorde čaroději, má nejhlubší omluva! Utekl mi!"
"Ano, a už jsem mu za to vyčinil." Rod se přísně podíval na Magnuse. Dítě se pokusilo o nevinný obličejík, ale zároveň začalo natahovat. "Myslím, že teď už s tebou zůstane, Puku," pokračoval Rod s úsměvem. Když to dítě uvidělo, pokusilo se také o úsměv. Rod ho pohladil po vlasech a dítě se rozzářilo. Rod se obrátil k Pukovi. "Řekla ti Gwen, kam jde?"
"Ano, lorde čaroději. Když se královna vrátila ze své cesty, zavolala si tvou ženu, aby jí pověděla, jak pochodila při vyhledávání nových čarodějnic pro královský coven - a také jí pověděla, co její neúspěch zapříčinilo."
"Štvavý kněz." Rod se zamračil. "Slyšel jsem o něm. Mám to chápat tak, že z toho nebyla dvakrát šťastná?"
"Samozřejmě, že nebyla. Ale tvá žena nepatří k těm, kteří myslí na pomstu."
Rod si vzpomněl na některé věci, které viděl Gwen dělat, a pokrčil rameny. "Štěstí pro něj."
"To jistě je. Jenže ona nedbala toho, co udělal; myslela jen na to, jak přivést co nejvíc čarodějnic do Královnina covenu."
"Ano?" Rod cítil, jak mu po zádech přeběhl mráz. „Jak?"
"No - řekla si, že nejjistější způsob teď bude vyhledat prastaré čarodějnice a čarodějníky, kteří se skrývají v lesích a horách, protože ti nedbají na to, co lidé mluví."
Mrazení se proměnilo v čistou hrůzu. "Ano, ale - myslel jsem, že jsou zahořklí a zlí a spíš člověka zaklejí, než by mu pomohli."
"To jistě jsou," přikývl Puk, "a jestliže je vůbec někdo dokáže přivést a přimět k pomoci, pak to nebude nikdo jiný než tvá sladká žena Gwendylon."
"Ano, za předpokladu, že ji dřív nezakleje." Rod vrazil Magnuse Pukovi do náručí. Puk se na dítě překvapeně podíval, ale udržel ho bez problémů - třebaže Magnus byl skoro větší než on sám.
"Kam šla?" vyštěkl Rod. "Ke které čarodějnici?"
"Přece k té nejznámější," odpověděl Puk překvapeně, "té, jejíž jméno znají všichni lidé a která matkám nejdřív vytane na mysli, když dětem vyprávějí pověsti o ježibabách…"
"Nejoblíbenější babizna z děsivých historek?" Rodovi na čele vyvstal pot. "Jak se jmenuje, rychle!"
"Agáta ji nazývají - Zuřivá Aggie. Sídlí vysoko v Skalnatých horách v jeskyni, páchnoucí, temné a vlhké."
"Postarej se o dítě!" Rod vyběhl ze dveří.
Ozvalo se pufnutí a přímo před ním se objevil Tobby. "Lorde čaroději!"
Diví muži se stáhli, vystrašeně si mezi sebou mumlajíce. Yorick se je pokusil několika slovy uklidnit - bohužel jeho výkon poněkud mařila skutečnost, že se mu při tom třásl hlas.
"Teď ne, Tobby!" Rod se pokusil protáhnout kolem něj.

Ale mladý čarodějník mu znovu zahradil cestu. "Diví muži, lorde čaroději! Jejich dračí loď se blíží k pobřeží! A dvě další ji následují!"
"Řekni jim, ať počkají!" odsekl Rod a vyběhl ze dveří.

Jakožto robot mohl Fess cválat mnohem rychleji než obyčejný kůň, jestliže to bylo třeba; a právě v tuto chvíli Rod stál o každou unci rychlosti, kterou mu jeho černý oř mohl poskytnout. Fess odmítal jet rychleji než dvacet mil za hodinu, dokud si Rod neopatřil poněkud velkou rytířskou helmici, kterou za pomocí protinárazové tkaniny proměnil v ochrannou přilbu; ale vždycky nemohl jet se sklopeným hledím.
"Hlavně se mě nepokoušej přesvědčit, abych si oblékl zbytek brnění."
"O tom se mi ani nesnilo, Rode." Což byla pravda; jelikož byl stroj, Fess nesnil. Vlastně ani nespal. Ale v nočních hodinách prováděl náhodné korelace, což mělo stejný efekt. "Na druhé straně bych ocenil, kdyby ses připoutal."
"Kdo kdy slyšel o sedle se záchrannými pásy?" zabručel Rod, ale nakonec se připoutal. "Taky bys nemusel zastavovat tak prudce. Od čeho máš radar?"
"Přesně tak." Fess zpomalil cval na šedesát mil v hodině. "Ale musím tě upozornit, Rode, že taková zběsilá jízda určitě nezmenší tvou čarodějnickou pověst."
"O veřejné mínění se budeme starat později. Teď musíme najít Gwen, než se jí přihodí něco fatálního!"
"Máš neustálý nedostatek důvěry ve schopnosti své ženy, Rode."
"Cože?" Rod nadskočil tak prudce, že skoro vypadl ze sedla. "Věřím jí celým svým životem, Fessi!"
"To ano, ale ne jejím. Opravdu si myslíš, že by se na tu cestu vydala samotná, kdyby jí tam hrozilo nějaké skutečné nebezpečí?"
"Samozřejmě, že si to myslím! Není zbabělec!"
"Ne, ale má dítě a manžela, kteří ji potřebují. Teď už neriskuje svůj život jen tak bez rozmyslu."
"Hm." Rod se zamračil. "No - možná máš pravdu." Avšak pocit naléhavosti ho neopustil. "Ale nesmíme to podcenit, Fessi! Chci říct, že ta stará zahořklá čarodějnice žije v horách už alespoň čtyřicet let! Kdo ví, jaká ďábelství tam za tu dobu vymyslela?"
"Gwendylon pravděpodobně ano. Tvoje žena ovládá telepatii, Rode."
"Ale Agáta taky. A co může Gwen přečíst, může Agáta pravděpodobně ukrýt! Přidej Fessi! Už ať jsme tam!"
Fess ze sebe vydal táhlé zasyčení, které bylo robotím ekvivalentem povzdechnutí a přešel do klusu. Dřímající letní pole a úhledné doškové chatrče se míhaly kolem nich.

"Je tam nahoře?" Rod vzhlédl k skoro monolitní stěně skal, tyčící se k nebi tak vysoko, až se spojovala s mraky.
"Tak nám to řekl ten vesničan, Rode. A myslím, že byl naší rychlostí vystrašen natolik, že mluvil pravdu."
Rod pokrčil rameny. "Beztak neměl žádný důvod lhát. Jak se tam dostaneme, Fessi?"
"To nebude tak složité." Robot si prohlédl nerovný povrch stěny útesu. "Drž se pevně v sedle, Rode." Pak se vydal nahoru po cestičce, které si Rod předtím ani nevšiml.
"Jestli se ten vesničan dívá, už mu nikdo nevymluví, že nejsem čaroděj," povzdechl si Rod. "Kdo to kdy slyšel, aby koně šplhali po skalách."
"Byl to tvůj nápad," opáčil Fess, zatímco pomalu postupoval po římse užší, než bylo jeho tělo. "Já ti říkal, že se sem dostaneme nejrychleji, když přemístíš můj mozek do rakety a poletíme."
"Možná, ale místním sedlákům by se to vysvětlovalo ještě hůř – a taky pánům, když už je o tom řeč." Rod zašilhal na sráz pod sebou a cítil, jak se mu obrací žaludek. "Fessi, nebylo do tvého těla náhodou vestavěno pár antigravitačních talířů?"
"Samozřejmě, že ano, Rode. Konstruktéři počítali se všemi eventualitami." Fess byl ohledně planetoidu, na kterém ho vyrobili, poněkud ješitný.
"No, je to pro mne útěcha vědět, že když se zřítíme, nedopadneme příliš tvrdě. Ale proč potom k jeskyni prostě nedoletíme?"
"Myslel jsem, že tě zajímá, co by tomu řekli přihlížející sedláci."
"To je pravda." Rod si povzdechl. "Tak tedy vzhůru, Rezavý oři. Excelsior!"

Nahoře po jejich levici zelo ústí jeskyně - ale bylo jen šest stop vysoké. Rod si ho znalecky změřil okem a prohlásil: "Pro nás oba není dost vysoké."
"Souhlasím. Prosím opatrně slez, Rode - a drž se u skalní stěny."
"Ále, nestarej se - však já nespadnu." Rod sklouzl na zem mezi Fesse a skalní stěnu, snaže se proměnit v oplatku. Pak se opatrně protáhl kolem svého velkého černého koně a po krabím způsobu se přesunul k černému otvoru vchodu do jeskyně. Zatímco se jím protahoval, v duchu se uklidňoval, že skutečná čarodějnice patrně nemůže vypadat jako ty z pohádek; ale veškerá jistota v tomto směru ho opustila, když proti němu zavanul vlhký pach z nitra jejího obydlí. Skutečnost, že Zuřivá Aggie byla hrdinkou mnoha místních strašidelných pohádek, v nichž vždy sehrávala klíčovou, ale zdaleka ne kladnou roli, mu na jistotě rozhodně nepřidala. Srovnání relativní váhy chladné logiky a vlivů vzpomínek z dětství na osobnost dospělého člověka a jeho emocionální reakce byla fascinující látka k teoretickému studiu, ale osobní sledování důsledků bylo poněkud nepohodlné.
Náhle divoký výkřik prořízl vzduch. Rod ztuhl; výkřik dozněl, utichl a vystřídalo ho zavzlykání. Rod se zamračil a posunul se blíž k ústí jeskyně… Gwenin hlas! Jasně slyšel její tiché konejšivé mumlání. Rod cítil, že se jeho tělo uvolňuje; vlastně by se spíš dalo říct, že ochabuje. Vůbec netušil, že o ni bude mít takový strach. Ale skutečnost, že Gwen kohosi uklidňuje… hm, znamená to, že nemůže být v příliš velkém nebezpečí. Nebo ano?

Ne v tuto chvíli, přinejmenším. Vzchopil se a rázně vykročil k ústí jeskyně - ale krákoravý hlas staré ženy ho opět zmrazil vpůli kroku.
"Ano, já vím, že všichni nejsou darebáci. Ani by být nemohli, že? Jenomže jsem se o tom nikdy nepřesvědčila z vlastní zkušenosti."
Gwen, pomyslel si Rod, byla prostě úžasná. Nebyla tady ještě ani půl hodiny a už starou čarodějnici přiměla, aby jí otevřela své srdce.
Gwen něco zamumlala na odpověď, ale co, to Rod nerozuměl. Zamračil se a posunul se ještě o kousek blíž k ústí jeskyně - právě včas, aby zaslechl, jak stará Agáta řekla: "Raduj se, děvo, neboť ty žiješ již v nových dnech, které k nám zavítaly jako jitro - když sama královna ochraňuje ty, kdož jsou obdařeni čarodějnou mocí, a čarodějnice si mohou vyhledat čarodějníky za ženichy."
"Vím, že jsem šťastná, ctihodná paní," odpověděla Gwen.
Rod se zarděl. Doopravdy se začervenal. Už to zašlo příliš daleko. Nemůže takto tajně poslouchat. Narovnal se a vešel do jeskyně. Bylo tam velice temno. Nedokázal rozeznat žádné podrobnosti, kromě dvou ženských postav sedících u ohně.
Hlava té starší se k němu prudce otočila. Její tvář byla zespodu osvětlena plameny, které ji činily poněkud nezemskou; ale i bez této iluminace to bezesporu byla ohyzdná, kostnatá tvář.
Okamžik na něj nehnutě hleděla. Pak se její tvář zkřivila do ohyzdného úšklebku a babice zakrákala: "Eh, kohopak to tady máme? Cožpak už ani nemůžeme rozmlouvat o mužích, aby nás hned nějaký nevyrušoval?"
Gwen vzhlédla a trhla sebou. Pak se její obličej rozzářil radostným překvapením. "Můj pane!" Vyskočila a rozběhla se k němu.
Tvář staré ženy se výsměšně zkřivila. Ukázala hlavou na Roda. "To je ten tvůj?"
"Ano." Gwen uchopila Roda za ruce; její tělo se k němu na okamžik přitisklo a pak se zase odtáhlo. Rod pochopil: veřejné předvádění citů může vzbudit odpor přihlížejících, zejména těch, kteří žádné city neznají. Ale z očí jí zářila radost nad tím, že ho vidí. Přesto její rty řekly jen: "Proč jsi sem přišel, manželi?"
"Měl jsem o tebe starost, má drahá. Ačkoliv teď vidím, že to bylo pošetilé."
"Ne tak pošetilé, jak si myslíš," zaskřípala čarodějnice. "Leč přišel jsi pozdě, než abys mohl být nápomocen." Zamračila se, jako by si na něco nepříjemného vzpomněla. "A přesto; možná jsi přece jen přišel včas, neboť kdybys stál po jejím boku, když se v mé jeskyni prvně objevila, oba bych vás bezpochyby vyhnala."
Rod chtěl už už dodat: "Pokud bychom se nechali," ale pak si to rozmyslel. "Aha. Hm. Omlouvám se, že ruším."
"Nic se nestalo," odpověděla Agáta kysele, "jiní takové ohledy neměli." Zaměřila svůj pohled zpátky na Gwen. "Jsi nanejvýš šťastná žena, tím si buď jista."
Gwen sklopila oči a začervenala se.
"Ano, pochybuji, že víš, jak šťastná vlastně jsi." Čarodějnice se zahleděla do ohně, pak uchopila vařečku, která trčela z velkého kotle a zamíchala jí. "Pro mne se nenašel mladý čaroděj, jen otrapové z okolních vesnic, kteří ke mně chodili po jednom i po pěti pro pomíjivé okamžiky rozkoše, a pak přišli všichni najednou v povykujícím davu se svými matkami, sestrami a manželkami vedeni knězem, aby mne bičovali, mučili a pálili žhavými železy, křičíce: 'Hanebná čarodějnice, přiznej se!' až jsem to už déle nedokázala vydržet, má nenávist se osvobodila a smetla je dolů ze srázu před mou jeskyní!"
Odmlčela se, pak si povzdechla a pokrčila rameny. Gwen poplašeně sevřela Agátinu ruku ve svých horkých dlaních. Tvář jí zbledla a vzadu na krku jí vyrazil studený pot. Slyšela vyprávění o tom, jak čarodějnice Agáta před lety vymetla ze své jeskyně lidi z pěti okolních vesnic a kolik si jich tehdy rozbilo hlavy o tvrdé skály dole. Žádná čarodějnice v celé historii ostrova Gramarye ještě nevládla takovou mocí. Většina jich dokázala zvednout jen dva, možná tři lidi najednou. A poslat je vzduchem s dostatečnou razancí, aby vylétli z ústí jeskyně - to bylo docela nemožné.
Nebo nebylo?
Krom toho čarodějnice, která vykoná takový čin, přece musí mít svého pomocníčka, strážného ducha. Obvykle na sebe brávali podobu zvířat; ale Agáta si žádného mazlíčka nedržela. Což znamenalo, že ho měla - ale byl neviditelný.
"Tehdy," pokračovala čarodějnice monotónním hlasem, "jsem přišla do této jeskyně, kde římsa venku je tak úzká, že sem lidé mohou vcházet jen po jednom, takže má zášť nikdy neublíží víc než jen několika. Ale těch několik…"
Její kostnatá ramena poklesla a záda se shrbila; stará čarodějnice se sklonila nad hrubým stolem. "Ano, těch několik! Těch několik…"
"Přišli, aby tě upálili," zašeptala Gwen, v očích slzy, "a tys to udělala v hněvu, v hněvu, jenž byl příliš velký, než aby ho kterýkoliv člověk dokázal udržet! Ponižovali tě! Mučili tě!"
"Vrátí to snad mrtvým život?" Agáta zabodla své pichlavé oči do Gwen.
Gwen na ni fascinovaně upřela oči. "Agáto…" Kousla se do rtu a pak pokračovala: "Nepřeješ si nějak nahradit životy, které jsi vzala?"
"Mluvíš nesmysly!" odsekla čarodějnice. "Život nelze ocenit; ničím nelze nahradit, když ho vezmeš!"
"To je pravda," řekl Rod zamyšleně, "ale určitá možnost náhrady přece jen existuje."
Pohled, který se do něj zabodl, měl skoro stejný účinek jako Zlé oko.
Pak, ačkoliv její pohled stále plál, se čarodějnice zašklebila: "Ach tak!" Zaklonila hlavu a rozchechtala se. Byl to dlouhý smích, a když utichl, Agáta si utřela oči a kývla hlavou. "Ech! Divila jsem se, proč jste přišli; ke staré Agátě nechodí nikdo, kdo si něco nepřeje, netouží po něčem, co mu nikdo jiný nemůže poskytnout. A není tomu tak i tentokrát? Takže lid této země je v nebezpečí; stalo se, že je potřeba Agátiny moci! A vás poslali prosit, abych ji použila!"
Její vyzáblé tělo se otřáslo dalším záchvatem smíchu. Pak se pomalu uklidnila a kostnatýma rukama si utřela nos. "Ech, ech! Dítě! Mám snad já, stařena ve věku šedesáti let, být oklamána tím nejupřímnějším, nejnevinnějším dítětem? Ech!"

Zase byla sama sebou.
Rod se zamračil; nějak se jim to začalo vymykat z rukou. "Nenazval bych to zrovna podvodem," řekl.
Čarodějnice znovu vybuchla smíchy. "Že ne?" zapitvořila se. "Ale přišel jsi mne žádat o pomoc, ano! A nepomýšlíš na to, že bych za ni měla dostat odměnu, ne!" Sklouzla pohledem na Gwen. "A ty uděláš vše, co ti řekne, nemám pravdu?"
"Nikoliv!" zvolala Gwen pobouřeně. "Přišla jsem sem o své vlastní vůli, abych tě požádala…"
"O své vlastní vůli!" Čarodějnice po ní šlehla očima. "Cožpak ty nemáš stopy po bičování na zádech, nemáš šrámy na prsou, kde tě tví mučitelé pálili žhavým železem? Neznáš bolest jejich nenávisti a zloby, že jsi sem přišla bez nucení a přemlouvání, abys pro ně vyprosila pomoc?"
"Mám," odpověděla Gwen náhle až nepřirozeně klidným hlasem. "Dvakrát jsem byla bičována a třikrát mučena. Čtyřikrát mne přivázali ke kůlu, aby mne upálili, a vděčím za to jen Maličkému lidu, mým ochráncům, že dodnes žiji a mohu s tebou mluvit. Ano, vím, jak bolestně zraňuje strach, ačkoliv asi ne tak hluboce, jako ty. Ale…"
Stará čarodějnice udiveně kývla hlavou. "Ale přesto k nim cítíš lítost."
"Ano." Gwen sklopila oči a sepjala ruce v klíně. "Samozřejmě, že k nim cítím lítost." Vzhlédla a její oči se spojily s Agátinýma. "Protože to byl jejich strach, který je nutil bičovat nás, strach z velké temnoty, která musí stát za mocí, jako je naše, strach z temného a neznámého osudu, který jim přinášíme. To oni v životě jen tápají a zoufale se pokoušejí přežít uprostřed nočních můr, oni nikdy nezaslechnou zvuk milostných myšlenek, nepoznají radost nočního letu. Když ne my, kdo jiný by k nim měl cítit lítost?"
Agáta pomalu přikývla. Její staré oči se zakalily a zahleděly se přes ně do propasti času. "Také jsem tak přemýšlela; kdysi, v časech svého dětství…"
"Pak se nad nimi slituj," řekla Gwen, jen stěží ovládajíc otěže své dychtivosti. "Slituj se nad nimi a…"
"A odpusť jim?" odsekla Agáta a potřesením hlavy se vrátila zpět do současnosti. V koutcích úst se jí objevil hořký úsměv. "Ve svém srdci jim mohu odpustit. Ty jizvy po bičování a pálení žhavým železem, řetězy a třísky pod nehty - ano, dokonce i to jim mohu odpustit…"
Oči se jí znovu zakalily vzpomínkami. "Ale že zneuctili mé tělo, mé krásné, štíhlé dívčí tělo, mé tělo dozrávající ženy před mnoha a mnoha lety, mé nejjemnější maso a nejintimnější zákoutí mého srdce; toho srdce, které mučili a trhali znovu a znovu, aby ukojili svou lačnost a chlípnost… ne!" Její hlas zněl tiše a chraptivě, překypujíc žíravou kyselinou a ostřím tvrdým jak černý diamant. "Ne, nikdy! Toto jim nikdy neodpustím! Jejich nenasytnost a jejich chtíč, jejich neukojitelný hlad po zotročování! Vždycky a kdykoliv za mnou přišli, vstupovali do mne a brali si mě; a pak mne odkopávali. Nasytili se mého chvějícího se těla - a pak mne odmrštili, křičíce:'Děvko!' Znovu a znovu, po jednom i po pěti, vědouce, že nemohu, nedokážu jim v tom zabránit; a proto přicházeli, proto přicházeli… Ne! Tohle jim nikdy neodpustím!"
Gwenino srdce žalem krvácelo a nějak jí to muselo být vidět ve tváři, neboť na ni Agáta upřela své planoucí oči. "Lituj je, když musíš," zavrčela, "ale nikdy nelituj mne!"
Chvíli se Gwen dívala do očí a pak se obrátila zpátky ke kotli, znovu se chápajíc vařečky. "Řekneš mi, že za to nemohou o nic víc než já," zaskřehotala, "že je jejich touha hnala ke mně stejně silně, jako mne ta má nutila je vítat."
Pomalu zvedla hlavu a oči se jí zúžily. "Nebo to nevíš? Galen, čaroděj z Temné věže. To on měl utišit mou touhu. Největší čarodějnice a největší čaroděj království, copak jsme se k sobě nehodili? Ale on jediný ze všech mužů za mnou nikdy nepřišel! Ach, ten by ti řekl, že má příliš velký smysl pro zodpovědnost, než aby zplodil dítě do takového pekelného světa, jako je ten náš; ale pravda byla, že se bál výčitek dítěte, kterého by zplodil! Zbabělec! Špinavec! Bídák!"
S klením se sklonila nad kotlem. "Ďáblem zplozený, třikrát prokletý parchant, mizerný bídák! Jeho," - přešla do chraptivého šepotu - "nenávidím ze všech nejvíc!"
Kostnatá šlachovitá stará ruka sevřela rukojeť vařečky tak silně, až se zdálo, že musí prasknout.
Pak si oslizlou dřevěnou vařečku přitiskla ke svým stářím scvrklým prsům. Ramena se jí rozechvěla v dušeném pláči.
"Mé dítě," zašeptala. "Ach mé sladké nenarozené milované dítě!"
Vzlykání utichlo a pak, pomalu, čarodějnice znovu vzhlédla. "Nebo to snad nevíte?" Chrčivě se zasmála a v očích se jí zablesklo. "To ono střeží můj spánek, ono mne ochraňuje - mé nenarozené dítě, Harold, můj syn, můj miláček. Tím byl a tím vždycky bude - duší, která ke mně přišla ze zítřka, jenž mohl být."
Gwen se na ni překvapeně podívala. "Tvůj mazlíček…?"
"Ano." Přikývnutí staré čarodějnice překypovalo ironií. "Můj mazlíček a můj syn, mé dítě, které - protože jednou mohlo být a mohlo být mé - je tu se mnou, ačkoliv se nikdy nenarodilo, nikdy nemělo tělo, které by vyrostlo z mého vlastního, aby ukrylo jeho duši. Harold, nejmocnější z čarodějů, syn starého Galena a Agáty ze spojení, které se neuskutečnilo, neboť Galen a Agáta, jež po něm toužili a prahli, v nás zemřeli už před mnoha léty a leží pohřbeni ve vzpomínkách na naše mládí."
Obrátila se zpátky ke kotli a tiše si povzdechla. "Když ke mně před léty přišel poprvé, nedokázala jsem pochopit."
Po pravdě řečeno, Rod nemohl taky - ačkoliv měl v podezření halucinace. Napadlo ho, zda dlouholetá samota může mít na dospělou osobu takové účinky - že si vytvoří smyšleného společníka.
Ale pokud Agáta ve svého 'mazlíčka' skutečně věřila, mohla možná halucinace zaostřit její duševní síly natolik, že zabraly každou unci jejího potenciálu. Přihlédneme-li k jejím neobyčejným psychotronickým schopnostem…
Agáta zvedla hlavu a zadívala se do prostoru.
"Připadalo mi to divné, baže, nanejvýš divné; ale byla jsem osamělá a vděčná za společnost. Ale teď," - její dech zazněl tónem skomírajících varhan- "teď, teď už chápu." Hořce přikývla. "Je to nenarozená duše, která nemá jiného domova a nikdy nebude mít."
Hlava jí poklesla a celé tělo se jí žalem shrbilo.
Po dlouhé, dlouhé chvíli hlavu zase zvedla a zadívala se Gwen do očí. "Ty máš syna, že?"

Na Gwenino přikývnutí odpověděla náznakem něžného úsměvu.
Pak jí však úsměv ve tváři ztvrdl a vytratil se docela; stará čarodějnice potřásla hlavou. "Ubohé dítě," zamumlala.
"Ubohé dítě!" vykřikla Gwen zděšeně. "Pro smilování Boží, proč, Agáto?"
Agáta se na ni udiveně ohlédla přes rameno. "Prožila jsi dětství jako čarodějnice a musíš se ptát?"
"Ne," zašeptala Gwen a zavrtěla hlavou; pak, hlasitěji: "Ne! Nové dny přišly, Agáto, dny změn! Můj syn bude mít zasloužené místo v našem království, bude bdít nad bezpečím lidu a lid si ho za to bude vážit a milovat!"
"Opravdu si to myslíš?" Stará čarodějnice se hořce usmála.
"Ano, věřím tomu! Noc už minula, Agáto, strach a nevědomost uprchly před světlem dne! Už nikdy nás nebudou vesničané pronásledovat svým hněvem, strachem a nenávistnou záští!"
Stará čarodějnice se hořce zasmála a kývla hlavou k ústí jeskyně. "Copak to neslyšíš?"
Rod uviděl, že se Gwen obrátila k ústí jeskyně a zamračila se. Vtom sám zaslechl tichý, vzdálený povyk. Když naslouchal trochu déle, uvědomil si, že se blíží.
"Fessi, co je to za hluk?" zeptal se neslyšně.
"To jsou ti tví přátelští vesničané," řekla stará Agáta s ironickým úsměvem, "lidé z dvanácti vesnic, vedeni přehorlivým knězem, kteří přicházejí vytáhnout starou Agátu z její jeskyně a spálit ji na popel jednou a pro vždy."
"Analýza potvrzena," ozval se Fessův hlas Rodovi za uchem. Rod skočil k ústí jeskyně, chytil se skalního výstupku a nahnul se, aby se podíval dolů.
Od poloviny dolů se svah hemžil masou lidí.
Rod se vrátil k oběma ženám. "Má pravdu - je to dav vesničanů. Mají kosy a krumpáče."
Náhlý závan větru k nim zanesl křik davu silněji.
"Slyšte!" odfrkla si Agáta a pohodila hlavou k ústí jeskyně. Ústa se jí zkřivila do hořkého úšklebku. "Slyšte, jak řvou po mé krvi! Ano, když je sem vede špinavý a zavšivený blázen!"
Zadívala se dolů na dav, který se k nim blížil římsu po římse. Na slunci se zaleskla ocel.
Gwen pocítila mrazivý dotek strachu; ale strachu z čeho, to nevěděla. "Mluvíš, skoro jako bys to věděla předem…"
"Ach, tím si můžeš být jista." Stará čarodějnice se usmála. "Copak se mi to nestalo už tolikrát? Museli přijít znovu. Přesný čas jsem neznala; ale co na tom záleží?"
Jak dav postupoval výš, římsa se zužovala. Gwen teď do kázala rozeznat jednotlivé obličeje. "Už jsou blízko, Agáto. Co proti nim podnikneme?"
"Podnikneme?" Stará čarodějnice překvapeně pozvedla huňaté obočí. "Nic, mé dítě. Už tak mám na rukou příliš mnoho jejich krve. Jsem unavená, stará a znechucená životem; proč bych proti nim měla bojovat? Ať si sem přijdou a upálí mne. Tentokrát mne alespoň nebudou obviňovat z krvežíznivosti."
Agáta se odvrátila od ústí jeskyně a upravila si vlněný přehoz na ramenou. "Jen ať sem přijdou a obviní mne; ať mne postaví na hranici a upálí. I když smrt přijde skrze velké utrpení, bude sladká."
Rod zbledl. "Určitě si děláš legraci!"
"Opravdu si to myslíš?" Agáta ho zpražila pohledem. "Však brzy poznáš pravdu!" Dobelhala se ke staré rozviklané židli a posadila se na ni. "Tady budu sedět a čekat, co se stane. Ať si mne bičují, ať mě pálí žhavými železy! Vickrát se neproviním prolitím lidské krve!"
"Ale my tě potřebujeme!" zvolal Rod. "Coven sotva dospělých čarodějnic tě potřebuje! Celá země Gramarye tě potřebuje!"
"K čemu - abych zachraňovala životy? A abych je mohla zachraňovat, musím nejdříve tyhle ukončit?" Kývla hlavou směrem, odkud se zvenčí ozýval hluk. "Myslím, že ne, lorde čaroději. To zavání zlem. Kdo zachraňuje životy lidí tím, že je jiným bere, koná ďáblovo dílo."
"No dobře, tak je nezabíjej!" zvolal Rod podrážděně. "Jenom je pošli pryč."
"A jak to mám prosím tě udělat? Jsou už v půli cesty nahoru. Jak je mám smést, aniž bych je zabila?"
"Tak je nezabíjej." Gwen poklekla vedle Agátiny židle. "Nech je přijít sem - ale nedovol, aby se tě dotkli."
Rodovi se zalesklo v očích. "No jistě! Fess je venku na římse! On je zastaví."
"Samozřejmě, že ne!" Gwen vyděšeně vzhlédla. "Musí jich tam být přinejmenším stovka! Srazí ho dolů a on se rozbije na kamenech!"
Rodovi se sevřely útroby, jak si uvědomil, že má pravdu. Ne že by to Fessovi mohlo ublížit - měl přece v břiše antigravitační talíře. Ale rozzuřené vesničany zadržet nedokáže.
"Co je to ten 'Fess', o kterém tu mluvíte?" otázala se Agáta.
"Můj, hm, kůň," vysvětlil Rod. "Ne tak docela… kůň. Chci říct, vypadá jako kůň a chová se jako kůň, ale…"
"Jestliže vypadá jako kůň a chová se jako kůň, pak dozajista musí být koněm," namítla Agáta drsně, "a já ho nenechám zemřít. Přiveď ho dovnitř, do jeskyně. Když se jim nepostaví do cesty, neublíží mu."
Ozval se šramot uvolněných kamínků a klapot kopyt na skále a Fess vešel do jeskyně. Hlas za Rodovým uchem zamumlal: "To od ní bylo hezké, Rode."
"Má velice dobrý sluch," vysvětlil Rod.
"A taky rozumí lidské řeči, řekla bych," dodala Agáta a změřila si Fesse podezíravým pohledem. Náhle se jí v očích zalesklo, jak vzhlédla: "Máme to dnes ale hezký den! Je nám tu docela útulno, co? Ale cožpak mne chcete doprovodit do mého hrobu?"
Gwen ztuhla. Pak se vypjala a bojovně vysunula bradu. "Bude-li to nutné, uděláme to." Obrátila se na Roda. "Mám pravdu, můj manželi?"
Rod se na ni upřeně zadíval. Dokonce i v tak napjaté chvíli si nemohl nevšimnout, že mu místo 'můj pane' řekla 'manželi'. Pak se jeho ústa zkřivila. "Ne, pokud tomu budu moci zabránit." Přistoupil ke svému černému koni a zalovil v sedlovém

vaku. "Fess a já tu máme pár hraček…" Vytáhl malý kompaktní váleček. "Teď venku zařídím clonu ohně, mezi nimi a námi. Mělo by je to pořádně vyděsit…"
"To je na dlouho nezadrží!" Agáta se začala chvět. "Ach, už chápu, jak to myslíš. Hlupáku! Blázne! Tím je jen rozzuříš! Prorazí tvými plameny; utlučou tě, roztrhají tě na kusy!"
"Myslím, že ne." Gwen se obrátila k ústí jeskyně. "Budu respektovat tvé přání a nesrazím je z římsy; ale mohu naplnit vzduch deštěm drobných kamínků. Nepochybuji, že je to naplní děsem."
"Když je vyděsíš, propadnou panice! A v panice srazí jeden druhého ze skály, kde v hloubce tisíce stop naleznou svou smrt!" vykřikla Agáta zoufale. "Nikoliv, děvče! Nesnaž se mne ochránit! Uleť! Jsi mladá a milována. Máš dítě a manžela! Máš před sebou ještě mnoho let a budou sladká, ačkoliv proti tobě půjde ještě mnoho takových hord!"
Gwen se toužebně podívala na své koště a pak na Roda. Odpověděl na její pohled pochmurným výrazem ve tváři.
"Leť, leť!" Agátě se v obličeji objevil starostlivý výraz. "Nemůžeš pomoci staré ženě v hodině její smrti, děvče! Umřeš-li tu se mnou, nijak mi tím neposloužíš! Jen to prohloubí vinu, která dolehne na mou duši!"
Rod poklekl najedno koleno před velkým balvanem a přisunul ho blíž ke vchodu do jeskyně. Gwen přikývla a postavila se za kamenný sloup. Kamínky na podlaze jeskyně se začaly pohybovat.
"Ne!" zvolala Agáta. "Musíš z tohoto místa uprchnout a musíš uprchnout rychle!" Obrátila se, uchopila koště a vrazila ho Gwen do rukou; nohy se jí odlepily od podlahy. Rod ucítil, že ho něco zvedlo a hodilo směrem ke Gwen. Zuřivě vykřikl a pokusil se tomu vzdorovat, ale stejně dopadl na koště. To se pod ním pohnulo a rozletělo se s nimi oběma k ústí jeskyně - a narazilo do neviditelné zdi, která se před nimi prohnula, zpomalila je a vrhla zpátky k staré Agátě. Srazili se navzájem a upadli na zem.
"Tak mohla by ses konečně rozmyslet?" Rod vyskočil na nohy a zkontroloval si pohmožděniny. "Chceš, abychom zmizeli, nebo ne…" Hlas mu selhal, když si všiml výrazu ve tváři staré čarodějnice. Hleděla přes jeho rameno k ústí jeskyně. Zamračil se a pomalu se otočil, aby zjistil, na co se dívá.
Vzduch ve vchodu do jeskyně se tetelil.
Tvář staré čarodějnice potemněla hněvem. "Harolde! Nech toho! Zmiz z toho vchodu a hned; to děvče musí odletět!"
Tetelení zesílilo, takže vypadalo jako clona horkého vzduchu.
Velký balvan před vchodem do jeskyně se pohnul.
"Ne, Harolde!" zaječela Agáta. "To nesmíš! Už tady bylo prolito příliš mnoho krve!"
Balvan se pomalu zvedl do vzduchu.
"Harolde!"
A pak, místo aby se zřítil dolů na šplhající vesničany, rychle vyletěl k nebi.
Urazil asi dvacet stop, když z útesu nahoře přiletěl roj šípů, které zazvonily o kámen a odražené se sesypaly do údolí.
Stará čarodějnice chvíli stála jako přimrazená a hleděla na tetelící se závoj vzduchu a balvan, který plavným obloukem odletěl k lesu.
"Harold," zašeptala, "šípy…"
Zatřásla hlavou a znovu se vzpamatovala. "Teď nesmíte vyjít."
"Zachránil nám život," vydechla Gwen s očima široce otevřenýma.
"Ano, to udělal; nahoře nad námi byli lučištníci čekající na letící čarodějnici. Možná čekali, že tam poletím já; ale já bych to neudělala, vždycky jsem čekala tady a bojovala s nimi. Takže se zdá, že o vás vědí. Stačilo by vyjít ven a proměnili byste se ve dva ježky."
Agáta se odvrátila, popadla Gwen za ruku a táhla ji s sebou do nitra jeskyně. "Alespoň ty tady nesmíš zemřít! Uvaříme spolu kouzlo, ty a já, takovou magickou bouři, jakou nikdo v téhle zemi ještě neviděl! Harolde!" zavolala přes rameno k tetelícímu se vzduchu. "Hlídej dveře!"
Rod se chtěl vrhnout za nimi a pak vztekle zaťal pěsti; cítil se pojednou přebytečným.
Agáta vzala z police malý železný kotel. S namáhavým hekáním ho táhla k železné trojnožce stojící na hrubém stole.
"Stárnu," zavrčela, zatímco ho věšela pod trojnožku, "jsem stará a slabá. Už je to mnoho let, co jsem v něm naposledy vařila lidské osudy."
"Lidské osudy…?" Gwen zvědavě přistoupila blíž. "Co to děláš, Agáto?"
"Co by, jen trochu vaření, dítě." Stará čarodějnice se zašklebila. "Copak jsem neřekla, že tu spolu uvaříme velké kouzlo?"
Odvrátila se a začala z polic snášet kamenné džbány. "Rozdělej oheň, dítě. Budeme žít, děvče, protože musíme; tato země nás ještě nepropustila."
Z Gwenina křesadla vyskočila jiskra. Gwen několikrát dýchla na troud a zakrátko už na dřevěných třískách poskakovaly veselé plamínky. Zatímco se oheň rozhořával, Gwen poznamenala: "Jsi nezvykle veselá na čarodějnici, která přišla o vše, po čem toužila, stará Agáto."
Stará čarodějnice se zachechtala a zamnula si své kostnaté ruce. "To je radost řemeslníka, mé dítě, kterému jde práce od ruky a vidí před sebou velké dílo, větší, než o jakém se jeho kupci snilo. Budu žít a mnohem radostněji a šťastněji, než kdy předtím, protože pro starou Agátu je ještě pořád práce a velké činy musí být vykonány. Zabránění tomuto boji bude největším dílem staré Agáty."
Vzala z police odměrku a začala odměřovat prášky z různých džbánů do kotle, pak vzala vařečku a začala jeho obsah míchat.
Gwen nasála páry, které z kotle stoupaly. "Co je to za odpornou kaši, Agáto? Nikdy jsem neslyšela, že by čarodějnice používaly takové způsoby k přivolání magie - kromě pohádek pro děti."
Agáta ustala v práci a zamyšleně se zadívala na Gwen. "Jsi ještě mladá, dítě, a o čarodějnictví toho víš sotva polovic."
Znovu se sklonila nad kotlem. "Je pravda, že naše moc tkví v našich myslích a jen v našich myslích. Ale také je pravda,

že jsi nikdy nepoužila víc, než maličkou část své moci, dítě. Neznáš její velikost a hloubku, barvu, chuť a vůni. Ve tvé duši jsou hlubiny, skrytá zákoutí, které jsi ještě neodkryla; a moc, která se v nich skrývá, nemůžeš vyvolat, kdy se ti zamane. Leží příliš hluboko, pohřbena za tvým dosahem. Musíš použít triků, abys ji vyvolala, úskoky a lsti, nikoliv přání." Zahleděla se do kouřícího a bublajícího kotle. "A tak musíš pracovat s bublajícími směsmi věcí, jež podporují moc, kterou si přeješ vyvolat ze svého srdce, mysli a duše. Peří kolibříka pro sílu, rychlost a let; včely pro jejich žihadla; vlčí mák pro bystrou mysl; saze z lampy pro kradmost a ticho noci; zimolez pro spojení se skálou útesu; popel ze srdce, když si přeješ vrátit se domů."
Zvedla vařečku; kaše z ní pomalu stekla zpět do kotle. "Nehoustne to dost rychle," zamumlala stará čarodějnice a znovu začala míchat. "Vrať džbánky zpátky na police, dítě; uklizená kuchyně je zárukou dobrého vaření."
Gwen vzala několik džbánků, ale vtom její pohled zabloudil k ústí jeskyně. Hluk teď byl mnohem hlasitější. "Stará Agáto, už přicházejí!"
První z vesničanů vtrhl do jeskyně mávaje kosou.
"Jejich křik jen zlepší chuť mé kouzelné polévky," řekla čarodějnice a zlověstně se zašklebila. Sklonila se nad kotlem a zachechtala se.
Vesničan narazil do neviditelné bariéry a ucouvl, zakopávaje o dva další, kteří se hnali za ním. Čtvrtý a pátý klopýtli o své ležící kamarády a sesypali se na jednu hromadu. Hromada se povážlivě zakymácela, jak se jeden z nešťastníků vespod pokusil postavit na nohy. Muži nahoře zaječeli, vyskočili a vrazili přímo do svých opozdivších se druhů.
Výsledek srážky byl poněkud prudký a římsa byla široká zrovna tak pro jednoho; muži uskakovali dopředu i dozadu, nebezpečně balancovali nad propastí, mávali rukama, aby získali zpět ztracenou rovnováhu, a ječeli strachem.
"Dobře, že je římsa tak úzká; nemohou sem vtrhnout víc než po jednom." Agáta omotala kolem držadla kotle hadr a zvedla ho z háku, až se při tom svaly na jejích rukou napjaly. "Trojnožku! Můj syn Harold je spíš duch než člověk, ale neudrží je dlouho, když je jich tak moc! Rychle! Rychle! Musíme mu spěchat na pomoc!"
Začala se belhat k ústí jeskyně. Gwen popadla trojnožku a vydala se za ní.
Zatímco umístila trojnožku a stará Agáta na ni znovu zavěsila kotel, udeřily o římsu dva dřevěné kůly, vyčnívající dvě stopy nad okraj.
"Žebříky!" vydechla Agáta. "Měli to dobře naplánované, jen co je pravda! Rychle dítě! Přines ten měch!"
Gwen se rozběhla pro měch, v duchu si přejíc, aby věděla, co má stará Agáta za lubem.
Když se vracela - a podala měch Agátě, která se hrbila nad kotlem u vchodu - objevila se na horní příčce žebříku vysoká vousatá postava. Muž namířil svou lesklou černou hůl proti ústí jeskyně. Hůl tlumeně zazvonila o kámen.
"Železné jádro!" Agáta namířila ústí měchu pod kotel a začala zuřivě dmychat. "Ta hůl se nesmí dotknout mého syna!"
Ale konec tyče už se dotkl tetelící se clony. Vzduchem zasršely jiskry. Muž vítězoslavné vykřikl a zatočil holí nad hlavou. Vesničané zařvali a pohnuli se k ústí jeskyně.
"Parchante!" zaječela Agáta. "Zatracený ďáblův spratku! Svrab a neštovice na tě! Zabil jsi mého syna!"
Divoce po něm šlehla pohledem a při tom pumpovala měchy jako šílená. Z kotle se zvedla pára a pomalu se začala valit proti davu.
Dav zastavil. Tváře se jim zkřivily smrtelným děsem. Na kůži se jim začaly objevovat malé rudé tečky. Začali ječet a zmítat se, vrážeje do svých druhů, jako by se bránili něčemu neviditelnému, co je bodalo a zraňovalo.
Dav okamžik vřel a dělil se na dvě strkající se části; pak zadní řady zaječely a daly se na útěk před přízračnými žihadly a za chvíli se ozývalo už jen dusání nohou na římse, vzdalující se od jeskyně.
Jen kazatel zůstal, vzdoruje roji přízračných včel, tvář rudou a napuchlou od jejich žihadel.
Stará čarodějnice pohodila hlavou a z hrdla jí zazněl hlasitý, chrčivý smích. "Máme je, děvče! Teď jsme je dostaly!" Pak se znovu sklonila nad kotlem, několikrát zadmychala měchem a odfrkla si: "Teď zaplatí za jeho smrt! Moje Eumenidy už je vyprovodí domů!"
Kazatel se s titánským úsilím vrhl kupředu a jeho hůl zavířila nad hlavami obou čarodějnic. Gwen skočila dopředu, aby svou starší kolegyni zaštítila, ale vtom už hůl odskočila a kazatel byl neviditelnou silou vržen proti stěně jeskyně.
Agátin vítězoslavný křik přehlušil i jeho bolestné úpění: "On žije! Můj syn Harold žije!"
Ale kazatel znovu pozvedl svou hůl a tvář se mu zkřivila záští a vztekem. "Slyšte mne! Slyšte Skolaxe! Roztrhejte je! Ukamenujte je! Nemohou nám vzdorovat! Zničte je - hned!" a se zvířecím řevem se vrhl proti svým obětem.
Rod skočil kupředu, uchopil hůl a jediným trhnutím ji kazateli vyrval z ruky. Ale dav už se zase s křikem a ječením blížil k ústí jeskyně. Prsty ukazovaly na čarodějnice, kosy se napřahovaly…
Pak světlo, oslepující světlo, exploze jasu, nova - tiché světlo všude kolem.
A ticho, hluboké a náhlé, a pak padání, padání temnotou, naprostou a všezaplavující, a chlad, který se jim zavrtával do kostí…

Část II.

Něco ho udeřilo do kotníků a odhodilo dozadu. Něco tvrdého, kotníky, boky, a ramena, a on reflexivně sklonil hlavu.
V temnotě zaplál oheň.
Táborový oheň, jenže hořel v malé železné kleci, černé tyče se sbíhaly do jednoho bodu.
Rodovy oči se zaměřily na klec pro uklidňující pocit, který mu geometrie skýtala v tom náhle bláznivém světle. Byl to čtyřstěn, oheň hořel uvnitř čtyřstěnu.
Ale co tady k čertu dělal?
A když už o tom byla řeč, kde bylo 'tady'?
Přeformuluj otázku, protože oheň a klec tu očividně patřily. Takže…
Co tu dělal Rod?
Zpátky k otázce číslo dvě: kde bylo 'tady'?
Rod začal vnímat podrobnosti. Podlaha byla kamenná, čtverce z černých bazaltových bloků a oheň hořel v plytké kruhové studni ohrazené bazaltem. Zdi byly daleko a těžko je rozeznával v tlumeném světle ohně; zdálo se, že jsou pokryté sametem nějaké temné barvy, ale ne černé. Rod zašilhal - vypadalo to jako nějaký těžký závěs.
K čertu se závěsy. Gwen…
Roda náhle zaplavil ochromující děs. Byl sotva schopen otočit hlavu, bál se podívat ze strachu, že by tam nemusela být. Pomalu přiměl svůj pohled k prohlídce zšeřelé místnosti, pomalu…
Asi deset stop před ním ležela velká černá masa: Fess.
Rod poklekl a zapátral po zlomených kostech, snaže se vidět věci z té lepší stránky. Uspokojený, že nemá žádné fraktury, vstal a opatrně vykročil ke koni.
Fess ležel velice klidně, což mu vůbec nebylo podobné; ale byl také velice ztuhlý, všechny klouby měl zablokované, a to znamenalo, že měl záchvat. Rod mu to nevyčítal: kdyby té cestě čelil při vědomí, dostal by záchvat sám - nebo by byl alespoň zralý na panáka, bourbonu například…
Sáhl pod sedlovou hrušku a nahmatal resetovací knoflík. Černý kůň se uvolnil, pak zase pomalu ztuhl a jeho velká hlava se zvedla. Jeho oči se otevřely, velké, hnědé a kalné. Ne poprvé Roda napadlo, jestli skutečně jsou - jak tvrdila oční specifikace - umělé.
Fess pomalu otočil hlavu, zatvářil se tak zmateně, jak jen koňská hlava z kovu pod syntetickou kůží dokáže, a pak se podíval na Roda.
"Mmměl… jsssem… zááách vat, RRRRodde?"
"Záchvat? Samozřejmě, že ne! Jen tě napadlo, že potřebuješ promazat, tak sis odskočil do nejbližšího servisu." Rod taktně nemluvil o tom, jak Fess před chvíli nezvaně 'zaskočil' do jeskyně.
"Jáá á jsssem… ssselhááál… ve chvíííli ohrrroženííí…"
Rod bolestně zkřivil tvář nad sebemrskačským tónem, který zazněl v robotových slovech, a pak ho přerušil. "Udělal jsi, co jsi mohl; a jelikož jsi mi v minulosti zachránil život už šestkrát nebo sedmkrát, rád přehlédnu, že máš občas záchvat."

Podrbal Fesse mezi ušima.
Robot na okamžik svěsil hlavu, pak vyskočil na nohy, až mu kopyta zazvonila na dlažbě. Jeho nozdry se rozšířily; a Rod měl divné tušení, že se zároveň zapnul i jeho radar.
"Jssme ve velkéé síííni," zamumlal robot; když už měl záchvat, alespoň se z něj rychle vzpamatovával. "Kamenné stěny jsou ověšeny těžkými sametovými závěsy; uprostřed hoří v plytké studni oheň. Obklopuje ji kov, mřížoví ve tvaru čtyřstěnu. Kov je slitina železa obsahující nikl a wolfram v následujících procentech…"
"Na tom nezáleží," řekl Rod spěšně. "Povšechnou představu mám." Náhle se zamračil a rozhlédl se kolem. "Také si myslím, že moje žena možná není mrtvá; kdyby byla, muselo by tu někde být její tělo. Unesli ji snad?"
"Lituji…"
"…ale údaje jsou pro analýzu nedostatečné…" zarecitoval Rod s ním. "Jasně, jasně. No dobře. Takže jak ji najdeme?"
"Lituji…"
"Přeskoč to. Jdu ji hledat sám." Dlaní se udeřil do čela. "Kde může být?"
"Ve vedlejší místnosti," zaduněl hluboký, znělý hlas. "Ujišťuji tě, že je nezraněná a daří se jí docela dobře. Agáta je tam také."
U ohně stál vysoký stařec s dlouhými bílými vlasy spadajícími mu na ramena a bílým plnovousem v dlouhé, temně modré mnišské kutně s kápí odhozenou dozadu. Háv měl ozdobený stříbrnými znameními zvěrokruhu, ruce trčící z volných rukávů měl založené. Oči měl pod bílými kartáči obočí lemované síťovím jemných vrásek; ale jeho oči byly čisté, teplé a přívětivé. Stál vysoký a ramenatý u ohně a pronikavě hleděl Rodovi do očí, jako by v nich po něčem pátral.
"Ať už jsi kdokoliv," řekl Rod tiše, "děkuji ti, žes mě dostal z té kaše, a zároveň žes mi zachránil život. Zjevně jsem tvým dlužníkem i za život své ženy a za ten ti děkuji ještě srdečněji."
Stařec se mírně usmál. "Nejsi mým dlužníkem, mistře Gallowglassi. Nikdo mi nic nedluží."
"A," pokračoval Rod pomalu, "ty zase nic nedlužíš nikomu. Je to tak?"
Čaroděj takřka neznatelně přikývl.
Rod potřásl hlavou a řekl: "Ty jsi Galen. A tohle je Temná věž."
Starý muž opět přikývl.
Rod kývl hlavou rovněž a zeptal se: "Proč jsi mne zachránil? Myslel jsem, že se o svět venku nestaráš."
Galen pokrčil rameny. "Občas se trochu nudím."
"Aha," řekl Rod, "takže jsi zachránil dvě čarodějnice, mého koně a mou skromnou maličkost jen proto, abys zabil čas."
"Chápeš rychle," řekl Galen, ukrývaje pod vousy potutelný úsměv. "Zrovna jsem neměl nic neodkladného na práci."
"Rode," zamumlal Fess, "analýza jeho hlasu nasvědčuje tomu, že ti neříká celou pravdu."
"A na to potřebuji počítač?" opáčil Rod suše.
Galen se lehce zamračil a naklonil se k Rodovi. "Říkal jsi něco?"
"Ehm, hmm - jen takovou hloupost o fyzikálních aspektech myšlení."
"Aha." Čaroděj znovu zvedl hlavu. "Pak tě tedy tyto otázky rovněž zajímají?"
Rod se už chystal odpovědět, když si vzpomněl, že hovoří s čarodějem, který se už čtyřicet let uzavírá před světem a celou tu dobu zvětšoval svou moc - a jistě ne pouhým fermentováním. "No, nic až tak hlubokého - spíš jen praktické aspekty."
"Všechny vědomosti jsou cenné," řekl čaroděj a v očích se mu zablesklo. "A jaké znalosti jsi získal?"
"No… Zrovna jsem získal nějaké zkušenosti z první ruky ohledně důležitosti předních laloků mozkových." Rod si poklepal na čelo. "Přední části mozku. Dozvěděl jsem se, že fungují jako tunel."
"Tunel?" Galen pozvedl obočí. "Jak to myslíš?"
Rod si vzpomněl, že původní majitel toho jména stvořil kdysi na úsvitu pozemské renesance první skutečný anatomický text. Zvláštní náhoda - nebo ne? "Zdá se, že mezi představami a slovy je jistá zeď. Představa může vyvolat skupinu zvuků - ale je to, jako by někdo klepal na zeď a někdo jiný na druhé straně podle toho klepání, řekněme… hrál na trubku."
Galen přikývl. "Nepřenese se tak myšlenka."
"Ne, jen skutečnost, že tam něco je. A přední část mozku" -Rod si znovu zaťukal na čelo- "vytváří něco jako otvor v té zdi a nechává pronikat myšlenky jako slova."
Galen pomalu přikývl. "Fascinující domněnka. Ale jak je možné ověřit její pravdivost?"
Rod pokrčil rameny. "Vstoupit do mysli někoho, kdo nemá přední mozkové laloky, řekl bych."
Galenův úsměv zmizel a jeho pohled se rozostřil. "To bychom jistě mohli - museli bychom však nalézt takovou osobu."
Rod se nedokázal ubránit smíchu. "Máme je, mistře čaroději - víc, než je nám milé. Mnohem víc! Vesničané je nazývají 'diví muži' a drancují naše pobřeží." Vzpomněl si na poplašnou zprávu a hryzlo ho svědomí. "Když o tom tak mluvím, drancují je i v tuto chvíli."
"Opravdu?" Zdálo se, že starý čaroděj je skutečně zaujat. "Nuže, až skončím s obvyklými zkouškami, vyšlu svou mysl do jednoho z nich!"
"Nespěchej na ně," poradil mu Rod. "Za to já spěchat musím! Potřebují mne doma, abych pomohl bojovat proti tvému zkušebnímu vzorku - a velice by mne potěšilo, kdyby tam má žena byla se mnou."
"To je přirozené." Galen se usmál. "A je tu ještě jedna osoba, kterou je třeba odvést z mé Temné věže."
"Agáta? Jo, tu potřebuji také - ale ne z téhož důvodu. Nevadilo by ti říct mi, kde jsou?"
"Pojď," řekl Galen a odvrátil se, "tvá žena je v jiné komnatě."
Rod se za ním chvíli díval, podivuje se starcovu náhlému spěchu; pak pokrčil rameny a sledoval ho, a Fess zase sledoval jeho.

Čaroděj šel prostornou místností, skoro jako by klouzal vzduchem. Sametovým závěsem prošli do mnohem menší komnaty - strop byl pouhých patnáct stop vysoko. Zdi byly opět ověšené sametovými draperiemi, tentokrát kobaltově modrými, a jednou velkou tapisérií. Na podlaze ležel orientální koberec a v každém jeho roku stálo velké černé vyřezávané křeslo. Mezi křesly stála lehátka v římském stylu. Uprostřed místnosti stál velký černý dřevěný stůl před pozoruhodně velkým krbem. Na něm leželo šest velkých svazků vázaných v teletině.
Rod si vší té nádhery příliš nevšímal; alespoň ne nádhery nábytku. O to víc pozornosti věnoval kráse své ženy. Její plamenně rudé vlasy docela hezky vynikaly proti kobaltově modrému pozadí. Stála u stolu a skláněla se nad otevřeným svazkem.
Když vešli dovnitř, vzhlédla. Tvář se jí rozzářila jako jitřenka. "Můj pane!" zvolala a vrhla se mu do náručí, přičemž ho skoro srazila; přitiskla se k němu a svými rty drtila jeho.
O malou věčnost později - možná půl minuty? - je vyrušil chraptivý hlas: "Ušetřte mne, děti! Mějte smilování s ubohou starou ježibabou, která nikdy v životě nepoznala ani desetinu vašeho štěstí!"
Gwen se vymanila z Rodova objetí a otočila se. "Odpusť, Agáto," omluvila se, pak se zády opřela o svého muže a ovinula si jeho ruce kolem pasu. "Nenapadlo mě…"
"Samozřejmě, že ne," skočila jí do řeči stará čarodějnice, ve tváři grimasu, která vzdáleně připomínala úsměv, "ale takové už je mládí a je třeba ho omluvit."
"Zahořklá babo!" zamračil se na ni Galen z celé výše své důstojnosti. "Chceš těm dvěma odpírat jejich právo radovat se jen proto, žes sama radost nikdy nepoznala? Copak se mléko lásky v tvých prsech tak srazilo, že nejsi schopna…"
"Právo!" odfrkla si čarodějnice zuřivě. "Ty se odvažuješ mluvit o 'právu', ty, který jsi mi ho odepřel…"
"Tvoje lamentování už znám nazpaměť," přerušil ji Galen a jeho tvář ztuhla jako kámen. "Netýrej jím znovu moje uši, neboť ti říkám stejně, jako už mnohokrát před tím, žes nikdy neměla právo činit si na mne jakýkoliv nárok. Muž není majetek, aby se bral a dával jako stará ohmataná mince. Jsem svobodný člověk a patřím jen sobě; nikdy jsem nepatřil žádné ženě a ze všech nejméně tobě!"
"Přesto jsi mi po právu patřil!" zavyla Agáta. "Byl jsi mi určen ještě před našim narozením, ano, ještě dřív, než Bůh ve své mysli stvořil tento svět. Je to tak jisté, jako že noci byl dán den, že jsi mi patřil; protože jsi stejně jako já čarodějnické krve a jsme stejného věku! Tvé nenávisti a tvé radosti jsou mými…"
"Až na jednu!" vyštěkl čaroděj.
"Všechny! Každá z tvých žádostí, tužeb a hříchů je stejná, jako mám já, třebaže se ukrývá hluboko ve tvém srdci!"
Galen škubl hlavou.
V Agátiných očích se radostně zablesklo. Postřehla svou příležitost a nemínila se jí vzdát. "Ano, tvé skutečné já, Galene, to, co ukrýváš v hloubi svého srdce, je stejné, jako moje! Žádostivost a tělesné slabosti, které jsou u mne veřejně známé a u tebe skryté, jsou naprosto stejné! Skrýval jsi je před světem tři desítky let! Nebyl jsi dost čestný ani sám k sobě; tajil jsi je před sebou samým jako před ostatními! Jsi pouhý zbabělec…"
"Zbabělec?" Galen jako by se náhle uvolnil a ve tváři se mu znovu objevil úsměv. "Ne, tohle jsem od tebe ještě neslyšel. Stárneš, Agáto. Dřív by ses tak snadno nenechala odvést od svých starých argumentů."
"Ani dnes ne," odsekla čarodějnice, "neboť tě nazývám zbabělcem pro tvůj nový a naprosto nemužný strach! Ty, který ses před celým světem ukryl za zdmi Temné věže; ty, který pohrdáš všemi lidmi, se bojíš odpovědnosti, kterou oni nesou statečně! Ty bys chtěl, aby tě považovali za svatého!"
Galenova tvář se napjala a oči se mu rozšířily.
"Svatý!" zakrákala Agáta a ukázala na něj prstem. "Svatý, horké a rujné krve! Svatý, který má přesně tolik lidských slabostí jako já, a velkou vinu k tomu! Větší, než je ta moje! Ano, větší, protože jsi mne svou falešnou domýšlivostí oloupil o mé místo vedle tebe! Protože po právu jsi můj, starý Galene; tys to byl, koho Bůh zvolil, aby se stal mým manželem dlouho předtím, než tvá matka poprvé zahlédla tvého otce! Po právu jsi měl být můj; ale ve své zbabělosti a nabubřelosti ses mne stranil!"
Galen ji chvíli pozoroval zasmušilým pohledem; pak se zhluboka nadechl a vypjal hruď: "Přijímám pouze ty kletby, které si zasloužím."
Agáta na něj zůstala civět s ústy pootevřenými; potom vydechla: "Tys to připustil!" Pak, po chvíli, se kysele usmála. "Nikoliv. Chtěl tím jen říct, že mi šestkrát nebo i víckrát zachránil život a je to tedy jeho chyba, že dnes žiji a proklínám ho."
Hrdě zvedla hlavu a oči jí zaplály. "A v tom je vidět, jak je slabý, neboť sobě pomoci nedokáže, a tak zachraňuje čarodějnice. Má to v povaze; on, který se holedbá, že nedbá o nikoho - ani o čarodějnice, ani o sedláky. Přesto však je strážcem a ochráncem všech čarodějnic; protože pokud by jen jediná z nás zahynula, přestože by tomu on mohl zabránit, jeho křičící svědomí by prorazilo slabostí jeho vůle, která touží po tichu, a v noci by ho pronásledovalo děsivými sny. Ano, může stát stranou a dívat se, jak poddaní a páni umírají, protože ti by ho rádi upálili; ale čarodějnice, která mu neublížila a zahrnovala ho vždy jen něhou a laskavostí - když měl dost odvahy a mužnosti, aby o ni požádal - tu nemůže ponechat na pospas smrti, která hrozí i jemu; proto nás zachránil, jako už stokrát před tím."
Odvrátila se. "Můžeš mu přisuzovat ctnost a soucit, chceš-li; ale já ho znám lépe."
"Je to přesně tak, jak říkala," odvětil stařec hrdě. "Nikoho nemiluji a nikdo nemiluje mne. Nikomu nic nedlužím; stojím stranou."
Stará Agáta se chraptivě zachechtala.
"Huh… ano," řekl Rod. Zdálo se, že pře bude trvat do nekonečna, a Rod by už byl velice rád někde docela jinde.
Jelikož se na něj Galen zamračil, rychle pokračoval: "Ano, hm, chci říct, díky za včasnou záchranu, Galene. Ale teď, když mne omluvíš, opravdu už bych se rád vrátil do Runnymede -ehm, že ano, Gwen?"
Náhle se odmlčel a zamračil se na starého čaroděje. "Hm, nepředpokládám, že bys pomýšlel na to vrátit se s námi, že

ne?"
Agáta pomalu zvedla hlavu a v očích jí zaplál oheň.
"Děkuji ti za laskavost, se kterou mi nabízíš svou pohostinnost," odpověděl starý čaroděj hlasem plným ironie. "Bojím se však, že ji ke své velké lítosti nebudu moci přijmout."
"Ach, ty toho lituješ, to jistě!" odsekla Agáta. "Samozřejmě, jsi přece ten nejlítostivější muž, s jakým jsem se kdy setkala - mně jsi alespoň přinesl lítost hlubokou jako hřích!"
Obrátila se na Roda a Gwen. "Na druhé straně tomu docela tak není; tito mladí lidé přece jen neodejdou s prázdnou! Pořád tady ještě žije alespoň jedna stará čarodějnice s pěti tucty let učení a praxe, která neopustí své krajany v době nouze! Jedna tady ještě žije, ano, třebaže tenhle starý vykleštěnec" - kývla hlavou směrem ke Galenovi - "míní zahálet a klidně se dívat, jak se z jeho soukmenovců stávají otroci! Má moc, která je stejně silná, jako jeho, tuto zemi ochrání!"
Rozpřáhla ruce. "Pojďme, ať už jsme co nejdál od toho starého sobce! Nedokáže myslet na nic jiného než na sebe."
"A ty snad ano?" odsekl Galen a sjel starou čarodějnici plamenným pohledem. "Vede tě snad k tomu činu něco jiného, než náklonnost k dětem, které jsi sama nikdy neměla?"
Agáta skoro viditelně vyrostla a už už se chystala říct něco hodně peprného; ale Galen zvedl ruku a odříkal: "Ať jste okamžitě v Runnymede!"
Vyšlehlo bílé světlo, oslepující, zraňující.
Když se trochu vzpamatoval z oslnění, mohl Rod vidět a stejně tak cítit Gwen ve svém náručí, což byl nanejvýš uklidňující pocit, třebaže se slunce právě proměnilo v novu.
Nejasně registroval rovněž Agátu, která se rozechvěle opírala o zeď, o šedou žulovou zeď.
Pak zahlédl i vysoký klenutý strop a houf mladých čarodějníků a čarodějnic, který je obklopoval s očima a ústy dokořán.
Jejich hlasy na ně chrlily příval otázek.
Jsme doma, pomyslel si Rod. Očividně to byla Čarodějnická věž v královském hradě v Runnymede.
Napadlo ho, co by se asi stalo, kdyby byl Galen tak šílený a poslal někoho k čertu.

Tvář jednoho čarodějníka se k nim přiblížila víc, než ostatní, neboť mladík poklekl na jedno koleno. "Lorde čaroději! Kde jsi byl?"
"V Galenově Temné věži," zachroptěl Rod a byl za to odměněn všeobecným obdivným vydechnutím. Rozhlédl se kolem a všude viděl oči kulaté jako oplatky. "A jestli někoho zajímá, jak jsme se ocitli tady - no, prostě nás poslal domů."
Mládenci a mladice se po sobě podívali. "My se také můžeme přenášet z místa na místo silou myšlenek," řekl jeden z čarodějníků, "ale nikdo z nás to nedokáže udělat s někým jiným."
"Nu což, Galen je přece jen trochu starší než vy, a stačil se naučit o nějaký ten trik víc." V duchu se však Rod podivil - to byl přece naprosto nový aspekt psychotronických sil, ne? Co se dá dělat, bude si muset zvyknout na stálá překvapení. "Ty se jmenuješ Alvin, mám pravdu?"
"Tak se zovu, lorde čaroději."
Rod si promnul oči. "Vybavuje se mi, že než jsem se vydal hledat Gwen, slyšel jsem, že diví muži zase útočí."
"Ano, mylorde. Tři jejich lodě byly pouze předvojem. Za nimi plula flotila tak velká, až moře zčernalo."
"Flotila?" Rod vyskočil na nohy. "Kolik jich vlastně připlulo?"
"Celá armáda," odpovědělo děvče stojící za Alvinem. "Jiným slovem se to nazvat nedá."
Rod se rozhlédl kolem. Uviděl velkého černého koně, který stál ztuhle s hlavou svěšenou mezi předními nohama. Rod k němu přistoupil a sáhl mu pod sedlo, kůň však zvedl hlavu a podíval se na něj. Rod se zamračil. "Tys neměl záchvat?"
"Samozřejmě, že neměl," odpověděl robot jen pro jeho uši, "jelikož už jsem to jednou zažil, věděl jsem, že je to možné. Šok tudíž nebyl dost velký, aby vyvolal záchvat."
"Takže," odtušil Rod, "jsi byl po celou tu dobu vzhůru."
Kůň zvedl hlavu výš. "Byl. Zaznamenal jsem to… všechno… a musím si to znovu přehrát… velice pomalu… pomalu…"
"Jen tak z čistě vody, co bys řekl, že se stalo? Stačí odhad."
"Předběžná analýza by nasvědčovala tomu, že jsme prošli jinou dimenzí." Fessovo tělo se otřáslo. "Alespoň já se rozhodl věřit, že tomu tak bylo."
"Jo." Rod polkl. "Hm. No… rozhodneme to později, ano?" Vsunul nohu do třmenu a vyhoupl se do sedla. "Teď pojedeme na pobřeží. Kde jsi říkal, že přistáli, Alvine?"
"U ústí řeky Fleuve, mylorde. Čekáme jako záloha a ještě jsme neslyšeli volání."
Rod si pozorněji prohlédl skupinku v místnosti a zjistil, že žádnému z nich nebylo víc než čtrnáct. Žádný div, že je nezavolali. Kdyby ano, znamenalo by to, že je situace už skutečně zoufalá. Rod přikývl. "Fleuve není příliš daleko. Pořád ještě mohu zasáhnout do boje." Naklonil se ze sedla a krátce políbil Gwen. "Udržuj oheň v domácím krbu, drahá. A přijď posbírat zbytky, až se obnoví tvé síly." Napřímil se v sedle a vrazil Fessovi paty do slabin. Černý oř zamířil ke dveřím, šeptaje: "Rode, dveřní překlad je příliš nízko."
"Já se sehnu. Vpřed a vzhůru, můj ocelový oři! Do boje!"
"Ještě jsi zapomněl 'šavle hore'," připomněl mu Fess.

Fess odbočil z cesty a pokračoval na jih monotónním, neúnavným, houpavým cvalem, který je vlastní jen elektrickým koním. Rod se pohodlně uvelebil v sedle a užíval si jízdy.
"Samozřejmě," řekl, "je pravděpodobné, že ten obrozenec je přesně to, na co vypadá, a nic víc - neurotický

nevysvěcený náboženský cvok. Ale nějak o tom pořád pochybuji."
"Shoda náhod je možná," přisvědčil Fess, "ačkoliv stěží pravděpodobná."
"Zvláště když jeho aktivity tak příhodně snížily naši bojeschopnost - příhodně pro opolidi, chci říct. A proč jinak by» s tím začal zrovna teď? Musel začít kázat týden nebo dva před tím, než se Kateřina pustila do verbování; jinak bychom měli alespoň pár dobrovolníků."
"Pak tedy můžeme předpokládat, že mezi těmi dvěma fenomény - válkou a kazatelem - je určitá korelace," řekl Fess.
"Korelace? K čertu! Pracuje pro ně, Fessi! Jak jinak se to dá vysvětlit?"
"Nemám připravenou žádnou alternativní teorii," připustil robot. "Ale pravděpodobnost přímé dohody je extrémně nízká."
"Ale jdi!"
"Uvaž fakta, Rode. Neandrtálci a kazatel jsou odděleni přibližně stovkou mil oceánu. Co víc, podle hlášení, které jsme obdrželi, neexistuje žádná fyziologická podobnost."
"To je fakt," připustil Rod. "Ale stejně…"
"Promiň, že tě přerušuji," skočil mu do řeči Fess, "ale… jak jistě víš, používám radar…"
"To doufám, když uháníš skoro stovkou!"
"Zrovna nám nad hlavou proletěly dva létající objekty."
Rodovi se sevřely útroby. "Byli to jen ptáci, že?"
"Bojím se, že ne, Rode."
Rod vzhlédl k obloze. Byly tam, už jen jako dva body mizející v dáli - košťata s ženskými pasažéry. "To ne!"
"Bojím se, že ano, Rode. Odhadl jsem jejich průměrnou rychlost na sto šedesát kilometrů v hodině. Samozřejmě je rovněž nutno přihlédnout k tomu, že se pohybují vzdušnou čarou."
"Dostanou se na bojiště před námi!" Rod poslal za oběma dámami hluboký povzdech. "No… vlastně bych měl být rád, že tam budou, aby nám pomohly… Gwen je dost rozumná, aby zůstala dost vysoko, že?"
"Doufám, že ne, protože budou muset všechny své síly věnovat boji se Zlým okem."
"Jo… na to jsem zapomněl. Dobře!" Rod si povzdechl a opřel se v sedle. "To je úleva."
"Myslel bych, že je to důvod k větší úzkosti, Rode," odtušil Fess trochu zmateně.
"Ne - protože pravděpodobně přistane na stanovišti Královských čarodejnických sil - a Tuan ji už ohlídá." Rod se zašklebil. "Bude v bezpečí sobě navzdory. Ale jen tak pro případ… šlápni na plyn, ano?"

"A potom se na nás nepřítel valil v nekonečných vlnách. Jeho dlouhých lodí byly myriády, dračí zhouba zaplavila moře po celé délce břehu a plivala divé muže po tisících. Vysocí byli a měli dlouhé špičáky, hlavy bez krků a Smrt jim hleděla z očí. Naši hrdinní vojáci zbledli a ucouvli; ale král jim zase dodal pevné mysli a oni se vrátili na svá místa. Potom se před nimi vztyčil Velký čaroděj a blesk roztrhl oblohu nad ním. Hlasem silným jako lovecký roh přísahal vojskům, že je jeho čarodějnice ochrání před Zlým okem, a tudíž mohou bez obav pochodovat na nepřítele a porazit ho, aby tak uchránili ženy, sestry a milky svoje. Odvaha se vlila do srdce každého z vojáků a tu se dali na pochod.
Leč diví muži taktéž zformovali svou bojovou linii a blesky se odrážely od jejich štítů a helmic. Zařvali zvířecí chtivostí a vyrazili proti vojům krále Tuana.
S válečným pokřikem na rtech vojáci zaútočili; leč každý z divých mužů zachytil svým pohledem dva z nich, možná tři, a zmrazil je na místech, kde stáli. Potom se diví muži zachechtali - ohavným, rouhavým smíchem - a vrhli se vpřed, by započali jatka.
Leč Velký čaroděj zavolal na svůj čarodějný lid, jenž z blízkého pahorku přihlížel bitvě, a oni spojili své ruce k modlitbě zesilujíce tak nesmírně svou moc, a takto zažehnali zlé kouzlo z myslí bojovníků. Vojska pak hněvivě vykřikla a vrhla se vpřed s kopími napřaženými; leč zaburácel hrom a blesk sjel z oblohy na zem, skočil divým mužům do očí a ti znovu zmrazili vojáky v jejich pohybu; a na svém pahorku čarodějnický lid ležel bez hnutí, jako by se jich sama Smrt dotkla - sežehnuti mocí démona Skřeta, který pronikl do jejich myslí.
A diví muži se zachechtali a máchli těžkými válečnými sekerami, žnouce řady královych vojáků jako zralé obilí.
Velký čaroděj zařval ve svém hněvu a rozjel se dolů k nim na svém oři Noci šíře kolem sebe zkázu svým ohnivým mečem, probíjeje se divými muži; tu jeho žena a prastará čarodějnice z hor uslyšely jeho křik a spěchaly do bitvy. Potom spojily své ruce a sklonily hlavy k modlitbě; a tak spolu dokázaly, co všechen čarodějný lid nedokázal - zlomily Skřetovu moc a zažehnaly kouzlo z mysli vojáků. Příliš mnoho jich však už padlo; byli hotovi bránit sebe sama, leč nic víc.
Tu Velký čaroděj znovu zaútočil na řady divých mužů, prozpěvuje prastarou válečnou píseň, a vojáci to slyšeli a jejich srdce pookřála. S novými silami se vrhli do boje a postupujíce krok za krokem, drtili divé muže, dokud nezavládla noc.
Tu je král Tuan odvedl z prokletého pobřeží, kde tolik jejich druhů zaplatilo životem; tu přivedl je na blízký vrch - zraněné, unavené, avšak stále vládnoucí zbraněmi - přikázal jim, aby si ošetřili své rány, a řekl jim, že jejich čas ještě přijde.
A Velký čaroděj zamířil ke své ženě na vršku, by se poradili, jak mohou divé muže přemoci; obludy zanechali vprostřed jejich mrtvých; oni hloubili velké jámy, ve kterých se skrývali."

-Chilldova Kronika panování Tuana a Kateřiny

Fess docválal na hřeben kopce a Rod spatřil tu nejzbědovanější sbírku nezletilých čarodějníků a čarodějnic, jakou kdy viděl. Leželi nebo seděli na zemi, se svěšenými hlavami se choulili do přikrývek. Bratr Chillde procházel mezi nimi a rozdával kouřící džbánky. Roda napadlo, co v nich asi je - a ještě víc ho zajímalo, co by asi lord opat řekl, kdyby se

dozvěděl, že bratr Chillde pomáhá čarodějníkům. Zdálo se, že malý mnich je přinejmenším poněkud neortodoxní.
Pak si všiml, že jedna z postav zavinutých v přikrývkách je jeho žena.
"Gwen!" Seskočil z Fessova hřbetu, přiběhl k ní a poklekl u ní na jedno koleno. "Jsi… jsi…" Slova se mu vzpříčila v hrdle, a tak ji raději uchopil a sevřel do náručí. "Cítíš se dobře…?"
"Jsem docela v pořádku, můj pane," odpověděla vyčerpaně; ale odstrčit se ho nepokusila. "Měl by ses raději postarat o ty ubohé děti - a ubohou starou Agátu."
"Raději se starej o sebe," odsekla babice nevrle. "Já už jsem zase skoro při plné síle." Ale vypadala stejně přepadle, jako okolo ležící teenageři.
"Co se stalo?" zeptal se Rod.
Gwen se od něj trochu odtáhla a potřásla hlavou. "Moc toho nevím. Když jsme přišly, Toby a všechny ty malé čarodějnice a čarodějníci leželi v bezvědomí na zemi a naši vojáci stáli na pláži jako sochy. Diví muži se procházeli mezi nimi a vesele je vyvražďovali. Tehdy jsme stará Agáta a já spojily ruce, abychom vrhly kouzlo proti jejich Zlému oku - a, ach, můj pane!" Otřásla se. "Myslela jsem, že budu rozdrcena pod těžkým černým oblakem, který na nás ležel jako nějaký velký, měkký…" Zarazila se, jako by si nemohla vzpomenout na patřičný výraz. "Bylo to jako břicho velkého tlustého muže, které na nás tlačilo - temné a dusivé. Zdálo se, že dokáže pohltit veškerou moc, kterou jsme proti němu opřely; klesaly jsme pod jeho tíhou, Agáta i já; konečně se nám podařilo zvednout ho z myslí vojáků, aby se mohli alespoň bránit - ačkoliv už nic víc, neboť byli zle zdecimováni. Potom sjel po nebi blesk a ten velký temný žok nás zavalil." Potřásla hlavou a zavřela oči. "To je vše, na co si vzpomínám."
"A nebylo toho málo."
Rod vzhlédl; bratr Chillde stál poblíž a oči mu plály. "Tvá žena, mylorde, a tato ctihodná ježibaba dokázaly svou moci zadržet divé muže dostatečně dlouho."
"Dostatečně na co?"
"Aby král Tuan stačil ustoupit se zbytkem vojáků tady nahoru, dost daleko, aby ho diví muži nepronásledovali. Nikoliv, zůstali dole a kopou si hroby."
"Sobě nebo nám?" zeptal se Rod. Vyskočil na nohy, ještě naposledy stiskl Gwen ruku a vydal se nahoru po úbočí vrchu.
Sto stop níže se řeka stáčela do dlouhé, ladné křivky - luku; a diví muži tvořili jeho tětivu. Kopali, ale nikoliv hroby, nýbrž zákop s ochranným valem. Byl už skoro hotov. Rod se podíval dolů a zaklel; čekaje hotové peklo, až se je odtamtud budou snažit dostat!
Potom uviděl, co leželo na přivrácené straně valu - neuspořádaná řada zkrvavených těl v barvách krále.
Rod zaklel znovu. Pak si odplivl. "Plánovali to. Přesně tohle chtěli. Někdo ten nápad podsunul do Gweniny mysli - myšlenku, aby vyhledala starou Agátu; někdo řekl tomu bláznivému kazateli, aby zrovna v tu chvíli zaútočil na Agátinu jeskyni. Zrovna včas, abych musel odjet a při útoku tu nebyl! Zatraceně!"
"Nesuď se tak přísně, lorde čaroději," řekl Tuan za jeho zády unaveně. "Nebyla to tvá nepřítomnost, co zavinilo naši porážku."
"Ano?" Rod se ohlédl. "A co potom?"
Tuan si povzdechl. "Moc jejich Skřeta, ať se nám to líbí, nebo ne!"
"Ne!" Rod se otočil na podpatku a zadíval se na pláž. "Se vší rozhodností 'ne'! Ten jejich Skřet nemůže být nic jiného než dřevěná modla, Tuane! Je to jen pověrčivost, čirá pověrčivost!"
"Říkej si, co chceš." Tuan pokrčil rameny. "Pak to tedy bylo Zlé oko divých mužů. Nemysleli jsme, že jeho síla může být tak velká, že rozmetá mysli našich čarodějnic a zmrazí naše vojáky v půli pohybu. Pak už je mohli diví muži vraždit dle libosti."
"Byl to blesk," zaskřehotala Agáta dutým hlasem.
Tuan se k ní otočil a zamračil se. "Kdo je ta dobrá stařena, lorde čaroději? Vděčíme jí za mnoho, a přitom ani neznáme její jméno."
"To jen proto, že jste ještě nebyli představeni. Je, hm, no… dalo by se říct, že je svým způsobem slavná."
Agáta se zašklebila a tvář se jí od bolesti hlavy zkřivila do grimasy. "K čemu ty okolky, lorde čaroději. Pověz to rovnou, i když to není příjemné. Nazývají mne Zuřivá Agáta, veličenstvo." A v pokusu o poklonu sklonila hlavu.
Tuan vytřeštil oči a Rod si v tu chvíli uvědomil, že král je dost mladý, aby měl chůviny strašidelné povídačky v živé paměti. Ale Tuanovi odvaha nikdy nescházela; přinutil se k úsměvu, zhluboka se nadechl, vypjal hruď a přistoupil ke staré dámě. "Máš můj nejhlubší dík, ctihodná paní, protože bez tebe by mí muži byli pouhým masem na jatkách."
Agáta si ho změřila zpod přivřených víček; pak se pomalu usmála. "Hlava se mi div nerozskočí a bolest cítím v každém údu; avšak pro tak milé poděkování bych to udělala znovu." Úsměv se jí z tváře vytratil. "Ano, dokonce i bez něj; protože mám za to, že jsem dnes zachránila několik životů a mé srdce se tomu raduje."
Tuan stál mlčky a hleděl na ni.
Pak si odkašlal a obrátil se na Roda: "Tohle má být horská čarodějnice, lorde čaroději? Vždycky jsem myslel, že všechny staré čarodějnice jsou zahořklé a nenávidí celé lidstvo."
"Už je to tak, že tahle ne," řekl Rod pomalu. "Nemá jen ráda způsob, jakým se k ní lidé chovali…"
"Ále, nechte těch tlachů!" odsekla Agáta. "Nenávidím všechny muže a všechny ženy - pokud jim nejsem nablízku."
Tuan se obrátil zpátky k ní, pomalu přikývl a v očích se mu zalesklo. "Nuže, Bůh tě opatruj. Protože pokrytci, jako jsi ty, by zmátli samotného ďábla! Chvála Bohu, že jsi tu byla s námi!"
"A hanba, že já tu nebyl!" zabručel Rod a znovu se zadíval na neandrtálské ženisty.
"Už zase jsi to řekl!" zvolal Tuan podrážděně. "Co je to s tebou, lorde čaroději? Proč říkáš, žes tu nebyl, když jsi tu ve skutečnosti byl a bojoval stejně statečně jako ostatní - ano, ba mnohem statečněji!"

Rod ztuhl.
Pak se otočil na podpatku. "Cože?!"
"Byl jsi tady, jistě." Tuan stiskl čelisti. "Byl jsi tu a diví muži tě nedokázali ochromit."
"Toť pravda, nedokázali to!" zvolal bratr Chillde s tváří planoucí vzrušením. "Prorazil jsi jejich linií, lorde čaroději, jako opravdová bouře, a rozséval jsi kolem sebe smrt plamenným mečem. Pět každou ranou jsi skolil! Celou jejich linii jsi rozbil a rozmetal! To tys dodával odvahy našim vojákům a zabránil jsi, aby propadli beznaději."
"Ale… to je nemožné! Já…"
"Je to přesně tak, jak řekl, můj pane." Gwenin hlas byl slabý, ale neochvějný. "Z tohoto vrchu jsem viděla daleko; a tys to byl, kdo vedl vojsko, přesně, jak ten dobrý mnich řekl."
Rod na ni vytřeštil oči a zbledl. Pokud ho ona nepoznala, kdo jiný?
Pak se znovu otočil a dlouhými kroky se pustil dolů ze stráně.
"Stůj, lorde čaroději! Kam jdeš?" Tuan se rozběhl, aby s ním udržel krok.
"Najít očitého svědka," odsekl Rod. "Dokonce i Gwen se mohla na tu vzdálenost zmýlit."
Sklouzl ze svahu a zastavil se před skupinkou vojáků, kteří se krčili ve stínu skalního převisu. "Ty tam, vojáku!"
Voják zvedl rozcuchanou světlovlasou hlavu, přidržuje si na obličeji improvizovaný obvaz.
Rod se ohromeně zarazil. Pak poklekl a opatrně sejmul cár látky z rány. Voják vyjekl a ztuhl. Rod pocítil, jak se mu sevřelo srdce; ta tvář náležela chlapci, ne muži! Pozorně se podíval na ránu a zkontroloval ji. Pak vzhlédl k Tuanovi.
"Trochu pálenky."
"Tady je," zachroptěl mladý voják.
Rod se podíval dolů a uviděl láhev. Nalil trochu pálenky na ránu a voják vyhekl a oči mu skoro vylezly z důlků. Rod si rozhalil kabátec a utrhl cár látky ze své košile. Prsty sevřel okraje rány k sobě a začal ji pečlivě obvazovat. "Hodně to krvácí, ale zraněno je jen maso. Později by to chtělo pár stehů." Podíval se mladému válečníkovi do očí. "Víš, kdo jsem?"
"Ano," vydechl mladík. "Jsi lord Velký čaroděj."
Rod přikývl. "Viděl jsi mne už dřív?"
"Samozřejmě! V bitvě jsi stál vedle mne! Nebyl jsi ode mne dál, než jsi teď!"
Rod vytřeštil oči. Pak pomalu řekl: "Jsi si tím jist? Myslím dokonale jist?"
"Jistěže, pane! Cožpak to nebyl právě pohled na tebe, jenž mi zabránil otočit se a v hrůze prchat!" Náhle mladík vyvalil oči a celý zrudlý studem se rozhlédl po svých druzích; ale ti jen souhlasně přikývli.
Mladý voják vzhlédl, konečně si všiml, že poblíž stojí král, a skoro omdlel.
Rod ho uchopil za rameno. "Takže jsi mne viděl. Opravdu jsi mne viděl."
"Na mou čest, mylorde." Mladíkovy oči zaplály. "Opravdu jsem tě viděl." Pak sklopil oči a zasmušil se. "A přece - je to divné."
"Divné?" Rod se zamračil. "Proč?"
Mladý voják se kousl do rtu; pak z něj slova vyrazila jako příval. "V boji ses mi zdál vyšší - o hlavu, možná i o víc! Přísahal bych, že ses tyčil nad všemi vojáky! A zdálo se mi, že žhneš…"
Rod z něj nespouštěl oči.
Pak dokončil obvazování. "Hm, ano. Však víš, jaké je to při boji. Všechno se zdá větší, než doopravdy je - zvláště pak muž na koni."
"To je pravda," připustil mladý voják. "Byl jsi v sedle."
"Správně," přikývl Rod. "Na velkém grošovaném koni."
"Nikoliv, pane." Mladý voják se nesouhlasně zamračil. "Tvůj oř byl černý jako noc."

"Uklidni se, Rode," zamumlal Fessův hlas, "nejsi prostě ve své kůži."
"Opravdu?" Rod se poplašeně rozhlédl.
"To bylo myšleno obrazně," ujistil ho robot. "Sniž hladinu adrenalinu ve své krvi - docela určitě nejsi rozpolcená osobnost."
"Rád bych si tím byl jist." Rod se zamračil na vojáky kolem. Procházel táborem a prohlížel, co zbylo z Tuanovy armády. Ať už tu v průběhu boje byl, nebo ne, pouhý pohled na něj vracel vojákům odvahu. Osobně se cítil nesvůj a trochu i provinile, ale…
"Tvoje osobní přítomnost má kladný vliv na morálku mužstva, Rode," zamumlal Fess.
"Vypadá to tak," odtušil Rod. Soukromě si nebyl jist, jestli se 'neukazuje' jen proto, aby si dokázal, že je doopravdy sám sebou. "Myslím, že ten fenomén je naprosto nemožný, Fessi. Ale ty pro to nějaké vysvětlení určitě máš, že ano?"
Vojáci k němu vzhlíželi se zbožnou bázní. Rod zaskřípal zuby; věděl, že se táborem nese fáma, že lord čaroděj hovoří se svým 'démonem služebníčkem'.
"Jistě, Rode. Má to všechny příznaky masové hysterie. V průběhu boje potřebovali pocit, že lord Velký čaroděj stojí při nich, aby čelil magii divých mužů. Pak si jeden z vojáků v zápalu boje zmýlil nějakého jiného rytíře s tebou a zvolal: 'Popatřte na Velkého čaroděje!' a jeho druhové, kteří byli příliš zaměstnáni bojem, nabyli pocitu, že tě viděli."
Rod nikterak přesvědčeně přikývl. "Takže pouze případ zmýlené totožnosti."
"Lorde čaroději?"
"Ano?" Rod se obrátil a podíval se na starého prošedivělého seržanta, který seděl v blátě. "Co se děje, vojáku?"
"Moji hoši mají hlad, lorde čaroději." Starý muž ukázal hlavou na skupinku asi tuctu mladíků, kteří posedávali kolem.
"Dostaneme nějaké jídlo?"
Rod na něj chvíli hleděl.

Nakonec řekl: "Ano. Ale bude to ještě chvíli trvat. Špatné cesty a pomalé vozy - však to znáš."
Starcova tvář se uvolnila. "Ano, mylorde."
Když Rod odcházel, zaslechl ještě, jak voják říká: "Zato on určitě ne." Muž vedle něj pokrčil rameny. "Král je král. Co ten ví o obyčejných válečnících? Co mu záleží na tom, budeme-li ochromeni a zabiti?"
"Králi Tuanovi na tom záleží velice," řekl jiný voják rozhořčeně. "Cožpak si nevzpomínáš, že byl Králem žebráků, než se stal králem Gramarye?"
"Ale přece… je lordův syn…" Zdálo se, že druhý voják se tak snadno přesvědčit nedal. "Copak se šlechta stará o životy svých poddaných?"
"Určitě sám nevěříš, že marní životy vojáků zbytečně?"
"A proč by ne?"
"Protože je ten nejlepší generál, proto!" zvolal první rozhořčeně. "Neposlal by nás bezhlavě na smrt; na to je příliš dobrý voják! Protože jak by mohl vyhrát bitvu, kdyby měl příliš malé vojsko?"
Jeho druh se zatvářil zamyšleně.
"Bude s námi zacházet tak obezřetně, jako kupec se svým zlatem." První voják se zády opřel o svah. "Nikoliv, nepošle nás proti nepříteli, pokud nebude přesvědčen, že většina z nás přežije a slavně zvítězí."
Druhý voják se usmál. "V tom máš možná pravdu - neboť co je to za generála, který nemá žádné vojsko?"
Rod nečekal na odpověď; šel dál, ohromen tím, co právě slyšel. Tuanovi vojáci měli ze Zlého oka skutečný strach. Večeře, ano; být poslán proti divým mužům s přesilou na druhé straně, ano; ale magie? Ne. Ne, pokud Tuan bude moci doufat v patřičné protikouzlo. "Vezmi jednoho průměrného pozemšťana," zabručel, "postav ho proti skutečně fungujícímu Zlému oku - a uteče tak rychle, že za ním nezůstane ani ta příslovečná žíznivá čára. Ale tihle hoši to berou tak, jako by to byl nový typ samostřílu."
"Je to pro ně trochu víc," zamumlal mu Fess za uchem. Stál nahoře na útesu a díval se, jak Rod prochází táborem. "Vyrostli s magií, Rode - stejně jako jejich otci, dědové a jejich předci - po pětadvacet generací. Ten fenomén je neděsí - jen pravděpodobnost, že magie nepřítele bude silnější než oni."
"To je pravda." Rod našpulil rty a přikývl. Když vzhlédl, uviděl bratra Chilldeho, jak obvazuje hlavu starého vojáka. Muž křivil tvář bolestí, ale snášel ji filozoficky. Rod si všiml několika jiných jizev; nebylo pochyb, že muž byl na něco podobného zvyklý. Rod přistoupil k mnichovi. "Je tě vidět všude, dobrý muži."
Bratr Chillde se na něj usmál. "Dělám co mohu, lorde čaroději." Jeho úsměv však nebyl tak zářivý, jako dřív.
"A děkuji ti za to i za své muže - ale jsi jen člověk, bratře. Potřebuješ si sám trochu odpočinout."
Mnich se podrážděně zamračil. "Tyto ubohé duše stále ještě potřebují mé pomoci, mylorde. Dost času k odpočívání bude, až budou všichni zranění ošetřeni, jak je v mých silách." Povzdechl si, vstal a prohlédl si ovázanou hlavu. "Ulehčoval jsem odchod těm, kteří už nemohli doufat, jak jen to šlo. Teď je čas myslet na živé." Podíval se Rodovi do očí. "A na to, jestli jsme udělali vše, aby živí zůstali."
"Ano," řekl Rod pomalu, "král a já uvažujeme stejně."
"Samozřejmě!" v jeho hlase zazněla ironie. "Tím jsem si jist, ale - jaký druh pomoci jsi měl na mysli?"
Myšlenka už stačila vykrystalizovat. "Čarodějnice - víc čarodějnic. Podařilo se nám přemluvit jednu ze starých čarodějnic, aby se k nám připojila."
"Ano." Bratr Chillde vzhlédl k vrcholu kopce. "Viděl jsem, jak ona sama a tvá žena dokázaly zabránit divým mužům v použití oka, zatímco naši vojáci ustupovali. Vlastně jsem to zapisoval do knihy, zatímco dole zuřila bitva."
Rod to předpokládal - vlastně to mnichovi právě proto řekl. Zdálo se, že je to jediná dosažitelná středověká obdoba žurnalisty, není-li po ruce žádný pěvec.
Bratr Chillde se znovu podíval na Roda. "Tvá žena musí být skutečně mocná."
Rod přikývl. "Máme spolu zajímavé manželství."
Bratr Chillde se pobaveně usmál a starý voják se zachechtal. Pak mnich pozvedl obočí. "A ta ctihodná čarodějnice, která ji doprovázela - ta také musí vládnout pozoruhodnou mocí."
"To ano," řekl Rod pomalu. "Jmenuje se Zuřivá Agáta."
Hlava starého vojáka se vymrštila. Vytřeštil oči; dva nebo tři jiní vojáci sebou trhli a podívali se jeden na druhého. Ve tvářích se jim objevil strach.
"Rozhodla se, že je mnohem zábavnější lidem pomáhat, než jim škodit," vysvětlil Rod. "Vlastně se rozhodla, že zůstane s námi."
Všichni vojáci v doslechu se začali šklebit.
"To je skvělé!" Bratr Chillde se rozzářil. "A najdeš víc takových stařen?"
Rod přikývl. "Alespoň několik, doufám. Každá čarodějnice se počítá, bratře."
"Samozřejmě, že ano! Bůh ať požehná tvému úsilí!" zvolal mnich. A když se Rod odvrátil, začal bratr Chillde obvazovat dalšího vojáka, řka: "Slyšeli jste to? Velký čaroděj chce přivést staré čaroděje a čarodějnice, aby nám pomohli v našem boji!"
Rod se sám pro sebe usmál; právě tohle potřeboval! Ráno bude každý voják v armádě vědět, že může bojovat s plným nasazením - a že mu záda kryjí nejmocnější z čarodějnic.
Náhle se zarazil. Obrátil se a znovu se podíval na svah kopce. Tuan tam stál, rýsující se proti rozbouřenému nebi, ruce založené, obhlížel zbytky svého vojska.
Nemůžeš svým vojákům lhát. Nakonec by to vedlo k úplnému rozpadu morálky - a potom by odmítli bojovat, protože by si nebyli jisti, že když do toho půjdou, nezahodíš jejich životy nadarmo.
Rod slíbil, že sežene víc čarodějnic; teď by měl jít přesvědčit Tuana.
Tuan zvedl hlavu, když k němu Rod přišel po svahu kopce, a vytrhl se ze svého zadumání. "Zlý den, Rode

Gallowglassi. Nanejvýš zlý den."
"Vskutku." Rod si všiml, že užil jeho jména a ne jeho titulu; mladý král byl skutečně znepokojen. Postavil se vedle Tuana a podíval se dolů do údolí. "Na druhé straně, mohlo to být horší."
Tuan na něj chvíli mlčky hleděl. Pak pochopil a jeho tvář se uvolnila; zavřel oči a přikývl. "Vskutku mohlo. Nebýt morální podpory, kterou jsi dodal vojskům… tvé ženy a Zuřivé Agáty… vlastně všech čarodějnic…"
"A čarodějníků," připomněl mu Rod. "Nezapomínej na čarodějníky."
Tuan se zamračil. "Spolehni se, že nezapomenu."
"Dobře. Pak by ti nevadilo, kdybych se pokusil vyhledat nějaké další."
"Ne, to by mi určitě nevadilo," řekl Tuan pomalu. "Jenže kde je chceš nalézt?"
Rod si povzdechl a potřásl hlavou. "Naše dámy měly dobrý nápad, Tuane. Měli bychom začít s verbováním."
Tuanova ústa se zkřivila v hořkém úšklebku. "Který mladý čaroděj nebo čarodějnice se přihlásí teď, když ten bláznivý kazatel zvedl celou zemi proti nim?"
"Mnoho ne," připustil Rod. "Proto jsem řekl, že Gwen měla dobrý nápad."
Tuan se zatvářil nechápavě a zamračil se ještě víc. "O čem to mluvíš?"
"O těch starých, můj vůdce - a začal bych Galenem."
Po prvé od chvíle, kdy ho znal, uviděl Rod v Tuanových očích strach. "Rode Gallowglassi - víš vůbec, o kom mluvíš?"
"Ano - o dospělém čaroději." Rod se zamračil. "Co je na něm tak špatného? Copak nechceme mít na své straně trochu víc mystické moci?"
"Ano - pokud bude skutečně na naší straně!"
"Nebude," zaskřehotala Agáta z balvanu vzdáleného nějakých dvacet stop od nich. "Nedbá o nic, vyjma sebe."
"Možná." Rod rozmrzele pokrčil rameny. "Ale zkusit to můžeme, ne?"
"Můj pane," řekla Gwen měkce, "už jsem ti to říkala dřív: je to blesk, co jim dodává jejich sílu - a ani starý Galen nemůže bojovat proti bleskům."
Rod se k ní pomalu otočil a v očích se mu objevilo zvláštní světlo. "To je pravda, říkala jsi to, že?"
Gwen přikývla. "Osvobodily jsme mysli našich vojáků z moci Zlého oka - ale po nebi sjel blesk a najednou všechny čarodějnice ležely v bezvědomí. Pak byli vojáci znovu ochromeni a diví muži je kosili jako trávu v létě."
"Blesk," zopakoval Rod zamyšleně.
Obrátil se a udeřil pěstí do dlaně. "Tohle je ten správný klíč, nemám pravdu? Blesk. Ale jak? Proč? Odpověď musí být nasnadě, musím ji jen nalézt a z proFESSIonálního hlediska by to nemělo být tak těžké."
"Tady, Rode," ozval se jeho mentor.
"Proč by mělo být Zlé oko mocnější, zrovna když se zableskne?" zeptal se Rod jakoby sám sebe.
Robot na půl sekundy zaváhal a pak odpověděl: "Bezprostředně před zablesknutím se v důsledku ionizace extrémně sníží odpor prostředí na dráze blesku, takže se vytvoří jakýsi vodič mezi litosférou a ionosférou."
Rod se zamračil. "Ano?"
Tuan se zamračil rovněž. "Co jsi říkal, lorde čaroději?"
"Jen jsem mluvil sám se sebou," odpověděl Rod rychle. "Dialog se svým alter ego, dalo by se říct."
Fess si přerušení nevšímal. "Ionosféra může rovněž sloužit jako vodič, ve kterém by proud mohl být směrován s velkou přesností."
Rodovy rty se zformovaly do tichého O.
Gwen se s povzdechem posadila. Už dávno se naučila trpělivě snášet výstřednosti svého manžela. On by byl vůči těm jejím taky trpělivý, kdyby nějaké našel (psychotronické síly nepovažoval za výstřednost).
Fess pokračoval. "Ionosféra může sloužit jako vodič mezi libovolnými dvěma body na zemi - což nás přivádí k myšlence dálkového spojení a určité energie, která má být přenesena z jednoho místa na druhé. Existuje několik možností využití. Signály mohou v takovém případě cestovat via ionosféra lépe, než při primitivním užití…"
"A taky energie," zamumlal Rod. "Nejen signály. Energie."
Gwen vzhlédla a zatvářila se vyděšeně.
"Přesně tak, Rode," přisvědčil robot, "ačkoliv pochybuji, že by to bylo uskutečnitelné s více něž několika watty."
Rod pokrčil rameny. "Řekl bych, že psychotronické síly pracují s miliwatty."
Tuan se zamračil. "Mili-co?"
"To je pravda. U psychotroniky není třeba velkého proudu energie."
Tuan se zatvářil podezíravě. "Rode Gallowglassi…"
"Všechno, co je třeba," pokračoval Fess, "je svést energii na úroveň země."
"A k tomu dochází tak, že blesk zionizuje ovzduší mezi ionosférou a zemí, ano! Ale jak dostaneš energii do ionosféry?"
Tuan se podíval na Gwen; oba dva vypadali znepokojeně.
Stará Agáta zaskřehotala: "Co je to za mumlání?"
"To," odvětil Fess velkoryse, "je jejich problém, ne náš."
Rod si odfrkl. "Myslel jsem, že bys měl být přísně logicky založený!"
V Tuanově obličeji se zračila rostoucí netrpělivost. "Rode Gallowglassi, jsi si vědom, ke komu mluvíš?"
"Huh?" Rod se rozhlédl. "Ach ne, ne k tobě, vaše veličenstvo. Hovořil jsem, hm… se svým , ehm, služebníčkem."
Tuanova spodní čelist podnikla smělý pokus seznámit se s jeho prsty u nohou. Rod v tu chvíli mohl v jeho očích číst obrovský nárůst své vlastní čarodějnické reputace.
"Tak." Rod se dotkl ukazováčkem svých našpulených rtů. "Někdo za mořem propůjčil divým mužům velký náboj psychotronické energie - v elektrické formě, samozřejmě; předpokládáme, že celá psychotronika je v podstatě elektřina. Opolidé tuto energii soustředili do svých vlastních projektivních telepatů a ti ji poslali do myslí vojáků - zdá se, že je při

tom důležitý oční kontakt…"
"Pravděpodobně slouží k zaostření výboje. Necvičené mysli zřejmě takovou berličku potřebují, Rode," domníval se Fess.
"A z myslí vojáků přetekl do myslí čarodějnic a omráčil všechny, které na něj byly naladěny! Jen dočasně, díky Bohu!"
"To je docela výstižné shrnutí situace, Rode."
"Zbývá jediná otázka; Kdo je na druhém konci linky?"
"Ačkoliv chybí dostatečné důkazy," řekl robot opatrně, "to, co máme, nasvědčuje, že jako donorové slouží ostatní opolidé."
"Možná, možná." Rod se zamračil. "Ale pořád mi to nějak nepřipadá jako prostá ESP… Ále co, teď na tom vlastně nezáleží. Ta hlavní otázka není, odkud to přichází, ale jak proti tomu bojovat."
Tuan pokrčil rameny. "Řekl jsi to sám, lorde čaroději - musíme vyhledat každou čarodějnici a každého čarodějníka v naší zemi a přesvědčit je, aby se k nám připojili."
"To už jsme zkoušeli, pamatuješ?" Rod se usmál a v očích se mu zablesklo. "Teď, když máme jakousi představu o tom, proč může Zlé oko náhle tak zesílit svou moc, můžeme lépe využít stávající čarodějnické síly."
Militantní fráze upoutala Tuanovu pozornost. Na tváři se mu objevil hluboce zamyšlený výraz. "Jistě…" Začal se sám pro sebe usmívat. "Musíme útočit."
"Cože?!"
"Ano, ano!" Tuan se zašklebil. "Neboj se, lorde čaroději; má mysl neochořela. Ale pohleď - až do této chvíle jsme si nemohli vybrat, zda zaútočíme nebo ne. Náš nepřítel připlul na lodích; mohli jsme jen čekat, až si sám vybral čas i místo. Teď je místo stanoveno - zákopy." Kývl hlavou směrem k říčnímu zákrutu dole. "Nemusíme teď vyhlížet dračí loď uprostřed nekonečného oceánu - máme tu tábor s tisíci muži, který nám leží přímo u nosu! Zaútočíme, kdy my si budeme přát!"
"Ano, a necháme se rozsekat na kusy!"
"Myslím, že ne." Tuan se v radostné předtuše zašklebil. "Ne, pokud budeme bojovat, jen když bude obloha čistá."
Na Rodově obličeji se pomalu rozlil úsměv.
Tuan potřásl hlavou. "Když bude svítit slunce, naděláme z nich sekanou."

"Musíš uznat, že jeho úvaha je správná, Rode," řekl Fess zamyšleně. "Tak proč ji nechceš vyzkoušet hned v plném měřítku?"
"Hm, za prvé, ty jejich zákopy jsou hlavní překážkou." Rod seděl v sedle velkého černého robotického koně na vrcholku útesu koupajícím se v měsíčním světle. "A za druhé, hm… jsme si opravdu jisti, že to bude fungovat, Fessi, ale…"
"Ale nechceš ohrozit celé své vojsko. Je to rozumné, to musím připustit. Ale stejně logické by bylo…"
"Ano, ale Murphyho zákony nabádají k opatrnosti," přerušil ho Rod. "Jestliže ve dne zaútočíme v plné síle, pravděpodobně zvítězíme - ale ztratíme velké množství mužů. Můžeme být odraženi - a Tuan sází jen na jistotu, když má na výběr."
"Řekl bych, že není jediný, kdo dává přednost obezřetnosti. Dovol, abych ti pogratuloval, Rode, k dosažení dalšího stupínku k dospělosti."
"Velice ti děkuji," zavrčel Rod. "Ještě pár podobných komplimentů a můžu svému sebevědomí rovnou vystrojit pohřeb. Jak budu starý, až mne začneš považovat za dospělého - stačí sto let?"
"Dospělost je mentální a emocionální záležitost, Rode, ne chronologická. A je ti nepříjemné, když ti říkám, že máš pořád ještě mladé srdce?"
"No, když to stavíš takhle…"
"Samozřejmě," zamumlal robot. "A taky musím přiznat, Rode, že jsi nikdy nebyl lehkomyslný velitel."
"No… díky." Rod viditelně roztál. "A právě proto nejprve vyzkoušíme menší útok. Udeříme na ně za jasného dne, až budou slabí."
Tmou se mihl černý stín, pohybující se asi tak ve výši Rodových třmenů. "Měsíc vyjde asi za hodinu, Rode Gallowglassi."
"Díky, vaše elfí veličenstvo." Rod se podíval dolů na Broma. "Mají zákopy nějaké místo, které je slabší než ostatní?"
"Nikoliv. Ale jestli vyskočíme zpoza říčního břehu, mohli bychom je překvapit a zmást, a elfové by se mohli vmísit mezi ně a vyvolat zmatek."
Rod se zašklebil. "A odnést z tábora všechno, co není přivázané, co? To není tak zlý nápad."
"Bude to zábavné," zachechtal se Brom.
"Zábavné? Pomřou z toho smíchy!"

Vyšel měsíc a Tuan dal povel. Vybraná skupinka vojáků (všichni bývalí lovci) nasedla do malých člunů, která Rod na poslední chvíli nařídil zrekvírovat místním rybářům, a tiše vyplula k táboru divých mužů.
Ale předvoj už nějaký čas pracoval.
Nebe bylo čisté a hvězdy jasně svítily, ale ani jeden z měsíců neprosvětloval noční černě. Tábor neandrtálců ležel v hluboké tmě.
V pověrách se říká, že bezměsíčné noci jsou zvlášť vhodné pro magii a ne vždy příjemné. Je to pravda.
Rovina ohraničená půlkruhem útesu byla tečkovaná doutnajícími ohni. Skupinky neandrtálců ležely kolem nich, zatímco po břehu přecházely hlídky. Velká dlouhá chýše uprostřed tábora jasně naznačovala stanoviště náčelníka.
Neandrtálci na tu noc vzpomínali ještě dlouho a přáli si, aby dokázali zapomenout. Při tom museli uznat, že porážka

nebyla zase tak hrozná; koneckonců, bojovali mužně a statečně a prohráli se ctí. Byla to jen předehra k boji, který měl v tom ohledu dopadnout mnohem hůř…
Zatímco se jedna z malých skupinek tísnila u ohně, kde si mezi sebou vyměňovali jadrné vtipy, jak to vojáci vždycky dělají, maličký stín se neviděn proplížil mezi nimi a hodil něco do ohniště. Pak se rychle vytratil.
Opolidé si chvíli mezi sebou zmateně mumlali; pak se jeden z nich náhle postavil a zavětřil. "Necítíte něco divného?" zeptal se. Opočlověk vedle něj zavětřil - a rychle si ucpal nos a popadl se za břicho.
Pach velice rychle dosáhl i k ostatním a ve štědrém množství. Záhy zavládla všeobecná panika - muži vyskakovali, zakrývali si nosy a zvraceli.
Blíž ke středu tábora proletěl vzduchem malý kulatý předmět, přistál uprostřed jiné skupinky opolidí a roztříštil se o zem. Maličká černá tělíčka naplnila se zuřivým bzučením vzduch. Opolidé vyskočili a s kletbami běželi k vodě. Na kůži jim rychle naskákaly drobné červené puchýřky.
Série krátkých explozí rozmetala jiné ohniště a přinutila další skupinku k poplašenému útěku.
U dalšího ohně pozvedl jeden z opolidí džbánek, přiložil si ho ke rtům, zaklonil hlavu - ale zjistil, že z něj žádné pivo neteče. Zamračil se a podíval se dovnitř.
Vzápětí ho se zaklením odhodil na zem, kde se mu rozbil o jeho vlastní bosou nohu, a po jedné odskákal pozoruhodnou rychlostí pryč, zatímco z džbánku vyskočila malá lidská postavička, zalykající se škodolibým smíchem.
Elf vesele zavýskal a rozběhl se po táboru.
Jiný opočlověk se za ním vrhl, mávaje při tom svým mohutným kyjem. Tu se však ze tmy vynořila maličká ruka a přejela mu přes opasek velice ostrým nožem. Mužovi se nohy zapletly do přeřízlé bederní roušky, zavrávoral a s hlasitým zaduněním se svalil k zemi.
Elf obratně proklouzl pod rukama dalších dvou. Vesele se zasmál a dal se do běhu kolem tábora, v patách celou smečku opolidí, mávajících kyji a vykřikujících za nim zuřivé nadávky. Malá postavička se obratně vyhýbala jejich ránám a při tom kolem sebe něco sypala z maličkého pytlíčku.
Neandrtálci se vrhli za ním, našlápli bosýma nohama na zem a vyskočili do vzduchu, ječíce a divoce si vytahujíce šotkovy floky z chodidel. Běžící elf se jen ohlédl přes rameno, zasmál se a vrazil do nohou svalnatého neandrtálce - jejich kapitána, který právě s řevem napřahoval svůj kyj k smrtící ráně.
Šotek vyskočil a ztěžka dopadl přímo na prsty jeho bosých nohou. Kapitán zavyl, pustil kyj (který vyletěl do vzduchu a několikrát se obrátil), chytil si svou poraněnou nohu a po druhé začal poskakovat kolem.
Ještě to dělal, když mu jeho vlastní kyj dopadl s těžkým zaduněním na hlavu. Zatímco se skládal k zemi, škodolibý elf - Puk - se smíchem prokličkoval kolem něj.
Vběhl do stanu a zaječel: "Pomoc! Pomoc! Špehové, zrádci, špioni!"
Za ním vběhli tři neandrtálci od nejbližšího ohně s kyji v rukou, ale hned u vchodu se zastavili a překvapeně pozorovali, jak se deset obyvatelů stanu vrhlo na Puka a minulo ho. Venku skupinka elfů s ostrými noži přeťala lana stanu.
Stanové tyče se zakolébaly a skácely se a stanová plachta něžně ovinula postavy uvnitř. Opolidé zařvali a začali škubat látkou, strkajíce při tom jeden do druhého.
Chichotající Puk se protáhl pod okrajem plachty. Neuběhl ani dvacet stop a už se za ním hnala další povykující tlupa opolidi.
Ale neandrtálci padali, nohy jim podkluzovaly a mávali rukama snažíce se získat zpět ztracenou rovnováhu - což obvyklé lidé dělají, když mají pod nohama hrací kuličky. Netrvalo to dlouho a vytvořili na zemi úhlednou valnou hromadu.
Mezitím se kapitán pomalu posadil a sevřel si svou brnící hlavu v dlaních. Najednou však zavyl a začal se škrábat po celém těle, shazuje drobné tvorečky, kteří po něm vesele běhali - červení mravenci dokážou být velice nepříjemní - až konečně rezignoval, rozběhl se k řece a skočil do ní hlavou napřed.
Dole pod hladinou pobídl vodní duch odpočívající želvu a její ostré čelisti se zakously do kapitánova čerstvě zraněného prstu na noze. Vyskočil z vody - spíš bahno, než člověk - a zaječel hlasem zraněného tura. Když však otevřel ústa k dalšímu výkřiku, plesk, velké a patřičně nazrálé rajské jablko mu ji ucpalo.
Ne že by v tom byl nějaký rozdíl, jakékoliv rozkazy by stejně neměly velký účinek, neboť jeho muži byli v tu chvíli příliš zaneprázdněni třískáním se kyji navzájem. Pokřikovali při tom něco o démonech…
Námořnictvo přistálo.
Rybářské čluny zaskřípaly na štěrkové pláži a černě odění mužové s tvářemi začerněnými popelem tiše vyskočili na břeh. Jen břity jejich mečů se leskly. Zprvu. Rychle však zrudly.
O hodinu později stál Rod na vrcholku kopce a hleděl dolů. Odtamtud, z tábora opolidí, se ozýval řev a sténání. Vedle něj seděl mnich, ve tváři zachmuřený výraz. "Vím, že to jsou nepřátelé, lorde Gallowglassi - přesto ve mne jejich bolestivý křik nevzbuzuje žádné veselí."
"Naši vojáci o tom smýšlejí jinak." Rod kývl hlavou k táboru, odkud se ozýval smích a radostný pokřik. "Neřekl bych, že jsou zrovna veselí - ale pár mrtvých nepřátel navíc jim docela zvedlo náladu."
Bratr Chillde vzhlédl. "Teď nemohou použít svého Zlého oka, že?"
Rod zavrtěl hlavou. "Ve chvíli, kdy mí muži přistáli, nevěděli, odkud nepřítel přichází, natož aby zachytili jeho oči. Důkladně jsme vše naplánovali: každý z našich vojáků probodl opočlověka a pak se všichni rychle stáhli." Rozhodil ruce. "Tak je to. Dvacet mrtvých neandrtálců - a celý tábor je na nohou. Pořád ještě na ně nemůžeme zaútočit a porazit je - ne mezi těmi zákopy a ne s plnou armádou. A můžeš si být jist, že oni nezaútočí, dokud nezačne pršet. Ale dokázali jsme, že jsou zranitelní." Znovu kývl hlavou k táboru. "Právě to naši vojáci oslavují. Teď vědí, že mohou vyhrát."
"A diví muži vědí, že mohou být poraženi." Bratr Chillde přikývl. "To je velká změna, lorde čaroději."

"Ano." Rod se zadíval na nepřátelský tábor. "Ošklivá. Ale velká."

"No dobře." Rod si položil nohy na stůl a zhluboka se napil z láhve piva. Pak si utřel ústa hřbetem ruky a podíval se na Gwen a Agátu. "Už jsem zase fit. Řekněte mi, jak si to představujete."
Seděli ve velkém stanu hned vedle Tuanova, uprostřed vesnice, která každou hodinou rostla kolem královy armády.
"Na chvíli jsme je zaměstnali," pokračoval Rod, "ačkoliv jsme vlastně blufovali. Naši vojáci v nich vzbudili strach z 'naší magie' - ale jakmile zjistí, že nedokážeme vzdorovat jejich Zlému oku, když se blýská, umlátí nás při první bouřce jako kroupy."
Vítr si pohrával se stanovou chlopní; Rod to zaregistroval koutkem oka. Trocha osvěžení nemohla škodit, vypadalo to na další perný den.
"Potřebujeme více čarodějnic," prohlásila Gwen rozhodně.
Rod se na ni podíval a zbledl. "Neříkej mi, že zase chceš jít verbovat mezi horské čarodějnice! Ehm - nechtěl jsem se samozřejmé dotknout přítomných."
"Jistě." Agáta po něm šlehla pohledem. Džbánek u jejího lokte se lehce zachvěl. Rod si toho všiml a zamračil se; vítr přece nemohl být tak silný. Vlastně ho ani necítil…
Pak se podíval znovu na starou Agátu. "Co jsi říkala?"
"Musíme přesvědčit toho zatraceného hlupáka Galena, aby se k nám připojil," odsekla Agáta. "Sedíš si na uších? Protože jestli ano, proč se vůbec obtěžuju s mluvením?"
"Protože je nutné probrat každou myšlenku, jakkoliv je šílená." Rod ji obdařil tím nejšarmantnějším úsměvem. "Říká se tomu spontánní diskuse."
"To, co jsem řekla, je neoddiskutovatelné!"
Mísa ovoce na stole se zakolébala. Rod se na ni zamračil a zpozorněl. Že by nějaké menší zemětřesení…?
Znovu soustředil myšlenky a podíval se na Agátu. "Připouštím, že Galena skutečně potřebujeme. Ale jak ho přesvědčit, aby se k nám přidal?"
Z mísy vyletělo jablko a zastavilo se ve vzduchu. Rod sebou trhl, div že nespadl ze židle. "Hej!" Pak židli odstrčil, vyskočil na nohy a ukřivděně se zamračil na Gwen. "Ale no tak, drahá! Projednáváme tu vážnou záležitost!"
Ale Gwen udiveně zírala na jablko, poletující vzduchem; vtom vyskočil pomeranč a připojil se k němu. "Můj pane, já ne…"
"Ach." Rod se podrážděně podíval na Agátu. "Mohl jsem to tušit. Pro tebe je to všechno jen velký vtip, co?"
Stařena se zatvářila ukřivděně. "Co tím chceš říct, lorde čaroději?"
Z mísy vyletěla hruška a připojila se k jablku a pomeranči. Všechny tři kousky ovoce začaly ve vzduchu vířit a otáčet se ve složitých křivkách.
Rod na ně chvíli hleděl, pak stiskl rty a obrátil se zpátky na Agátu. "No dobře, dobře! Tak tedy víme, že umíš žonglovat - zvlášť zajímavým způsobem, bez rukou! A teď, kdyby ti to nevadilo, mohli bychom se vrátit k problému, ano?"
"Já?" Agáta se podívala na skotačící ovoce a pak zpátky na Roda. "Určitě nevěříš, že by to bylo moje dílo!"
Rod na ni vytřeštil oči.
Potom řekl opatrně: "Ale Gwen řekla, že ona to nedělá - a přece by nelhala, že?"
Agáta znechuceně odvrátila pohled a pak se soustrastně zadívala na Gwen. "Jak můžeš žít s někým, komu to myslí tak pomalu?"
"Tak moment!" Rod se zamračil. "Co kdybychom omezili urážky na minimum? A co bych měl pochopit?"
"To, že pokud to nedělám já a pokud to nedělá ani ona, pak tu musí být někdo jiný, kdo to dělá," vysvětlila Agáta.
"Jiný?" Rod se zadíval na ovoce a pak vytřeštil oči, jak náhle pochopil. "Ty myslíš…"
"Můj syn." Agáta přikývla. "Můj nenarozený syn." Mávla rukou k rotujícímu ovoci. "Musí si nějak ukrátit dlouhou chvíli. Copak nevíš, že děti jsou netrpělivé? Ale je dobře vychovaný a nikomu neublíží. Takže na něj můžeš klidně zase zapomenout a věnovat se naší věci. Zrovna jsme se bavili o tom, jak přimějeme čaroděje Galena…"
"Huh… ano." Rod se obrátil zpět k oběma dámám, snaže se při tom ignorovat ovoce poskakující kolem jeho hlavy; dařilo se mu to jen obtížně. "Galen. Správně. No, jak to vidím, je skutečný samotář, bona fide, světa se stranící poustevník.
Mne osobně nenapadá jediná věc, která by ho mohla přimět, aby se k nám přidal."
"Bojím se, že v tomhle máš pravdu," povzdechla si Gwen. "Jistě, polepšit se může vždycky."
Ozvalo se pufnutí a náhle jí na klíně sedělo dítě a tleskalo ručkama. "Mami! Mami! Chci koko! Chci koko!"
Gwen ztuhla a vytřeštila oči. Pak se jí po tváři rozlil potěšený úsměv. "Moje miloučké děťátko!" Sevřela Magnuse do náručí a přitiskla si ho k sobě.
Rod rezignovaně rozhodil ruce. "Proč se vůbec snažíme? Zapomeňme na práci! Hola, synku - pojď si hrát!"
Dítě potěšeně vzlétlo z mámina klína a rozletělo se ke svému otci. Rod ho chytil a hodil ho zpátky Gwen.
"Nikoliv, manželi." Gwen chytila Magnuse a postavila ho na zem. Její obličej zvážněl. "Máš pravdu; toto je vážná chvíle. Zpátky ke své malé elfí chůvě, synku."
Magnus vzdorovitě našpulil rty. "Chci zůstat!"
Rod se sklonil a přísně se podíval na svého syna. "Budeš hodný?"
Dítě horlivě přikývlo.
Gwen si unaveně povzdechla a odvrátila se. "Manželi, když ho budeš takto rozmazlovat, bude si za chvíli myslet, že si může dělat, co se mu zachce!"
"Ale vždyť nepřekáží!" Rod zahrozil synovi ukazováčkem. "Ještě jednou uděláš něco podobného a uvidíš!"
Dítě se rozzářilo. Hlava mu poskakovala jako balón.

"No dobře - tak si hraj." Rod se zaklonil v židli. "Tak. Předpokládejme, že se nám Galena přesvědčit nepodaří - co uděláme?"
Agáta pokrčila rameny. "Nic. Když se nám ho nepodaří přesvědčit, nic s ním nenaděláme."
"To je přesně to povzbuzení, které jsem potřeboval," zavrčel Rod. "Zkusme tedy vsadit na jiného koně. Jiného veterána. Copak se v lesích neskrývají jiní.
"Magnusi, něco jsi slíbil," řekla Gwen varovně.
Agáta se zamračila a upřela pohled ke střeše stanu. "Možná stará Elida… Je zahořklá, ale… myslím, že má dobré srdce. Pak starý Anselm…" Spustila oči na Roda a zavrtěla hlavou. "Ne, v jeho případě to není jen hořkost, ale i strach. Takže zbývá snad jen stará Elida, lorde čaroději, ale myslím…"
"Magnusi!" křikla Gwen.
Rod se podíval na svého syna a zamračil se. Dítě šťastně ignorovalo Gwen a pokračovalo v tom, co dělalo - v žonglování. Ale byl to podivný způsob žonglování; házelo jablka a pomeranče několik stop před sebe a ony se mu vracely jako bumerang.
Rod se podíval na Gwen. "Co to dělá?"
"Třesky plesky!" rozhorlila se stará Agáta. "Proč nenecháte dítě, aby si hrálo? Nikoho neruší; nedělá neplechu, a dokonce je i zticha! Hází si jablky s mým synem Haroldem a je hodný! Nedělá nic zlého; tak nechte to ubohé dítě na pokoji!"
Rod se otočil jako na obrtlíku a vytřeštil na ni oči. "Co že dělá?"
"Hází si jablky," zamračila se Agáta. "Na tom přece není nic divného."
"Ale," ozvala se Gwen úzkostlivě, "jeho spoluhráč není vidět."
"My ho nevidíme," řekl Rod pomalu. "Ale Magnus ho zjevně vidí velice dobře."
Agátino obočí povyskočilo vzhůru. "Jak to myslíš?"
"Jak jinak by věděl, kam házet jablka?" Rod se obrátil na Agátu a oči se mu zúžily. "Vidíš snad ty svého syna Harolda?"
"Nikoliv, nevidím. Ale kdo jiný by tomu dítěti vracel jablka?"
"Zrovna o tom jsem uvažoval." Rodův pohled se znovu zaměřil na jeho syna. "Ale myslel jsem, že jsi říkala, že Harold je jen nenarozený duch."
"Něco na ten způsob, ano."
"Tak jak ho potom Magnus může vidět?" Gwen vzhlédla a oči se jí rozšířily úžasem.
"Neřekla jsem, že se nenarodil," namítla Agáta. Zadívala se na poletující ovoce a její obličej zvážněl. "Ale nikdy jsem svého syna vidět nedokázala."
"Tak jak je možné, že Magnus ano?" Rod se zamračil.
"To je přece docela jasné! Tvůj syn je obdařen větší magickou mocí než já!"
Rod si vyměnil pohled s Gwen. Agáta byla nejmocnější stará čarodějnice Gramarye. Pak se obrátil zpátky k Agátě. "No dobře, takže Magnus je tedy mistr telepat. Ale ani on nemůže vidět tělo, pokud neexistuje."
"Můj syn mi řekl, že dříve tělo měl," řekla Agáta tiše. "Zdá se, že ze své mysli vysílá vzpomínku, jak vypadalo."
"Projektivní telepatie," zamumlal Rod. "Možná ne moc silná, ale projektivní. A zjevně je taky telekinetik. Myslel jsem si, že tenhle talent se pojí k pohlaví…"
Agáta pokrčila rameny. "Kdo může říct, co může dělat duch, je-li mimo své tělo?"
"Ano - své tělo," přikývl Rod zamyšleně, oči upřené na bodě, ze kterého se ovoce vracelo zpět k Magnusovi. "Ale kde je to tělo, na které si vzpomíná?"
Agáta si povzdechla a zaklonila se v židli. Oči se jí zavřely. "Trápíš mne, lorde čaroději, protože ani já nedokážu pochopit všechno,co mi můj syn vypráví."
"No, možná, že Gwen by to dokázala." Rod se obrátil ke své ženě. "Drahá?"
Ale Gwen zavrtěla hlavou. "Nikoliv, můj pane. Nedokážu slyšet Haroldovy myšlenky."
Rod na ni vytřeštil oči.
Pak potřásl hlavou a narovnal se. "Divné." Obrátil se zpátky k Agátě. "Napadá tě, proč ty ho slyšíš, a Gwen nemůže?"
"Samozřejmě proto, že jsem jeho matka." Agáta se kysele usmála.
Rod se na ni upřeně zadíval, uvažuje, jestli v tom nebylo něco, o čem on nevěděl. Nakonec se rozhodl tu možnost prověřit. "Nikdy jsem neslyšel, že bys porodila dítě."
"Ne, neporodila - ačkoliv jsem po tom vždy velice toužila."
Rod se na ni zamyšleně podíval, snaže se vymyslet nějaký způsob, jak by mohla syna neporodit a přitom ho mít. Pak se pustil do sestavování hypotézy. "Takže," řekl věcně, "jak jsi k Haroldovi vlastně přišla?"
"Nepřišla." V očích jí zaplálo. "On přišel ke mně. To on mi to řekl - že je synem mým a Galenovým."
"Ale Galen…"
"Ano, já vím." Agáta zatrpkle stiskla rty. "Je synem, kterého jsme Galen a já měli mít, ale neměli, protože jsme se k sobě nikdy nedostali dost blízko, abychom se vůbec dotkli.
"No, říkám to nerad, ale… ehm…" Rod se poškrábal za uchem a zadíval se na podlahu. Pak se přinutil podívat na Agátu. "Je velice obtížné počít dítě, když, ehm, jste se k sobě nikdy nepřiblížili."
"To je pravda!" Agátin hlas překypoval opovržením. "A přece je to tak: Harold, můj syn, řekl, že se se mnou Galen setkal, dvořil se mi a oženil se se mnou - a pak, po patřičném čase, jsem mu porodila syna, kterým je Harold."
"Ale to je nemožné."
"Hloubka tvé vnímavosti mne naplňuje úžasem," odsekla Agáta suše. "Ale Harold je tady a to je jeho příběh. A co víc - tvrdí, že Galen a já jsme ho vychovávali, byli jsme stále spolu a milovali jsme se." V očích se jí objevily slzy, pohled se jí

rozostřil a její hlas byl náhle sotva slyšitelný: "Přesně, jak jsem o tom snila v dobách svého mládí…"
Rod seděl mlčky. Gwen se dívala na svou starou kolegyni s očima široce rozevřenýma.
Konečně se Agátina pozornost vrátila zpátky k nim. Zaklonila hlavu a rozhořčeně se podívala na Roda. "Skutečně chceš říct, že to považuješ za nesmysl? Pokud se jeho tělo nenarodilo, jak mělo, co je divného na tom, že je tu jeho duch, nepřipoutaný k lidskému masu?"
"No, vlastně nic, když to říkáš takhle." Rod se zaklonil. "Ale jestli se jeho tělo nenarodilo - odkud se vzal ten duch?"
"Toto také tak docela nechápu," přiznala se Agáta. "Harold říkal, že když vyrostl, stal se vojákem. Bojoval, krvácel a utrpěl zranění - ne jednou, ale mnohokrát - a časem se stal kapitánem. Potom, ve svém posledním boji, utrpěl strašné zranění, takže se sotva dokázal odplazit do úkrytu jeskyně. Tam pomalu ztratil vědomí - a leží tam stále, ponořen do spánku, podobnému smrti. Jeho tělo je jako vosková figurína - a jeho duch z něj unikl. Přesto to však nebylo jeho poslední dobrodružství a on nemohl nalézt věčný klid…" Otřásla se a křečovitě zavřela oči. "Ačkoliv po tom prahl tak, že to ani nedokážu vypovědět. A tak byl" -podívala se na Roda a zamračila se- "a současně nebyl; jeho tělo upadlo do spánku podobnému smrti, ale mrtvé nebylo - ne docela. A jeho duch ho nebyl schopen probudit."
"Koma." Rod přikývl. "Ale pokud trvá dlouho, zahyne tělo prostým nedostatkem potravin."
Agáta pokrčila rameny. "Je příliš netrpělivý. Ne, on by nedokázal čekat; jeho duch se vymanil ze své tělesné schránky a vydal se na pouť eony, místy, kde vládne chaos - až nakonec našel mne." Zmateně potřásla hlavou. "Sama nechápu, jak je to možné."
"Tělesná schránka…" Rod pomalu potřásl hlavou.
Agáta vzhlédla. "Něco ti to připomíná?"
"Připomíná mi to něco, co jsem slyšel v jedné básni - 'vítr, jenž vane mezi světy'. Vždycky jsem si to představoval jako království chaosu…"
Agáta chápavě přikývla. "Určitě je v tom něco pravdy…"
"Znamená to, že přišel z jiného vesmíru."
Agáta sebou škubla a oči se jí zúžily. "Z jiného vesmíru? Co je to za výmysl, lorde čaroději? Je jen jediný svět, a to je ten náš, s měsíci, sluncem a hvězdami. To je vesmír. Jak by mohl být jiný?"
Ale Rod zavrtěl hlavou. "'Jak' to nevím ani já - ale 'moudří mužové' z mé, ehm, domoviny jsou si zatraceně jisti, že jiné vesmíry být mohou. Alespoň neumějí dokázat, že nejsou. Tvrdí, že je nekonečně mnoho vesmírů - a pokud je tomu tak, pak musí existovat vesmíry, které jsou skoro jako ten náš - a v nich jiná Agáta a jiný Galen. Stejní jako vy. Ale jejich životy se vyvíjejí - řekněme jiným směrem."
"To jistě ano." Agátiny oči zaplály.
"Ale, pokud se Haroldův duch vydal hledat pomoc - proč nenašel Agátu ve svém vesmíru?"
"Protože byla mrtvá." Agátiny oči se zavrtaly do Rodových. "Zemřela předčasně, na horečku. Stejně jako její manžel. A tak se Harold vydal hledat do království chaosu a zaradoval se, když nalezl mne - třebaže měl zprvu strach, že jsem duch."
Rod pomalu přikývl. "Dává to smysl. Hledal pomoc a rozeznal myšlenkové schéma, které znal od svého dětství. Je jasné, že se u tebe cítí jako doma… Jistě, všechno to do sebe docela dobře zapadá."
"Jistěže ano." Agáta se začala usmívat. "Nedokázala jsem pochopit myšlenky, které ke mně Harold vysílal; ale v tom, co jsi řekl, je místo pro každou z nich a zapadá to do sebe jako díly skládačky." Potřásla hlavou. "Ano. Věřím ti. Konečně, po letech, začínám chápat." Náhle se zamračila. "Ale jeho duše je zde, nepřipoutaná k nebi proto, že jeho tělo spí. Jak to mohl vydržet po dvacet let?"
Rod zavrtěl hlavou. "Nemusí to být dvacet let - ne ve vesmíru, ze kterého přišel. Čas tam může ubíhat pomaleji, než tady. A navíc, vesmíry jsou pravděpodobně zahnuté, takže i to, kde na té křivce vstoupil do našeho vesmíru, může určovat, kdy to bylo. Stručně řečeno, do svého vesmíru se klidně může vrátil jen několik minut poté, co jeho tělo upadlo do komatu."
Ale Agáta už měla oči zavřené a ve tváři rezignovaný výraz. "Nikoliv, lorde čaroději! Zadrž! Vůbec tvému vysvětlení nerozumím! Avšak spokojím se s tím, že ty ano."
"No, jist si tím být nemůžu," ucouvl Rod. "Alespoň ne ve všech podrobnostech. Ale docela to zapadá do mé hypotézy."
"Co za kouzlo to je?"
"Jen velice slabé, dokud se nepotvrdí. Pak se stává teorií, která už je mnohem silnější. Ale co se Harolda týče, je důležité, že potřebuje buďto usmrtit své tělo, aby se mohl pokojně odebrat do nebe - nebo ho vyléčit, aby se do něj mohl jeho duch zase vrátit."
"Vyléčit ho!" Blesk, který Agátě vyšlehl z očí, by dokázal změnit modrou velrybu ve střevli potoční. "Uzdrav ho, nebo nedělej nic! Bude mi bolestně chybět, až se jeho duch odebere tam, kam patří - ale vydržím to, bude-li to nutné. Přesto bych raději věděla, že je naživu."
"Vlastně jsem ani tak nezvažoval alternativy." Rod se zahleděl do dálky a pomalu našpulil rty.
Agáta si všimla jeho výrazu a zašklebila se. "Ztrácím k tobě důvěru, lorde čaroději, když se tváříš takhle!"
"Ach, jen jsem přemýšlel o Haroldově dobru. Hm, po boji - bezprostředně po něm, když jsem byl tam a ty ses trochu vzpamatovala - neviděl jsem tě, jak se staráš o raněné? Víš, tak, žes držela jejich rány sevřené a říkala jim, aby intenzivně mysleli a věřili tomu, že budou zase zdraví?"
"Samozřejmě, že ano." Gwen se usmála. "Ačkoliv je to něco víc, než jen tohle, manželi. Musíš myslet na ránu, zatímco zraněný musí pevně věřit sám v sebe a své uzdravení; oddělené kousky masa a tuku se musí znovu spojit - což se dá dokázat tak, že je k sobě přitiskneš myslí."
"Ty to můžeš dokázat." Rod se otřásl. Podle toho, co dosud věděl, ovládala jeho žena jedinou mocnou sílu - telekinezi;

ale počet variant, ve kterých ji dokázala uplatňovat, byl omračující.
Podíval se na Agátu. "Ehm - ovládáš ten druh umění rovněž?"
"Ano. Pokud vím, jsem jediná - s výjimkou tvé ženy, kterou jsem to naučila." Agáta se zamračila. "Odhalila jsem je v zoufalství, poté, co jsem byla ponechána svému osudu mužem, který mne těžce zranil…"
Rod nestál o takový druh vzpomínek; poslední, co teď potřeboval, bylo, aby si Agáta připomínala staré křivdy. "Aha. Takže můžeš pomoci zraněnému tím, že na něj 'dobře' myslíš - tedy telekinezí na buněčné úrovni."
Agáta zmateně zavrtěla hlavou. "Nevím, co myslíš těmi čarodějnými slovy - 'tele-kine'? Co je to - nějaký druh mladé krávy?"
"Ne tak docela, ačkoliv z toho míním vydojit, co se dá." Rod se zašklebil. "Víš, když jsme byli u Galena, pověděl mi něco o svých současných výzkumech."
Agáta si opovržlivě odfrkla. "'Výzkumech?' Ano - vždycky dokázal pojmenovávat způsoby, kterými marní čas, velkými a vznešenými slovy."
"Možná, ale já si myslím, že by na tom něco být mohlo. Pokoušel se odhalit, jak mozek sám, ta velká hrouda protoplazmy, může vytvořit tu magickou věc nazvanou 'myšlenka'."
"Ano, vzpomínám si, že se zmiňoval o podobném nesmyslu," zavrčela Agáta. "A co z toho?"
"Vlastně nic." Rod vstal a zahákl si palce za opasek. "Ale když na to tak myslím, možná bychom ho přece jen měli ještě jednou navštívit."

Temná věž, která se tyčila nad nimi, se rychle přibližovala, a pak se náhle naklonila na stranu. Rod ztěžka polkl a křečovitě sevřel prsty; bylo to poprvé v životě, co letěl na koštěti. "Ehm, miláčku - nevadilo by ti zatáčet trochu míň ostře? Ještě pořád jsem si docela nezvykl na tenhle…"
"Ach! Jistě, můj pane!" Gwen se ohlédla přes rameno a zatvářila se ustaraně. "Nechtěla jsem tě vystrašit."
"No, neřekl bych, že jsem přímo vystrašený…"
"A nejsi?" Gwen si ho udiveně změřila pohledem.
"Dívej se, kam letíš!" zaječel Rod.
Gwen se rychle otočila a její koště jen tak tak prosvištělo nad vyčnívající střechou. "Mylorde," pokárala ho, "já přece věděla, že tam je."
"Jsem opravdu rád, že aspoň někdo," povzdechl si Rod. "Začínám si myslet, že jsem přece jen měl raději jet na koni - i když by to bylo pomalejší."
"Teď odvahu." Gwenin hlas překypoval sympatiemi. "Musíme obkroužit Temnou věž."
Rod se zhluboka nadechl a sevřel prsty násadu koštěte.
Koště začalo kroužit kolem věže, sledujíc Agátu před nimi. Rod cítil, jak se mu svírá žaludek, ale pak na něj zapomněl a začal obdivovat věž. Letěli dobrých šedesát stop nad zemí, ale ona se nad nimi tyčila ještě dalších sto, třicet stop měla v průměru a její vrchol byl lemován cimbuřím. Celá byla vyrobena z pohřebního bazaltu. Tu a tam kámen škrábl hrot šípu - okna byla tři stopy vysoká, ale jen stopu široká.
"Nechtěl bych platit jeho účet za svíčky," poznamenal Rod. "Jak se dostaneš dovnitř?"
Celá spodní část Temné věže byla jednolitá a neproniknutelná, narušená jen tu a tam malou střílnou.
"Musí tu přece někde být dveře."
"Proč?" opáčila Gwen. "Nezapomínej, že čarodějníci létají"
"Aha." Rod se zamračil. "Jo, vlastně jsem na to zapomněl. Pořád mi ale není jasné, jak se dostaneme dovnitř; těmi střílnami se rozhodně neprotáhneme."
"Tamtudy." Gwen kývla hlavou k vrcholu věže a její koště začalo stoupat.
Rod vydechl a zaťal prsty do dřeva. "Měl by mít heliport!"
Agáta zakroužila nad cimbuřím a pak přistála uprostřed střechy. Svižně na ni seskočila; Gwen následovala jejího příkladu. Rod se sesmekl z násady koštěte a opatrně se postavil na střechu, Pak objal oběma rukama nejbližší zub cimbuří a čekal, až se střecha přestane kolébat.
"Tak zlé to přece být nemohlo." Gwen se neúspěšně pokusila zakrýt pobavený úsměv.
"Časem si zvyknu," zavrčel Rod. Soukromě plánoval nemít k tomu další příležitost. "Tak." Zhluboka se nadechl, sebral všechnu svou odvahu a vykročil. Zdálo se mu, že kameny se kolébají jen lehce a proto se znovu zhluboka nadechl a odvážil se dalšího kroku. "V pořádku. Kde jsou dveře?"
"Tamhle," ukázala Agáta.
Hned vedle zubu cimbuří, kterého se držel, byly ve střeše padací dveře. Rod k nim přistoupil - velice opatrně - a zamračil se dolů, zkoumaje hrubě opracovaná prkna. "Nevidím žádnou kliku."
"K čemu by tam byla?" řekla Agáta za jeho zády. "Kdo jiný by sem chodil, než ten starý kohout sám. A on si je přece může otevřít zdola."
"Nechat je otevřené? A co déšť?"
Agáta zavrtěla hlavou. "Není pravděpodobné, že by vyšel ven za špatného počasí."
"Aha," Rod chápavě přikývl. "Chodí ven jenom pozorovat hvězdy, tak proč by vycházel, když žádné není vidět."
Vytáhl dýku a poklekl na jedno koleno. "Musím si dávat pozor - je to dobrá ocel, ale může se zlomit." Zapíchl špičku do dřeva a zapáčil. Poklop se zvedl asi o palec; strčil pod něj nohu, vytáhl dýku a pak se pokusil dveře zvednout prsty - tvář se mu při tom zkřivila bolestí a jeho manikúře to určitě nijak neprospělo. Ale vytrval a nakonec se mu podařilo otevřít dveře dokořán. "Tak! Tolik k nedovolenému vniknutí za použití násilí!"
"Dobrá práce!" řekla Agáta trochu překvapeně.
"Tak těžké to zase nebylo." Rod si oprášil ruce.

"Ani nutné," připomněla mu stará čarodějnice. "Tvá žena nebo já jsme je mohly otevřít samy."
"Aha." Rod začal chápat, proč lidé tu starou babu nenávidí. Taktně změnil téma hovoru. "Je zvláštní, že ve společnosti, kde tolik lidí umí létat, nepoužívá zámek."
Gwen zavrtěla hlavou. "Jen málokterý čarodějník nebo čarodějnice by se sem odvážil přijít, můj pane. Takovou má pověst." Pro případného lupiče to moc povzbudivě neznělo. Rod se zhluboka nadechl, sevřel břišní svaly, aby potlačil pocit bezedné propasti v žaludku, a vykročil dolů po schodišti. "Aha. Hm - vlastně myslím, že jsme raději měli zaklepat…" Ale hlavu už měl pod úrovní střechy.
Schody byly velice strmé a velice temné. Rod se zastavil a Agáta do něj zezadu narazila. "Mmmmf! Nemohl bys mě příště upozornit, až si budeš chtít odpočinout, lorde čaroději?"
"Pokusím se na to příště nezapomenout. Zlato, mohla bys? Je tady trochu moc temno."
"Ano, můj pane." Od Gweniny dlaně se odlepila světélkující koule. Protáhla se kolem něj - mnohem rychleji, než by si přál - a ujala se vedení.
U paty schodiště jim cestu zahradila tmavá látka - závěs. Když ho odhrnuli, ocitli se v kruhové místnosti osvětlené dvěma úzkými okny. Gwen nechala svůj liščí oheň zmizet a v místnosti se trochu setmělo; venku už byla noc a okny sem proudilo jen přízračné měsíční světlo. Stačilo to však, aby uviděli kruhový pracovní stůl, zabírající celý střed místnosti, a skříně a police podél stěn. Police byly přeplněny nádobami a krabičkami vydávajícími silnou vůni od kořeněné až po kyselou; a stůl se prohýbal pod destilačními přístroji, kelímky, hmoždíři s tlouky a kádinkami.
Agáta znechuceně nakrčila nos. "Alchymie!"
Rod souhlasně přikývl. "Vypadá to, že ten starý paprika má víc fištrónu, než jsem si myslel."
"Chceš snad říci, že schvaluješ Černé umění?" zvolala Agáta.
"Ne, a Galen zřejmě také ne. Nespokojí se se skutečností, že něco funguje - chce také vědět proč a jak."
"Copak nestačí říct, že je to dílo ďábla?"
Rod znechuceně stiskl rty. "Tak se otázce jen vyhneš, ale neodpovíš na ni."
Za nimi zazvonilo sklo. Rod se otočil.
Nad destilačním přístrojem se vznášela lahvička, ze které vytékal tenký pramínek nazelenalé tekutiny. Zatímco Rod přihlížel, do hrdla lahvičky se vrátila zátka, zatlačila se a lahvička sama odletěla na polici.
"Harolde!" zvolala Agáta. "Nech to na pokoji! Ty věci nejsou tvoje!"
"Uh, není nutno se ukvapovat." Rod sledoval prachovku, která právě vyplouvala z jiné police. Její uzávěr se zvedl a do destilačního přístroje se nasypal stříbřitý prášek. "Ať to dítě experimentuje. Hlad po vědění by nikdy neměl být dušen."
"Tebe by bylo třeba přidusit!" rozhněvala se Agáta. "Nemohu se zbavit dojmu, že má Harold sloužit nějakému tvému tajnému plánu."
"Možné to je, možné to je." Rod sledoval, jak se pod baňkou přístroje rozhořela lihová lampa. Klepání by stejně asi nebylo k ničemu dobré. Připadá mi, že Galen je ten typ, který-"
"Můj pane." Gwen zaklesla prsty do jeho předloktí. "Nelíbí se mi způsob, jakým to vře."
"Jsem si jist, že se ničeho nemusíš bát." Ale i Rod se nervózně podíval po zkumavkách na vedlejším stole, které se roztančily, přelévajíce nazelenalou tekutinu z jedné do druhé. Nakonec se usadily, ale-
"V té lahvičce už to taky vře," zavrčela Agáta. "Hej, synku! Co to provádíš?"
Za jejich zády se opět ozvalo cinknutí. Uviděli, jak vzduchem zavířila retorta a přiblížila se ústím k skleněnému spirálovému chladiči. Pod retortou vyšlehl plamínek a z druhého konce chladiče začala kapat čirá kapalina.
"Můj pane," ozvala se Gwen nervózně, "obsah té baňky bublá čím dál divočeji. Jsi si jist, že Harold ví, co dělá?"
Rod si byl jist, že Harold ví, co dělá. Vlastně si byl jist, že je Harold mnohem důmyslnější a poněkud nevyzpytatelnější, než dosud věřil. A jeho konání bylo nedílnou částí manévru, jenž měl postrčit věci správným směrem…
Ale ne tak rychle! Rod skočil k destilačnímu přístroji. Plyny, vznikající v přítomnosti otevřeného ohně, ho znepokojovaly.
"Co to děláš?"
Ta slova zaduněla místností a ve dveřích se objevil Galen; modrý háv, bílý plnovous a rudá tvář. Jediným pohledem zhodnotil situaci, skočil k destilačnímu přístroji a zadusil plamen, popadl hrst zkumavek a hodil je do vědra s vodou a pak uhasil oheň pod retortou.
"Na senilního starce se pohybuješ docela čile," podotkla Agáta.
Čaroděj si ji změřil hněvivým pohledem a pak se opřel o desku stolu, chvěje se po celém těle. Jeho hlas překypoval zlostí. "Hanebná babice! Copak chováš vůči mé práci takovou nenávist, že musíš zničit mou věž?"
"Tak zlé to snad zase nebylo," namítla Gwen tiše.
Galen se na ni podíval. "Ne, chybí jí k tomu potřebné znalosti - ale její všetečnost mohla zničit tuto místnost, celé roky sklářské práce a nemalé peněžní prostředky!" Znovu se obrátil na Agátu. "Věděl jsem, že ti nemám pomáhat - protože teď nebudu mít ani chvilku klidu!"
Agáta se mu chystala odpovědět po svém, ale Rod ji předběhl. "Ehm - to jistě ne."
Čaroděj pomalu obrátil svůj hněvivý pohled na něj. "Víš málo o té vychrtlé babici, lorde čaroději, pokud si myslíš, že dokáže někoho nechat na pokoji."
Agáta se zhluboka nadechla, ale Rod byl zase rychlejší. "No, víš - vlastně to ani nebyl její nápad vrátit se sem."
"Opravdu?" Otázka překypovala sarkasmem. "Pak tedy nepochybuji, že na něj přišla tvá dobrá žena."
"Zase špatně," odvětil Rod křepce. "Napadlo to mne. A Agáta nemá nic společného ani s děním ve tvé laboratoři."
Galen byl okamžik úplně zticha. Pak se jeho oči zúžily. "Ano, měl jsem vědět, že nemá dost znalostí ani k tomu, aby si zahrála na ničitele. Takže to ty jsi chystal výbuch v mé věži, lorde čaroději? Proč?"

"Řekněme, že jsem nemyslel, že bys věnoval pozornost zaklepání na dveře," vysvětlil Rod, "nebo bys nanejvýš řekl 'Táhněte k čertu!'."
Galen pomalu přikývl. "Takže tys mne vytrhl z mých výzkumů jen proto, abych si s tebou vyměnil pár planých slov."
"To byl můj pravý motiv," přisvědčil Rod, "ale viník je jiný. Ve skutečnosti se ani jeden z nás tvých křivulí nedotkl."
Galen střelil pohledem po dvou čarodějnicích. "Chceš snad říct, že natolik riskovaly, aby tak jemnou a ožehavou práci provedly jen pomocí svých myslí?"
"Ne, že by nemohly," odpověděl Rod. "Viděl jsem, jak Gwen přinutila tančit klásky." Usmál se, když si vzpomněl na výraz v očích Magnuse, kterému to divadlo bylo určeno. "A Agáta připustila, že dokáže léčit rány tím, že nechá jednotlivé buňky tkáně znovu srůst - ale tentokrát to neudělala ani jedna z nich."
"Jistě ne ty…"
"Byl to tvůj syn," zaskřehotala Agáta.
V laboratoři se rozhostilo ticho. Čaroděj jí hleděl do očí a barva z jeho tváře se pomalu vytrácela. Pak se nalila zpět a on vybuchl: "Co je to zase za zlovolný výmysl? Jaký klam to zase chystáš, ty stará potměšilá ježibabo? Jak si dovoluješ útočit na mne takovou špinavou lží? Zvrhlá, zlá čarodějnice! Neznáš v životě jinou radost než působit zármutek jiným! Byl jsem blázen, že jsem kdy spočinul pohledem na tvé tváři, a ještě větší, že jsem ti pomáhal! Táhni pryč a táhni hned!"
Jeho třesoucí se ruce se pozvedly, chystaje se vyslovit kletbu, která by ji odnesla. "Odejdi v-"
"Je to pravda," vyštěkl Rod.
Galen se na něj překvapeně podíval.
Trvalo to dost dlouho, aby Rod měl příležitost pokračovat. "Je synem jiného Galena a jiné Agáty, z jiného světa, než je tento. Víš přece, že existují jiné vesmíry, ne?"
Galenovy ruce pomalu poklesly zapomenuty; v očích mu zaplálo vzrušení. "Myslel jsem si to, ano - zatímco mé tělo leželo jako kus dřeva a má duše byla přístupna těm nejnepatrnějším dojmům. Cítil jsem to z dáli, nejasně skrze chaos, jeho zakřivenou přítomnost… Ale ne, co je to za nesmysl! Chceš mi snad namluvit, že v jednom z těch jiných vesmírů žiji znovu?"
„'Znovu' to docela vystihuje," přikývl Rod, "až na to, že tvůj protějšek z jiného vesmíru už je mrtev. Ale ten Galen, který byl stejný jako ty, skutečně žil - jenomže když byl mladý, rozhodl se - řekněme - jinak."
Galen neřekl nic, ale upřeně se zadíval na Agátu.
Vrátila mu pohled s tváří nehybnou jako z kamene.
"Protože v tom jiném vesmíru byla i Agáta," pokračoval Rod měkce, "ti dva se setkali, vzali se a ona porodila syna."
Galen stále hleděl na Agátu, v očích prázdný výraz.
"Svého syna pojmenovali Harold," pokračoval Rod, "a on vyrostl ve skvělého mladého čaroděje - přesněji řečeno warlocka. Vstoupil do armády a bojoval v mnoha bitvách. Přežil, ale jeho rodiče zesnuli - pravděpodobně samou starostí o svého syna vojáka…"
Galen se násilím vytrhl z tranzu. "Nesnaž se mne obelhat, mistře čaroději! Jak mohli umřít, když tahle Agáta a já…" Hlas se mu náhle zlomil, jak mu v mozku vytanula nová myšlenka.
"Čas není vojín, mistře čaroději; není nucen pochodovat všude stejným krokem. A co je ještě důležitější, události mohou být v každém vesmíru docela jiné - jinak by se Harold nikdy nemohl narodit. A jestli se Galen a Agáta v tamtom vesmíru mohli vzít, mohli také zemřít - na následek nehody nebo nemoci, nebo třeba v některém z bojů, které jejich syn přežil. Jsem si jist, že by ti to rád řekl, kdyby ses ho na to zeptal."
Galen rychle zatékal očima po místnosti a pak jako by se trochu vzchopil.
"Zkus to," vydechl Rod. "Gwen ho slyšet nemůže a stejně tak žádná z ostatních čarodějnic - s výjimkou Agáty. Ale pokud jsi obdobou jeho otce, pak bys měl být schopen…"
"Ne!" zahřměl Galen. "Copak jsem se stal tak důvěřivým, že poslouchám povídačky třicetiletého cucáka?"
"Dvaatřicetiletého," opravil ho Rod.
"Dítě, nic víc! Nevěřím ani slovo z toho, cos mi tu napovídal!"
"Hm, ale důkaz ti dát nemůžeme." Rod se zašklebil. "Protože, víš, Harold nakonec jednu z těch bitev nepřežil."
Galenův obličej byl opět bezvýrazný.
"Byl zraněn, těžce zraněn," pokračoval Rod. "Stěží se mu podařilo odplazit se do jeskyně a tam se zhroutil - a jeho duch unikl na svobodu. Ale jeho tělo ne. Ne; leží tam a spí spánkem podobným smrti, takže jeho duch nemá tělo, které by obýval, ale nebyl ani osvobozen smrtí, takže nemůže odletět do nebe. Byl to však duch warlocka, a tak nezůstal strašit v jeskyni, kde leží jeho tělo. Ne, vydal se za dobrodružstvím - ven do království chaosu hledat tu zakřivenou přítomnost, o které jsi mluvil, hledat duchy svých rodičů, hledat pomoc…"
"A našel je," dokončil za něj Galen chraptivým šeptem.
Rod přikývl. "Přinejmenším jednoho - a nyní našel i druhého."
Galenův zrak znova zatékal po místnosti; otřásl se a schoulil se sám do sebe. Pak se pomalu zadíval chladným pohledem na Roda. "Nemusel jsi mi o tom všem vyprávět, lorde čaroději. Žádný užitek ti to nepřinese."
"No, myslel jsem si, že si Harold zaslouží přinejmenším příležitost setkat se s tebou - s takovým, jakým ses stal v tomto vesmíru. Jen pro případ."
Galen mu upřeně hleděl do očí.
"Diví muži se teď zrovna stáhli do defenzívy," vysvětloval Rod. "Ale každou chvíli mohou zase zaútočit a zmrazit naše vojáky Zlým okem. Naši mladí čarodějníci a čarodějnice se pokusí jim vzdorovat svou vlastní mocí. Proti divým mužům však sami o sobě nemají šanci - mají však mou ženu a Agátu, které je podpoří."
"Ano, a je pravděpodobné, že naše mysli budou rozmetány naší vlastní bolestí," vložila se do hovoru Agáta, "neboť moc stvůr, proti kterým bojujeme, se násobí každým úderem blesku. Přesto bychom mohli odolat a zvítězit, kdybys stál

po našem boku."
"A proč bych to měl udělat?" Galenův hlas byl tichý a bezvýrazný. "Proč bych měl pomáhat vesničanům, kteří mne mučili a ponižovali, když jsem byl mladý? Proč bych měl pomáhat jejich dětem a vnukům, kteří mne celá ta dlouhá léta napadali a pronásledovali, pokoušeli se strhnout mou Temnou věž a upálit mne na hranici? Ne, ty milosrdná hlupačko! Jdi si na smrt pro ty, kteří tě nenávidí - ale nečekej, že tě tam doprovodím!"
"Nikoliv, to nečekám!" Agáta si ho opovržlivě změřila. "Přesto je tady někdo, kdo je natolik mužem, že se jim se mnou postaví."
Galen se ne ni udiveně podíval.
"Harold je oddaný syn," zamumlal Rod. "Myslel jsem, že bys měl rád příležitost stát mu po boku." Logický důsledek ponechal nevyslovený. Může být duch zničen? Doufal, že se o tom brzy sám nepřesvědčí.
"Nevěřím vám ani jedinou slabiku!" zasyčel Galen. "Je to jen výmysl určený k tomu přimět mne pomáhat těm, kdož mne nenávidí!" Podíval se na Roda. "Zklamal jsi mne, lorde čaroději; dokonce i v mém poustevnictví se ke mně donesla tvá pověst, a já si o tobě myslel, že jsi inteligentnější. To sis nedokázal vymyslet něco věrohodnějšího, něco, čemu bych se mohl alespoň pokusit uvěřit?"
"Pročpak?" Rod se slabě usmál. "Pravda je vždycky přesvědčivější."
Galenova tvář potemněla hněvem. Jeho ruce se napřáhly a ukazováčky pozvedly, aby zaměřily energii nutnou pro teleportaci. Náhle škubl hlavou stranou a oči se mu ohromeně rozšířily, aby se vzápětí přivřely bolestí.
Agáta sebou také cukla, ale pak se zašklebila. "Hleďme! Tak jsi to cítil i přes tu svou hroší kůži!"
Čaroděj se po ní rozzlobeně podíval. "Nevím, jakého špinavého triku jsi užila, abys napodobila cizí mysl…"
"No jistě, 'špinavý trik', samozřejmě! Ach, celé roky jsem studovala, abych dokázala napodobit projevy a jemnou texturu jiné mysli, a to vše jen pro tento jediný okamžik!" Odvrátila se od něj a odplivla si. "Lorde čaroději, odejděme; už jsem unavena mluvením k tomu, který úmyslně nechal své uši ohluchnout!"
"Ano, jděte hned!" zvolal Galen, "neboť váš klam selhal! Jděte hned a už se nikdy nevracejte."
"Ach, jistě!" Rod se otřásl při pomyšlení na další let na koštěti. "Trochu jsem se těšil, že bychom se mohli svézt rychlíkem…"
"Brzy v tom najdeš zalíbení, můj manželi," ujistila ho Gwen. "Stačí, když mi budeš víc věřit."
"Věřit?" Rod se zatvářil ukřivděně. "Věřím ti bezmezně."
"Pak se jistě nebojíš, že by tě má moc nedokázala udržet ve vzduchu." Gwen ho obdařila zářivým úsměvem.
"No dobře, dobře!" Rod pozvedl ruce v obranném gestu. "Vyhrála jsi - pokusím se na to zvyknout. Až po tobě, madam."
Agáta na okamžik zaváhala, snažíc se ještě naposledy proniknout Galenovi pod kůži, ale pak se znechuceně odvrátila.
"Ano, ať si tu třeba sám shnije, když chce!" Protáhla se kolem Roda, odhrnula závěs a zamířila schodištěm nahoru.
Rod se ohlédl a zachytil pohled Galena stojícího nehybně uprostřed své laboratoře. Zůstal tam sám, hledě skrz neviditelnou zeď, kterou si kolem sebe vybudoval, do neznáma.

Rod se držel koštěte jako o život a při tom si vytrvale opakoval, že se nebojí, že toužebně vyhlíží Tuanův stan mezi šedými mraky, které pozoroval přes Gwenino rameno, jen tak z dlouhé chvíle. Ale nefungovalo to; svíravý pocit v žaludku nepovoloval a jediným objektem, který před sebou viděl, byla Agáta na svém koštěti.
Pak se náhle na nebi objevil bod kousek nad Agátiným levým ramenem. Rod vytřeštil oči a zapomněl se bát. "Gwen - vidíš to, co vidím já?"
"Ano, můj pane. Má to podobu člověka."
A mělo. Jak se bod přiblížil, vyrostl do podoby mladíka v dvouřadém kabátci a kalhotách, mávajícího divoce čepicí.
"Člověk," přisvědčil Rod. "Vlastně bych řekl, že to je Leonatus. Není ještě moc mladý, aby se takhle sám teleportoval?"
"Je mu šestnáct," připomněla mu Gwen. "Ač se nám to třeba nezdá, i oni stárnou, můj pane."
"To všichni, když už o tom mluvíš. Takže Leonatus už je dost starý, aby dělala poslíčka. Zkus se k němu přiblížit, Gwen; vypadá to, že nám chce něco říct."
Gwen zakroužila kolem mladíka v elegantní smyčce rychleji, nezbylo Rodovu žaludku milé. "Vítej, Leonate!" zavolala - což bylo štěstí, protože Rod zrovna v tu chvíli ztěžka polkl. "Jak vypadá situace?"
"Zle, krásná Gwendylon," odvětil mladík. "Nad břehy řeky Fleuve se stahují bouřkové mraky a diví muži se formují k útoku!"
"Věděl jsem, že je něco ve vzduchu!" vykřikl Rod. Patrně ozón. "Vrať se a pověz svým druhům, aby drželi pozice, Leonate! Budeme tam natošup!" Při představě, že by měli ještě zrychlit, se mu útroby zase sevřely.
"Ano, můj pane!" odpověděl hoch a pak se zatvářil rozpačitě: "Co je to 'pozice'?"
"Pevný bod," odpověděl Rod, "a naše strategie je dostat nepřítele mezi něj a útes."
"Stane se, jak říkáš, lorde čaroději." Leonatus pořád vypadal zmateně, ale řekl mužně: "Vyřídím tvůj vzkaz," a zmizel s tichým pufnutím.
Rod zamumlal: "Fessi, blížíme se plnou rychlostí. Počkej na mne na vrcholku útesu."
"Jsem uvázaný, Rode," připomněl mu Fess.
Rod pokrčil rameny. "Tak napni provaz. A až ho napneš na plnou délku, přetrhni ho a počkej na útesu."
Přistáli u stanu čarodějnic zrovna ve chvíli, kdy dopadly první kapky deště.
"Co dělají mladí?" křikla na ně Agáta.
"Jsou celí vystrašení," odpověděl jí Rod. "Dokonce rádi uvidí i tebe!" Seskočil z koštěte a objal svou ženu, aby jí vtiskl krátký, ale vášnivý polibek.
"Můj pane!" Gwen se půvabně zarděla. "Stěží bych očekávala, že…"

"Jen jsem potřeboval maličko připomnět, pro co se mám vrátit domů." Rod se na ni spiklenecky zašklebil. "Hodně štěstí, zlato." Pak se otočil na patě a odešel do deště.
Na okraji útesu nad řekou se zastavil a zadíval se dolů. Zrovna včas, aby uviděl, jak se první vlna opolidí přelila přes předprsně zákopů a bojovníci naplnili údolí řeky, mávajíce štíty a blýskavými dvoubřitými sekerami.
Rod se zamračil a rozhlédl se po gramaryjské armádě. Kde byla?
Tam, sotva viditelná v dešti, byla temná, vřící masa, vzdalující se pryč po proudu řeky.
"Fessi!"
"Tady, Rode."
Rod se otočil - a uviděl velkého černého oře jen dva kroky za sebou. Polekaně uskočil - pak si vzpomněl na sráz, který měl za zády, a zase skočil zpět. Nohou se zachytil ve třmeni a vyhoupl se do sedla svého robotického koně. "Jak ses tu dostal tak rychle?"
"Mám radar." Tón Fessova hlasu byl mírně shovívavý. "Pojedeme, Rode? Potřebují tě tam dole."
"Samozřejmě!" A když se černý kůň rozběhl, zeptal se: "Co se děje?"
"Dobrá taktika." V robotově hlase zazněl obdiv, možná i úžas. Pustil se dolů ze svahu, mumlaje: "Možná by ti to měl Tuan vysvětlit sám."
Rod měl stěží čas zaprotestovat, když dorazili k vojsku. Všude vládl strašný zmatek - řinčení oceli, dusot nohou v těžkých botách na zemi, pomalu se měnící v bláto, křik seržantů a ržání koní rytířů. Rod se rozhlédl kolem, ale nikde neviděl ani náznak paniky. Jistě, tu a tam byla některá z mladších tváří naplněna strachem a některá ze starších šklebem odhodlání a vojsko jako celek se pohybovalo směrem od útočníků - ale ustupovalo a nikoliv prchalo.
"Proč?" vyštěkl Rod.
"Tuan to nařídil," odpověděl Fess, "a moudře, smím-li vyjádřit svůj názor."
"Odvez mě k němu!"
Krále tentokrát našli až úplně vzadu, protože to byla část jeho vojska, která byla v nejtěsnějším kontaktu s nepřítelem.
"Zaútočili na naše levé křídlo!" volal. "Vyřiď siru Marisovi, ať víc pospíchá; jestli je doženou, je s nimi konec!"
Kurýr přikývl a zmizel v dešti.
"Buď pozdraven, pane a vládce!" zavolal Rod.
Tuan se ohlédl a ve tváři se mu objevil výraz úlevy. "Lord čaroděj! Díky Bohu, že jsi přišel!"
"Díky za milé přivítání, Proč ustupujeme, Tuane?"
"Děláš si ze mne legraci, lorde čaroději! Copak nevidíš, že prší? Nemůžeme se jim postavit, když oblohu křižují blesky!"
"Ale když to neuděláme," poukázal Rod, "budou postupovat tak dlouho, než přestane pršet."
Tuan přikývl. "Ta myšlenka mne napadla rovněž."
"Hm - připadá mi to jako rychlý způsob, jak přijít o království…"
"To mne napadlo rovněž. Proto se obrátíme a postavíme se jim - ale ne dřív, než si budou jisti, že je s námi konec."
Rod pomalu zvedl hlavu a jeho oči se rozšířily. Pak se zašklebil. "Už bych mohl vědět, že nemám pochybovat o tvém smyslu pro taktiku! Ale uvěří doopravdy, že prcháme o život, když jsme s nimi tak dlouho bojovali?"
"Jistě, nějaký odpor asi čekat budou," přikývl Tuan. "Takže na ně zaútočíš ty se svou Létající legií." Kývl hlavou k pravému křídlu. "Už na tě čekají, lorde čaroději."

Když ho jeho vojáci uviděli, spustili radostný pokřik a on několika krátkými rozkazy převzal velení. O minutu později polovina z nich zmizela ve vysoké trávě a houští, které lemovalo říční břeh. Druhá polovina, ti, kteří měli jezdecké boty, napodobili Mojžíše a ponořili se do sítí.
Rod zůstal s těmi na suchu a tiše se plížili blíž ke břehu, až dosáhli místa, kde se pláž rozšiřovala v půlkruh porostlý nízkým houštím a ohraničený stromy. O deset minut později tu dorazili i první zvědové předvoje opolidí. Rod počkal, až budou uprostřed půlkruhu, a pak hvízdl jako lelek. Ale jednomu z opolidí jeho imitace připadala podezřelá a zarazil se. Vzhlédl, s ústy otevřenými k poplašnému křiku - když tu se na něj a na jeho druhy vrhlo tucet gramaryjských vojáků a srazilo je k zemi.
Úplně opolidi obklopili, takže Rod neviděl, co se s nimi stalo -jediné, co věděl, bylo, že to trvalo pouhých třicet sekund a že se pak všichni jeho lidé stáhli zpět do houští a zanechali za sebou tři mrtvoly v kalužích krve, pomalu vsakujících do písku.
Rod byl otřesen. Seržant po jeho boku se zašklebil. "Dobrá práce, lorde čaroději."
"Na to ti klidně dám své slovo," zamumlal Rod. "Co ti mládenci dělají v době míru - řezníky?"
Seržant pokrčil rameny. "Selský chlapec musí umět podříznout krk praseti a tihle divoši nic víc nejsou."
Rod potlačil nutkání pokusit se vysvětlit konflikt z pozice neandrtálců. "Jsou to nepřátelé," přisvědčil nepříliš šťastně, "a tohle je válka. Už nám nade vší pochybnost dokázali, že nás pozabíjejí, když nezabijeme dřív my je." Soukromě by ho docela zajímalo, kolik z nich po tom skutečně toužilo.
Později. Teď byl čas hrát krvavou bestii. "Řekni chlapcům, aby se roztáhli dokola, seržante."
Seržant se obrátil a šeptem zamumlal několik slov, ale to byl jediný účinek, který Rod viděl nebo slyšel. Přesto klidně seděl v sedle svého koně, protože mu bylo jasné, že vojáci jeho rozkaz dostali a provedli. Nemusel dělat nic, než čekat.
Asi za pět minut se objevil předvoj. Jeho velitel uviděl mrtvoly uprostřed prostranství a zvedl ruku, aby své muže zastavil. Zatímco ohromeně stáli, Rod zakřičel jako racek. Padesát mužů z jeho komanda sklouzlo ze stromu a jejich meče prořízly hrdla nepřátel, než si vůbec stačili uvědomit, že na ně zaútočili.
Zatímco se první neandrtálci svíjeli v křečích na zemi, přiběhli s řevem a máváním sekerami další. Rodovi muži vyskočili, ale několik jich nebylo dost rychlých. Rod popustil uzdu svému vzteku a křikl na Fesse: "Kupředu!" Velký černý oř skočil rovnou doprostřed bitevní vřavy. Pohledy opolidí se otočily k nové hrozbě, takže si nevšimli stínů, které se na

Rodův povel tiše zvedly ze sítí. Neandrtálci začali padat a ustupovat, zatímco Rod a jeho muži tančili gavotu smrti, uskakujíce před sekyrami nepřátel, jež se marně snažili zachytit jejich pohledy. Rodovi muži byli tvrdě vycvičení - dívali se na zbraně nepřítele a ne do jeho očí. Tu a tam se však některý přece jen zapomněl, a zpomalil. Stalo se to dokonce i Rodovi - jelikož byl v sedle, přitahoval pohledy nejvíc. Jednomu z neandrtálců se podařilo zachytit jeho pohled a v příští chvíli už Rod plaval v louži melasy a zmocnila se ho panika, když zjistil, že v jeho mozku zápasí dva rozdílné podněty a ani jeden není jeho vlastní.
Pak se mu hlavou a páteří rozlilo konejšivé teplo, známý dotek, při kterém takřka ucítil vůni Gwenina parfému, a jeho ruka se štítem vyrazila nahoru, aby zachytila úder sekerou, zatímco pravice s mečem zasadila útočníkovi smrtící ránu. Cítil, jak ocel tříští žebra opočlověka, krátce trhl rukou, aby zbraň vyprostil, a obrátil se k dalšímu útočníkovi, snaže se nevidět padající tělo.
Vtom blesk ozářil pláž a do uší mu zaznělo zaburácení hromu. Rod divoce vykryl úder sekerou zjišťuje, že dobrá polovina jeho síly je ochromena. Sekery zasvištěly a gramaryjští vojáci padali, zatímco jejich protivníci se vrhli na pomoc svým druhům. Vojáci začali propadat panice, většina z nich se zapomněla a podívala se opolidem do očí - a ztuhli.
Rod zařval vzteky a hrůzou a vrhl se na opolidi. Sotva se sehnul, uviděl před sebou rozšklebenou tvář, která mu pohlédla zpříma do očí.
Bylo to, jako by Rod narazil do nějaké zdi. S vypětím všech svých sil se pokusil pozvednout meč, ale nemohl se ani hnout. Koutkem oka zahlédl lesknoucí se ostří sekery. Poslední jiskřička vědomí v jeho mysli zoufale zaútočila na dusící temnotu, hledaje skulinku, kudy by pronikla ven…
Pak se těžký závoj náhle roztrhl a Rodova ruka poslechla příkazu jeho mozku. Přikrčil se, když mu sekera zasvištěla kolem hlavy, a pak bodl kupředu. Jeho muži se vrhli na nepřátele jako fúrie. Počtem byli sice slabší, ale jejich zuřivost a odhodlání rovnováhu sil víc než jen vyrovnala. Za předvojem se však valili další a další opolidé a Roda se zmocnil děs, když uviděl, jak se za jejich zády z šera vynořuje dlouhá dračí loď.
Náhle se ozval ohlušující řev, a když opolidé poděšeně vzhlédli, uviděli, jak se na ně dolů říčním břehem žene pět tisíc gramaryjských vojáků.
Rod vítězoslavně zařval; všichni jeho muži naopak zůstali docela zticha, šetříce si energii na rychlé výpady proti nepříteli. Opolidé zmateně ustupovali, ale po chvíli se vzpamatovali a začali se bránit; kladli však jen slabý odpor, neboť královi vojáci je teď početně několikrát převyšovali.
Rod zuřivě bodal a sekal kolem sebe, když tu si náhle začal uvědomovat rytmické dunění ozývající se z řad nepřátel.
"Rode," Fessův hlas zněl slabě a monotónně, "napětí klesá… každou chvíli mohu selhat…"
"Drž se, dokud můžeš!" zařval Rod a mentálně se připravil na to, že seskočí a použije Fesse jako štít.
Dunění zesílilo a začalo se stávat jednohlasným; nepřátelská armáda skandovala jako jeden muž: "Skřet! Skřet! Skřet!"
Skoro by se zdálo, že je jejich bůh slyší; celý říční břeh byl najednou ozářen bleskem a hrom zaburácel jako výstřel z děla.
Když záblesk pohasl, vojáci začali zpomalovat. Jeden z opolidí zachytil i Rodův pohled a on opět začal zápasit s ochromující pomalostí.
Pak černý závoj opět roztrhl oslňující záblesk a Rod cítil, že má zase volnost pohybu. Celá gramaryjská armáda nadšeně zajásala a pustila se do boje s novou energií. Odpověděl jim rozzuřený řev opolidí, který však rychle získal zoufalý podtón; a opolidé jako by se stáhli do sebe, snažíce se zformovat obranu proti gramaryjským kopím. Avšak ostrovní vlci se na ně vrhli, sekali a bodali, ztráceli krev, na které jim najednou jako by vůbec nezáleželo, a noc se naplnila křikem umírajících a řinčením oceli.
Náhle Rod zjistil, že šlape v rozbahněné půdě. Ale jak to bylo možné, když mezi nimi a vodou byl nepřítel? Když vzhlédl, uviděl, jak se opolidé zoufale snaží dostat do svých lodí.
"Utíkají!" zvolal radostně. "Nepřátelé prchají! Žeňte je!" Jeho muži odpověděli šíleným řevem a vrhli se do boje jako zběsilí. Nemohli o mnoho víc než škrábat a bodat; obranná zeď divých mužů byla pevná a rychle se obměňovala, jak čluny odplouvaly a nové zase připlouvaly. Ale nakonec se obrátili i poslední a rozběhli se do člunů. Vojáci vyrazili, aby je dobili, ale Rod, Tuan a sir Maris je zadrželi strohými povely, které se nesly od rytíře k rytíři, od seržanta k seržantovi; a vojáci viděli, že opolidé už jsou skutečně příliš daleko, než aby je mohly zasáhnout letící sekery nebo kameny vržené z břehu. Ojedinělé pokusy spolehlivě odvrátily kulaté štíty. Pak loď vplula do proudu, elegantně zatočila kolem útesu a začala se vzdalovat na volné moře.
Tuan napřáhl svůj zkrvavený meč k nebi a vyrazil ze sebe vítězoslavný výkřik. Užaslá armáda si teprve nyní uvědomila, že vyhráli. Les kopí a mečů vzlétl k obloze a z tisíců hrdel vyšel triumfální řev následovaný radostným jásotem.
Než ozvěna křiku dozněla, Rod znovu stočil Fesse po proudu řeky. "Dokázals to, Starý šrote!"
"Dokázal, Rode." Elektronický hlas zněl jakoby pomaleji. "V tomto boji se ke mně nepřítel mohl přiblížit jen zepředu!"
Rod přikývl. "To je úspěch. A teď vzhůru ke stanu čarodějnic, plnou rychlostí!"

Strážní před stanem ho poznali a zasalutovali. Rod seskočil z koně a vběhl dovnitř.
Kapající svíce osvětlovaly mladé čarodějnice a čarodějníky ležící tak, jak v bezvědomí padli na zem. Uprostřed se o jednu ze stanových tyčí opírala Agáta s hlavou v dlaních a Gwen, která tiše úpěla a prsty obou rukou si masírovala spánky, byla zhroucená u druhé.
Roda zamrazilo. Přiskočil k ní a zvedl ji v náručí. "Miláčku! Jsi…"
Zamrkala na něj a pokusila se o úsměv. "Žiju, můj pane, a budu zase v pořádku - ačkoliv mám teď mysl docela rozpolcenou…"
"Díky všem svatým!" Rod si její hlavu přitiskl k prsům a konečně se trochu uklidnil. Sklonil se ke Gwen, tentokrát

mnohem pomaleji. "Přece jen přišel, co?"
"Ano, můj pane." Bolestí zkřivila obličej. "Když se podruhé zablesklo a všichni mladí se propadli do bezvědomí, zůstalo celé břemeno obrany jen na Agátě a mně. Cítila jsem, jak se nám Harold snaží pomáhat. Ale všichni jsme se báli třetího blesku, věděli jsme, že podlehneme…"
"A Galen tajně špehoval a pochopil, že to nemůžete vydržet." Rod přikývl. "Nechtěl riskovat, že by při tom jeho 'syn' mohl dojít úhony, třebaže nebyl zrozen přímo z jeho těla."
"Podruhé na něj nespoléhej," ozvalo se zaskřehotání z druhé strany stanu a hromada hadrů a kostí, která byla starou Agátou, se pohnula. "Pozor, čaroději. Teď už ví, že se ho budeš snažit využívat tím, že úmyslně vystavíš jeho syna nebezpečí." "Samozřejmě." Rodovi se v očích zablesklo. "Ale přesto přijde."

Tuan zanechal oddíly na obou březích. Vojáci překypovali dychtivostí zapojit se do boje, a když viděli, že dračí lodě plují k nim, začali ječet a mávat meči.
Opolidé se na ně jen podívali a pokračovali v plavbě.
Mladý král vydal patřičné rozkazy a o několik minut později už se nad řekou míhaly zapálené šípy, s tlumeným žuchnutím dopadaly na paluby a zabodávaly se do plachet. Lučištníci se několik minut bavili pozorováním, jak opolidé v panice pobíhají po palubách a snaží se udusit plameny. Ale sotva se jim to podařilo, vzlétly další hořící šípy a legrace začala znovu. A tak, ačkoliv Tuan poslal hlídku čarodějníků, kteří už stačili načerpat síly, aby z bezpečné vzdálenosti lodě doprovázeli, nebylo jich ani třeba. Přesto zůstali v pohotovosti, dokud lodě neopustily řeku Fleuve a nevypluly na volné moře. Na obzoru se dračí lodě zastavily, jako by uvažovaly o dalším pokusu. Ale řada lučištníků rozestavených na okraji útesu s telekinetickými čarodějnicemi za nimi a následky útoku ohnivými šípy je nakonec přiměly, aby pokračovaly v plavbě a zanedlouho zmizely za horizontem.
Uprostřed radostného jásotu a oslav Rod narazil na Tuana. Popadl krále za jeho královský krk a zařval mu do ucha, aby překřičel okolní vřavu: "Víš, že to ještě není úplně za námi, že?"
"Vím," odpověděl mladý král důstojně, "ale také vím, že dnešní noc se bude oslavovat. Naplň si pohár a raduj se s námi, lorde čaroději. Zítra budeme zase připraveni k boji."

Příštího rána byl vzhůru a připravený, ačkoliv ne zrovna šťastný. Seděl na židli ve svém stanu a šedý úsvit prosvítající plátnem se rozléval kolem. Obloha byla stále zachmuřená a stejně tak i Tuan. Přiložil si na čelo mokrý ručník, hrdinně zapudil z tváře bolestivou grimasu a řekl: "Tak, lorde čaroději. Teď si promluvíme o tom, co jsi mi řekl: abych si dal pozor, protože boj ještě neskončil."
Brom O'Berin přistoupil blíž ke králově židli a podíval se mu do očí. "Pochybuji, že jsi připraven mluvit o válce, když máš hlavu ještě tak plnou vína, že na ní máš kůži napjatou jako na bubnu."
Tuan odpověděl slabým lítostivým úsměvem. "To nebude škodit, lorde kancléři, protože mám v úmyslu mluvit o tom, co už vím."
"To jest," přidal se Rod, "že jestliže je nebudeme pronásledovat, vrátí se zpátky."
Tuan přikývl a zavřel oči. Ano, lorde čaroději. Příští jaro, hned jak začnou bouře, můžeme je čekat zpátky - ano, vím to."
Brom se zamračil. "A ty se obáváš, že mezitím vymyslí nějaký způsob, jak čelit spojené moci všech našich čarodějnic?"
Tuan se zašklebil. "Ne, toho se neobávám. Už jsem se rozhodl. Musíme přenést válku do jejich domovů; musíme je pronásledovat přes moře a zaútočit."
"A čas k útoku je teď," zabručel Brom.
Tuan přikývl a podíval se na Roda. "Ale jak tam dopravíme naše vojska, lorde čaroději? Můžeš přenést tolik mužů a koní pomocí kouzla?"
Rod se pobaveně usmál. "Nejsem si jist, že by byť i Galen dokázal přenést takové množství, můj vůdce. Ale zjistili jsme, že Gramarye má vzkvétající obchodní flotilu, která nám bezpochyby s radostí pomůže vykořenit potencionální pirátské hnízdo."
Tuan pomalu přikývl. "Jsem si jist, že můžeme počítat s jejich ochotnou spoluprací, jakmile se to roznese."
"Jde jen o to překonat případnou sobeckost. Máme také pozoruhodný počet rybářských lodí a jejich majitelé také bezpochyby uvítají, když je zbavíme konkurence ještě dřív, než začne."
Král přikývl - velice opatrně. "Takže si myslíš, že dopravních prostředků máme dost."
"Pravděpodobně. A co bude chybět, můžeme vystavět v době, kdy budeme shromažďovat zásoby na cestu. Ne, doprava nebude problém."
"Ano?" Král se smutně usmál. "Co tedy?"
"Porazit divé muže v jejich domovině, kde budou bojovat o své životy - a životy svých žen a dětí."
Tuan na něj chvíli přemítavě hleděl. Když nakonec promluvil, byl jeho hlas přiškrceným šeptem. "Ano, bude to krvavá záležitost. A jen málo z těch, kteří poplují, se zase vrátí domů."
"Pokud z toho uděláme boj na život a na smrt," přisvědčil Rod.
"Máme snad jinou možnost?" otázal se Brom zamračeně.
"Coup d' état." Rod se zašklebil. "Podle Yoricka a ostatních našich hostů ze zámoří byla tato invaze dílem junty, která se zmocnila vlády nad divošskou zemí."
Tuan pokrčil rameny. "Co nám to pomůže, když ti lidé poslouchají svého nového vůdce?" Ale ještě než to dořekl, ve tváři se mu objevil zamyšlený výraz.
Rod přikývl. "Po včerejší porážce už nebudou tak spokojeni se svým současným vůdcem, šamanem Mughorckem a jeho Skřetím bohem. A podle toho, co říkal Yorick, soudím, že nad ním nikdy moc nejásali - spíš by se dalo říct, že byli obětmi šamanových piklů. Pokud dáme jasně najevo hned od začátku, že bojujeme proti Mughorckovi a ne proti divým

mužům jako takovým - možná, že budou ochotni se vzdát."
Tuan pomalu přikývl. "To, co říkáš, dává očividně smysl, lorde čaroději. Ale jak jim svůj návrh předneseš?"
"To už je Yorickova starost," zašklebil se Rod.
* * *
"To nic není, mylorde." Yorick přešel problém mávnutím ruky o velikosti slušné šunky. "Nejobyčejnější věc na světě - stará známá šeptaná propaganda."
"Šeptané propagandy jsou tak staré?" Vize padesáti tisíc let šíření fám Roda omráčila. "Ale jak ji rozpoutat?"
Yorick se podíval na své přátele, pak pokrčil rameny a obrátil se zpět k Rodovi. "Není vyhnutí - poplujeme tam před tebou a postaráme se o to sami." Když Rod zbledl, Yorick se zašklebil: "A jak sis to představoval ty - shazováním letáků?"

"Vlastně jsem si myslel, že bychom to mohli dokázat s telepatií," povzdechl si Rod, "ale žádný z našich projektivních telepatů neovládá jejich jazyk. Yorick má pravdu - musí s tím začít on a jeho muži. Otázka je - můžeme jim věřit?"
"Věřit nepřátelům?" zvolala Kateřina. "Nikoliv, lorde čaroději, doufám, že to nemáš v úmyslu!"
"Ale on je vlastně na naší straně," namítl Rod, "protože bojuje proti stejnému nepříteli - šamanovi Mughorckovi."
Seděli v malé místnosti - pouze čtyřicet stop čtverečních -v královském hradě v Runnymede. Orientální koberec, tapiserie na zdech, leštěný nábytek z ořechového dřeva, elegantní křesla ve tvaru přesýpacích hodin a stříbrné poháry byly jeho jediným vybavením. Ale přestože v krbu nehořel oheň, rozhovor byl velice žhavý.
"Tvrdil, že Mughorck je jeho nepřítel," řekla Kateřina opovržlivě. "Ale nemůže být stejně tak dobře i špehem té stvůry?"
Rod rozhodil ruce. "Proč? K takovému účelu by Mughorck vybral spíš agenta, který by byl k nerozeznání od místního obyvatelstva. A určitě by to nebyla hrstka darebáků, kteří nedokážou ani mluvit naším jazykem."
"I kdyby byli Mughorckovi nepřátelé," zabručel Brom, "mohou si to dodatečně rozmyslet a nám se pak může stát, že ať přistaneme kdekoliv, bude naše vojáky očekávat zeď nepřátelských kopí."
"No dobře," odfrkl si Rod znechuceně. "Zřejmě máš pravdu. Budeme tedy opatrní. Ale stejně mám pořád divný pocit."
Kateřina se škodolibě usmála. "Myslela jsem si, že jen ženy dovolují, aby u nich při rozhodování o vážných věcech rozhodovaly pocity."
"Fajn, tak teď ses dozvěděla, že existují výjimky," zavrčel Rod. "Ale určitě víš, co tím myslím, veličenstvo - v celé té věci je jedna drobnost, která nějak nezapadá do hypotézy, že Yorick je náš nepřítel."
Kateřina otevřela ústa, aby ho zpražila, ale Brom promluvil první. "Chápu, o čem mluvíš - a mohu ti dokonce říct, o jakou drobnost jde."
Kateřina se na něj užasle podívala a Tuan vzhlédl s nově probuzeným zájmem.
"Je to ta skutečnost," pokračoval Brom, "že mluví naším jazykem. Naučil se ho snad od Mughorcka?"
"Snad ano, pokud je Mughorck agentem Orlových nepřátel," řekl Rod pomalu. "Pokud Orel naučil Yoricka anglicky, proč by se anglicky nemohl naučit i Mughorck?"
"Rozumím ti." Tuan se v křesle napřímil. "Víme, že Yorick Orla považoval za něco jako čaroděje; pokud je jím i Mughorck, máme tu čaroděje proti čaroději. Nejedná se prostě o boj mezi nimi? Proč bychom si měli myslet, že jsme pro ně tak důležití, aby se spojovali proti nám?"
"Nebo že by Mughorck odstranil Orla jen proto, aby mohl použít divé muže proti nám," zavrčel Brom. "Proč bychom pro Mughorcka měli být tak důležití?"
"Protože," zašeptal Fessův hlas Rodovi u ucha, "Gramarye má mnohem víc skutečných telepatů než celý zbytek Terránské sféry dohromady; a interstelární komunikace, které mohou dosáhnout, je se vší pravděpodobností nejdůležitější faktor v určení směru, kterým se lidstvo vydá."
A jelikož Orel i Mughorck byli pravděpodobně oba agenty silných mocenských bloků budoucnosti a věděli, jaký vliv to bude na další vývoj mít, mohli se to pokusit zvrátit, dodal v duchu Rod. Nahlas řekl jen: "Je příjemné vědět, že tahle místnost má tak tlusté zdi, že se nemusíme bát odposlechu."
"Proč?" Tuan se zamračil. "Je snad důvod nedůvěřovat loajalitě kohokoliv z našich lidí?"
"Hmmmm… ne," improvizoval Rod rychle a kupodivu se mu elegantně podařilo dostat se k rozumnému vysvětlení. "Já jen že jsem přivedl Yoricka s sebou pro případ, že bychom dospěli k nějakému rozhodnutí, a teď čeká v předpokoji."
Kateřina poplašeně vzhlédla a rychle ustoupila za Tuanovo křeslo. Zato král se zatvářil zaujatě. "Pak ho tedy pozvi dál! Copak bychom mohli opomenout položit mu několik otázek, které by nám odhalily pravdu o jeho falešnosti či loajalitě?"
Brom došel ke dveřím, otevřel je dokořán a křikl několik povelů. Když se vracel zpátky k Rodovi, nadhodil: "Ještě tohle: podle Tobyho zprávy je vesnice divých mužů obklopena poli obilí, velice pečlivě obdělávanými a udržovanými. Tohle uspořádání nevypadá nově, Tuane. Kdyby sem Orel přišel s dobyvatelským záměrem, obětoval by několik let na založení prosperující kolonie?"
Mladý král přikývl. "Další dobrý důvod." Obrátil se k přicházejícímu Yorickovi, zatímco Kateřina se přimkla ještě těsněji k jeho křeslu. "Vítej, kapitáne vyděděnců!"
"I já tě zdravím." Yorick se zašklebil a dvěma prsty se dotkl kadeře na svém čele. Brom se divoce zamračil a Roda napadlo, že by měl raději rychle zasáhnout. "Hm, zrovna jsme mluvili o tom, proč se Mughorck pokoušel zavraždit Orla, Yoricku."
"Přece proto, že Mughorck vás chtěl napadnout," odvětil Yorick překvapeně. "Nemohl na to ani pomyslet, dokud rozhodoval Orel a kázal to své evangelium porozumění a tolerance."
V místnosti zavládlo ticho, zatímco Brom, Tuan, Kateřina a Rod si navzájem vyměňovali významné pohledy.

"Řekl jsem něco?" zeptal se Yorick.
"Jen to, co jsme si už říkali." Rod se poškrábal za uchem. "Je to vždycky zneklidňující pocit, když člověk zjistí, že hádal správně." Podíval se na Yoricka. "A proč nás chtěl Mughorck napadnout?"
"Mocenská základna," vysvětlil Yorick. "Vaše planeta je zřejmě nejžhavějším želízkem v nadcházejícím měření sil. Vaši potomci se dají na cestu demokracie, takže Decentralizovaný demokratický tribunál zvítězí. Jediný způsob, jak by se dal výsledek zvrátit, je vrátit se v čase a pokusit se na Gramarye o převrat. Když se Mughorck vybarvil, zjistili jsme, že musí pracovat pro jednu z poražených skupin z budoucnosti… Co se děje, my lorde?"
Rod se ho divokou gestikulací pokoušel umlčet. Tuan ho provrtal přísným pohledem. "Copak, lorde čaroději?" zeptal se hlasem hladkým jako samet. "Proč si nepřeješ, aby pokračoval v mluvení?"
"Třeba proto, že mluví velice zmateně." Kateřina nakrčila čelo. "Ale otázka mého manžela je na místě. Pro koho pracuješ ty, lorde čaroději?"
"Pro svou ženu a děti, především," povzdechl si Rod, "ale jelikož pro ně chci právo a svobodu a vy dva mi je zaručujete nejlépe - pracuji pro vás."
"Nebo spíš s námi," opravil ho Tuan. "Ale jiné závazky nemáš, lorde čaroději?"
"No, je tu jisté kolektivní úsilí…"
"…a ty mu poskytuješ nejčerstvější informace z panství jejich veličenstev." Brom se zatvářil provinile. "A já o tom vím skoro už od té chvíle, kdy jsi mezi nás přišel."
Napětí začalo z Tuana opadat, ale Kateřina se na něj dívala ještě podezíravěji než kdy jindy. "Dokonce i ty, můj oddaný Brome! Proč jsi mi nic neřekl?"
"Z důvodu, který nepotřebuješ znát," odvětil Brom prostě, "a protože jsem ctil tajemství Roda Gallowglasse. Kdyby soudil, že bys to měla vědět, řekl by ti to sám - neboť je ti nade vší pochyby oddán."
Zdálo se, že to Kateřinu trochu uklidnilo a Tuan už se doopravdy smál - ale oči se mu při tom zvláštně leskly. "Někdy si o tom musíme promluvit trochu podrobněji, lorde čaroději."
Ale ne teď. Rod si zhluboka oddechl a vrhl vděčný pohled směrem k Bromoví. Trpaslík nedbale kývl.
"Takže důvod k znepokojení jsme rozptýlili." Tuan se obrátil zpátky na Yoricka. "Vypadá to, mistře Yoricku, že víš víc, než bys měl."
Yorick vytřeštil oči. "Chceš říct, že něco z toho, co jsem řekl, bylo tajné?"
Rod ho probodl laserovým pohledem, ale Tuan jen řekl: "Kde ses dozvěděl o tom, co přijde?"
"Od Orla, samozřejmě." Yorick se ulehčené usmál. "On tam byl."
V místnosti se rozhostilo ticho.
Pak Tuan pomalu řekl: "Chceš říct, že Orel byl osobně v budoucnosti?"
Yorick přikývl.
"Pro koho pracuje?" vyštěkl Rod.
"Pro sebe." Yorick rozhodil ruce. "Taky z toho má slušný zisk."
Rod se uvolnil. Političtí fanatici byli ochotni bojovat na život a na smrt, ale s obchodníky se vždycky dalo rozumně dohodnout - když se jim dokáže, že víc vydělají způsobem, který jim doporučíte vy.
Ale Tuan zavrtěl hlavou. "Chceš nám namluvit, že sem Orel dovedl všechny ty lidi a naučil je obdělávat pole jen kvůli sobě? Jaký z toho může mít zisk?"
"No," Yorick zaváhal, "zařizuje jistý humanitární projekt…"
"A vy při tom současně sloužíte jako agenti pro jisté úkoly," dodal Rod suše.
Yorick se začervenal.
"Nebo je to tak," přisadil si Brom svým hromovým hlasem, "že bojuje proti lidem z budoucnosti, kteří podporují Mughorcka? Proč by tví lidé pak neměli být součástí toho boje?"
Ale Yorick už zase našel ztracenou rovnováhu. Podíval se na Roda a kývl hlavou směrem k Bromovi. "Kdes ho vzal?"
"Ty to snad nechceš vědět," řekl Rod rychle. "Ale my ano. Jakou zbraní byli tví neandrtálci v tom velkém boji?"
Yorick si povzdechl. "No dobře. Je to trochu složitější, než jsem vám řekl prve. Zlí hoši nás posbírali, abychom sloužili jako nástroj k ustavení velmi časné diktatury, kterou by nebylo možno zlomit. Jistě chápeš, mylorde, že jsme poněkud paranoidní civilizace."
"Nedovedu si představit, proč," odvětil Rod suše.
"Co je to 'paranoidní'?" Tuan se zamračil. "A jaký to má vliv na způsob vlády?"
"To znamená, že máš pocit, jako by se do tebe každý navážel," vysvětlil Yorick, "takže časem získáš tendenci vyřídit je dřív, než k tomu budou mít příležitost. Vládě to umožňuje pohodlnou represivní politiku."
Kateřina zavrávorala a Tuan se podíval na Roda: "Je to pravda, co říká?"
"Až příliš," odpověděl Rod s křivým úsměvem, "a každý, kdo má čarodějnické schopnosti, je potencionální obětí represí. Teď aspoň víš, proč jsem na tvé straně, můj vůdce."
"To ano." Tuan se obrátil zpátky na Yoricka. "Teď už mi tví ostatní soukmenovci tolik starostí nedělají."
Ale Rod koutkem oka nepřestával pozorovat Kateřinu. Uvědomovala si, že byla na dobré cestě stát se tyranem, kdyby dál vládla sama? Myslela to dobře, jistě - ale ve chvíli, kdy by měla dost zkušeností, aby si mohla být sama sebou jista, by ji už příliš mnoho lidí nenávidělo, takže by musela zůstat tyranem navždy.
Ale Tuan už zase mluvil a Yorickem. "Proč ten tvůj Orel bojoval s autokraty?"
"Škodí obchodu," odpověděl Yorick bez rozmýšlení. "Diktatury mají tendenci ustanovovat velice striktní pravidla, kdo může obchodovat a s kým, a to vede buďto k extrémně vysokým daním, nebo závratným úplatkům. Ale vláda, která lidem poskytuje svobodu, ponechává většinou i volnost obchodu."
"Většinou ano," přikývl Rod.

Yorick pokrčil rameny. "Svoboda je vratká věc, můj pane. Vždycky budou existovat lidé, kteří se ji budou pokoušet zničit nastolením vlastního diktátu. Obchodníci jsou taky jenom lidé."
Rod cítil, že by si ten výrok vyžádal hlubší diskusi, ale hrozba budoucí invaze ho přiměla, aby nebyl malicherný.
"Trochu jsme přemýšleli o té šeptané propagandě, kterou jsi navrhoval. Můžeš nám vysvětlit, jak by to fungovalo, aniž by tě chytili? A nesnaž se mi namluvit, že si navzájem připadáte jeden jako druhý."
"To by mne nikdy nenapadlo." Yorick odmítavě mávl rukou. "Jsem si naprosto jist, že v tuto chvíli už má spousta lidí Mughorcka plné zuby. Vlastně čekám, že už budou existovat první uprchlíci před jeho formou spravedlností. Pokud bys nás dokázal dopravit nepozorovaně na kontinent, do džungle jižně od vesnice, mohl bych se s nimi pokusit navázat kontakt. Někteří z nich budou jistě mít příbuzné nebo přátele, kteří nevynechají jedinou příležitost setkat se s nimi, když budou lovit v džungli nebo sbírat ovoce, a ti roznesou naše zprávy po vesnici."
Tuan přikývl. "To by mohlo fungovat. Ale proč jsi v takovém případě vlastně vůbec uprchl ze své země?"
"Mughorckovy gorily nám byly v patách," vysvětlil Yorick. "Teď už mají jiné problémy; nezapomněli na mne a na mé muže, ale už u nich nemám prioritu jedna. Kromě toho už se možná lesy hemží psanci, takže Mughorck nebude chtít riskovat těch pár oddaných mužů na nebezpečnou vyhlazovací výpravu; kdyby se nevrátili, mohl by se ocitnout ve velice nepříjemné situaci."
Král pomalu přikývl. "Ve vlastním zájmu doufám, že máš pravdu."
"A navíc," pokračoval Yorick, "kdybych zůstal, neměl bych žádné zprávy, které bych mohl šířit. Po pravdě řečeno, potřeboval jsem spojence."
"Našels je a získal sis jejich důvěru," prohlásil Tuan slavnostně. Kateřina už se tak sebejistě netvářila.
Yoricksi toho všiml. "Nezklamu ji. Koneckonců, když zradím a ty mne dopadneš, nepochybuji, že ti nebude činit potíže najít vhodnou šibenici, pro kterou bych byl dokonalou dekorací."
"Nic takového," bránil se Tuan. "Nechal bych ji postavit zvlášť pro tebe, abych zachoval harmonii stylu."
"Jsem dojat." Yorick se zašklebil. "Ale předem ti říkám, že na zlatém řetězu si viset nezasloužím. Na stříbrném možná…"
"Pročpak? Bojíš se skřítků?"
Tuan s Yorickem, pomyslel si Rod, si začínali docela dobře rozumět. "Je tady ještě otázka zpráv, které by měli tou šeptanou propagandou šířit," připomněl Tuanovi.
Yorick pokrčil rameny. "Že ty a tvé vojsko chcete pouze Mughorcka, ne? Že nebažíte po krvi místních občanů?"
"To by mělo vyhovovat."
"Ale chápejte," poukázal Yorick, "v takovém případě budou bojovat, dokud si nebudou jisti, že Mughorck padl. Chci říct, kdyby se přiklonili k vaší straně a Mughorck zvítězil, ocitli by se v poněkud ošidné situaci, nemyslíte? O jejich ženách a dětech nemluvě."
"Jistě," přisvědčil Tuan. "Vše, v co doufám, je, že až se přesvědčí, že Mughorck prohrál, složí bez dalšího odporu zbraně."
"Myslím, že většina jich bude natolik zaměstnána jásáním, že jim na nějaký odpor ani nezbude čas."
"To je dobře. A teď…" Tuan se předklonil a v očích mu zaplálo, "jak se nejlépe zmocnit Mughorcka?"
"Jelikož si přejeme rychlý konec boje," vysvětlil Brom, "nemůžeme se k němu probíjet skrze celé zástupy divých mužů."
"Hm - teď se dostáváme zpátky k původnímu plánu." Yorick se zašklebil. "Čekal jsem, kdy konečně začnete mluvit o invazi. Protože jestli se k ní odhodláte a jestli mne týden nebo dva před tím vysadíte do džungle, jsem si jist, že stačím najít dost nespokojenců, abychom váš útok mohli podpořit. A pak, až zaútočíte zepředu, přivedu svou gorilu…"
"Chceš říct guerillu."
"Asi ano. Tak či tak, přivedu ji přes útesy a sestoupíme do Nejvyšší jeskyně."
"Nejvyšší jeskyně?" Tuan se zamračil. "Co je to?"
"Jeskyně, která je v útesu nejvýše. Když jsme se tam usídlili, tábořili jsme všichni venku a Orel si vybral nejvyšší jeskyni, aby měl dobrý přehled o tom, co se děje. Když jsme se později nastěhovali do chatrčí, zůstal tam - a po něm to jistě udělá i Mughorck, kterému obsazení Orlovy jeskyně poslouží jako symbol převzetí moci."
"Zní to rozumně," zavrčel Brom, "ale co když se pleteš?"
Yorick pokrčil rameny. "Pak budeme hledat, dokud ho nenajdeme. Nemůže to být příliš těžké; velice pochybuji, že by byl v první linii."
Tuanův úsměv se opovržlivě zkřivil.
"On představuje moc," pokračoval Yorick, "ale klíčový je Skřet. Jestliže se nám podaří zmocnit se jejich idolu, pochopí všichni, že prohráli."
"Předpokládám, že ten bude taky v Nejvyšší jeskyni," nadhodil Rod.
"Bezpochyby," přikývl Yorick. "Tys ho neviděl, mylorde. Určitě bys ho nechtěl mít ve svém obývacím pokoji."
"Nějak o tom vůbec nepochybuji."
"Ani já ne," přisvědčil Tuan. Podíval se po své ženě a svých dvou ministrech. "Jsme tedy domluveni?"
Váhavě přikývli.
"Pak je dohodnuto." Tuan tleskl rukama. "Okamžitě vydám příslušné rozkazy. Mistře Yoricku, naše kupecká loď vás odveze do džungle jižně od vesnice. Až bude všechno připraveno, čarodějník ti oznámí den a hodinu invaze."
"Skvělé!" Yorickse vesele zašklebil; pak se však najednou zase zamračil. "Ale moment. Jak nás čarodějník najde?"
"Prostě se každé ráno dívejte několik hodin do ohně a snažte se uvolnit svou mysl," vysvětlil Rod. "Myslete při tom na něco abstraktního - na zvuk tleskajících rukou nebo něco takového, pořád a pořád dokola. Pak se čarodějník dostane do vaší mysli."
Yorick vytřeštil oči. "Chceš říct, že vaši telepati mohou číst v našich myslích?"
"Nějak tak," připustil Rod. "Alespoň jsou schopni říct, že tam jste a kde jste."

Yorick se ulehčeně usmál. "Dobře. Už se nedivím, že jste věděli dopředu, kde přistanou naši nájezdníci."
"Po prvním útoku už ano." Rod se usmál. "I když vašemu jazyku samozřejmě nerozumíme."
"Díky za tip." Yorick zvedl ukazováček. "Budu si dávat pozor, abych nepřemýšlel anglicky."
Rod si nebyl jist, jestli to záleží na něm, ale nechal si to pro sebe.
Yorick se obrátil zpátky ke králi a královně. "Když dovolíte, teď vás opustím, vaše veličenstva." Uklonil se. "Rád bych oznámil svým lidem, že je čas vydat se na cestu."
"Učiň tak," řekl Tuan se vší královskou důstojností, "a oznam svým mužům, že nám mohou věřit tak hluboce, jako se my můžeme spolehnout na ně."
Yorick se zastavil u dveří, ohlédl se a pozvedl jedno obočí. "Jsi si tím jist?"
Tuan rozhodně přikývl.
Yorick se znovu zašklebil. "Myslím, že jsi řekl víc, než si uvědomuješ. Mnoho štěstí, veličenstva." Znovu se uklonil a otevřel dveře; stráže ho doprovodily pryč.
Sotva se za ním dveře zase zavřely, Kateřina si ulehčené oddechla. "Tak! Máme to za sebou." Podívala se na svého manžela. "Můžeme si být jisti, že vyplní hlavní část své úmluvy, až dojde na boj?"
"No, něco jsem před ním přece jen zatajil," přiznal se Rod. Přistoupil ke stěně a nadzvedl růžek tapiserie. "Co si o tom myslíš ty, drahá? Můžeme mu věřit?"
Gwen přikývla a vkročila do místnosti. "Ano, můj pane. V jeho myšlenkách nebyla ani stopa po nějaké obojakosti."
"Myslel anglicky," vysvětlil Rod užaslému králi a královně. "Musel; anglicky s námi přece mluvil."
Po Tuanově tváři se rozlil široký úsměv. "Tak tohle jsi myslel, když ses zmínil o 'odposlechu'!"
"No, ne tak docela. Ale svým způsobem ano."
"Copak nemohl myslet svým vlastním jazykem, zatímco s námi mluvil anglicky?" zeptala se Kateřina.
Gwen se na ni povzbudivě usmála. Rod její pohled zachytil a souhlasil; ačkoliv měla Kateřina sklon rozhněvat se, když se před ní někdo zmínil o jejích vlastních psychotronických vlastnostech, očividně dělala pozoruhodné pokroky v jejich použití a sama už něco věděla o podvědomí.
"Možná, veličenstvo," přisvědčila Gwen. "Ale pod myšlenkami v jeho vlastním jazyce se vždycky musejí skrývat ty, které dávají smysl slovům, ale samy jsou nevyslovitelné. Jsou to nahé představy neobalené do klamu slov. Tam, v hloubi jeho mysli, nebyla ani stopa zrady."
"A můžeš si být jista, že necháme Tobyho prověřit jeho lidi ještě těsně před invazí," vysvětlil Rod. "Ví toho dost, aby se uměl dostat pod slupku kamufláže k ryzím myšlenkám, pokud tam nějaké jsou."
Dveře se otevřely a dovnitř vstoupil zbrojnoš. "Sir Maris žádá o slyšení, vaše veličenstva!"
"Ach jistě!" Tuan se potěšeně obrátil ke dveřím. "Určitě nám nese zprávu od našich hlídek, které pozorují lodě divých mužů, aby se nepokusili o nějaké překvapení. Samozřejmě, jen ať vstoupí!"
Zbrojnoš ustoupil stranou a do místnosti vešel senešál.
"Vítám tě, můj věrný sire Marisi!" zvolal Tuan. "Jaké jsou zprávy?"
"Je to přesně tak, jak jsi myslel, veličenstvo." Sir Maris se odmlčel, aby se Tuanovi poklonil, a pak se mu na tváři rozlil potutelný úsměv. "Tři z lodí se otočily a pokusily se přistát u ústí menší řeky, která teče souběžně s Fleuve."
"Byli odraženi?" V Tuanových očích zatančily plamínky.
"Ano, můj pane! Naši lučištníci naplnili jejich lodě ohněm, zatímco vojáci napnuli přes řeku pevné řetězy. Když k nim dopluli a zjistili, že dál nemohou, pokusili se dostat na břeh; ale naši ozbrojenci je přivítali stěnou z kopí. Tehdy se obrátili na útěk." Podíval se na Roda. "Přijmi náš dík, lorde čaroději, za osobní pomoc."
Rod vytřeštil oči a Gwen zadržela dech; ale sir Maris už se otočil zpátky ke králi a pokračoval: "Zdálo se, že byl současně všude: první na břehu, pak mezi lučištníky, potom u kopiníků - a kde se objevil, tak se děly činy hodné zaznamenání v kronikách. Žádný z našich už teď nevěří, že bychom mohli prohrát."
Gwen vzhlédla, ale Rod byl stále jako ochromený.
"Není mi však jasné," zamračil se starý rytíř, "proč jsi velení přenechal mně? Jestliže se velký čaroděj postavil do čela mých mužů, mohl jim už stejně dobře velet!"
"Ale vždyť jsi byl po celou tu dobu tady, s námi v Runnymede!" podivil se Tuan.
"Taky jsem si všiml," odtušil Rod.

"Můj pane, ne všechny věci, které se tu dějí, jsou nemožné," povzdechla si Gwen.
"Ale ano, jsou. Vezmi si například sebe - že někdo tak báječný jako ty může vůbec existovat, je nepravděpodobné samo o sobě. Ale že můžeš nejen existovat, ale navíc se zamilovat do někoho jako já - to je prostě nemožné."
Gwen ho obdařila zářivým úsměvem. "Jako vždycky se podceňuješ, Rode Gallowglassi, a mne přeceňuješ - vždyť jsi dokázal, že svět, který pro mne byl vždy chladný, s tebou začal hřát."
Pohledu v jejích očích nedokázal odolat; stahoval ho níž a níž, do dlouhého, hlubokého polibku, který se ho snažil stáhnout ještě hlouběji. Ale Rod si včas uvědomil, že se nachází na palubě lodi a posádka je bezpochyby pozoruje. Byl v pokušení odeslat je všechny do pekel, ale včas si připomněl svou zodpovědnost a se smutným povzdechnutím se odtrhl od rtů své ženy. "V poslední době jsme tohle nedělali dost často."
"Jsem si toho dobře vědoma, můj pane." Gwen na něj upřela své zářící oči.
"A to jsem si myslel, že neandrtálci mají 'Zlé oko'!" Rod vydechl a pevně ji objal paží kolem ramen. Společně se začali procházet po palubě. "Ale užívejme si alespoň mořem provoněného vánku a slaného ovzduší. Koneckonců, je to možná to nejpříjemnější ze všeho, co nás v nejbližší době čeká."
"Jak říkáš, můj pane," zašeptala skromně.
"Jen tak si mne nespleteš s mým dvojníkem," dodal Rod.

Gwen rozhodně pozvedla hlavu. "To by se mi nemohlo stát na menší vzdálenost než sto stop."
"No, já doufám, že ne - ale zdá se, že poměrně dost lidí už se v tom směru zmýlilo."
"Ach, ale jak dobře tě znali?" namítla Gwen. "Pokud tě vůbec kdy dřív viděli, pak to bylo jen krátce a z velké dálky."
"Ano, ale jsou i tací, kteří… hleďme, tady je zrovna jeden!" Rod zastavil vedle hnědě oděné postavy, sedící s nohama zkříženýma na palubě a opřené o zábradlí. V levici měla napůl plný růžek na inkoust a něco pečlivě zaznamenávala do velké knihy. "Buď zdráv, bratře Chillde!"
Mnich sebou trhl a vzhlédl. Pak se mu na obličeji rozlil potěšený úsměv. "Rád tě vidím, lorde čaroději! Doufal jsem, že se tu s tebou setkám!"
Rod pokrčil rameny. "Kde jinde bych měl být? Je to králova vlajková loď. Ale jak ty ses sem dostal, bratře Chillde?"
"Jsem tu jako kurát," odpověděl mnich prostě. "A chtěl jsem být co možná nejblíže králi a jeho rádcům, protože bych rád zaznamenal vše, co se přihodí v průběhu války, jak jen to umím nejlépe."
"Takže tvá kronika zdárně pokračuje? Jak daleko do minulosti jsi zašel?"
"Začal jsem v době před čtyřmi lety, když starý král zemřel, a zapsal jsem všechno, co jsem slyšel, že se přihodilo nejprve za Kateřininy vlády a pak za panování našeho dobrého krále a královny." Tvář mu nadšením jen hořela. "Teď mám to štěstí, že budu mít všechno tak říkajíc z první ruky. Moje zápisky budou přesné, takže lidé ještě nenarození budou i za mnoho set let vědět, jak hrdinný byl náš lid v letech dávno minulých."
"Ušlechtilý cíl." Rod se usmál, i když možná ne s takovou úctou, jakou by si mnichův projekt zasluhoval. "Ale stejně, jsi si vždycky jist, že jsou tvé zápisky přesné?"
"Žádný strach. Ptal jsem se několika lidí na jejich zážitky a věřím, že jsem se dopracoval k pravdě. A největší část jsem napsal podle toho, co jsem viděl na vlastní oči."
Rod souhlasně přikývl. "Není nad materiály z první ruky. Ať se ti tvé dílo daří, bratře Chillde."
"Děkuji ti, mylorde."
Rod s Gwen pokračovali v procházce, zatímco se mnich znovu sklonil nad svou knihou. Když byli bezpečně z doslechu, Rod zašeptal Gwen: "Popis událostí viděných na vlastní oči ještě nemusí být vylíčením toho, co se skutečně stalo. Vzpomínky lidí jsou vždycky přibarveny tím, čemu chtějí věřit."
"To mohu sama potvrdit." Gwen se ohlédla na mnicha. "A on je tak mladý a plný ideálů mládí! Vůbec nepochybuji, že mu Kateřina a Tuan připadají až neskutečně vznešení a impozantní - a diví muži hrozně zlí a …"
"Mami!"
Gwen sebou překvapeně škubla a pak se jí na tváři rozlil zářící úsměv, když zjistila, že drží v náručí dítě. "Magnusi, ty můj chlapečku! Ty ses přišel podívat, jak se daří tvým rodičům na cestách?"
Oči jí potemněly, když dítě přikývlo, a Rod usoudil, že zřejmě myslela na to, že by se táta a máma už nemuseli domů k dítěti vrátit. Potřebovala povzbuzení. "Co to má - míček?"
Koule byla šedá a na pohled nezajímavá, v průměru měřila asi tak čtyři palce - a její povrch se najednou zčeřil. Rod vytřeštil oči.
Gwen si všimla jeho znechuceného pohledu a rychle řekla: "Neboj se, můj manželi. Není to nic než kus čarodějnického mechu, se kterým si bezpochyby hrál."
"Aha." Rod tu látku znal velice dobře; byl to určitý druh hub, které měly schopnost reagovat na telepatické podněty. Rod měl silné podezření, že byla zodpovědná za vznik elfů, vlkodlaků a jiných nadpřirozených bytostí na Gramarye.
"Kdy si s tím začal hrát…"
Zmlkl uprostřed věty, protože míček se v rukou dítěte začal měnit - a Magnus na něj hleděl s úžasem. Roztáhl se, zploštil a začal se dělit. Po stranách a vespod se začal protahovat ve výrůstky, zatímco vršek se zakulatil do menšího balónku.
"Co to dělá?" zašeptala Gwen.
"To se neodvažuji hádat." Ale Rod s nepříjemnou jistotou věděl, co za chvíli uvidí.
A měl pravdu - neboť hrouda hmoty skončila svou proměnu a stala se postavičkou, jež mávala ošklivě vypadající válečnou sekerou, ceně při tom tesáky, které by dělaly čest i šavlozubému tygrovi. Její malá prasečí očka žhnula neuvěřitelnou krvežíznivostí, když se pokoušela vykroutit z Magnusových ruček.
Dítě zaječelo a odhodilo ji od sebe tak daleko, jak dokázalo. Postavička přistála na palubě a trochu se při tom zdeformovala, ale hned zase nabyla původní podoby a rozběhla se po palubě, pátraje po něčem, na čem by si vylila svůj vztek.
Magnus zabořil obličej do mámina poprsí a zaječel hrůzou. "No tak, zlato - už je to pryč," konejšila ho, "nebo alespoň hned bude…" a upřela oči na miniaturní obludu. Postavička se začala znovu proměňovat v houbu.
"To je divý muž," zašeptal Rod, "krvežíznivá parodie neandrtálce."
Další krok a figurka opočlověka se změnila v našedlou kouli.
"Ale to dítě přece nikdy žádného nevidělo!" namítl Rod. "Jak mohlo vědět…"
"Můj pane," ozvala se Gwen chraptivým hlasem, "nezískalo by to svou podobu, kdybych mu ji nevnukla. Jakási cizí mysl mne donutila to stvořit."
"Pak se toho raději zbavme - a rychle! Nikdy nevíš, co z toho může vzniknou příště."
"Staniž se," vydechla Gwen.
Koule čarodějnického mechu se vznesla do výšky, přeletěla zábradlí a začala se vzdalovat, až se ztratila za obzorem.
Gwen se obrátila zpátky k Magnusovi. "No tak, no tak, dítě! Nebyla to tvoje chyba; někdo zlý a bezcitný ti dal ten mech, aby ti ublížil!" Podívala se na Roda a v očích měla vraždu. "Kdo mohl něco takového udělat?"
"Nevím, ale přijdu na to." Rod sám měl vražednou náladu. Rozhlédl se po lodi, pokoušeje se objevit někoho, kdo se na ně dívá - ale v dohledu byli jen dva námořníci a ani jeden se nedíval jejich směrem.

Bratr Chillde stále psal do své knihy.
Rod vytřeštil oči. Ne. Tak to být nemohlo.
Ale…
Tiše, po špičkách se přikradl k bratru Chilldovi a natáhl krk, aby nahlédl mnichovi přes rameno na slova, která právě psal.

"…Byli obrovští," stálo v rukopisu, "s rukama, kteréž jim až dolů ke kolenům dosahovaly a špičáky, vyčnívající jim z huby. Oči jejich byly podlity krví a více by vepřům slušely, než člověku; hluboko zasazeny do hlav příliš malých k tak velkým tělům. Jejich jedinou zbraní byly velké a vražedné sekery, kterými pobíjeli vše živé."

"Ty nevíš, o co žádáš!" zvolal Puk. "Všechno bych udělal pro boj, Rode Gallowglassi! Máš vůbec tušení, jaké to je propást svou příležitost, když jdou muži do války?"
"Docela dobře," odpověděl Rod pochmurně. "Podívej se, já vím, že je pro tebe těžké zůstat stranou, když se bojuje - ale musíš myslet na dobro celé Gramarye, ne jen na své vlastní pobavení."
"Kdo říká, že musím?" zeptal se elf vzdorovitě.
"Já," odpověděl mu Brom O'Berin; a Pukovi stačil jediný pohled do tváře svého knížete, aby okamžitě zkrotl.
"Co se dá dělat, pak tedy musím," povzdechl si. "Ale proč zrovna já? Copak nejsou jiní elfové, kteří by se tak snadného úkolu zhostili stejně dobře?"
"Nikoliv," namítl Rod s absolutní jistotou. "To jen tobě se to zdá tak jednoduché. Vím o několika jiných elfech, kteří by to snad dokázali - ale ty jsi jediný, u koho si tím jsem jist."
Puk očividně pocitem vlastní důležitosti vyrostl.
"Jsi jediný," kul Rod železo, dokud bylo žhavé, "kdo má zároveň představivost i dar výřečnosti."
"Uděláš to," přikázal mu Brom stroze, "jinak se po boji budeš zodpovídat přímo mně."
"Tak tedy udělám," povzdechl si Puk - ale přitom se nadýmal pýchou. "Ale stejně, lorde čaroději - pořád nechápu, proč bych měl mnichovi popisovat, co se děje, když má dvě oči a uvidí to sám."
"Jistě, to je první věc, kterou musíš zařídit, víš? Nějak udělat, aby po dobu boje neviděl. Nic trvalého, přirozeně," dodal Rod rychle, když si všiml záblesku v Pukových očích.
"Co naplat," povzdechl si elf, "udělám to. Oslepne jenom na hodinu nebo dvě. Ale k čemu to bude dobré, když tam budu já a budu mu popisovat vše, co se děje?"
"Nebudeš," opravil ho Rod. "Tvým úkolem je popisovat mu, co se neděje."
"Co tím myslíš?" Puk vytřeštil oči. "Slyšel jsem správně? Mám mu snad říkat: 'Buď dobré mysli! Nepršía měsíc nesvítí! Vojáci si s divými muži nepotřásají přátelsky rukama, ani neztrácejí půdu pod nohama!' Co je to za bláznovství?"
"Tak takhle jsem to určitě nemyslel." Rod měl co dělat, aby se nezačal smát. "Nesmíš být tak negativní, Puku. Co třeba takhle: 'Naši stateční, hrdinní vojáci postupují a zabijácky dav odporných divých mužů se k nim blíží s krvežíznivým pohledem v očích! Zachytávají pohledy našich vojáků a ochromují ty dobré muže svým Zlým okem! Ale čarodějnice je zase osvobozují a Velký čaroděj se objevuje na svém mohutném černém koni uprostřed nich a volá na ostatní! Povzbuzeni jeho příkladem dodávají si vojáci odvahy, křičí hněvem a vrhají se na nepřítele!"
Puk se po něm kysele podíval. "Ty zrovna nemáš v povaze skromnost, co?"
"Ne, když se vyžaduje opak," odsekl Rod. "A v tomto případě je to životní nutnost. Bratr Chillde ničemu menšímu stran mne neuvěří, Puku - a abychom dosáhli kýženého efektu, musí uvěřit bez výhrad každému tvému slovu."
Ozvalo se pufnutí a pojednou před nimi stál Toby. "Lorde čaroději, žádají si tě na zadní palubě."
"Tys přišel až ze zadní paluby?" Rod pozvedl v ironickém překvapení obočí. "Takovou dálku? Doufám, že ses moc neunavil."
Mladý čarodějník zrudl. "Vím, lorde čaroději, žes nám říkal, abychom se neobjevovali, nemizeli a nelétali, pokud je obyčejná chůze skoro stejně rychlá…"
"A měl jsem k tomu zatraceně dobrý důvod. Odhlédneme-li od toho, co to dělá s vaší kondicí a charakterem, je tu ještě ta drobná záležitost s nepsychokinetickou většinou."
"Zapomněl jsem," povzdechl si Toby. "Když se dějí velké věci, zdají se takové maličkosti podružné."
"Právě proto je třeba, aby sis na normální pohyb přivykl. Ale jaká velká událost že se to děje právě teď?"
„Já!" zvolal mladý čarodějník vzrušeně. "Právě jsem se vrátil z předávání zprávy o našem příjezdu Yorickovi a jeho tlupě! Nezajímá tě to?"
"Ach!" Rod vzrušeně vyskočil. Sám sobě najednou připadal jako nafoukaný pedant. "Jsem já to ale osel!"
Puk vzhlédl a údivem otevřel ústa.
"To se jen tak říká," vysvětlil Rod rychle. "Ale vážně: já tě tady plísním kvůli maličkostem a ty ses právě vrátil z nebezpečného poslání! Přijmi mou nejhlubší omluvu, Toby - a jsem rád, že tě vidím v pořádku. Samozřejmě, že hlášení nemůžeš podat tady - musíš to říct tam, kde by to mohl slyšet i král."
"To je v pořádku, mylorde," řekl Toby a zašklebil se. Došel ke dveřím a přidržel je otevřené. "A jelikož se ty nemůžeš přenášet z místa na místo, doprovodím tě pěšky."
"Já taky," zavrčel Brom. "Zajímá mne, jak se ty rozšklebené opice dostaly daleko."
Dveře se za nimi zabouchly a ponechaly Puka samotného jeho tichému klení.

"Vítej, lorde čaroději," řekl Tuan klidně, když se dveře za nimi zavřely. "I ty, lorde Brome." V očích se mu zablesklo.
"Tak! Můžeme si poslechnout čarodějníkovo vyprávění?"
Toby se rozzářeně rozhlédl kolem. Zjistil, že se oči všech přítomných upírají na něj a zrudl rozpaky. "Kde… o čem mám

mluvit?"
"O všem, co se přihodilo," navrhl mu Rod, "a začni od začátku."
Toby si povzdechl. "No dobře! Poslouchal jsem myšlenky divých mužů a cítil mysl zející prázdnotou. Podobalo se to 'zvuku tleskajících rukou', o kterém mluvil velký čaroděj, a tak jsem se vydal tam, kde se ozýval nejhlasitěji. Ocitl jsem se za vesnicí divých mužů a cítil jsem, jak jejich myšlenky houstnou; teď už jsem slyšel několik myslí, možná pět tuctů. Ale všechno, co jsem viděl, byly vrcholky stromů."
Rod přikývl. "Dobře se skryli. Co bylo dál?"
"Pozorně jsem poslouchal, dokud ta 'tleskající' mysl nezačala uvažovat o jiných věcech - žádné myšlenky na zradu v tom však pořád nebyly. Proto jsem se snesl dolů a sestoupil do jejich myslí, abych je nepoděsil."
Tuan se slabě usmál. "Vsadím se, že to pomohlo - dokonale. Co řekli, když tě uviděli?"
"První divý muž, který mne zahlédl, zaječel a pozvedl kyj, takže jsem uvažoval, jestli by nebylo lépe zase zmizet - ale měl jsem zdvižené ruce, a tak se na mne chvíli díval a pak kývl hlavou doleva. Šel jsem tím směrem a on mne následoval, ačkoliv bylo vidět, že mu to není moc po chuti. Tak jsem se dostal k mistru Yorickovi."
"Kde?" zeptal se Rod.
Toby překvapeně vzhlédl. "Seděl s několika dalšími u ohně. Hned jak mne uviděl, vstal a šel mi naproti, s rukou zvednutou v pozdravu."
Tuan pochopil, na co se Rod ptal. "Ach tak. Takže seděl mezi svými muži jako rovný s rovnými a nic nenasvědčovalo jeho výsadnímu postavení."
"Nic, čeho bych si všiml. Vlastně kolem toho ohně bylo spoustu žen a jiných mužů - ale na druhé straně bylo vidět, že se řídí jeho příkazy."
"Kolik jich tam bylo?" zeptal se král.
"Možná dva tucty mužů; a jiní dozajista stáli na hlídkách. Jeden oddíl tábořil na okraji džungle, aby pomohl uprchlíkům. Říkal, že má víc než čtyři tucty bojovníků."
"Kolik tam bylo žen a dětí?" zeptala se Kateřina dychtivě.
"Viděl jsem něco přes tucet žen; každá z nich opatrovala dvě nebo tři děti."
"Malá vzkvétající rodová společnost." Rod se usmál. "Kdyby se nám nepodařilo Mughorcka porazit, bude mít Yorick brzy svou vlastní vesnici."
"Ano, a pak začnou bojovat proti sobě." Tuan se ironicky usmál. "Možná jsme měli nechat své muže doma a počkat, až se naši nepřátelé vybijí navzájem."
"To nemůžeš myslet vážně!" zvolala Kateřina pohoršeně.
"Jistě že ne," povzdechl si Tuan, "protože Yorick a jeho lidé jsou teď naši spojenci; a kdyby se s ním Mughorck pustil do boje, určitě by vyhrál, protože velí tisícům. Ne, musíme zaútočit hned, dřív, než sesbírají síly proti nám. Co říkal o pověstech, které chtěl rozšířit?"
"Říkal, že se za těch pár týdnů rozšířily mírou neuvěřitelnou." Toby se zašklebil: 'Teď jsou připraveni nechat se ostříhat a zahnat do chléva.'"
"Zdá se, že sémě padlo na úrodnou půdu," zabručel Brom.
Toby přikývl. "Přesně tak to říkal i Yorick: 'Nyní jsou stovky vdov tam, kde ještě před dvěma měsíci nebyla žádná - a po čem prahne jejich krev? Samozřejmě, že po pomstě.' Ano, mylorde, ti lidé jsou víc než nakloněni věřit, že pomstu zasluhuje jen Skřet a jeho kněz Mughorck."
"A co Nejvyšší jeskyně?" zeptal se Brom. "Vědí už, zda ti, po kterých jdeme, sídlí v ní?"
"Vědí." přikývl Toby. "Shodnou se na tom i ti, co přišli později - Orlovu Nejvyšší jeskyni si pro sebe zabral Skřet a jeho kněží."
"Ach ano - Orel. Co je s ním?" Tuan se zamračil.
"Dlí poblíž, ale ne s nimi," odpověděl Toby a znovu se zamračil. "Yorick za ním tu a tam chodí, aby s ním promluvil, ale s jeho lidmi nebydlí."
"Bojí se?" zeptal se Rod.
"Yorickových lidí ne. Ale myslí si, že by se ho Mughorck mohl vydat hledat a nepřeje si, aby jeho věrní uvízli v sítích nastražených na něj."
"Myslím, že neandrtálci nejsou jediní, kdož trpí paranoiou," poznamenal Rod k Tuanovi a významně zvedl obočí.
"Vypadá to, veličenstvo, že naši spojenci jsou v pořádku a dokonale připraveni připojit se k nám."
"Vypadá to tak." Ale Tuan stále zamyšleně pozoroval Tobyho. "Jsi si jist, že v jejich chování nebo myšlenkách nebyla ani stopa po zradě?"
Mladý čarodějník rozhodně zavrtěl hlavou. "Ne, můj vůdce - a ověřil jsem si to. Možná, že je něco hluboko ukryto v jejich myslích - ale pokud je tomu tak, je to mimo můj dosah."
"Možná, že je," přisvědčil Tuan. "Ale když jsi nic nezjistil, byli bychom blázni, kdybychom jejich pomoc odmítli."
"Přesto bychom měli být pořád připraveni na nečekanou změnu názorů," namítl Rod zamračeně.
"To jistě ano," přisvědčil Tuan. "O loajalitě divých mužů se přesvědčíme, až bude bitva vyhraná."
"Což nebude lehké," připomněl Rod. "Tentokrát jsme na domácím území divých mužů. Nepotřebují blesk, aby získali posilu - mají ji přímo tady, u ruky."
"Samozřejmě, bude to nanejvýš těžký boj," souhlasil Tuan. "Jsi si jist pomocí toho starého čaroděje?"
Rod začal odpovídat, ale pak se zarazil.
"Toho jsem se bál," řekl Tuan zachmuřeně.
Rod nešťastně pokýval hlavou. " Ale jestliže se kvůli záchraně svého 'syna' angažoval jednou, skoro jistě to udělá i podruhé."

"Co se dá dělat, musíme se prostě pokusit o nemožné," povzdechl si Tuan. "Vždyť vítězství není nikdy jisté, v boji, v lásce ani v životě. Mnoho štěstí, mí vojáci - a možná, že se znovu sejdeme, až bude zítra vycházet slunce."

Vesnice neandrtálců neklidně podřimovala ve světle měsíce. Hlídky na útesu a v malých loďkách byly na smrt unavené, ale nespaly, neboť je Mughorck vystrašil vidinou krvežíznivých a hrozivých Plochých tváří, které byly tak mocné, že dokázaly odvrátit i sílu Zlého oka. Jakými jinými schopnostmi ještě vládli? Kdy se vrhnou na jeho bezmocný lid, dychtíce po krvi?
Navzdory tomu se teď vesnicí nesly i jiné hlasy - že hněv Plochých tváří není tak strašný; že se s nimi Yorick setkal a přesvědčil je, že jejich skutečným a jediným nepřítelem je Mughorck, a že kdyby Ploché tváře přece jen přišly, spokojí se pouze s ním a jeho kapitány. A samozřejmě se Skřetem…
Hlídači se otřásli. Co je to za čaroděje, kteří si troufnou postavit se bohu?
Takto přemítali, zatímco se měsíc pomalu posouval po obloze, aby nakonec zmizel za horizontem - a kraj se setměl, ozářen pouze hvězdami. Unavené hlídky začínaly cítit ospalost. Noc už skoro končila; Ploché tváře nepřišly. Po několik málo příštích hodin byli v bezpečí…
Náhle sebou trhli a napjali zraky. Co to bylo za temné stíny, které se pohybovaly po hladině moře ke břehu v takovém počtu, že to připomínalo roj temných hvězd? Strážní nevěřícně kroutili hlavami a snažili se prohlédnout tmou - ale stále viděli jen černé stíny, blížící se ke břehu. Přece to nemohly být Ploché tváře; pohybovaly se tak tiše…
Ale stíny dosáhly pláže, zastavily se a oddělilo se od nich množství menších stínů. Působilo to jako noční můra, ale nebyl to sen! Hlídky sáhly po rozích a mušlích, aby vyhlásily poplach.
Neandrtálci začali vybíhat ze svých chýší; nasazovali si helmy a hledali válečné sekery; byli omámeni spánkem, ale rychle procitali, pokřikujíce jeden na druhého.
Gramaryjští vojáci zformovali bojovou linii a vypochodovali na vesnici.
Velký čaroděj přejížděl před první řadou a nabádal své muže: "Ještě nekřičte! Buďte zticha! Čím víc hluku naděláme, tím víc nepřátel bude stát proti nám!"
Ale opolidé už se také zformovali do nepravidelné linie a vydali se s hněvivými výkřiky a výhrůžným mručením vstříc vojákům.
"Teď!" zvolal Rod a vojáci ze sebe vyrazili tisícihlasý uširvoucí válečný řev.
Linie se střetly a dlouhá kopí zahájila své krvavé dílo. Vzápětí se do jejich ratišť zakously těžké válečné sekery, ale první řada opolidí už se svíjela v krvi na zemi. Pak, tu a tam, začali neandrtálci zachycovat pohledy vojáků a gramaryjská linie začala zpomalovat.
V kabině vlajkové lodi seděli čarodějnice a čarodějníci na podlaze, drželi se za ruce a hleděli ke stropu.
Černé závoje z myslí vojáků zmizely a gramaryjská linie znovu vykročila vpřed.
Opolidé začali horečnatě vzývat Skřeta.
Druhá vlna vojáků přistála na pobřeží a nová kopí zaútočila na řady obránců. První linie se rozestoupila, místy ochromena Zlým okem.
"Přicházíme, lorde čaroději," zvolal Tuan, který se svým koněm přijel vedle Fesse. "Dělej, co musíš; já a sir Maris se o naše muže postaráme."
"Můj dík, veličenstvo!" zavolal Rod přes rameno. Sklonil se a položil dlaň Fessovi mezi uši. "Teď, Ocelový oři! Zamiř do houští!"
Kůň-robot se dal do klusu směrem k pásu křovin a nízkých stromků na okraji pláže. "Rode, tohle nebylo potřeba! Ještě se mi ani nezačaly mást myšlenky!"
"Tentokrát jsem se výjimečně nebál, že bys mohl dostat záchvat uprostřed boje."
"Tak proč ten ústup?" Fess zpomalil a zastavil před houštím.
"Jen počkej. Důvěřuj mi." Rod vjel do houští, tam se obrátil a vykoukl směrem k pláži. Boj se vyvíjel docela hezky, pomyslel si. Ale to nebyla jeho hlavní starost. Obhlédl pobřeží - zejména houští. Bylo velice temno, takže si samozřejmě nemohl být jist. Gramaryjští vojáci zapálili pochodně, aby viděli na své nepřátele, a světlo se šířilo po celém pobřeží jako tlumená iluminace; připadalo mu, že vidí nějakou velice tmavou masu, která se nadouvá a roste - ale určitě to říct nemohl.
Druhá vlna vojáků posunula čelo útoku skoro až k táboru neandrtálců dřív, než začali opolidé zachytávat pohledy jednotlivých vojáků a ochromovat je, takže postup celé linie se zpomalil. Do opolidí jako by se vlila nová síla a oči jim ve tmě plály jako ohně. Gramaryjská linie zpomalila a pak se zastavila docela.
V kajutě vlajkové lodi stiskly Gwen a Agáta ruce čarodějnic, které seděly vedle nich, křečovitě zavřely oči a sklonily hlavy.
Kopí, oštěpy a meče se znovu daly do pohybu pomalu sbírajíce síly k odražení nepřátelských seker.
Diví muži zaječeli zoufalstvím, které se zrodilo z pověrčivého strachu - ale zároveň se vrhli s ještě větším odhodláním do boje. Kopí zasáhla cíl a krev vsakovala do země.

Na lodní lávce seděl bratr Chillde, neklidně sebou trhl a s polekaným výkřikem spadl do písku.
Puk se zašklebil, odhodil tyčku, kterou mnicha prve píchl mezi lopatky, odskočil stranou a pozvedl ruce v tajemném, složitém gestu, zatímco odříkal slova zaklínadla:

"Kronikáři, horlivostí zaslepen jsi.
Tak pro pravdu, v níž tě šálí vlastní zrak,
kouzlem šálivým teď zaklet budiž,

po jednu hodinu ať nic nevidíš!"

"Co… co se to stalo?" zvolal bratr Chillde, zvedaje se z písku. Rozhlédl se kolem sebe, pak křečovitě zavřel oči a znovu je otevřel. "Jsem slepý. Bože, odpusť mi - ztratil jsem zrak!"
"Ale no tak, příteli," napomenul ho Puk hlubokým hrdelním hlasem, "co se ti přihodilo? Ach, ty jsi mnich!"
"Ach, milosrdný pane!" bratr Chillde se zachytil Pukova ramene a sevřel ho prsty. "Polituj mne, neboť jsem náhle oslepl."
"Jaký hřích jsi spáchal," zahromoval Puk, "že sis vysloužil ten okamžitý trest?"
"To nevím." Bratr Chillde sklonil hlavu. "Pýcha, možná - že jsem si dovolil sepisovat vše, co se odehrálo v této válce…"
Náhle sebou trhl a vytřeštil nevidomé oči. "Boj! Ach, cizince, slituj se! Pracoval jsem mnoho měsíců, abych sepsal každou událost v této válce! Nemohu přece nevědět, jak dopadl poslední boj! Zapřísahám tě, smiluj se! Zůstaň tu se mnou a říkej mi, co vidíš! Řekni mi, jak se vyvíjí boj?"
"Měl bych odejít," zabručel Puk, "a postarat se o ostatní raněné."
"Jsi tedy sám zraněn?" Bratr Chillde byl náhle samá starost. "Počkej, ukaž mi to! Já tě obvážu…"
"Ušetři si starosti," odsekl Puk rychle, "protože má rána už ošetřena byla. Takže jelikož teď nemám nic naléhavého…"
"Zůstaň tady!" naléhal bratr Chillde, "a říkej mi, co vidíš."
"No, snad bych mohl," povzdechl si Puk. "Tak se tedy posaď a poslouchej, co se kolem děje."
"Nechť ti požehná samo nebe!" zvolal bratr Chillde radostně.
Puk se zhluboka nadechl a rozpomenul se na hlavní osnovu, kterou mu nastínil Rod. "Diví muži a naši vojáci jsou seřazeni ve dvou protilehlých liniích. Linie se střetávají, bojové sekery se míhají vzduchem, kopí je odrážejí a bodají. Řinčení zbraní naplňuje vzduch a sténání vojáků a ržání koní taktéž - hm, ale to konečně slyšíš sám."
"Ano, ale nejsem si jist v určení těch zvuků!" Bratr Chillde znovu sevřel Pukovo rameno. "Ale velký čaroděj! Co čaroděj?"
"Co by, zrovna tamhle jede," zvolal Puk a ukázal do prázdného vzduchu. "Pevně sedí v sedle svého mohutného oře, sám statný a silný a jeho tvář září jako slunce!" Zasklebil se, potěšen vlastní fantazií. "Hle, jeho paže jsou jak mužská stehna, provazce šlach a vzdouvajících se svalů! Svým zjevem zastiňuje hvězdy a jeho oči zraňují každého, kdo do nich pohlédne! Teď ujíždí proti středu linie; teď do ni vráží a proráží ji! Vojáci se hrnou do průlomu, který udělal!"
* * *
V houští se Rod užasle díval na hroudu rosolu. Viděl drobnější kousky houby, které se s ní spojovaly; celá masa pozoruhodně rychle rostla. Hmota se měnila a vršila se, tvořic podivný, dvojitý tvar. Vytvořila pseudonohy a výčnělek vzdáleně se podobající koňské hlavě; za ní se zvedla do výše sedícího obra. Dva výčnělky vytvořily ruce; jiná hrouda se vytvarovala do podoby hlavy.
"Stěží tomu dokážu uvěřit," zašeptal Rod.
"Nápodobně," ujistil ho Fessův hlas. "Vím o houbách místním obyvatelstvem nazývaných čarodějnický mech i o jejich vazbách na projektivní telepatií - ale nikdy bych neřekl, že se to může odehrávat v takovém měřítku."
Ani Rod - protože se právě díval sám na sebe. Na sebe takového, jakým si vždycky přál být - sedm stop vysoký, silný jako Herkules, krásný jako Apolón! Byl to jeho obličej, ale bez vší nerovnosti a hrubosti; byla to tvář, jaká by dokázala okouzlit tisíce Helen.
"Terre et ciel!" zvolala postava, vytáhla meč o velikostí menší traverzy a vyjela na svém deset stop vysokém válečném koni do boje.
"Bratr Chillde," vydechl Rod, "je po čertech dobrý projektivní telepat!"
"To tedy je," přisvědčil Fess. "Opravdu věříš, že o tom neví?"
"Pravděpodobně." Rod přikývl. "Nebo si snad myslíš, že by ho opat vyslal do světa, kdyby věděl, čím skutečně je?" Obrátil Fesse. "Dosti koukání. Dá opolidem pořádně zabrat - a kdokoliv mne teď hledá, uvidí mne."
"Takoví, jako je Yorick?" zeptal se Fess.
"Nebo Orel. Nebo naši vlastní vojáci, když na to přijde -'moje' přítomnost jim jistě dodá odvahy - zvlášť když vypadám takhle!" Doufal jen, že se Gwen nedostane k jeho dvojníkovi moc blízko; už nikdy by nemohla být spokojena s realitou.
"Teď se můžeme pustit do našeho nejdůležitějšího nočního úkolu - a nikdo nás nebude podezírat. Vzhůru k útesu, Fessi - vpřed."
Robot-kůň pomalu vykročil křovím, hledaje svým infrazrakem cestičku. "Je to opravdu nutné, Rode? Yorick by na to určitě stačil sám."
"Možná," odpověděl Rod a drsně se zasmál, "ale já bych ho rád trochu podpořil, jen tak pro všechny případy."
"Ty mu moc nevěříš, co?"
Rod pokrčil rameny. "Copak se dá doopravdy věřit někomu, kdo je pořád tak žoviální?"

Na pláži bratr Chillde zvolal: "Proč ses odmlčel? Mluv!"
Ale Puk jen poulil oči na obřího třpytícího se Roda Gallowglasse, který cválal bojištěm.
"Velký čaroděj!" zaúpěl bratr Chillde, "Velký čaroděj! Pověz mi, co dělá?"
"No… vede si dobře," odpověděl Puk. "Řekl bych, že si vede zatraceně dobře."
"Pak tedy vede své vojáky k vítězství?"
"Ne… počkej!" Puk se zamračil. "Vojáci začínají zpomalovat."
"To je Zlé oko!" zasténal bratr Chillde, "dokáže vysát sílu z paží bojovníků!"
Vypadalo to tak. Vojáci se zastavovali uprostřed pohybu. Opolidé na ně chvíli nevěřícně hleděli, pak zařvali (spíš

úlevou, než krvežíznivostí) a začali sekat.
V kajutě čarodějnic zkřivila omladina tváře bolestí, jak se velká černá améba pokoušela proniknout do jejich myslí a vytěsnit je.

Rod a Fess postupovali po sérii skalních lávek, které vedly k nejvyšší jeskyni. Před ní je čekal Brom.
Rod přitáhl svému koni uzdu a zamračil se na trpaslíka, který stál na kamenném výběžku nad úrovní Rodovy hlavy.
"Nečekal jsem, že tu najdu tebe, Brome. Ale rozhodně mě to těší."
"Někdo musí dohlédnout, abys ze sebe v těchto rušných chvílích nedělal hlupáka," zavrčel trpaslík. "Není mi sice jasné, proč pořád nevěříš našim spojencům z řad divých mužů, ale pokud musíš po jejich boku bojovat proti Skřetovi a možná i proti nim, až bude Skřet poražen - budu bojovat na tvé straně."
"Jsem ti za tvou pomoc vděčný," řekl Rod a zamračil se. "Ale proč mluvíš o boji se Skřetem? Je to přece jen dřevěný idol, ne?"
"Taky jsem si to myslel, dokud jsem nepřišel sem," zavrčel Brom. "Ale cítím tu magii, víc magie, než může mít obyčejný smrtelník. Mughorck je příliš slabý, než aby něco takového ovládal sám, pokud se v něm hodně nepletu. Cítím to hluboko v sobě a…"
Z jeskyně nad nimi se ozvalo zaječení a pak řinčení oceli a křik.
"Už to začalo," zvolal Rod. "Rychle!"
Fess se dal do klusu a Brom proletěl vzduchem a dopadl na jeho zadek. Rod vytáhl meč.
Vjeli do obrovské jeskyně víc než sto stop hluboké a možná sedmdesát široké, vyložené lesklým vápencem, vytvářejícím v šerém světle pochodní neskutečné tvary stalagmitů a stalaktitů.
Na zemi leželi tři neandrtálci a z hrdel jim tryskala krev.
Všude po jeskyni se potýkaly dvojice neandrtálců.
Ale Rod neviděl žádného z nich. Jeho i Bromovy oči se upřely ke stupínku na druhém konci jeskyně.
Tam, na kamenném trůnu, seděl velkohlavý břichatý tvor s opičím obličejem, vypouklým čelem a vystupujícími nadočnicovými oblouky. Končetiny měl zakrnělé, břicho nateklé jako při hladomoru. Byl lysý a nahý, až na chumáč chlupů pod bradou. Oči měl horečnaté, lesklé, maniakální.
Z jeho holé lebky vedly dva tenké kabely do černé skříňky, jenž stála před ním na podlaze.
Z úst bez brady kapaly na jeho řídký vous sliny.
Za ním stály tři kovové pulty hemžící se tlačítky, přepínači a žlutě svítícími kontrolkami a černé zející dveře.
U jeho nohou zápasil Yorick se šlachovitým divým mužem.
Jeho oči se setkaly s Rodovými.
Do Rodová mozku se zabodly ledové hroty.
Nestvůrné oči přeběhly na Broma a pak zpátky na Roda.
Brom se pomalu pohnul, jako zrezivělý stroj, a pak se Skřetovy oči střetly s jeho. Brom se pohnul znovu, ještě pomaleji.
Skřetova čelist se napnula, mezi očima se mu objevil vějířek vrásek.
Brom ztuhl.

V kajutě čarodějnic začal vzduch vedle Agáty houstnout a tetelit se jako hedvábný závoj. Pak začal zářit.
Mladá čarodějnice dopadla v bezvědomí na podlahu. Čtrnáctiletý čarodějník ji do čemé prázdnoty následoval, po něm patnáctiletý. O chvíli později se k nim připojila sedmnáctiletá čarodějnice, pak čarodějník ve věku dvacet let.
Jeden po druhém odpadávali mladí do bezvědomí.
Agáta a Gwen se chytily volnýma rukama, sklonily hlavy, všechny svaly napnuté k prasknutí, ruce sevřené tak těsně, až jim klouby prstů zbělely.
Pak Gwen začala omdlévat, zprvu pomalu a sotva znatelně, ale pak celé její tělo ochablo a ona se skácela k zemi.
Agáta pustila její ruce a zaťala pěsti; tvář se jí stáhla do žulové masky a z koutku úst jí vyrazil tenký pramínek krve.
Závoj vedle ní se rozzářil jasněji, jeho barva začala pulzovat od žluté k červené.
Ozvalo se zadunění a vedle Agáty klečel Galen. Stiskl jí ruce a jeho záda se nahrbila pod jakýmsi neviditelným břemenem. Sklonil hlavu, křečovitě zavřel oči a celá jeho tvář se zkřivila agónií.
Žlutý závoj potemněl a zoranžověl.
Na pláži se vojáci znovu začali pohybovat, zprvu pomalu, pak stále rychleji a rychleji, uhýbali před sekerami divých mužů a vraceli jim rány kopími.
Diví muži zaječeli strachem a propadli panice.

Ale Nejvyšší jeskyně ležela v tichu, jako nějaká fantastická síň hrůzy v muzeu voskových figurín. Z těl neandrtálců strnulých v zápasnickém sevření se tu a tam ozvalo zasténání nebo zaúpění. Skřetovi muži tu svírali Orlovy, Mughorck Yoricka. Rod s Bromem stáli strnulí před Skřetovým zlovolným, zářícím pohledem, ochromení a bezmocní.
V Rodových očích se zračila agónie. Z čela mu stékaly pramínky potu.
Ticho se šířilo jako tajemné, duchovní světlo.
Na pláži vojáci pomalu znovu upadali do strnulosti a jejich svaly tuhly jako kámen.
Neandrtálci řvali a mávali válečnými sekerami jako kosami, klestíce si cestu řadami gramaryjských vojáků.
V kajutě Galen poklesl pod černou tíhou, která ho tiskla k zemi a dusila jeho mysl. Duch, který se vznášel vedle, bojoval statečně spolu s ním proti vševytěsňující temnotě.
V Nejvyšší jeskyni vládlo ticho.
Náhle vzduch prořízl veselý smích a na Rodových ramenou se objevilo radostně poskakující dítě. Jeho baculaté

ručičky se mu zapletly do vlasů a paty zaťal do jeho klíčních kostí. "Koníček! Hyjé! Táto, hyjé!"
Skřetův pohled se zaostřil na dítě.
Magnus vzhlédl, zamračil se, chvíli si stvůru prohlížel a pak se podíval na svého ochromeného otce. Ve tváři se mu objevil výraz děsu; ale divoký, nespoutaný vztek ho okamžitě setřel. Ručkami tátu uchopil za vlasy na spáncích a znovu se podíval na obludu.
Rod se otřásl a jeho svaly se uvolnily. Černý závoj z jeho mysli pomalu zmizel.
Odtrhl oči od Skřeta a rozhlédl se kolem. Pohled mu padl na Mughorcka a Yoricka v nenávistném sevření.
Rod skočil, porazil a smetl z cesty několik nehybných neandrtálců a vymrštil se. Malíkovou hranou udeřil Mughorcka zezadu do krku. Šlachovitý tyran ztuhl, zalapal po dechu a pomalu se svezl po Yorickovi na zem.
Yorick setřásl nehybné tělo, skočil k černé skříňce a přepnul jeden ze spínačů.
Skřetovy oči pomalu potemněly.

Galenovo tělo se kývalo dopředu a dozadu. Stále pevně svíral Agátiny ruce.
Jejich mysli se na okamžik úplně spojily, buňka s buňkou, id, ego a podvědomí, obě duše odhalené a doširoka otevřené, jak se náhle zbavily břemena - otevřené a svolné až k jádru. Po jeden kratičký pomíjející moment klečeli proti sobě a hleděli si navzájem do očí.
Moment minul. Galen vyskočil na nohy s očima stále upřenýma na Agátu, ale teď se mu v nich odráželo zděšení. Dívala se na něj a rty se jí pomalu rozevřely, víčka poklesla.
Vytřeštil oči a zbledl. Zaburácel hrom a čaroděj byl pryč.
S líným, ospalým úsměvem se dívala na místo, kde ještě před okamžikem stál. Pak jí v hlavě explodoval výkřik radosti a triumfu. Naposledy se zadívala na závoj, který se zatřepotal ve vzduchu a zmizel rovněž.

Vojáci na pláži sebou křečovitě trhli a vzpamatovali se docela. Uviděli jatka kolem sebe, rozsekané zbytky svých přátel, bratrů a vůdců, a vyrazili ze sebe nenávistný křik.
Ale vtom se ozvalo zaječení, které zmrazilo všechny. Vojáci se nevěřícně dívali na opolidi, kteří začali houfně odhazovat sekery a štíty, padat na kolena a škemrat o milost. Kolébali se za strany na stranu jako omámení a vztahovali k nebi své prázdné ruce.
Někteří z vojáků pozvedli svá kopí, ale Tuan vyštěkl rozkaz a rytíři ho opakovali; pak ho zařvali jednotliví seržanti.
Vojáci váhavě spustili zbraně.
"Co se to stalo?" otázal se sir Maris.
"Jen se domýšlím, že se stalo něco s jejich myslemi," odpověděl Tuan dutým hlasem. "Možná na ně padla ta váha, která byla sejmuta z nás."
"Ale proč nebojují o život?"
"Za to zřejmě můžeme poděkovat Yorickovi a jeho lidem." Tuan vypjal hruď. "Ale tím, že jsme s ním uzavřeli spojenectví, převzali jsme na sebe jisté závazky vůči celému jeho národu. Ať vojáci posbírají jejich zbraně - ale ať nikomu nezkřiví ani vlas na hlavě!" Otočil svého koně.
"Stane se, jak jsi řekl," odpověděl starý rytíř váhavě. "Ale kam jedeš, můj pane?"
"Do Nejvyšší jeskyně," odpověděl Tuan, "neboť nepochybuji, že všechno se odehrává právě tam!"

Fess zvedl kopyta do vzduchu a udeřil jimi neandrtálce do lebky. Opočlověk se skácel k zemi.
Rod chytil dva opolidi za krk, zatřásl jimi a srazil jim hlavy k sobě. Pak se odvrátil, nechávaje je spadnout na zem, a ještě stačil zahlédnout dva kameny, jež proletěly vzduchem a udeřily do hlavy dva jiné opolidi. "Bum!" vykřikl Magnus, a když se neandrtálci skáceli k zemi, zatleskal: "Legrace!"
Rod potlačil zachvění a obrátil se právě včas, aby viděl, jak Brom objal opočlověka kolem kolen. Neandrtálec padl jako podťatý strom a Brom ho omráčil jílcem dýky.
Ale neandrtálci se tu vyskytovali ve vzájemně zápasících párech a Brom se spletl. Zbylý opočlověk se na něj s řevem vrhl.
Trpaslík ho uchopil za ruku a energicky trhl. Opočlověk proletěl vzduchem a narazil hlavou do skalní stěny.
"Dobrá práce," zavolal Rod pochvalně. "Proto já raději vždycky omráčím oba dva. Přátele od nepřátel můžeme oddělit později."
Yorick ze sebe konečně setřásl Mughorcka a obrátil se, aby se zapojil do boje; ale právě v tu chvíli srazil Fess posledního neandrtálce. "Hej! Vždycky přijdu o všechnu legraci!"
Rod se rozhlédl po jeskyni a viděl, že na nohou stojí už jen on sám, Brom, Fess, Yorick a Magnus. Ačkoliv Magnus ve skutečnosti nestál; vznášel se ve vzduchu nad ležícími opolidmi a udiveně si při tom broukal: "Spinkají?"
"Hej, my jsme to dokázali!" Yorick se roztančil nad Mughorckovým nehybným tělem s rukama rozpřaženýma -ale ve svém křepčení se čím dál víc přibližoval ke vchodu do jeskyně, k Rodovi. Rod si uvědomil, že se pokouší odvést jeho pohled od zadní části jeskyně. Otočil se právě včas, aby viděl, jak se černé dveře za stvůrou rozsvítily. V jejich světle uviděl shrbeného muže. Od krku dolů vypadal jako karikatura na Richarda III. - neuvěřitelně vychrtlé tělo se zhrbenými zády, zkroucenýma rukama a krátkýma nohama - a tak štíhlé, že se zdálo skoro křehké.
Ale ta hlava!
Byla autoritativní, velitelská. Ledově modré oči zářily zpod hustého bílého obočí. Nad nimi se zvedalo vysoké, široké čelo, zarámované hřívou bílých vlasů. Jeho tvář byla ostře řezaná s velkým úzkým nosem. Byla to dravci tvář, jestřábí tvář…
Orlí tvář.

Rod vytřeštil oči na postavu, která pomalu začala matnět a rozplývat se. Právě když se stala takřka průhlednou, zkřivily se její ústa do sardonického úsměvu a pozvedla jednu ruku k výsměšnému pozdravu.
Pak byla pryč a 'dveře' potemněly.
"Působivé, co říkáte?" zamumlal Yorick Rodovi za zády.
Rod se pomalu otočil a zamrkal. "Ano, skutečně. Docela." Na okamžik si Yoricka měřil pohledem a pak se obrátil zpátky ke 'dveřím'.
"Stroj času?"
"Samozřejmě."
Rod se obrátil zpátky. "Kdo to byl? A neříkej mi, že Orel. To je mi víc než jasné."
"U nás v časové laboratoři mu říkáme 'doktor Angus'," řekl Yorick. "Myslím, že jsi o něm nikdy neslyšel. Na takové věci si dáváme pozor. Veřejnosti je znám množstvím méně významných patentů; ale velké věci drží v tajnosti. Mají příliš velké předpoklady natropit škodu."
"Jako například - stroj času?"
Yorick přikývl. "On ho vynalezl."
"Pak tedy" - Rod obtížně hledal slova - "anarchisté… totalisté…"
"Ukradli plány." Yorick smutně potřásl hlavou. "A to jsme si mysleli, jak nemáme dobrý systém utajení! Provedli to velice důmyslně, opravdu…" Všiml si výrazu v Rodově obličeji a zmlkl. "No, možná někdy jindy. Ale měl bych ještě říct, že doktor Angus šílel vzteky - skutečně šílel."
"A tak se rozhodl, že proti nim bude bojovat, kde je potká?"
Yorick přikývl. "Sto tisíc let př.n.l., milión let př.n.l., milión let našeho letopočtu - kdykoliv."
"To samozřejmě vyžaduje slušnou organizaci."
"Jistě - a tak jednu sám založil a vymyslel způsob, jak ji financovat."
"A jestliže bojuje proti anarchistům budoucnosti a totalistům budoucnosti," řekl Rod pomalu, "staví ho to na naši stranu."
Yorick přikývl.
Rod ohromeně zavrtěl hlavou. "Tak tomu říkám vytrvalá zášť!"
"Dopal," zachechtal se Yorick. "Tak se ta organizace vlastně jmenuje - D.O.P.A.L. a znamená to 'Dozor nad ochranou práv autorů a licencemi'."
Rod se zamračil. Pak se mu náhle rozbřesklo a na tváři se mu objevil kyselý úsměv. "Zdálo se mi, že jsi říkal, že si stroj času nepatentoval."
"Tím víc ho to rozzuřilo. Byl to jeho vynález a měli respektovat jeho autorská práva. Ale ti lotři mu ani nezaplatili honorář! Tak nás dal dohromady, abychom chránili podél celé časové osy autorská práva, zvláště jeho - a demokracie zajišťuje ochranu práv včetně autorských lépe, než kterékoliv jiné zřízení, takže…"
"Takže nás podporuje. Ale jak to souvisí s přivezením několika tisíc psychotronických neandrtálců na naši planetu?"
Yorick se rozpačitě zatahal za ušní lalůček. "No, původně to nebylo naplánováno přesně takhle…"
"Co kdybys mi řekl, jak to bylo původně naplánováno?" Rodův hlas zněl nebezpečně klidně.
"No, všechno to začalo těmi totalisty…"
Rod se zamračil. "Jak?"
"Tektogenetikou." Yorick ukázal palcem přes rameno ke Skřetovi. "Můžeš si myslet, že v ní jsou zatraceně dobří. V budoucnosti mají některé docela zajímavé genetické hračičky."
Rod přikývl. "Dobře. To beru. A co vymysleli?"
"Neandrtálce se Zlým okem." Yorick se zašklebil. "Ukuchtili kmen mutovaných projektivních telepatů a nasadili je na Terru. Představovali si, že se rozmnoží a brzy se stanou dominantní v každé společnosti, ve které budou - prostě si řekli, že bude mnohem snadnější zamezit demokracii tím, že jí vůbec nedají šanci vzniknout."
Rod se otřásl. "To tedy určitě." Před očima mu rychle proběhla vize vývoje lidstva vždy ovládaného a podmaněného skupinkou tyranů. "Z toho vyplývá, že jsou geneticky odlišní od ostatních neandrtálců."
Yorick přikývl. "Nemohou s nimi plodit potomky. Takže by byli nuceni zůstat v menšině a nemohli si dovolit popustit uzdu, aby nebyli smeteni nepsychotronickou většinou."
Rod si začal uvědomovat, že lidstvo mělo zase jednou namále.
"Ale vy jste je pochytali."
Yorick přikývl. "Pochytali jsme je a přesvědčili, aby žili v jediné skupině - telepaté mezi sebou. Totalisté udělali chybu v tom, že dali přírodě volný průběh; nechali je bez dozoru."
"Čehož jste využili vy."
"Ano, a řekli jsme si, že si je pohlídáme i nadále." Yorick se zatvářil zahanbeně. "Ale totalisté na nás jedné noci zaútočili, pobili většinu agentů DOPALu a zbytek rozehnali, pak nastavili stroj času a odeslali všechny neandrtálce na Gramarye."
Rodovy oči se rozšířily. "Teď mi to začíná dávat smysl. Co čekali, že neandrtálci udělají, převálcují to tu?"
"Něco takového. Když se nám je konečně podařilo najít, prohánělí se v přilbách s rohy a mluvili o tom, že se dají na pirátství - a nemyslím si, že by na to přišli sami."
"Takže jste odstranili totalisty a vzali si své neandrtálce zpátky. Ale proč jste je neodvezli někam jinam?"
"Měj s těmi ubožáky slitování, mylorde! Copak byste chtěl, aby celá jejich existence proměnila v míček v nebeském ping-pongu? Ne, řekli jsme si, že nejlepší bude nechat je tam, kde jsou, a hlídat je. Jenže jsme zapomněli na infiltrace."
"Mughorck." Rod se zašklebil. "Takže on není skutečný neandrtálec?
"Ach, je to nefalšované zboží - stejně jako já."

Rod se podíval na Yoricka. Potom pomalu přikývl. "Už chápu. V dětství ho 'adoptovali' a vychovali ho jako budoucího agenta."
Yorick přikývl. "Dlouhodobý plán, ale vyšel. Když se oheň dostal k oleji, už jsme s tím nic nemohli udělat. Znamenalo to buďto pozabíjet lidi, které jsme se snažili zcivilizovat, nebo uprchnout - tak jsme uprchlí." Zatvářil se zkroušeně. "Je mi líto, že to takhle dopadlo."
Rod si povzdechl. "Řekl bych, že teď už s tím sotva něco uděláme."
"Ne, asi ne," odpověděl Yorick. "Bojím se, že je to tak."
To byl ten pravý okamžik, aby do jeskyně vjel Tuan.
Jedním okem se podíval na Skřeta a ztuhl - ale jen na chvíli; stvůra byla odpojena. Pohled na ni by však vyrazil dech komukoliv.
Za ním se ozvalo klapání sandálů a kopyt, a v ústí jeskyně se objevil bratr Chillde. Zděšeně se zarazil. "Můj vůdce… co…"
Tuan se k němu obrátil, zamračil se a pak uviděl to, co přišlo s ním. Těžce polkl a vytřeštil oči. "Lorde čaroději?"
Rod se zamračeně obrátil. "Ano?"
"Ale jak jsi…" Tuan v obličeji celý zbledl. "Ale vždyť jsi zrovna…" Kývl hlavou k bratru Chilldovi.
Rod se podíval tím směrem a uviděl…
Sebe.
Sebe v obřím provedení, sedícího na mohutném koni; sebe v hezčím provedení s rysy antické sochy.
Bratr Chillde vytřeštil oči na dvojníka, pak se otočil a podíval se na Roda, pak zpátky na dvojníka a zpátky na Roda - a dvojník se začal zmenšovat, jeho kůň zcvrkávat; dvojníkova tvář začala vyhlížet obyčejněji, jeho rysy se staly nepravidelnějšími a svaly méně fantastické - a najednou Rod zjistil, že hledí na přesnou kopii sebe sama.
Pohled bratra Chillda pořád kmital z jednoho na druhého jako metronom. "Ale co… jak…"
"To ty sám," zaburácel za ním Brom. "To ty jsi stvořil toho dvojníka, mnichu, ačkoliv jsi o tom nevěděl."
Bratr Chillde zaúpěl, obrátil oči v sloup a kolena se mu podlomila. V mdlobách se skácel na zem.
"Dostane se z toho," ujistil Rod ostatní.
"O tom nepochybuji," odfrkl si Brom, aniž spustil oči z dvojníka, který se pomalu měnil v hroudu čarodějnického mechu.
Rodovi se do krku zabořily dětské patičky. "Hyjé, tati!" zavolal na něj tenký hlásek.
Rod se zašklebil, natáhl se a sundal si svého syna z ramen.
Magnusovy oči byly kulaté jako mince; přes obličej mu přeletěl stín. "Ošklivé dítě?"
"Tentokrát ne." Rod se pokusil zatvářit přísně, ale neuspěl. "Ne, moc hodné dítě. Možná jen čirou náhodou, ale stejně hodné." Polechtal Magnuse na bříšku a chlapec se vesele rozesmál. "Ale tatínek teď má moc práce a práci má i pro tebe."
Magnus horlivě pokýval hlavou. "Dítě pomůže!"
"Dobře." Rod ukázal na hroudu čarodějnického mechu. "Mohl bys to prosím tě odstranit?"
Dítě se na hroudu zamračilo a obličej se mu zkřivil v hlubokém soustředění. Houba sebou začala cukat, pak se rozdělila na padesát nebo šedesát malých kousků, na kterých vyrostly malinkaté ručičky a nožičky, helmy, štíty a zbraně - a najednou tu stála armáda miniaturních rytířů čekajících na rozkazy.
"Hezké!" Magnus zatleskal a vznesl se z Rodova náručí. "Pochodem vchod!"
Plul vzduchem k ústí jeskyně vykřikuje při tom povětšinou nesrozumitelné rozkazy a jeho vojáčci pochodovali před ním, až zmizeli venku. Než mohl Magnus zmizet za nimi, mihlo se vzduchem koště a ženská ruka ho pevně uchopila kolem pasu. "Kam si myslíš, že jdeš, ty moje zlatíčko?"
"Mami!" zvolal Magnus nadšeně a vrhl se jí kolem krku.
Ještě jedno koště proletělo těsně kolem Gwenina. Agáta se na matku s dítětem usmála a přistála.
"Vítám tě, ctihodná paní!" zvolal Tuan. "Jsou všechny čarodějnice v pořádku?"
"Všechny," přikývla Agáta a naklonila se dopředu. "Ale jsem si jista, že to by ti mohl říct i Velký čaroděj."
Tuan se na Roda tázavě podíval a Rod přikývl. "Vlastně to doopravdy nevím, chápeš - ale když se mentální mlha zvedla po třetí, byl jsem si tím docela jist." Obrátil se k Agátě. "A co tvůj syn?"
"Zmizel," odpověděla Agáta, "a vesele; neboť když bylo nesvaté břemeno sňato z naší mysli, spojily se Galenovy myšlenky s mými a Harold získal sílu, kterou potřeboval. Vrátil se domů, aby probudil své tělo."
Rod si ji pátravě prohlédl. "Nepřipadá mi, že by ti to lámalo srdce."
"Ne." Stařeně se zalesklo v očích. "Znám teď toho starého kozla jako svou dlaň; nahlédla jsem až do jeho nitra a vím, co tam ukrývá."
Rod se zmateně zamračil. "A z toho jsi tak šťastná?"
"Ano; chystám se ho znovu navštívit v jeho věži."
"Zase tě vyžene!"
"Myslím, že ne." Agátin úsměv se rozšířil do úšklebku. "Myslím, že mne nevyžene."
Rod ji chvíli upřeně pozoroval; pak pokrčil rameny. "Patrně víš něco, co já nevím."
"Ano." Gwen mrkla na Agátu a rozesmála se. "Myslím, že ví."
"Pak tedy spěchej," řekl Tuan. "A dík celého království tě bude provázet. Navštívíš-li někdy Runnymede, budu poctěn, když tě budu moci uhostit."
"Děkuji ti, veličenstvo," odtušila Agáta, "ale doufám, že na takové návštěvy teď nebudu mít čas."
Tuan překvapeně pozvedl obočí, ale Agáta se jen pokusila o poněkud strnulé pukrle, pak luskla prsty na koště a nasedla.

"Smekněte, pánové!" přikázal Tuan - naprosto zbytečně, neboť žádný z přítomných mužů neměl klobouk. Ale všichni přitiskli ruce na prsa a s úctou sledovali, jak seniorka čarodějnice odlétá z jeskyně.
Rod se s obavami obrátil na Gwen. "Na pevninu je daleká cesta a ona je unavená a vyčerpaná! Myslíš, že bude v pořádku?"
"Neboj se, můj pane," odpověděla Gwen se spikleneckým úsměvem. "Jsem přesvědčena, že doletí bez potíží."
Rod se na ni zamračil, přemýšleje, co mu uniklo. Pak si povzdechl a odvrátil se. "Nuže, zpátky k našim problémům. Co myslíš, že bychom měli udělat s bratrem Chilldem, můj vůdce?"
Tuan pokrčil rameny. "Postarat se o něj, až se probere; co jiného bychom s ním mohli udělat? Ale proč ho pohled na tvého dvojníka tak rozrušil?" Nechápavě potřásl hlavou. "A když už o tom mluvím: kdo ho stvořil?"
"On," odpověděl Rod. "Je velice mocný projektivní telepat, ale neví o tom - a velice intenzivně přihlížel boji, snaže si zapamatovat všechno, co se přihodilo. Není však příliš zkušený pozorovatel, a tak zaměňoval to, co skutečně viděl, s tím, co vidět chtěl - a on chtěl vidět velkého čaroděje konajícího hrdinské činy." Rod se zarděl. "Bojím se, že si pro to vybral nesprávného hrdinu."
"Rozumím," řekl Tuan suše.
"No, ne docela. Musím se přiznat, že v tomto posledním boji jsem ubožáka trochu zneužil. Přesvědčil jsem Puka, aby bratra Chillda dočasně učinil slepým a pak mu popisoval Velkého čaroděje tak, jak ho bratr Chillde chtěl vidět - většího, než je ve skutečnosti, a nemožně dokonalého. Ubohý mnich tím byl docela vtažen a mimovolně vytvořil z čarodějnického mechu Velkého čaroděje, který dodával odvahu vojákům, zatímco já navštívil tuto jeskyni. Ne že bych příliš uspěl," dodal s pohledem upřeným na Skřeta.
"Ano - ta stvůra." Tuan sledoval směr jeho pohledu. "Musíme ji odstranit, že?"
Všichni se podívali na falešného boha. "Co je to za obludu?" vydechl Tuan. "Skřet," zavrčel Rod a obličej se mu zkřivil odporem a znechucením. "Potřebuje snad jiné jméno?"
"Pro tebe a pro mne ano," odpověděl Yorick. "Co myslíš, že to bylo, lorde čaroději? Šimpanz?"
"Jeho rodiče určitě." Rod se odvrátil. "Nikde nejsou vidět chirurgické jizvy, takže se tak už musel narodit. Očividně byl geneticky přestavěn; jedině tak se dá získat taková obluda." Znovu se podíval na Skřeta. "Jistě, dalo by se to nazvat tektogenetickým mistrovským dílem. Museli provést změny v chromozomech, aby z toho ubohého parchanta udělali konvertor - napoj ho stejnosměrným proudem a získáš psychotronickou energii." Rod přejel pohledem po černé skříňce a pak se tázavě podíval na Yoricka.
Neandrtálec přikývl a šťouchl do skříňky špičkou nohy.
"Atomový zdroj. Docela rád bych věděl, jak něco takového zneškodnit nadobro."
"Bojíš se, že znovu obživne?"
"Ne, pokud někdo nezapne vypínač." Yorick se podezíravě podíval na stvůru. "Přesto bych byl raději, kdybych měl v tom směru jistotu." Sklonil hlavu na stranu, přivřel jedno oko a pátravě si Skřeta prohlížel. "Myslím, že to je zázrak genetického inženýrství, když se na to člověk dívá z určitého úhlu. Ta zvětšená lebka v sobě ukrývá moře energie. A všiml sis, že nemá přední mozek? Lobotomie v děloze. Nedokáže udělat nic o své vůli. Docela mu chybí iniciativa."
"Je to jen živý stroj," řekl Rod pochmurně.
"Což je nejspíš dobře," připomněl Yorick. "Můžeme se jen domnívat, co by to dělalo, kdyby to mělo svou vlastní vůli…"
Rod se otřásl, ale pak zavrčel: "Moc ne. Ne s těmi svými atrofovanými končetinami. Musí sedět tady…" Těžce polkl a odvrátil se. V obličeji byl zelený. "Ta hlava… jak se na to můžeš tak klidně dívat?"
"Ach, z vědeckého hlediska je to fascinující objekt," řekl Yorick, "skutečný triumf mysli nad hmotou, věčný pomník lidské geniality." Podíval se na Roda. "Měli bychom ho nějak ohleduplně odstranit."
"Ano," přisvědčil Rod a sklonil hlavu. "Někdo by měl toho ubohého bastarda probodnout nožem."
Nikdo se nepohnul. Nikdo nepromluvil.
Rod se zamračil a zvedl hlavu. "Copak mne nikdo neslyšel? Řekl jsem, zabijte to!"
Zachytil Tuanův pohled. Mladý král se odvrátil.
Rod sklonil hlavu a kousl se do rtu. Pak se podíval na Yoricka.
Neandrtálec se podíval do stropu a začal si tiše pohvizdovat.
Rod zaklel a s dýkou v ruce vykročil ke stupínku. Když se však podíval stvůře do očí, nohy mu zdřevěněly. Ta lysá, nahá věc byla tak obscénní a přitom tak…
Odvrátil se, odhodil dýku a zasténal.
Yorick zachytil jeho pohled a souhlasně přikývl. "Je to takový ubohý, bezmocný tvor, když je bez elektrické energie, mylorde - tak slabý a tak bezmocný. A bylo prolito už tolik krve…"
"Psi!" zařval Brom a divoce se rozhlédl. "Zatracení slaboši! Chcete to snad nechat naživu?"
Vyskočil na stupínek a zadíval se na nehybného tvora před sebou. Odfrkl si, otočil se a podíval se na ostatní.
"Ano," zahřímal, "je to tak, jak říkám; tvrdíte, že je příliš ubohý, než abyste ho zabili; já tvrdím, že na to v sobě nemáte dost milosrdenství."
Obrátil se a změřil si Skřeta pohledem. "Musí to být učiněno, neboť toto je peklu propadlá věc, nečistá věc ze zlého snu, a proto musí zemřít. Nikdo v sobě nenajde dost milosrdenství?"
Nikdo se nepohnul.
Brom si je jednoho po druhém prohlédl, ale v jejich pohledech našel jen stud a rozpaky.
Kysele se usmál a pokrčil svými masivními rameny. "Pak to budu muset udělat já."
A, než si kdo mohl uvědomit, co dělá, trpaslík vytáhl svůj meč a zabodl jeho čepel Skřetovi do prsou.
Stvůra ztuhla, její ústa se otevřela, tvář se zkřivila v bezhlesém výkřiku; pak klesla a byla mrtvá. Všichni zděšeně

přihlíželi.
Brom zastrčil meč a vážně vzhlédl. "Odpočívej v pokoji, sire Skřete."
"To byl nečistý čin," řekl Tuan. "Nemohl se bránit." Ale jeho hlas nezněl nijak přesvědčivě.
"Vždyť neměl duši," připomněl mu Brom. "Na to nezapomínej, veličenstvo. Je snad nečestné zapíchnout vepře? Nebo probodnout divokého kance? Ne, to jistě ne! Tohle stvoření kolem sebe šířilo smrt, a proto muselo zemřít."
V jeskyni bylo ticho; všichni stáli mlčky a nehnutě.
Nakonec se ozval Yorick. "Tak, bůh mého lidu je mrtev. Kdo ho povede místo něj?"
Tuan překvapeně vzhlédl. "Přece Orel! Řekni mu, že bych s ním rád uzavřel smlouvu o míru."
Ale Yorick zavrtěl hlavou. "Orel odešel."
"Odešel?" Tuan vytřeštil oči.
"Definitivně," přisvědčil Rod. "Sám jsem ho viděl mizet."
"Ale… proč?" zvolal Tuan, "když je jeho lid zase jeho?"
"Protože už ho nepotřebují," odpověděl Yorick věcně.
"Ale… pak… proč tu zůstával, když byl svržen?"
"Aby se ujistil, že se zbavíme Mughorcka," vysvětlil Yorick. "Koneckonců, to on se nejvíc zasadil, že mi mojí lidé zase začali věřit, víš?"
"Ne, nevím. Kdo tě teď povede?"
Yorick rozhodil ruce. "Vítěz určuje podmínky." Poklekl na jedno koleno. "Buď pozdraven, můj pane a vládce!"
Tuan na něj zděšeně vytřeštil oči.
"Nemůžeš ho dost dobře odmítnout," poznamenal Brom sotto voce. "Tak to bylo a vždycky bude - vítěz vládne poraženým."
Což byla samozřejmě pravda. Přinejmenším ve středověké společnosti.
"Pak mi tedy nic jiného nezbývá," odpověděl Tuan se vší důstojností - ale Rodovi neuniklo, že je při tom jaksepatří vyvedený z míry. "Ale jak to udělám? Království už mám - za mořem!"
"No, myslím, že bych to tu pro tebe mohl vést," odpověděl Yorick, dávaje si pozor, aby to znělo nenuceně, "pokud převezmeš konečnou odpovědnost."
"To přijímám," řekl Tuan pomalu, "a jmenuji tě svým místodržícím."
"Děkuji ti a rád přijímám! Alespoň na rok nebo tak nějak. Ale nedělej si starosti s tím, co bude pak; mám dobrého kapitána, který se na tu funkci bude skvěle hodit. Dokonce už se učí anglicky…"
* * *
Jejich vězni byli shromážděni pod nejvyšší jeskyní; celé čtyři tisíce jich bylo. Na kamenné římse stáli čtyři vojáci, dva na každé straně vchodu. Na neviditelné znamení pozvedli trubky a zatroubili fanfáru.
Čtyři rytíři v plné zbroji přijeli k ústí jeskyně a pozvedli svá kopí s praporci na koncích. Pak ustoupili stranou a střed ponechali volný. Po nich přišel Yorick - a pak, zrovna když vycházelo slunce, vyšel na římsu Tuan.
Zespod se ozvalo uctivé mručení.
Yorick trochu poodstoupil, postavil se Tuanovi po boku a začal vykřikovat věty v jazyce neandrtálců.
"Vsadím se, že jim sděluje tu smutnou zprávu," zamumlal Rod, "že Orel odešel."
Dav zasténal.
Brom přikývl. "Měl jsi pravdu."
Yorick začal znovu vykřikovat.
"Nyní jim oznamuje, že mají nového krále," zamumlal Rod.
"Imperátor!" zvolal Yorick.
Tuan překvapeně vzhlédl.
Gwen pokrčila rameny. "To tedy je - a Kateřina se právě stala císařovnou."
"Jistě," přikývl Rod. "Dřív ho to prostě nenapadlo."
Dole zazněl hromový jásot.
"Vsadil bych se, že Yorick právě oznámil, že bude vládnout jako vicekrál," odtušil Brom.
Rod přikývl. "Dobrý úsudek."
Následovala odmlka. Rod zaslechl Yorickův šepot: "Teď by byl vhodný proslov, můj vůdce."
Odmlka pokračovala; pak Tuan zvolal: "Jsem váš nový vládce!" a Yorick zařval překlad.
Znovu se zvedl jásot.
"Teď vědí, že se nejednalo o dobyvačnou výpravu," zamumlal Rod.
Tuan pokračoval, ponechávaje časté pauzy na překlad.
"Jsem váš nový vládce a nikdy vás neopustím. Jelikož tu však s vámi nemohu přebývat, dám vám vicekrále, který bude vládnout v mém zastoupení. Nazývali jste se Lidem Skřeta… a uctívali goblina… nazývajíce ho bohem. Byl to falešný bůh… a důkazem toho je… že si přál být uctíván, ačkoliv to přísluší jen Pravému Neviditelnému Bohu. Já od vás uctívání nepožaduji… jen věrnost a oddanost. Buďte oddaní mně a mému vicekráli a já k vám budu spravedlivý."
"Jde mu to docela dobře, co říkáte?" zašeptal Rod tiše.
Brom a Gwen přikývli. "Jako vždycky," řekl trpaslík. "A co ty?"
Rod se zamračil. "Jak to myslíš? Nemám v úmyslu vést proslov."
"To ne," odtušil Brom, "ale teď jsi hlavní opora dvou národů, moc za dvěma trůny."
"Aha." Rod sevřel rty. "Chápu, jak to myslíš. Ale čestně, Brome, nevím, jestli to zvládnu."
"Ano," přidala se k němu Gwen, "vždyť obě země jsou víc než třicet mil vzdáleny!"
"No právě," povzdechl si Rod. "A nemohu přece být na dvou místech najednou, že?"